

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

18 avril 2024

**PROJET DE LOI**  
  
**portant l'introduction  
d'une prime tarif social**

| Sommaire                     | Pages |
|------------------------------|-------|
| Résumé .....                 | 3     |
| Exposé des motifs .....      | 4     |
| Avant-projet de loi .....    | 35    |
| Analyse d'impact .....       | 47    |
| Avis du Conseil d'État ..... | 59    |
| Projet de loi .....          | 85    |

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À  
L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.**

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 april 2024

**WETSONTWERP**  
  
**tot invoering van  
een sociaaltariefpremie**

| Inhoud                             | Blz. |
|------------------------------------|------|
| Samenvatting .....                 | 3    |
| Memorie van toelichting .....      | 4    |
| Voorontwerp van wet .....          | 35   |
| Impactanalyse .....                | 53   |
| Advies van de Raad van State ..... | 59   |
| Wetsontwerp .....                  | 85   |

**DE URGENTIEVERKLARING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD  
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.**

*Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 18 avril 2024.*

*Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 18 avril 2024.*

*De regering heeft dit wetsontwerp op 18 april 2024 ingediend.*

*De “goedkeuring tot drukken” werd op 18 april 2024 door de Kamer ontvangen.*

|             |                                                                           |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|
| N-VA        | : Nieuw-Vlaamse Alliantie                                                 |
| Ecolo-Groen | : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen |
| PS          | : Parti Socialiste                                                        |
| VB          | : Vlaams Belang                                                           |
| MR          | : Mouvement Réformateur                                                   |
| cd&v        | : Christen-Democratisch en Vlaams                                         |
| PVDA-PTB    | : Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique          |
| Open Vld    | : Open Vlaamse liberalen en democraten                                    |
| Vooruit     | : Vooruit                                                                 |
| Les Engagés | : Les Engagés                                                             |
| DéFI        | : Démocrate Fédéraliste Indépendant                                       |
| INDEP-ONAFH | : Indépendant - Onafhankelijk                                             |

| Abréviations dans la numérotation des publications: |                                                                                                                                                       | Afkorting bij de nummering van de publicaties: |                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DOC 55 0000/000                                     | Document de la 55 <sup>e</sup> législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi                                                                | DOC 55 0000/000                                | Parlementair document van de 55 <sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer                                                   |
| QRVA                                                | Questions et Réponses écrites                                                                                                                         | QRVA                                           | Schriftelijke Vragen en Antwoorden                                                                                                         |
| CRIV                                                | Version provisoire du Compte Rendu Intégral                                                                                                           | CRIV                                           | Voorlopige versie van het Integraal Verslag                                                                                                |
| CRABV                                               | Compte Rendu Analytique                                                                                                                               | CRABV                                          | Beknopt Verslag                                                                                                                            |
| CRIV                                                | Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) | CRIV                                           | Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) |
| PLEN                                                | Séance plénière                                                                                                                                       | PLEN                                           | Plenum                                                                                                                                     |
| COM                                                 | Réunion de commission                                                                                                                                 | COM                                            | Commissievergadering                                                                                                                       |
| MOT                                                 | Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)                                                                                       | MOT                                            | Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)                                                                              |

**RÉSUMÉ**

*Le présent projet de loi vise à mettre en place une prime tarif social trimestrielle pour le gaz naturel, l'électricité et la chaleur en vue d'une application des tarifs sociaux pour l'énergie plus équitable et plus complète.*

*Il est déterminé sous quelles conditions s'ouvre un droit à la prime tarif social. Ce projet comprend également la base légale pour le traitement, l'octroi et le contrôle des demandes de prime tarif social. Enfin, l'échange de données et les obligations de fournir certaines données sont définis.*

**SAMENVATTING**

*Dit wetsontwerp strekt ertoe om een trimestriële sociaaltariefpremie aardgas, elektriciteit en warmte in te voeren met het oog op een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie.*

*Er wordt bepaald onder welke voorwaarden een recht op een sociaaltariefpremie ontstaat. Dit ontwerp omvat tevens de wettelijke basis ter verwerking, toekenning en controle van aanvragen voor een sociaaltariefpremie. Tot slot worden de gegevens-uitwisseling en de verplichtingen tot het aanleveren van bepaalde gegevens vastgelegd.*

## EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

### EXPOSÉ GÉNÉRAL

Le présent projet de loi vise à mettre en place une prime tarif social pour le gaz naturel, l'électricité et la chaleur en vue d'une application des tarifs sociaux pour l'énergie plus équitable et plus complète.

La prime tarif social est un complément nécessaire au fonctionnement du tarif social régulier au profit des cas où les prix maximaux du tarif social ne s'appliquent pas en raison de l'absence d'un contrat de fourniture d'énergie individuel. Les ménages dans ces situations ne bénéficient pas de la protection offerte par les prix maximaux sociaux en raison du fait que leur unité d'habitation se situe derrière un point de raccordement collectif. Bien qu'ils bénéficient d'une décision d'octroi d'un statut social, dans une telle situation, ils ne relèvent pas du champ d'application du tarif social en tant que clients résidentiels protégés conformément à l'article 20, § 2 et § 2/1 de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, ci-après "la Loi électricité", et à l'article 15/10, § 2, § 2/1 et § 2/2 de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, ci-après "la Loi gaz".

Le présent projet de loi vise à prendre des mesures par rapport aux coûts énergétiques élevés pour un usage résidentiel auxquels sont également confrontés ces ménages à revenus modestes ou à situation précaire.

#### 1. Contexte

L'article 20, § 2 de la Loi électricité, et l'article 15/10, § 2 et § 2/1 de la Loi gaz, prévoient que le Roi, après délibération en Conseil des ministres, après avis de la CREG et après concertation avec les régions, peut fixer des prix maximaux par kWh valables pour l'ensemble du territoire, pour la fourniture d'électricité, de gaz naturel et de chaleur, respectivement, au moyen de réseaux de chaleur à distance à des clients protégés résidentiel (ci-après "le tarif social").

Les clients protégés résidentiels constituent une catégorie particulière de clients résidentiels. Il s'agit notamment des clients résidentiels à revenus modestes ou à situation précaire, tels que définis à l'article 20,

## MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

### ALGEMENE TOELICHTING

Dit wetsontwerp strekt ertoe om een sociaaltariefpremie aardgas, elektriciteit en warmte in te voeren met het oog op een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie.

De sociaaltariefpremie vormt een noodzakelijke aanvulling op de werking van het reguliere sociaal tarief ten voordele van de gevallen waar de maximumprijzen van het sociaal tarief geen toepassing vindt omwille van het gebrek aan een individuele leveringsovereenkomst voor energie. Gezinnen in dergelijke situaties lopen de bescherming geboden door de sociale maximumprijzen mis omwille van het feit dat hun wooneenheid zich bevindt achter een collectief aansluitingspunt. Ondanks dat zij een toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut genieten, vallen zij in een dergelijke situatie niet onder het toepassingsgebied van het sociaal tarief als beschermde residentiële afnemer overeenkomstig artikel 20, § 2 en § 2/1 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, hierna "de Elektriciteitswet", en artikel 15/10, § 2, § 2/1 en § 2/2 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, hierna "de Gaswet".

Voorliggend wetsontwerp beoogt om maatregelen te treffen ten aanzien van de hoge energiekosten voor huishoudelijk gebruik waarmee ook deze gezinnen met een laag inkomen of in een onzekere situatie geconfronteerd worden.

#### 1. Context

Artikel 20, § 2 van de Elektriciteitswet, en artikel 15/10, § 2 en § 2/1 van de Gaswet, voorzien dat de Koning, na beraadslaging in de Ministerraad, na advies van de CREG en na overleg met de Gewesten, maximumprijzen kan vaststellen per kWh die op het gehele grondgebied gelden voor de levering van respectievelijk elektriciteit, aardgas en warmte door middel van netten voor warmtevoorziening op afstand aan beschermde residentiële afnemers (hierna "het sociaal tarief").

Beschermde residentiële afnemers zijn een bijzondere categorie van huishoudelijke afnemer. Dit betreft namelijk de huishoudelijke afnemers met een laag inkomen of in een onzekere situatie, zoals gedefinieerd in

§ 2/1 de la Loi électricité ou à l'article 15/10, § 2/2 de la Loi gaz (ci-après "décision d'octroi d'un statut social").

Le tarif social est appliqué en tant que prix maximum pour l'électricité, le gaz naturel ou la chaleur pour les ménages qui achètent de l'énergie pour leur "propre usage domestique" et dont au moins un membre du ménage dispose d'une décision d'octroi d'un statut social.

En vertu de l'article 20, § 2, alinéa 2 de la Loi électricité et de l'article 15/10, § 2, alinéa 2 et § 2/1, alinéa 3 de la Loi gaz, les entreprises d'électricité, les entreprises de gaz naturel et les entreprises de chaleur sont respectivement tenues d'assurer l'approvisionnement des clients protégés résidentiels aux prix maximaux. Compte tenu des possibilités techniques et en vue d'une application automatique aussi large que possible, la loi-programme du 27 avril 2007 et l'arrêté royal du 28 juin 2009 prévoient que les fournisseurs doivent appliquer automatiquement le tarif social à chaque contrat de fourniture individuel pour la résidence principale d'un client ayant droit dès que le SPF Économie les en informe.

Lors de l'application des tarifs sociaux, la CREG détermine trimestriellement le prix que les fournisseurs d'énergie doivent facturer à leurs clients protégés résidentiels. Le prix maximum social est fixé par kWh et facturé pour la consommation réelle de la résidence principale par le fournisseur avec lequel le client a un contrat de fourniture (*arrêtés ministériels du 30 mars 2007 portant fixation de prix maximaux sociaux pour la fourniture de gaz naturel aux clients résidentiels protégés et portant fixation de prix maximaux sociaux pour la fourniture d'électricité aux clients résidentiels protégés*). Les fournisseurs sont ensuite compensés par la CREG sur la base de leurs créances pour la différence entre le prix maximum social facturé et un prix de référence calculé par la CREG (*arrêtés royaux du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge, et du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge*).

Dans le cas où l'énergie est prélevée par le biais d'un point de raccordement collectif, seul un contrat de fourniture existe entre le gestionnaire du point de raccordement collectif de l'ensemble résidentiel et le fournisseur. Ce gestionnaire est souvent un syndic, un bailleur ou une entreprise spécialisée en comptabilité

artikel 20, § 2/1 van de Elektriciteitswet of artikel 15/10, § 2/2 van de Gaswet (hierna "toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut").

Het sociaal tarief wordt toegepast als een maximum-prijs voor elektriciteit, aardgas of warmte voor gezinnen die energie aankopen voor "eigen huishoudelijk gebruik" en waarvan ten minste één gezinslid over een toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut beschikt.

Krachtens artikel 20, § 2, lid 2 van de Elektriciteitswet en artikel 15/10, § 2, lid 2 en § 2/1, lid 3 van de Gaswet zijn respectievelijk de elektriciteitsbedrijven, aardgasondernemingen en warmtebedrijven verantwoordelijk voor het verzekeren van de bevoorrading van beschermde residentiële afnemers tegen de maximumprijzen. Met inachtneming van de technische mogelijkheden en met het oog op een zo breed mogelijke automatische toepassing voorzien de Programmawet van 27 april 2007 en het Koninklijk besluit van 28 juni 2009 dat leveranciers het sociaal tarief automatisch dienen toe te passen op elk individueel leveringscontract voor de hoofdverblijfplaats van een rechthebbende klant van zodra de FOD Economie hen daarvan in kennis stelt.

Bij de toepassing van de sociale tarieven bepaalt de CREG trimestrieel de prijs die energieleveranciers dienen aan te rekenen aan hun beschermde residentiële afnemers. De sociale maximumprijs wordt bepaald per kWh en aangerekend voor het werkelijke verbruik van de hoofdverblijfplaats door de leverancier met wie de afnemer een leveringsovereenkomst heeft (*Ministerieel besluiten van 30 maart 2007 houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan beschermde residentiële afnemers én houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van elektriciteit aan beschermde residentiële afnemers*). De leveranciers worden vervolgens op basis van hun schuldvorderingen door de CREG gecompenseerd voor het verschil tussen de aangerekende sociale maximumprijs en een door de CREG berekende referentieprijs (*Koninklijke besluiten van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan én tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan*).

In het geval energie wordt afgenomen via een collectief aansluitingspunt bestaat er slechts een leveringscontract tussen de beheerder van het collectief aansluitingspunt van het residentieel geheel en de leverancier. Die beheerder is vaak een syndicus, een rentmeester, of een onderneming gespecialiseerd in warmteboekhouding.

de chaleur. L'occupant d'une unité d'habitation située derrière un point de raccordement collectif devra supporter, via l'un des acteurs susmentionnés ou via son propriétaire, le coût final de la consommation d'énergie de son ménage via le point de raccordement collectif.

Un exemple courant est celui de la chaudière collective d'un immeuble résidentiel. Les ménages qui occupent les unités d'habitation de l'immeuble supportent le coût du fonctionnement de la chaudière, mais le contrat de fourniture est généralement conclu par le syndic au nom de l'association de copropriétaires. Il peut également s'agir d'un contrat-cadre, par lequel un syndic conclut un contrat de fourniture pour plusieurs immeubles dont il a la gestion. Ce même syndic peut également faire appel aux services d'une entreprise spécialisée en comptabilité de chaleur. Cette entreprise spécialisée est chargée d'installer et de relever les consommations par unité d'habitation (par exemple via des calorimètres sur les radiateurs) et de les facturer aux habitants. Dans certains cas, les fournisseurs combinent même les deux services (par exemple, le service de Collective Heating Management d'ENGIE). Les différentes options en pratique sont examinées plus en détail ci-dessous (voir section 5.3.).

Sur la base des données contractuelles du gestionnaire du point de raccordement collectif, le fournisseur d'énergie du point de raccordement collectif n'est pas en mesure de savoir qu'un ménage disposant d'une décision d'octroi d'un statut social est approvisionnée via ce point de raccordement. Même si le fournisseur du point de raccordement collectif en est informé, il ne peut toujours pas assurer une mesure et application individuelles des prix maximaux sociaux conformément à ses obligations en vertu de l'article 20, § 2, de la Loi électricité et de l'article 15/10, § 2 et § 2/1, de la Loi gaz.

Comme la CREG dispose également dans son avis (A) 2394 du 12 mai 2022, il n'est pas possible à ce jour d'identifier automatiquement des points de raccordement collectifs qui assurent la fourniture en énergie aux unités d'habitation et aux ménages qui y résident. De ce fait, la simple extension du champ d'application du tarif social aux cas de points de raccordement collectifs n'est techniquement pas possible.

Par conséquent, sauf dans les cas visés à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2 de la Loi gaz, une personne physique qui bénéficie d'une décision d'octroi d'un statut social mais qui consomme de l'énergie via un point de raccordement collectif, ne sera pas éligible pour l'application du tarif social en tant que client protégé résidentiel.

De bewoner van een wooneenheid achter een collectief aansluitingspunt zal via een van de voormelde actoren of via zijn verhuurder de uiteindelijke kost van het energieverbruik van diens gezin via het collectief aansluitingspunt dienen te betalen.

Een courant voorbeeld is de collectieve verwarmingsketel van een appartementsgebouw. De gezinnen die de wooneenheden in het gebouw betrekken dragen de kosten voor het doen draaien van de ketel maar het leveringscontract is doorgaans afgesloten door de syndicus in naam van de vereniging van mede-eigenaars. Er kan hierbij ook sprake zijn van een raamcontract, waarbij een syndicus een leveringsovereenkomst sluit voor meer dan één gebouw onder zijn beheer. Diezelfde syndicus kan ook een beroep doen op een warmteboekhouder. Dit gespecialiseerde bedrijf staat in voor het installeren en aflezen van het verbruik per wooneenheid (bv. via calorimeters op radiatoren) en het factureren daarvan aan de inwoners. In bepaalde gevallen combineren leveranciers zelfs beide diensten (bv. de dienst Collective Heating Management van ENGIE). Op de verschillende mogelijkheden in de praktijk wordt hieronder dieper ingegaan (zie sectie 5.3.).

Op basis van de contractgegevens van de beheerder van het collectief aansluitingspunt is de energieleverancier van het collectieve aansluitingspunt niet in staat te weten dat er via dat aansluitingspunt een gezin met een toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut wordt beleverd. Zelfs indien de leverancier van het collectieve aansluitingspunt hiervan op de hoogte zou zijn, kan deze nog steeds niet voorzien in een individuele meting en toepassing van de sociale maximumprijzen conform diens verplichtingen krachtens artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet en artikel 15/10, § 2, en § 2/1, van de Gaswet.

Zoals de CREG in haar advies van (A) 2394 van 12 mei 2022 ook stelt, is het op heden niet mogelijk om collectieve aansluitingspunten die voorzien in de energielevering aan wooneenheden en de gezinnen die daarin woonachtig zijn automatisch te identificeren. Hierdoor is de loutere uitbreiding van toepassingsgebied van het sociaal tarief naar gevallen met collectieve aansluitingspunten technisch niet mogelijk.

Bijgevolg zal een natuurlijk persoon, die een toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut geniet, maar die energie verbruikt middels een collectief aansluitingspunt, behoudens in de gevallen zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, lid 2 van de Gaswet, niet in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief als beschermde residentiële afnemer.



Prévoir une solution alternative au profit des ménages vulnérables pour lesquels l'application du tarif social n'est pas possible en l'absence d'un point de raccordement individuel et d'un contrat de fourniture séparé est l'une des recommandations de la Plateforme de lutte contre la précarité énergétique. (<https://kbs-frb.be/nl/versterking-van-het-sociaal-energietarief-aanbevelingen-van-het-platform-tegen-energiearmoede>).

La ministre de l'Énergie a ensuite adressé une lettre à la CREG le 6 avril 2022 lui demandant d'analyser les possibilités d'introduire un système de primes pour l'application du tarif social dans des cas complexes (rétroactivité) ou des cas irréalisables, tels que des points de raccordement collectifs.

En application de l'article 23, § 2, alinéa 2, 2° de la Loi électricité et de l'article 15/14, § 2, alinéa 2, 2° de la Loi gaz, la CREG a pris son avis (A)2394 le 12 mai 2022.

Dans le cadre de l'établissement du budget pluriannuel, le Conseil des ministres a chargé le 18 octobre 2022 la ministre de l'Énergie de l'élaboration d'un système de prime tarif social pour les ménages qui prélèvent de l'énergie par le biais d'un point de raccordement collectif.

## 2. Champ d'application de la prime tarif social

Pour être éligible à la prime tarif social, il convient d'une part de répondre à un critère lié à la personne (qui?), et d'autre part à un critère matériel (dans quels cas?).

En tant que critère lié à la personne, la décision d'octroi d'un statut social est la même que pour le tarif social. Par conséquent, il est renvoyé à l'énumération sur les décisions d'octroi à un statut social éligibles, comme prévu à l'art. 20, § 2/1 de la Loi électricité et à l'article 15/10, § 2/2 de la Loi gaz. Par conséquent, il est fait référence à l'énumération des décisions d'octroi à un statut social, comme prévu à l'article 20, § 2/1 de la loi Électricité et à l'article 15/10, § 2/2 de la loi Gaz. Chaque membre d'un ménage dont une personne bénéficie d'une décision d'octroi d'un statut social éligible est éligible en tant que ayant droit de la prime tarif social. Toutefois, un maximum d'une prime tarif social de chaque type (électricité/gaz naturel/chaaleur) est accordé par ménage et par trimestre.

Étant donné que les ménages derrière un point de raccordement collectif ne peuvent être considérées comme des "clients protégés résidentiels" en raison de l'absence de contrat de fourniture individuel, la recherche d'un critère alternatif pour déterminer le champ d'application matériel s'impose.

Het voorzien in een alternatief ten gunste van de kwetsbare gezinnen voor wie de toepassing van het sociaal tarief niet mogelijk is bij gebrek aan een individueel aansluitingspunt en een afzonderlijke leveringsovereenkomst is één van de aanbevelingen van het Platform tegen Energiearmoede. (<https://kbs-frb.be/nl/versterking-van-het-sociaal-energietarief-aanbevelingen-van-het-platform-tegen-energiearmoede>).

De minister van Energie heeft vervolgens op 6 april 2022 een brief aan de CREG gericht met daarin de vraag om de mogelijkheden te analyseren van het invoeren van een premiesysteem voor de toepassing van het sociaal tarief bij complexe gevallen (retroactiviteit) of onuitvoerbare gevallen, zoals bij collectieve aansluitingspunten.

In toepassing van artikel 23, § 2, lid 2, 2° van de Elektriciteitswet en artikel 15/14, § 2, lid 2, 2° van de Gaswet, heeft de CREG haar advies (A)2394 genomen op 12 mei 2022.

In het kader van de opmaak van de meerjarenbegroting heeft de Ministerraad op 18 oktober 2022 de minister van Energie belast met de uitwerking van een premiesysteem sociaal tarief voor de gezinnen die energie afnemen via een collectief aansluitingspunt.

## 2. Toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie

Om voor de sociaaltariefpremie in aanmerking te komen dient er enerzijds voldaan te zijn aan een persoonsgebonden criterium (wie?) en anderzijds aan een materieel criterium (in welke gevallen?).

Als persoonsgebonden criterium wordt de toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut gehanteerd die hetzelfde is als voor het sociaal tarief. Bijgevolg wordt er verwezen naar de opsomming van de toekenningsbeslissingen tot een sociaal statuut zoals voorzien in art. 20, § 2/1 van de Elektriciteitswet en art. 15/10, § 2/2 van de Gaswet. Elk lid van een gezin waarvan een persoon een toekenningsbeslissing geniet tot een in aanmerking komend sociaal statuut komt in aanmerking als rechthebbende voor de sociaaltariefpremie. Per gezin wordt echter per trimester maximaal één van elke soort sociaaltariefpremie (elektriciteit/aardgas/warmte) toegekend.

Aangezien gezinnen achter een collectieve aansluiting door een gebrek aan individuele leveringsovereenkomst niet kunnen worden beschouwd als "beschermde residentiële afnemers", dringt het vinden van een alternatief criterium ter bepaling van het materiële toepassingsgebied zich op.

Eu égard au fait que la prime tarif social est considérée comme un complément nécessaire au tarif social, elle doit par conséquent s'en rapprocher le plus possible. En outre, il convient également de tenir compte des compétences du législateur fédéral (cf. *infra*). Pour ces raisons, il a été prévu qu'un droit à la prime tarif social naît lorsque:

— La fourniture d'énergie se fait par le biais d'un raccordement collectif d'un ensemble résidentiel ou d'une zone sans raccordement individuel;

— Le gestionnaire de ce raccordement collectif facture le coût de la part de consommation des unités d'habitation sous-jacentes aux occupants de celles-ci, que ce soit indirectement ou non;

— Ces coûts imputés sont liés à la consommation d'énergie domestique associée à l'unité d'habitation dans laquelle une personne physique a sa résidence principale.

Les résidences secondaires, les coûts énergétiques des parties communes et les raccordements temporaires sont explicitement exclus de la prime tarif social, tout comme pour le tarif social. Les raccordements occasionnels et temporaires sont des raccordements à un réseau de distribution au profit de chantiers de construction, de travaux routiers, d'événements, etc.

La résidence principale est déterminée sur la base des données disponibles dans le Registre national. Néanmoins, un demandeur de la prime tarif social doit avoir la possibilité de prouver sa résidence principale par d'autres moyens. Dans des cas exceptionnels, tels que l'inhabitabilité temporaire due à un incendie ou à un dégât des eaux, il convient de déroger à l'utilisation du Registre national dans l'intérêt du citoyen.

Seules les unités d'habitation dont la consommation d'énergie est liée à des raccordements collectifs d'ensembles résidentiels ou de zones sans raccordement individuel sont éligibles à la prime tarif social. L'exigence d'un enregistrement cadastral de l'unité d'habitation est pertinente étant donné qu'elle garantit que l'unité d'habitation concernée existe en tant que logement indépendant, qu'une consommation séparée d'énergie à usage domestique y a lieu et que l'unité d'habitation existe conformément à la réglementation régionale en vigueur.

De cette façon, les formes de logements non indépendants ou collectifs sont exclus comme en principe les formes de logements tels que les pensionnats, les chambres d'étudiants et les résidences-services comme

Gelet op het feit dat de sociaaltariefpremie geldt als een noodzakelijk aanvulling op het sociaal tarief, dient zij er bijgevolg zo dicht als mogelijk bij aan te leunen. Daarnaast dient ook rekening te worden gehouden met de bevoegdheden van de federale wetgever (cf. *Infra*). Om die redenen werd voorzien dat een recht op sociaaltariefpremie ontstaat wanneer:

— De levering van energie plaatsvindt via een collectieve aansluiting van een residentieel geheel of van een gebied zonder individuele aansluiting;

— De beheerder van die collectieve aansluiting de kosten voor het verbruiksaandeel van de achterliggende wooneenheden aanrekent aan de bewoners daarvan, al dan niet op een onrechtstreekse manier;

— Die aangerekende kosten verband houden met het huishoudelijk energieverbruik verbonden aan de wooneenheid waarin een natuurlijk persoon zijn hoofdverblijfplaats heeft.

Tweede verblijven, energiekosten van gemene delen en tijdelijke aansluitingen worden, net zoals voor het sociaal tarief, expliciet uitgesloten van de sociaaltariefpremie. Occasionele en tijdelijke aansluitingen zijn aansluitingen op een distributienet ten bate van bouwwerven, wegenwerken, evenementen, etc.

De hoofdverblijfplaats wordt bepaald aan de hand van de gegevens beschikbaar in het Rijksregister. Niettemin moet een aanvrager van een sociaaltariefpremie over de mogelijkheid beschikken om op een andere manier diens hoofdverblijfplaats te bewijzen. In uitzonderlijke gevallen, zoals bijvoorbeeld tijdelijke onbewoonbaarverklaring door brand- of waterschade, dient een afwijking van het gebruik van het Rijksregister zich op in het belang van de burger.

Enkel wooneenheden met een energieverbruik verbonden aan een collectieve aansluiting van residentieel gehelen of gebieden zonder individuele aansluiting komen in aanmerking voor de sociaaltariefpremie. De vereiste van kadastrale registratie van de wooneenheid is pertinent aangezien zij garandeert dat de betrokken wooneenheid bestaat als zelfstandige woning, dat daar een afzonderlijk energieverbruik voor huishoudelijk gebruik plaatsvindt, en dat de wooneenheid bestaat conform de geldende gewestelijke regelgeving.

Op deze manier worden niet-zelfstandige of collectieve woonvormen uitgesloten, zoals in beginsel woonvormen zoals pensionaten, studentenkamers en woonzorgcentra zoals *infra* toegelicht. Personen met hoofdverblijfplaats



expliqué *infra*. Les personnes ayant leur résidence principale dans de tels bâtiments sont confrontées d'une toute autre manière aux coûts énergétiques liés à leur lieu de résidence. Les équipements de base propres à un logement indépendant (par exemple, toilettes, salle de bains et cuisine, en fonction de la réglementation régionale en vigueur) y sont partagés. Par conséquent, la facturation des coûts énergétiques des locaux partagés fait partie d'un paquet plus large de biens et/ou de services qui ne peut plus être considéré comme une facturation des coûts énergétiques liés à la consommation domestique séparée d'une unité d'habitation qui sert de résidence principale.

En utilisant les critères susmentionnés, le législateur vise à respecter le plus possible le champ d'application matériel du tarif social: "le client protégé résidentiel". L'interprétation des notions de point de raccordement collectif et d'unité d'habitation, telle que prévues dans le présent projet, requiert que le ménage qui y a sa résidence principale soit également confrontée effectivement aux coûts énergétiques liés à un ménage indépendant, similaires aux coûts auxquels est confronté un client résidentiel ordinaire.

### 3. Le partage de compétences

Comme déjà expliqué ci-dessus, l'introduction de la prime tarif social est nécessaire pour une application équitable, cohérente et plus complète des prix maximaux sociaux en matière d'énergie. Dans la détermination du champ d'application et de ses modalités, le partage de compétences et le principe d'égalité doivent être pris en compte en tant que cadre de référence plus large.

En premier lieu, il est important de souligner la compétence communautaire sur les matières liées aux personnes et sur l'assistance aux personnes conformément à l'art. 5, § 1<sup>er</sup>, I, et à l'art. 5, § 1<sup>er</sup>, II, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (ci-après "LSRI"), respectivement.

Comme pour le tarif social, le champ d'application personnel de la prime tarif social est déterminé par l'octroi de certains statuts sociaux. Les conditions d'octroi de ces statuts sont déterminées par différentes autorités compétentes, notamment les communautés et le gouvernement fédéral. Le présent projet n'empêche pas ces compétences étant donné qu'il se limite à un simple renvoi à la possession d'un tel statut social.

En ce qui concerne plus particulièrement les compétences communautaires en matière de politique de soins aux personnes âgées, il convient de mentionner la

in dergelijke gebouwen zien zich op een heel andere wijze geconfronteerd met de energiekosten verbonden aan hun woonplaats. De basisbenodigdheden eigen aan een zelfstandige woning (bijvoorbeeld toilet, badkamer en keuken, afhankelijk van geldende gewestelijke regelgeving) worden er gedeeld. Bijgevolg maakt de aanrekening van de energiekosten van de gedeelde lokalen deel uit van een breder pakket aan goederen en/of diensten dat niet langer beschouwd kan worden als een aanrekening van energiekosten verbonden aan een afzonderlijk huishoudelijk verbruik van een wooneenheid die als hoofdverblijfplaats dient.

Door voormelde criteria te hanteren beoogt de wetgever zo nauw mogelijk aan te leunen bij het materiële toepassingsgebied van het sociaal tarief: "de beschermde residentiële afnemer". De invulling van de begrippen collectief aansluitingspunt en wooneenheid, zoals voorzien in dit ontwerp, vereist dat het gezin dat daar zijn hoofdverblijfplaats heeft ook effectief wordt geconfronteerd met de energiekosten die verbonden zijn aan een zelfstandig huishouden, vergelijkbaar aan de kosten waarmee een gewone huishoudelijke afnemer zich geconfronteerd ziet.

### 3. De bevoegdheidsverdeling

Zoals hierboven reeds werd toegelicht is de invoering van de sociaaltariefpremie noodzakelijk voor een rechtvaardige, coherente en meer complete toepassing van de sociale maximumprijzen inzake energie. In de bepaling van het toepassingsgebied en de modaliteiten ervan dienen de bevoegdheidsverdeling en het gelijkheidsbeginsel als breder referentiekader mee in acht genomen te worden.

In eerste instantie is het belangrijk te wijzen op de gemeenschapsbevoegdheid inzake persoonsgebonden materies en inzake bijstand aan personen overeenkomstig respectievelijk art. 5, § 1, I en art. 5, § 1, II van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna "BWHI").

Net zoals het sociaal tarief, wordt het persoonlijk toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie bepaald door de toekenning van bepaalde sociale statuten. De voorwaarden tot toekenning van deze statuten worden bepaald door verschillende bevoegde overheden, met name de gemeenschappen en de federale overheid. Voorliggend ontwerp laat die bevoegdheden onverlet aangezien het zich beperkt tot een loutere verwijzing naar het hebben van een dergelijk sociaal statuut.

Specifiek voor de gemeenschapsbevoegdheden inzake ouderenzorgbeleid dient te worden gewezen op gemeenschapswetgeving over de verrekening van kosten

législation communautaire sur le règlement des coûts aux habitants (prix journaliers), la mise en place de mesures de soutien spécifiques pour les personnes dans de telles situations et la réglementation relative à l'agrément, à l'autorisation d'exploitation, ainsi qu'aux conditions d'infrastructure des résidences-services (*Flandre: Arrêté ministériel du 9 décembre 2009 déterminant la composition du tarif journalier, des indemnités complémentaires et des avances en faveur de tiers facturés dans les résidences-services; Décret du 9 décembre 2022 accordant une subvention aux institutions du domaine politique Bien-être, Santé publique et Famille pour l'intervention dans les frais d'énergie en 2022; Arrêté du 24 juillet 2009 relatif à la programmation, les conditions d'agrément et le régime de subventionnement de structures de services de soins et de logement et d'associations d'usagers et d'intervenants de proximité, en ce qui concerne les conditions d'infrastructure, Fédération Wallonie-Bruxelles: Décret du 14 février 2019 relatif à l'aide aux aînés et portant modification du Livre V du Code wallon de l'Action sociale et de la Santé; <https://morreale.wallonie.be/home/presse--actualites/communiques-de-presse/presses/la-wallonie-libere-326-millions-deuros--daides-energies--pour-ses-structures-sociales-et-de-sante.html>).*

À cet égard, l'on peut également renvoyer aux accords conclus entre le gouvernement fédéral, les Communautés et les Régions autour des flux financiers qui bénéficient à la politique de soins aux personnes âgées. Ces accords impliquent entre autres qu'il ne puisse pas y avoir de chevauchements dans le financement entre, d'une part, les flux financiers des différentes autorités qui interviennent respectivement en fonction de leurs compétences et, d'autre part, l'intervention payée par l'occupant, excluant ainsi un double financement de ce coût (Avenant n° 5 au Protocole n° 2 conclu le 1<sup>er</sup> janvier 2003 entre l'Autorité Fédérale et les Autorités visées aux articles 128, 130, 135 et 138 de la Constitution, concernant la politique de santé à mener à l'égard des personnes âgées, et portant sur les prix qui sont appliqués en institutions d'accueil ou d'hébergement pour personnes âgées.).

En deuxième lieu, le législateur fédéral doit également tenir compte de la compétence des Régions en matière de distribution et de transport local d'électricité au moyen de réseaux dont la tension nominale est inférieure ou égale à 70.000 volts, de distribution publique du gaz, d'utilisation rationnelle de l'énergie et de nouvelles sources d'énergie conformément à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 1<sup>er</sup>, points a), b), f) et h) de la LSRI. En outre, la compétence régionale en matière de logement en vertu de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, IV, 1<sup>o</sup>, de la LSRI est également pertinente.

aan inwoners (dagprijzen), het voorzien van specifieke steunmaatregelen voor personen in dergelijke situaties en de regelgeving met betrekking tot de erkenning, de vergunning tot uitbating alsook de infrastructuurvoorwaarden van woonzorgcentra (*Vlaanderen: Ministerieel besluit van 9 december 2009 tot bepaling van de samenstelling van de dagprijs, de extra vergoedingen en de voorschotten ten gunste van derden aangerekend in de woonzorgcentra; Besluit van 9 december 2022 tot toekenning van een subsidie aan instellingen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de tussenkomst in de energiekost in 2022; Besluit van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat de voorwaarden voor infrastructuur betreft, Federatie Wallonië-Brussel: Décret du 14 février 2019 relatif à l'aide aux aînés et portant modification du Livre V du Code wallon de l'Action sociale et de la Santé; <https://morreale.wallonie.be/home/presse--actualites/communiques-de-presse/presses/la-wallonie-libere-326-millions-deuros--daides-energies--pour-ses-structures-sociales-et-de-sante.html>).*

In dit verband kan ook gewezen worden op de afspraken die zijn gemaakt tussen de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten rond de financiële stromen die ten goede komen van het ouderenzorgbeleid. Deze afspraken houden onder meer in dat er geen overlappingsen mogen zijn in de financiering tussen, enerzijds, de financiële stromen van de verschillende overheden die respectievelijk in functie van hun bevoegdheden tussenkomen en, anderzijds, de door de bewoner betaalde tussenkomst, waardoor een dubbele financiering van deze kost wordt uitgesloten (Aanhangsel nr. 5 bij het Protocol 2 gesloten op 1 januari 2003 tussen de Federale Overheid en de Overheden bedoeld in artikel 128, 130 en 135 en 138 van de Grondwet, betreffende het te voeren ouderenzorgbeleid, inzake de prijzen die toegepast worden in de instellingen voor opvang of huisvesting van bejaarden).

In tweede orde dient de federale wetgever ook rekening te houden met de bevoegdheid van de gewesten inzake de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70.000 volt, de openbare gasdistributie, rationeel energieverbruik en nieuwe energiebronnen overeenkomstig artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a), b), f) en h) van de BWHI. Daarnaast is ook de gewestelijke bevoegdheid inzake huisvesting krachtens artikel 6, § 1, IV, 1<sup>o</sup> van de BWHI relevant.

C'est la raison pour laquelle la prime tarif social prévue pour l'électricité, le gaz naturel et la chaleur ne fait pas d'autre distinction de taille en fonction des besoins énergétiques poursuivis avec la source d'énergie concernée, ou ne règle pas non plus la question de savoir comment les bâtiments ou zones doivent être raccordés au réseau de distribution et comment la consommation d'énergie doit être mesurée. La transposition de la réglementation européenne en matière de raccordement et mesure (voir e.a. art. 9 directive relative à l'efficacité énergétique 2012/27/UE) se fait en vertu de la réglementation régionale.

Compte tenu des compétences communautaires et régionales susmentionnées, le présent projet trouve son fondement dans la compétence fédérale en matière de tarifs énergétiques et de politique des prix, conformément à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d) de la LSRI.

En outre, l'exercice de cette compétence sous la forme d'une prime tarif social n'affecte ni qualitativement ni quantitativement les compétences susmentionnées des communautés et des régions, étant donné son champ d'application très limité et clairement décrit. Les compétences susmentionnées sont respectées et elles ne sont affectées sur aucun élément essentiel par le présent projet. En outre, en tant que mesure de la politique des prix de l'énergie et complément nécessaire pour réaliser une application plus complète et cohérente des prix maximaux sociaux, la prime tarif social se prête à un traitement uniforme au niveau national afin de préserver l'indivisibilité économique de la politique des prix de l'énergie.

#### 4. Le principe d'égalité et de non-discrimination

Il convient de rappeler que l'objectif est de permettre une application plus équitable et plus complète des tarifs sociaux. Par conséquent, la prime tarif sociale devrait conserver autant que possible les critères d'application du tarif social ordinaire, à savoir: le statut social, la résidence principale et la consommation domestique.

Il découle du partage des compétences qu'une prime fédérale tarif social ne peut être conforme aux compétences que dans la mesure où elle ne s'applique que lorsqu'il est question d'une facturation des frais d'énergie pour un usage domestique séparé de l'unité d'habitation de l'ayant droit raccordée à un réseau de distribution d'énergie via un point de raccordement collectif.

Cela conduit, comme pour le tarif social et comme déjà expliqué précédemment en ce qui concerne le champ d'application matériel de la prime tarif social,

De voorziene sociaaltariefpremie voor elektriciteit, aardgas en warmte maakt om die reden geen verder onderscheid in omvang naargelang de met de betrokken energiebron nagestreefde energiebehoeftes of regelt evenmin de aangelegenheid hoe gebouwen of gebieden dienen aangesloten te worden op het distributienet of hoe het energieverbruik dient gemeten te worden. De omzetting van Europese regelgeving inzake aansluiting en meting (zie o.a. art. 9 e.v. Energie-efficiëntierichtlijn 2012/27/EU) gebeurt via gewestelijke regelgeving.

Rekening houdend met de voormelde gemeenschaps- en gewestbevoegdheden vindt voorliggend ontwerp zijn grondslag in de federale bevoegdheid voor energietarieven en prijsbeleid overeenkomstig artikel 6, § 1, VII, lid 2, d), van de BWHI.

De uitoefening van deze bevoegdheid in de vorm van een sociaaltariefpremie heeft bovendien noch kwalitatief noch kwantitatief een weerslag op de hierboven vernoemde bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten gezien haar zeer beperkt en duidelijk omschreven toepassingsgebied. Voornoemde bevoegdheden worden geëerbiedigd en worden op geen enkel essentieel element geraakt door voorliggend ontwerp. Bovendien leent de sociaaltariefpremie zich, als maatregel van energieprijzenbeleid en als noodzakelijke aanvulling ter verwezenlijking van een meer complete en coherente toepassing van de sociale maximumprijzen, tot een uniforme behandeling op nationaal vlak ter vrijwaring van de economische ondeelbaarheid van het energieprijzenbeleid.

#### 4. Het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel

Er dient in herinnering gebracht te worden dat beoogd wordt om een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven te voorzien. Bijgevolg dient de sociaaltariefpremie zoveel als mogelijk de toepassingscriteria van het gewone sociaal tarief te behouden, met name: sociaal statuut, hoofdverblijfplaats én huishoudelijk verbruik.

Uit de bevoegdheidsverdeling volgt dat een federale sociaaltariefpremie slechts bevoegdheidsconform kan zijn voor zover zij enkel van toepassing is wanneer er sprake is van een aanrekening van de energiekosten voor afzonderlijk huishoudelijk gebruik van de woon-eenheid van de rechthebbende verbonden met een energiedistributienet via een collectief aansluitingspunt.

Dit leidt, net zoals bij het sociaal tarief en zoals reeds eerder toegelicht met betrekking tot het materiële toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie, tot de uitsluiting

à l'exclusion de personnes qui bénéficient d'un octroi d'un statut social et sont situées derrière un point de raccordement collectif, mais qui ne sont pas confrontées à des coûts d'énergie pour l'usage domestique séparé de l'unité d'habitation. Pour que la prime tarif social ne revienne pas à élargir le groupe cible des tarifs sociaux, la consommation domestique séparée est donc utilisée comme critère de distinction.

À la lumière de ce qui précède, et compte tenu de l'impossibilité technique de facturer la consommation réelle et séparable, il est envisagé de travailler avec, entre autres, le critère objectif selon lequel la famille de la personne physique supporte le coût de la consommation d'énergie de son unité d'habitation.

Pour que la consommation d'énergie domestique soit équivalente à celle d'un client domestique protégé (avec point de raccordement individuel), il faut donc que l'unité d'habitation dispose de toilettes, d'une baignoire ou d'une douche et d'un équipement de cuisine.

L'examen des règles d'urbanisme, des normes régionales de qualité du logement et des règles d'aménagement du territoire a montré que ces exigences constituent un bon indicateur de la fonction de logement et d'habitation au profit d'une famille et, par conséquent, garantissent également une consommation d'énergie équivalente à la consommation d'énergie et aux coûts associés auxquels est confronté un client résidentiel protégé ordinaire.

Si, par exemple, une personne ayant une décision d'octroi d'un statut social a sa résidence principale dans un ensemble résidentiel ou une zone sans raccordement individuel au réseau de distribution, où il ne peut y avoir de facturation des frais pour une consommation d'énergie domestique séparée car il n'occupe pas une unité d'habitation (p.e. dans les pensionnats et les chambres d'étudiants, les fonctions de logement, comme les toilettes, une baignoire ou une douche et/ou un équipement de cuisine, sont en principe partagées). Par conséquent, et en principe, il n'y a pas de droit à la prime tarif social.

Ainsi, une chambre dans une maison de repos et de soins ne peut être considérée séparément de l'ensemble plus large des biens et services associés à la maison de repos et de soins. Elle ne peut fondamentalement pas être isolée en tant qu'unité d'habitation distincte. Le fait que la personne prélève de l'énergie par le biais d'un point de raccordement collectif ne signifie pas automatiquement qu'il ou elle supporte les coûts énergétiques liés à un usage domestique individuel comme le ferait un client résidentiel ordinaire. Dans ce cas, il n'y a pas

van personen die een toekenning genieten tot een sociaal statuut en zich achter een collectief aansluitingspunt bevinden maar zich niet geconfronteerd zien met energiekosten voor afzonderlijk huishoudelijk gebruik van de wooneenheid. Opdat de sociaal-tariefpremie niet zou neerkomen op een uitbreiding van de doelgroep van de sociale tarieven, wordt aldus afzonderlijk huishoudelijk verbruik als onderscheidend criterium gebruikt.

In het licht van bovenstaande, en gelet op de technisch onmogelijkheid om het daadwerkelijk en afzonderlijk verbruik in rekening te brengen, wordt beoogd te werken met onder andere het objectief criterium dat het gezin van de natuurlijke persoon de kosten draagt voor het energieverbruik van diens wooneenheid.

Opdat er sprake zou zijn van een huishoudelijk energieverbruik equivalent aan hetgeen waarmee een beschermde huishoudelijke afnemer (met individueel aansluitingspunt) wordt geconfronteerd, wordt aldus vereist dat de wooneenheid moet beschikken over een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid.

Uit onderzoek van de stedenbouwkundige voorschriften, de gewestelijke woningkwaliteitsnormen en regelgeving inzake ruimtelijke ordening is voortgekomen dat deze vereisten een goede indicator vormen voor huisvesting en leeffunctie ten behoeve van een gezin en bijgevolg eveneens een energieverbruik garanderen dat equivalent is aan het energieverbruik en de daarbij horende kost waarmee een gewone beschermde residentiële afnemer zich geconfronteerd ziet.

Indien bijvoorbeeld een persoon met toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut zijn hoofdverblijfplaats heeft in een residentieel geheel of gebied zonder individuele aansluitingen op het distributienet waar geen aanrekening van kosten voor afzonderlijke huishoudelijk energieverbruik kan plaatsvinden omdat deze geen wooneenheid betreft. (bv. in pensionaten en studentenkamers zijn in beginsel de leeffuncties, zoals toilet, bad of douche, en/of een kookgelegenheid, gedeeld) Bijgevolg ontstaat er in beginsel geen recht op de sociaaltariefpremie.

Zo kan een kamer in een woonzorgcentrum niet los worden gezien van het bredere geheel aan goederen en diensten verbonden aan het woonzorgcentrum. Zij valt in beginsel niet als afzonderlijke wooneenheid te isoleren. Het feit dat de persoon energie afneemt via een collectief aansluitingspunt betekent niet automatisch dat hij of zij de energiekosten verbonden aan een afzonderlijk huishoudelijk verbruik draagt op de manier waarop een gewone huishoudelijke afnemer dat zou doen. Er is in dit geval geen zelfstandig afzonderlijk



d'usage domestique indépendant séparé en raison de l'affectation du bâtiment au sens large comme maison de repos et de soins. En outre, il n'est pas question d'une facturation séparée des coûts énergétiques dans le cas d'un séjour dans une maison de repos et de soins. En effet, la législation communautaire détermine comment une maison de repos et de soins doit facturer les coûts énergétiques dans le prix journalier et prévoit à cet effet des mesures de soutien spécifiques dans le cadre de la compétence communautaire en matière de soins et d'assistance aux personnes.

Les personnes dans les situations susmentionnées ne sont pas confrontées aux coûts énergétiques liés à l'usage domestique d'une unité d'habitation indépendante en raison du caractère partagé de la forme de logement. Par conséquent, selon le cadre de référence de la compétence fédérale en matière de prix maximaux de l'énergie, ils ne se trouvent pas dans une situation comparable à celle des personnes qui sont bel et bien éligibles pour le tarif social ou la prime tarif social.

Les occupants d'un logement avec assistance (résidence-services) disposant d'un point de raccordement collectif peuvent en principe bénéficier de la prime tarif social. Ceci à condition qu'ils occupent le logement avec assistance comme résidence principale et que l'unité de logement puisse être considérée comme indépendante conformément à la définition donnée à l'article 3, 8° (c'est-à-dire une maison, un appartement, un studio ou une autre construction avec au moins des toilettes, une baignoire ou une douche et des installations de cuisine et identifiée dans la documentation cadastrale comme une propriété bâtie cadastrale ou une partie de celle-ci avec sa propre parcelle cadastrale patrimoniale). Sur la base des réglementations actuelles de la Communauté française et de la Communauté flamande, il y a lieu de penser que les logements avec assistance sont en principe considérés comme des unités de logement disposant de toilettes, d'une baignoire ou d'une douche et d'un équipement de cuisine, contrairement à une chambre dans une maison de repos où ces éléments ne sont en principe pas présents. Il ne s'agit donc pas de situations de consommation comparables.

Enfin, il convient de noter que tous les cas susmentionnés et les situations similaires ne tombent pas nécessairement automatiquement dans le champ d'application ou en dehors de celui-ci. En effet, l'appréciation du respect des conditions par rapport à une demande de prime tarif social introduite auprès du SPF Economie doit toujours se faire de manière concrète, en tenant compte des faits et de la situation propres à la demande en question.

huishoudelijk gebruik omwille van de bestemming van het ruimere gebouw als woonzorgcentrum. Bovendien is er bij verblijf in een woonzorgcentrum geen sprake van een afzonderlijke aanrekening van energiekosten. Gemeenschapswetgeving bepaalt namelijk hoe een woonzorgcentrum energiekosten dient te verrekenen in de dagprijs en voorziet hiertoe specifieke steunmaatregelen in het kader van de gemeenschapsbevoegdheid inzake zorg en bijstand aan personen.

Personen in voormelde situaties zien zich niet geconfronteerd met de energiekosten die verbonden zijn aan het huishoudelijk gebruik van een zelfstandige wooneenheid omwille van het gedeelde karakter van de woonvorm. Zij bevinden zich bijgevolg, vanuit het referentiekader van de federale bevoegdheid inzake maximumprijzen voor energie, niet in een vergelijkbare situatie ten aanzien van de personen die wel in aanmerking komen voor het sociaal tarief of de sociaaltariefpremie.

Bewoners van assistentiewoningen met een collectief aansluitingspunt kunnen in beginsel wel in aanmerking komen voor de sociaaltariefpremie. Dit voor zover zij de assistentiewoning betrekken als hoofdverblijfplaats en de wooneenheid als zelfstandig beschouwd kan worden overeenkomstig de voorziene definitie in art. 3, 8° (m.n. een huis, appartement, studio of andere constructie betreffende die beschikt over ten minste een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid en in de kadastrale documentatie geïdentificeerd is als gekadastraard gebouw onroerend goed of een onderdeel daarvan met een eigen kadastraal patrimoniumperceel). De vigerende regelgeving van de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap geven aanleiding om te geloven dat assistentiewoningen in beginsel in aanmerking komen als wooneenheden daar zij beschikken over een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid, in tegenstelling tot een kamer in een woonzorgcentra waarbij bepaalde van deze elementen in beginsel niet aanwezig zullen zijn. Dit betreffen aldus niet vergelijkbare verbruikssituaties.

Tot slot dient opgemerkt te worden dat alle voormelde gevallen en gelijkaardige situaties niet noodzakelijk automatisch binnen of buiten het toepassingsgebied vallen. Het is namelijk zo dat de beoordeling of een aanvraag voor een sociaaltariefpremie ingediend bij de FOD Economie aan de voorwaarden voldoet telkens *in concreto* moet gebeuren, rekening houdend met de feiten en situatie eigen aan de betreffende aanvraag.



## 5. Modalités et fonctionnement

Lors de l'application du tarif social, la CREG détermine trimestriellement le prix que les fournisseurs d'énergie doivent facturer à leurs clients résidentiels protégés. Le prix maximum social est fixé par kWh et facturé pour la consommation réelle de la résidence principale par le fournisseur avec lequel le client a un contrat de fourniture. (*Arrêtés ministériels du 30 mars 2007 portant fixation de prix maximaux sociaux pour la fourniture de gaz naturel aux clients résidentiels protégés et portant fixation de prix maximaux sociaux pour la fourniture d'électricité aux clients résidentiels protégés*). Les fournisseurs sont ensuite compensés par la CREG sur la base de créances pour la différence entre le prix maximum social facturé et un prix de référence calculé par la CREG, qui se base entre autres sur les prix du marché pour des clients résidentiels (*Arrêtés royaux du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge, et du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge*).

L'échange de données pour l'application du tarif social comprend toutes les données des clients résidentiels et un matching de celles-ci avec le Registre national et la Banque-carrefour de la Sécurité Sociale (*Loi-programme du 27 avril 2007 et arrêté royal du 28 juin 2009 relatif à l'application automatique de prix maximaux pour la fourniture d'électricité et de gaz naturel aux clients protégés résidentiels à revenus modestes ou à situation précaire*). Les personnes qui ne sont pas reprises dans l'application automatique en raison de situations spécifiques (p.ex. l'adresse du point de raccordement ne correspond pas à l'adresse de la résidence principale, le nom du contrat de fourniture ne correspond pas suffisamment aux noms des membres du ménage tels qu'ils figurent dans le Registre national, les situations de zorgwonen et l'application rétroactive) peuvent utiliser un certificat papier qu'elles doivent remettre à leur fournisseur d'énergie.

Contrairement aux fournisseurs d'énergie, les gestionnaires de points de raccordement collectifs, souvent des syndicats, des bailleurs ou des entreprises spécialisées en comptabilité de chaleur, n'ont pas d'expérience avec la gestion de fichiers clients étendus ou avec l'échange de données clients avec le SPF Économie afin d'identifier des ayants-droits. Compte tenu également du nombre limité de bâtiments résidentiels et de zones

## 5. Modaliteiten en werking

Bij de toepassing van het sociaal tarief bepaalt de CREG trimestrieel de prijs die energieleveranciers dienen aan te rekenen aan hun beschermde residentiële afnemers. De sociale maximumprijs wordt bepaald per kWh en aangerekend voor het werkelijke verbruik van de hoofdverblijfplaats door de leverancier met wie de afnemer een leveringsovereenkomst heeft. (*Ministerieel besluiten van 30 maart 2007 houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan beschermde residentiële afnemers én houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van elektriciteit aan beschermde residentiële afnemers*) De leveranciers worden vervolgens op basis van schuldvorderingen door de CREG gecompenseerd voor het verschil tussen de aangerekende sociale maximumprijs en een door de CREG berekende referentieprijs, die zich onder andere baseert op de prijzen op de markt voor huishoudelijke afnemers (*Koninklijke besluiten van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan én tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan*).

De gegevensuitwisseling voor de toepassing van het sociaal tarief omvat alle klantgegevens van huishoudelijke afnemers en een matching daarvan met het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (*Programmawet van 27 april 2007 en het Koninklijk besluit van 28 juni 2009 betreffende de automatische toepassing van maximumprijzen voor de levering van elektriciteit en aardgas aan de beschermde residentiële afnemers met een laag inkomen of in een onzekere situatie*). Personen die buiten de automatische toepassing vallen omwille van specifieke situaties (bv. adres aansluitingspunt komt niet overeen met adres hoofdverblijfplaats, naam leveringsovereenkomst komt niet voldoende overeen met namen gezinsleden zoals opgenomen in Rijksregister, situaties zorgwonen en retroactieve toepassing), kunnen gebruik maken van een papieren attest dat ze aan hun energieleverancier dienen te bezorgen.

In tegenstelling tot energieleveranciers hebben de beheerders van collectieve aansluitingspunten, vaak syndici, rentmeesters of warmteboekhouders, geen ervaring met het beheer van uitgebreide klantenbestanden of het uitwisselen van klantgegevens met de FOD Economie ter identificatie van rechthebbenden. Gezien ook het beperkt aantal residentiële gebouwen en gebieden zonder individuele aansluiting die gebruik maken van een

sans raccordement individuel qui utilisent un point de raccordement collectif par rapport au grand nombre de clients résidentiels disposant d'un raccordement individuel et de leur propre contrat de fourniture, du nombre limité d'unités d'habitation derrière un point de raccordement collectif et du nombre limité d'ayants droit au tarif social dans ces unités d'habitation également, une obligation générale pour les gestionnaires de points de raccordement collectifs de partager des données étendues sur les clients et la consommation, d'appliquer les tarifs sociaux dans chaque cas séparé et d'introduire des créances à cet effet à la Commission est considérée comme disproportionnée. En outre, les points de raccordement collectifs sont souvent approvisionnés par le biais de contrats de fourniture non résidentiels. Ce dernier point empêche *de facto* la CREG de fournir des prix maximaux sociaux et des tarifs de référence applicables d'une manière uniforme.

#### 5.1. Notification obligatoire des points de raccordement collectifs

À la lumière de ce qui précède, l'objectif est d'imposer aux gestionnaires de points de raccordement collectif une obligation moins onéreuse que les obligations des fournisseurs d'énergie pour l'application des tarifs sociaux.

Pour les gestionnaires de points de raccordement collectifs, l'on vise l'obligation de notifier au SPF Économie les points de raccordement collectifs des bâtiments résidentiels ou de zones sans raccordement individuel, ainsi que les adresses des unités d'habitation sous-jacentes, dont la consommation est facturée pour l'approvisionnement via le point de raccordement collectif concerné, et d'indiquer si le tarif social est appliqué via le point de raccordement collectif concerné conformément à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2 de la Loi gaz.

Si les points de raccordement collectifs et les adresses des unités d'habitation sous-jacentes, qui supportent un coût pour un usage domestique individuel par le biais du point de raccordement, sont connus du SPF Économie, une demande de prime tarif social par un ménage derrière un point de raccordement collectif pourrait être traitée mieux et plus rapidement. Par analogie avec la loi du 26 juin 2022 visant à octroyer une allocation pour l'acquisition de gazoil ou de propane en vrac destinés au chauffage d'une habitation privée, l'on évite de cette manière que le demandeur ne doive prouver que le ménage de la personne physique supporte les frais de la consommation d'énergie de son unité d'habitation tel qu'il est facturé par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou le bailleur de l'unité d'habitation en question, sans pour autant vouloir exclure cette possibilité. Cette

collectif aansluitingspunt ten aanzien van het groot aantal huishoudelijke afnemers met individuele aansluiting en eigen leveringscontract, het beperkte aantal wooneenheden achter een collectief aansluitingspunt, en tevens het beperkte aantal rechthebbenden van de sociale tarieven in die wooneenheden, wordt een algemene verplichting voor beheerders van collectieve aansluitingspunten om uitgebreide klanten- en verbruiksgegevens te delen, de sociale tarieven in elk afzonderlijk geval toe te passen en daarvoor schuldvorderingen in te dienen bij de commissie als disproportioneel beschouwd. Bovendien worden collectieve aansluitpunten vaak beleverd via niet-residentiële leveringsovereenkomsten. Dit laatste maakt het *de facto* onmogelijk voor de CREG om op een uniforme wijze toepasbare sociale maximumprijzen en referentietarieven te voorzien.

#### 5.1. Verplichte aanmelding van collectieve aansluitingspunten

Er wordt in het licht van bovenstaande beoogd een minder bezwarende verplichting op te leggen aan de beheerders van collectieve aansluitingspunten in vergelijking met de verplichtingen van energieleveranciers voor de toepassing van de sociale tarieven.

Voor de beheerders van collectieve aansluitingspunten wordt voorzien in de verplichting om collectieve aansluitingspunten van residentiële gebouwen of gebieden zonder individuele aansluitingen, de adressen van achterliggende wooneenheden, wiens verbruik wordt aangerekend voor de belevering via het betreffende collectief aansluitingspunt te melden bij de FOD Economie, alsook aan te duiden of er al dan niet via het betreffende collectief aansluitingspunt het sociaal tarief wordt toegepast krachtens artikel 15/10, § 2/2, lid 2 van de Gaswet.

Indien de collectieve aansluitingspunten en de adressen van de achterliggende wooneenheden, die een kost voor individueel huishoudelijk gebruik via het aansluitpunt dragen, gekend zijn bij de FOD Economie zou een aanvraag tot sociaaltariefpremie door een gezin achter een collectief aansluitingspunt sneller en beter kunnen worden behandeld. Naar analogie met de wet van 26 juni 2022 houdende toekenning van een toelage voor het aanschaffen van huisbrandolie of propaan in bulk bestemd voor de verwarming van een privéwoning wordt op deze manier vermeden dat de aanvrager dient te bewijzen dat het gezin van de natuurlijke persoon de kosten draagt van het energieverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of de verhuurder van de betreffende wooneenheid, zonder dat beoogd wordt

méthode de travail permet une automatisation partielle du traitement des demandes.

Le Roi est autorisé à préciser les obligations des gestionnaires de points de raccordement collectifs.

### *5.2. Demande, portée et caractère trimestriel de la prime tarif social*

Le Roi est autorisé à déterminer les modalités de la demande et de l'octroi d'une prime tarif social au SPF Économie. Il est également prévu la possibilité d'instaurer une présomption légale réfutable, ce qui éviterait que l'ayant droit de la prime tarif social ne doive introduire une demande chaque trimestre. La décision d'octroi d'une prime tarif social par le SPF Économie a un caractère déclaratif.

La prime tarif social est prévue sur une base trimestrielle, comme le tarif social. L'on évite ainsi que la personne qui est l'ayant droit ne bénéficie immédiatement, pour une courte période, d'une prime tarif social associée à un coût énergétique d'une année entière. Combiné à la présomption légale réfutable susmentionnée et au contrôle du SPF Économie, un tel système "start-stop" pratique est mis en place et il n'impose pas de charge administrative superflue au demandeur. Il est ainsi donné suite à l'avis (A)2394 de la commission sur les solutions d'automatisation et les calculs au prorata (point 16).

La méthode de calcul des primes tarif social trimestrielles seront déterminés par le Roi par source d'énergie sur avis de la commission et en tenant compte des moyens disponibles dans le budget général de l'État.

La procédure de demande et l'octroi final de la prime tarif social sont indépendants du fournisseur du point de raccordement collectif ou du gestionnaire de ce point de raccordement. Toutefois, le gestionnaire du point de raccordement, ou son fournisseur si cela est nécessaire à l'optimisation du fichier de données, peut être obligé de fournir des données dans le cadre de l'octroi de la prime tarif social et dans le cadre de son contrôle par le Roi. En outre, il est envisagé de fournir une autorisation au Roi qui permet, après avis de l'Autorité de protection des données, l'intégration de données supplémentaires dans cette base de données ainsi que la consultation d'autres systèmes authentiques de traitement de l'information si cela s'avère nécessaire pour la bonne application et le bon fonctionnement de la prime tarif social.

dat deze mogelijkheid wordt uitgesloten. Dergelijke werkwijze maakt een gedeeltelijke automatisering van de verwerking van aanvragen mogelijk.

De Koning wordt gemachtigd om de verplichtingen van beheerders van collectieve aansluitingspunten verder te specificeren.

### *5.2. Aanvraag, omvang en trimestrieel karakter van de sociaaltariefpremie*

De Koning wordt gemachtigd om de modaliteiten van de aanvraag en toekenning van een sociaaltariefpremie bij de FOD Economie te bepalen. Er wordt tevens voorzien in de mogelijkheid om een weerlegbaar wettelijk vermoeden in te voeren, wat zou vermijden dat een rechthebbende op de sociaaltariefpremie elk trimester een aanvraag zou moeten indienen. De beslissing tot toekenning van een sociaaltariefpremie door de FOD Economie kent een declaratief karakter.

De sociaaltariefpremie wordt voorzien op trimestriële basis, zoals het sociaal tarief. Op deze manier wordt vermeden de persoon die rechthebbende is voor een korte periode meteen een sociaaltariefpremie geniet geassocieerd met een energiekost van een volledig jaar. In combinatie met voormeld weerlegbaar wettelijk vermoeden en controle door de FOD Economie wordt zo een werkbaar "start-stop"-systeem opgezet dat geen overbodige administratieve lasten oplegt aan de aanvrager. Aldus wordt aan het advies (A)2394 van de commissie inzake automatiseringsoplossingen en pro-rataberekeningen (randnummer 16) gevolg gegeven.

De berekeningswijze van de trimestriële sociaaltariefpremies zal per energiebron op advies van de commissie en rekening houdende met de beschikbare middelen in de algemene staatsbegroting door de Koning bepaald worden.

De procedure van aanvraag en de uiteindelijke toekenning van de sociaaltariefpremie staan los van de leverancier van het collectieve aansluitingspunt of de beheerder van dat aansluitpunt. De beheerder van het aansluitingspunt, of diens leverancier indien dit nodig is voor de optimalisatie van het gegevensbestand, kunnen echter in het kader van de toekenning van de sociaaltariefpremie en in het kader van de controle daarop door de Koning verplicht worden om gegevens aan te leveren. Bovendien wordt beoogd een machtiging aan de Koning te voorzien die toelaat, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, om de opname van bijkomende gegevens in dit gegevensbestand en de raadpleging van andere authentieke informatieverwerkingsystemen te voorzien indien dit noodzakelijk is voor de goede toepassing en werking van de sociaaltariefpremie.

Tout comme pour la détermination des prix maximaux sociaux, un rôle important est prévu pour la Commission.

### 5.3. Exemples et rapport aux prix maximaux sociaux

Un exemple courant d'un point de raccordement collectif d'un immeuble résidentiel est la chaudière collective d'un immeuble à appartements. Le contrat de fourniture d'énergie pour la chaudière, que ce soit ou non sous forme d'un contrat-cadre, est généralement conclu par le syndic au nom de l'association des copropriétaires ou par le bailleur de l'immeuble s'il n'y a pas de copropriétaires. Sur la base de la lecture des répartiteurs des frais de chauffage par le gestionnaire ou par un comptable de chaleur, les occupants de chaque unité d'habitation supportent le coût de leur consommation domestique séparée. Une telle chaudière collective peut utiliser du gaz naturel, de l'électricité ou une combinaison des deux.

Dans le cas d'une chaudière collective hybride d'un ensemble résidentiel, il est question d'un raccordement collectif à l'électricité ainsi que d'un raccordement collectif au gaz naturel.

Il est important de distinguer les réseaux de chaleur des chaudières collectives. Un réseau de chaleur se caractérise par une installation de production séparée reliée, via des conduites de circulation d'eau chaude, à plusieurs bâtiments. En revanche, une chaudière collective ne fournit de l'eau chaude qu'à un seul et même bâtiment, par exemple sur la base d'un point de raccordement collectif au gaz naturel.

Il convient toutefois de noter que les bâtiments raccordés à un réseau de chaleur ne disposent pas toujours d'un contrat de fourniture individuel par unité d'habitation et d'une mesure correspondante de la consommation d'énergie à un point de raccordement individuel. Pour couvrir ces cas également, le présent projet de loi prévoit également une prime tarif social chaleur.

Une personne bénéficiant d'une décision d'octroi d'un statut social aura droit, le cas échéant, à la prime tarif social pour sa part dans les frais pour le chauffage de l'unité d'habitation via le point de raccordement collectif. Par exemple, si cette personne a également un contrat de fourniture séparé avec un fournisseur d'électricité et/ou une entreprise de gaz naturel (cuisine et sanitaire) pour ses autres points de raccordement, il/elle aura par conséquent aussi droit au tarif social pour l'électricité et/ou au tarif social pour le gaz naturel.

Net zoals voor het bepalen van de sociale maximumprijzen wordt voorzien in een belangrijke rol voor de commissie.

### 5.3. Voorbeelden en verhouding t.a.v. sociale maximumprijzen

Een courant voorbeeld van een collectief aansluitingspunt van een residentieel gebouw is de collectieve verwarmingsketel van een appartementsgebouw. De energieleveringsovereenkomst voor de verwarmingsketel, al dan niet in de vorm van een raamcontract, is doorgaans afgesloten door de syndicus in naam van de vereniging van mede-eigenaars of door de eigenaar-rentmeester van het gebouw indien er geen mede-eigenaars zijn. Op basis van het uitlezen van warmtekostenverdelers door de beheerder of door een warmteboekhouder dragen de bewoners van elke wooneenheid de kost voor hun afzonderlijk huishoudelijk verbruik. Een dergelijke collectieve verwarmingsketel kan gebruik maken van aardgas, elektriciteit of een combinatie van beide.

In het geval van een hybride collectieve verwarmingsketel van een residentieel geheel is er sprake van een collectieve aansluiting elektriciteit én een collectieve aansluiting aardgas.

Het is hierbij belangrijk om warmtenetten te onderscheiden van collectieve verwarmingsketels. Een warmtenet kenmerkt zich door een afzonderlijke productie-installatie verbonden, via leidingen voor circulerend warm water, met meer dan één gebouw. Een collectieve verwarmingsketel voorziet daarentegen slechts warm water voor éénzelfde gebouw, bijvoorbeeld op basis van een collectief aansluitingspunt voor aardgas.

Het valt echter op te merken dat gebouwen aangesloten op een warmtenet niet steeds beschikken over een individueel leveringscontract per wooneenheid en bijhorende meting van energieverbruik op een individueel aansluitingspunt. Om ook deze gevallen te dekken, voorziet voorliggend wetsontwerp in een sociaaltarief-premie warmte.

Een persoon die een toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut geniet zal in voormeld geval recht hebben op de sociaaltariefpremie voor diens aandeel in de kosten voor de verwarming van de wooneenheid via het collectief aansluitingspunt. Indien deze persoon bijvoorbeeld ook een afzonderlijke leveringsovereenkomst heeft met een elektriciteitsleverancier en/of een aardgasbedrijf (koken en sanitair) voor diens andere aansluitingspunten, dan zal hij/zij bijgevolg ook recht hebben op het sociaal tarief elektriciteit en/of het sociaal tarief aardgas.



Un cas moins courant est celui du point de raccordement collectif à l'électricité pour des ensembles résidentiels ou une zone sans raccordement individuel au réseau de distribution. De tels points de raccordement partagés constituent une exception à l'obligation régionale de raccordement individuel de l'unité d'habitation. Dans ces cas, il est question de bâtiments très anciens ou de zones qui n'étaient pas auparavant destinées à l'habitation permanente (*Flandre: indiquée dans les prescriptions urbanistiques complémentaires par la sous-catégorie de l'indication cadastrale "woongebied met recreatief karakter"*, *Wallonie: indiquée dans le Plan de secteur comme "habitat vert"*) ou qui sont soumis à une solution temporaire, accordée à titre personnel, afin de sauvegarder le droit au logement (*Flandre: Chapitre IV du Code flamand de l'aménagement du territoire*). Dans les zones où une réaffectation d'occupation temporaire à occupation permanente a eu lieu, il est souvent question d'un point de raccordement collectif à un réseau de distribution et d'une dérivation vers les unités d'habitation séparées par le biais d'un réseau de distribution privé. Le tarif social ordinaire ne s'applique pas non plus dans ce cas particulier.

Les systèmes de chauffage collectif utilisant d'autres sources d'énergie (p.ex. le mazout) entrent dans le champ d'application des articles 249 et suivants de la Loi-programme du 22 décembre 2008 relative à l'allocation de chauffage octroyée par les Centres publics d'action sociale dans le cadre du Fonds social Mazout.

#### 5.4. TVA et l'impôt des personnes physiques

Alors que le tarif social fixe un prix maximum qu'un fournisseur facture, l'octroi final d'une prime tarif social se fait indépendamment du fournisseur/gestionnaire d'un point de raccordement collectif. Par conséquent, une prime tarif social ne peut être qualifiée ni de subvention de prix au sens de l'article 26, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, du Code de la TVA, ni de réduction de prix au sens de l'article 28, 2<sup>o</sup>, du Code précité. Comme la CREG déterminera la prime trimestrielle indépendamment des données de consommation de chaque ayant droit séparé, il n'y a pas de lien nécessaire entre la prime octroyée et la facture énergétique de laquelle elle part. Sans préjudice du fait qu'il s'agisse d'une question visée à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d) LSRI, comme expliqué ci-dessus, la prime tarif social, contrairement au tarif social, n'est pas liée à la consommation et n'est qu'indirectement liée aux coûts énergétiques du ménage de l'ayant-droit.

La prime tarif social ne constitue pas un revenu imposable. Toutefois, conformément à l'article 140, paragraphe 2, du CIR92, elle est considérée comme un moyen de subsistance du contribuable dans la mesure où elle

Een minder voorkomend geval is het collectief aansluitingspunt voor elektriciteit voor residentiële gehelen of een gebied zonder individuele aansluitingen op het distributienet. Dergelijke gedeelde aansluitingspunten vormen een uitzondering op de gewestelijke verplichting tot individuele aansluiting van de wooneenheid. In deze gevallen is er sprake van zeer oude gebouwen of gebieden die voorheen niet bestemd waren voor permanente bewoning (*Vlaanderen: in de aanvullende stedenbouwkundige voorschriften aangeduid aan de hand van de subcategorie van de gebiedsaanduiding "woongebied met recreatief karakter"*, *Wallonië: in het Plan de secteur aangeduid als "habitat vert"*) of onderworpen zijn aan een tijdelijke oplossing, ten persoonlijke titel toegekend, ter vrijwaring van het woonrecht (*Vlaanderen: Hoofdstuk IV van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening*). In gebieden waar een herbestemming van tijdelijke naar permanente bewoning heeft plaatsgevonden is er vaak sprake van een collectief aansluitingspunt op een distributienet en een verdere vertakking naar de afzonderlijke wooneenheden via een privaat distributienet. Ook in dit specifieke geval vindt het gewone sociaal tarief geen toepassing.

Collectieve verwarmingssystemen op andere energiebronnen (bv. stookolie) vallen onder het toepassingsgebied van artikel 249 e.v. van de Programmawet van 22 december 2008 inzake de verwarmingstoelage toegekend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het kader van het Sociaal Stookoliefonds.

#### 5.4. Btw en personenbelasting

Terwijl het sociaal tarief een maximumprijs bepaalt die een leverancier aanrekent, verloopt de uiteindelijke toekenning van een sociaaltariefpremie los van de leverancier/beheerder van het collectief aansluitingspunt. Bijgevolg valt een sociaaltariefpremie noch te kwalificeren als een prijssubsidie in de zin van artikel 26, § 1, eerste lid, van het btw-wetboek, noch als een prijsvermindering in de zin van artikel 28, 2<sup>o</sup>, van voormeld wetboek. Aangezien de CREG de trimestriële premie zal bepalen los van de verbruiksgegevens van elke afzonderlijke rechthebbende is er geen noodzakelijk verband tussen de toegekende premie en de energiefactuur van waaruit zij vertrekt. Onverminderd dat dit een aangelegenheid betreft zoals bedoeld in artikel 6, § 1, VII, lid 2, d) BWHI, zoals hierboven toegelicht, is de sociaaltariefpremie, in tegenstelling tot het sociaal tarief, niet verbruiksgerelateerd en bestaat er slechts een onrechtstreeks verband met de energiekosten van het rechthebbende gezin.

Een sociaaltariefpremie vormt geen belastbaar inkomen. Overeenkomstig artikel 140, tweede lid, WIB92 wordt het wel als bestaansmiddel van een belastingplichtige beschouwd voor zover het een persoon ten laste betreft.

concerne une personne à charge. Dans les cas où une prime de tarif social est demandée par une personne à charge et lui est versée, cette personne peut dépasser le plafond des moyens de subsistance à considérer pour la qualification en tant que personne à charge en raison de l'octroi d'une prime de tarif social en combinaison avec d'autres allocations ou revenus.

#### 5.5. *Contrôle et traitement de données à caractère personnel*

Parallèlement aux bases de données pour l'application du tarif social, le présent projet prévoit que le SPF Économie soit autorisé à créer une base de données afin de traiter les demandes, d'octroyer et de contrôler la prime tarif social. Les autorisations nécessaires doivent être obtenues auprès des autorités compétentes.

La possibilité d'imposer des amendes administratives aux gestionnaires de points de raccordement collectifs qui ne notifient pas les points de raccordement ou qui les notifient nonchalamment est prévue. Il est possible de faire un recours en annulation devant le Conseil d'État contre de telles amendes.

Dans ce cadre, il convient également de noter la protection juridique contre une décision du SPF Économie de ne pas octroyer la prime tarif social. Étant donné le caractère déclaratif d'une décision de ne pas octroyer une prime tarif social, un tel litige sur un droit subjectif relève des cours et tribunaux conformément à l'article 144 de la Constitution. Lors de la notification de la décision de non-octroi, le SPF Économie doit informer le destinataire des possibilités de recours et des délais applicables (voir article 2, alinéa unique, 4°, de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration).

Étant donné que la prime tarif social est un droit trimestriel accordé au niveau du ménage et qu'elle découle de divers statuts sociaux (voir point 2), son application nécessite un traitement de données élaboré, qui permet de vérifier les conditions d'application pour chaque trimestre. Suite au point 44 de l'avis n° 07/2024 du 19 janvier 2024 de l'Autorité de protection des données, il convient de noter que la mesure envisagée se distingue du système d'intervention majorée. Pour consulter, par exemple, le Registre national et la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale, le SPF Économie utilisera en effet des interfaces de programmation d'applications (ci-après "IPA"). Toutefois, l'utilisation de telles IPAs et le principe d'unicité des données authentiques n'excluent pas le stockage (lire: la copie) de la réponse des bases de données consultées en vue de l'exécution de sa

In de gevallen waar een sociaaltariefpremie wordt aangevraagd door en uitbetaald aan een persoon ten laste kan dit er toe leiden dat hij of zij door de toekenning van een sociaaltariefpremie in combinatie met andere uitkeringen of inkomsten het plafond van bestaansmiddelen om als persoon te laste te worden beschouwd overstijgt.

#### 5.5. *Toezicht en verwerking van persoonsgegevens*

Parallel aan de gegevensdatabanken voor de toepassing van het sociaal tarief, voorziet voorliggend ontwerp dat de FOD Economie gemachtigd wordt om een gegevensbestand op te richten ter verwerking van aanvragen, toekenning en controle van de sociaaltariefpremie. De nodige machtigingen dienen te worden verkregen bij de bevoegde overheden.

Er wordt voorzien in de mogelijkheid om administratieve boetes op te leggen aan de beheerders van collectieve aansluitingspunten die nalaten aansluitingspunten aan te melden of dit nalatig doen. Tegen dergelijke boetes kan een beroep tot nietigverklaring ingediend worden bij de Raad van State.

In dit kader dient ook op de rechtsbescherming gewezen te worden tegen een beslissing van de FOD Economie tot niet-toekenning van de sociaaltariefpremie. Gezien het declaratieve karakter van een beslissing tot niet-toekenning van een sociaaltariefpremie, behoort dergelijk geschil over een subjectief recht overeenkomstig artikel 144 van de Grondwet toe aan de hoven en rechtbanken. De FOD Economie dient bij de betekening van de beslissing tot niet-toekenning de beroepsmogelijkheden en de toepasselijke termijnen mee te geven aan de geadresseerde (zie artikel 2, enig lid, 4° van de Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur).

Gelet op dat de sociaaltariefpremie een trimestrieel recht is dat wordt toegekend op gezinsniveau en voortkomt uit een variatie aan sociale statuten (zie punt 2), heeft de toepassing ervan een omstandige gegevensverwerking, die toelaat om voor elk trimester de toepassingsvoorwaarden te controleren. In navolging van randnummer 44 van advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit dient opgemerkt te worden dat de beoogde maatregel te onderscheiden valt van het systeem van verhoogde tegemoetkoming. Ter raadpleging van bijvoorbeeld het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal de FOD Economie weldegelijk gebruikmaken van *application programming interfaces* (hierna "API"). Het gebruik van dergelijke API's en het beginsel van uniciteit van authentieke gegevens sluit echter niet uit dat het antwoord

mission conformément à l'article 8, § 2, de la loi du 15 août 2012 relative à la création et à l'organisation d'un intégrateur de services fédéral, en l'occurrence: le traitement des demandes, l'octroi et le contrôle des cotisations de sécurité sociale.

Afin d'éviter d'avoir à soumettre une nouvelle demande chaque trimestre, ce qui augmenterait considérablement la charge administrative pour le demandeur, et de maintenir ainsi l'accessibilité, comme indiqué au point 36 de l'avis n° 07/2024 du 19 janvier 2024 de l'Autorité de protection des données, un système de présomption réfragable est prévu. (Article 8, § 2).

Pour que ce système "start-stop" (voir point 5.2.) fonctionne sur la base d'une présomption légale réfragable, un contrôle d'office des éléments énumérés à l'article 8, § 2, doit toujours être effectué pour les trimestres qui suivent une première décision déclarative positive. Cette présomption légale réfragable repose au moins sur la modification d'une des données du Registre national, des données de la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale ou des données du système d'information du SPF Économie pour l'octroi automatique des prix maximaux pour la fourniture d'électricité, de chaleur et de gaz naturel visés au chapitre II de la loi-programme du 27 avril 2007, telles qu'énumérées à l'article 8, § 2.

Sur cette base, le SPF Économie peut déterminer qu'une personne physique remplit ou ne remplit plus, jusqu'à preuve du contraire, les conditions requises pour bénéficier de la prime tarif social en question, sans qu'il soit nécessaire de collecter à nouveau les données auprès du bénéficiaire concerné. Ceci est conforme à l'article 8, § 3, deuxième et troisième alinéas, de la loi du 15 août 2012 portant création et organisation d'un intégrateur de services fédéral. Le principe de la collecte unique des données (only-once) est donc respecté.

La vérification trimestrielle du statut d'ayant droit se fera toujours via l'interrogation du Registre national et de la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale via des IPAs. Il convient de noter qu'il est essentiel de pouvoir comparer avec les données qui ont initialement conduit à l'octroi d'une prime tarif social. En outre, il convient de noter que les personnes physiques d'une même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social par ménage concerné. Par conséquent, la collecte dans une base de données des données, recueillies lors de la première demande, qui ont donné lieu à une décision confirmative du SPF Économie, est

vanuit de geraadpleegde gegevensbanken wordt opgeslagen (lees: gekopieerd) met het oog op de uitvoering van diens opdracht overeenkomstig artikel 8, § 2, van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, *in casu*: de behandeling van aanvragen, de toekenning en de controle op de sociaaltariefpremies.

Teneinde te vermijden dat elk trimester een nieuwe aanvraag dient ingediend te worden daar dit de administratieve lasten aanzienlijk zou verhogen voor de aanvrager en aldus een zekere laagdrempeligheid te handhaven, zoals ook aangehaald in randnummer 36 van advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit, wordt voorzien in een systeem van weerlegbaar vermoeden. (art. 8, § 2).

Om dit "start-stop" systeem (zie punt 5.2.) op basis van een weerlegbaar wettelijk vermoeden te doen werken, dient aldus voor de trimesters volgend op een eerste positieve declaratieve beslissing steeds een ambtshalve controle te gebeuren van de elementen opgesomd in artikel 8, § 2. Dit weerlegbaar wettelijk vermoeden is minstens gebaseerd op een wijziging van één van de gegevens in het Rijksregister, de gegevens in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of de gegevens in het informatiesysteem van de FOD Economie voor de automatische toekenning van de maximumprijzen voor de levering van elektriciteit, warmte en aardgas zoals bedoeld in Hoofdstuk II van de Programmawet van 27 april 2007, zoals opgesomd in artikel 8, § 2.

Op basis hiervan kan de FOD Economie vaststellen dat een natuurlijke persoon nog steeds of niet langer als rechthebbende voor de betreffende sociaaltariefpremie in aanmerking komt tot het tegendeel is bewezen zonder dat de gegevens opnieuw bij de betrokkene rechthebbende ingewonnen moeten worden. Dit in overeenstemming met artikel 8, § 3, tweede en derde lid, van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator. Aldus wordt gevolg gegeven aan het beginsel van unieke gegevensverzameling (*only-once*).

De trimesteriele controle van het statuut als rechthebbende zal steeds gebeuren via de bevraging van het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid via API's. Het valt op te merken dat het essentieel is dat er vergeleken kan worden met de gegevens die initieel tot de toekenning van een sociaaltariefpremie hebben geleid. Bovendien dient ook opgemerkt te worden dat natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, slechts één recht kunnen laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie per betreffend gezin. Bijgevolg is het verzamelen van de gegevens, die bij de eerste aanvraag, die aanleiding heeft gegeven tot

essentielle pour le fonctionnement efficace et correct des primes tarif social.

Concrètement, le *modus operandi* suivant est donc envisagé:

1° Les données nécessaires sont demandées à travers d'IPAs au Registre national et à la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale conformément aux articles 13, § 2, et 14 sur base des demandes introduites. Etant donné que la prime tarif social, comme le tarif social normal, est un droit au niveau du ménage et qu'il ne s'applique qu'à la résidence principale, la composition du ménage et la résidence principale sont d'abord demandées au Registre national, puis, pour les membres du ménage identifiés, la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale est interrogée sous la forme d'une requête oui/non;

2° Les résultats des recherches et leur croisement sont ensuite enregistrés, éventuellement copiés, dans la base de données qui est établie au SPF Économie;

3° sur la base des résultats de l'enquête, des données contenues dans la demande et des autres données mentionnées à l'article 13, § 2, il est examiné si le demandeur peut prétendre à une prime sociale. Sur cette base, une décision déclarative est prise;

4° compte tenu du caractère trimestriel et du système start-stop envisagé, le Registre national et la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale sont à nouveau interrogés via des API;

5° sur la base des résultats de cette recherche, des données contenues dans la demande, des données stockées dans la base de données comme prévu à l'étape 2, et des autres données mentionnées à l'article 13 § 2, il est examiné si l'ayant droit d'un trimestre antérieur remplit toujours les conditions d'ayant droit pour le trimestre suivant. Sur cette base, une décision déclarative est prise;

6° ce processus se répète jusqu'à ce que le demandeur en question n'est plus éligible en tant que bénéficiaire d'une prime tarif social (par exemple: la composition du ménage a changé, il n'y a plus de membre du ménage ayant un statut social, la résidence principale a changé, il ne s'agit plus d'un point de raccordement collectif...).

En outre, il convient de noter qu'un minimum de données doit être stocké afin de gérer chaque dossier individuel de manière adéquate: le numéro de registre

een bevestigende beslissing van de FOD Economie, in een databank, essentieel voor de efficiënte en correcte werking van de sociaaltariefpremies.

Concreet wordt aldus volgende werkwijze beoogd:

1° De nodige gegevens worden overeenkomstig artikel 13, § 2, en artikel 14 op basis van de ingediende aanvragen middels API's bij het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bevestigd. Omdat de sociaaltariefpremie net zoals het gewone sociaal tarief een recht op gezinsniveau betreft én het enkel geldt voor de hoofdverblijfplaats wordt eerst de gezinssamenstelling en hoofdverblijfplaats bevestigd bij het Rijksregister, vervolgens wordt voor de geïdentificeerde gezinsleden de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bevestigd in de vorm van een query ja/nee;

2° De resultaten van de bevestigingen en de kruising daarvan wordt vervolgens opgenomen, desgevallend gekopieerd, in de databank, die bij de FOD Economie wordt opgericht;

3° op basis van de resultaten van de bevestiging, de gegevens vervat in de aanvraag en de overige gegevens vermeld in artikel 13, § 2, wordt onderzocht of de aanvrager als rechthebbend in aanmerking komt voor een sociaaltariefpremie. Op basis hiervan wordt een declaratieve beslissing genomen;

4° gelet op het trimestrieel karakter en het beoogd start-stop systeem wordt opnieuw middels een API's het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bevestigd;

5° op basis van de resultaten van deze bevestiging, de gegevens vervat in de aanvraag, de gegevens die zoals in stap 2 zijn opgeslagen in de databank, en de overige gegevens vermeld in artikel 13, § 2, onderzocht of de rechthebbende in een vorig trimester nog steeds als rechthebbend in aanmerking komt in het volgende trimester. Op basis hiervan wordt een declaratieve beslissing genomen;

6° dit proces blijft zich herhalen tot de betreffende aanvrager niet langer als rechthebbende in aanmerking komt voor een sociaal tarief premie (bijvoorbeeld: de gezinssamenstelling is gewijzigd, er is niet langer een gezinslid met een sociaal statuut, de hoofdverblijfplaats is veranderd, het betreft niet langer een collectief aansluitingspunt...).

Bovendien moet opgemerkt worden dat een minimum aan gegevens opgeslagen moeten worden om elk individueel dossier adequaat te kunnen beheren:



national, la nature de la décision, le paiement (ici, le nom est également important). En effet, un élément important ici est de réduire la charge administrative des demandeurs et des bénéficiaires. L'objectif est d'assurer une gestion des dossiers aussi simple que possible. Il est essentiel que les services du SPF Économie soient aussi accessibles que possible pour les questions des citoyens relatives à leur dossier. Ici, l'accès à un minimum de données est essentiel pour obtenir une réponse claire et une vision correcte de la situation. Sur la base de ces informations, une enquête plus approfondie peut bien sûr être menée, mais un minimum de données est nécessaire pour assurer un suivi adéquat des dossiers.

Les cas limités visés à l'article 13, § 2, premier alinéa, 3°, 4° et 5°, dans lesquels la copie des données à caractère personnel en question est prévue, sont donc appropriés et nécessaires pour l'octroi d'une prime tarif social, étant donné qu'il s'agit du moyen le moins lourd de prévoir une évaluation des droits au niveau du ménage, de prévoir un système start-stop efficace afin de maintenir la charge administrative au niveau le plus bas possible et de prévoir une gestion adéquate des dossiers et un contrôle adéquat afin qu'une prime tarif social ne soit pas octroyée au même ménage plus d'une fois au cours d'un même trimestre.

Enfin, il faut tenir compte du fait que c'est la première fois qu'une telle prime tarif social est introduite pour les personnes utilisant des raccordements collectifs. Bien entendu, au fur et à mesure que le système sera mis en œuvre et deviendra opérationnel, il sera toujours nécessaire d'examiner comment le système peut être amélioré à la lumière de la charge administrative pour le demandeur, du principe de l'unicité contenu dans la loi du 15 août 2012 relative à la création et à l'organisation d'un intégrateur de services fédéral, de l'automatisation possible et de la proportionnalité.

het rijksregisternummer, de aard van de beslissing, de betaling (hierbij is ook de naam van belang). Een belangrijk element hierbij is namelijk het verlagen van de administratieve last voor de aanvragers en rechthebbenden. Er wordt beoogd te voorzien in een zo eenvoudig mogelijk dossierbeheer. Het is essentieel dat de diensten binnen de FOD Economie zo toegankelijk mogelijk zijn voor vragen van burgers inzake hun dossier. Hierbij is een inzage in een minimum aan gegevens essentieel om een duidelijk antwoord en een correct zicht op de situatie te bekomen. Op basis van deze gegevens kan uiteraard verder onderzocht worden maar een minimum aan gegevens is vereist teneinde de dossiers adequaat op te kunnen volgen.

De beperkte gevallen bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 3°, 4° en 5°, waarin wordt voorzien van het kopiëren van de betreffende persoonsgegevens is aldus dienend en noodzakelijk voor de toekenning van een sociaaltariefpremie gelet op dat dit de minst verregaande wijze betreft om te kunnen voorzien in een beoordeling van het recht op gezinsniveau, het voorzien in een werkzaam start-stop systeem teneinde de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden, en om te voorzien in adequaat dossierbeheer en adequate controle opdat een sociaaltariefpremie niet meermaals aan hetzelfde gezin wordt toegekend in eenzelfde trimester.

Tot slot dient in aanmerking genomen te worden dat dit de eerste keer is dat dergelijke sociaal tariefpremie voor mensen die beleverd worden via collectieve aansluitingen wordt ingevoerd. Naarmate het systeem geïmplementeerd is en operationeel is, zal uiteraard steeds onderzocht dienen te worden hoe het systeem verbeterd kan worden in het licht van de administratieve last voor de aanvrager, het *only-once* principe zoals vervat in de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, de eventuele automatisering en proportionaliteit.

## COMMENTAIRE DES ARTICLES

### CHAPITRE 1<sup>ER</sup>

#### Disposition générale

##### Article 1<sup>er</sup>

Cet article précise que le présent projet de loi relève de l'article 74 de la Constitution.

## TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

### HOOFDSTUK 1

#### Algemene bepaling

##### Artikel 1

Dit artikel verduidelijkt dat dit wetsontwerp valt onder artikel 74 van de Grondwet.

## CHAPITRE 2

**Définitions**

## Art. 2

Cet article prévoit que les délais visés dans le présent projet loi ou dans les décrets d'exécution qui sont pris en vertu de la présente loi doivent être calculés conformément à l'article 1.7 du Code civil.

## Art. 3

Cet article contient une liste de mots définis qui sont nécessaires à l'élaboration des présentes primes tarif social. Cela concerne notamment les définitions de fourniture d'énergie (5°), de point de raccordement collectif (7°), d'unité d'habitation (8°), d'ensemble résidentiel (9°), de zone sans raccordement individuel (10°) et de gestionnaire d'un point de raccordement collectif (11°).

Par ensembles résidentiels, il convient de comprendre également les complexes immobiliers. Par exemple, une collection d'ensembles résidentiels avec un seul raccordement commun à un réseau de distribution.

Suite à l'observation faite par le Conseil d'État au marginal 9 de son avis du 3 avril 2024, sous le numéro 75.589/16, il convient de noter qu'en Région de Bruxelles-Capitale, aucune désignation de zone spécifique n'est prévue à ce jour pour les zones résidentielles à caractère vert ou récréatif. C'est pourquoi la définition de "zone sans raccordement individuel" renvoie d'une manière générale à la réglementation bruxelloise ayant la même portée que celles énumérées en ce qui concerne la Région wallonne et la Région flamande. Dès que la Région de Bruxelles-Capitale prévoirait une telle désignation de zone spécifique, la définition devra être adaptée en conséquence, suivant la remarque susmentionnée du Conseil d'État.

Cet article contient également une liste de dénominations abrégées, faisant référence à une autre législation pertinente ou à des notions pertinentes reprises dans cette législation, et visant à faciliter la lisibilité du présent projet.

## HOOFDSTUK 2

**Definities**

## Art. 2

Dit artikel bepaalt dat de termijnen bedoeld in dit wetsontwerp of in de uitvoeringsbesluiten die krachtens dit wetsontwerp worden genomen berekend moeten worden overeenkomstig artikel 1.7 van het Burgerlijk Wetboek.

## Art. 3

Dit artikel bevat een lijst van gedefinieerde woorden die noodzakelijk zijn voor de uitwerking van de voorliggende sociaaltariefpremies. Het betreft met name de definities van energielevering (5°), collectief aansluitingspunt (7°), wooneenheid (8°), residentieel geheel (9°), gebied zonder individuele aansluiting (10°) en beheerder van een collectief aansluitingspunt (11°).

Onder residentiële gehelen dienen ook gebouwcomplexen begrepen te worden. Bijvoorbeeld een verzameling van residentiële gehelen met één gezamenlijke aansluiting op een distributienet.

In navolging van de opmerking van de Raad van State in randnummer 9 van haar advies van 3 april 2024, met nummer 75.589/16, dient opgemerkt te worden dat in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op heden geen specifieke gebiedsaanduiding wordt voorzien voor woongebieden met een groen of recreatief karakter. Om die reden verwijst de definitie van "gebied zonder individuele aansluitingen" op een algemene wijze naar de Brusselse regelgeving met dezelfde draagwijdte als deze opgesomd met betrekking tot het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest. Van zodra het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou voorzien in dergelijke specifieke gebiedsaanduiding zal de definitie overeenkomstig aangepast moeten worden in navolging van voormelde opmerking van de Raad van State.

Dit artikel bevat tevens een lijst van verkorte benamingen, verwijzend naar andere relevante wetgeving of pertinente begrippen opgenomen in die wetgeving, en ter facilitering van de leesbaarheid van voorliggend ontwerp.

## CHAPITRE 3

**Prime tarif social gaz naturel**

## Art. 4

Cet article vise à instaurer une prime tarif social gaz naturel. Il y est déterminé qui y a droit et dans quelles circonstances.

Il est prévu une application trimestrielle du droit. Une telle application trimestrielle permet de se rapprocher autant que possible au fonctionnement du tarif social ordinaire et d'adapter le plus rapidement possible l'application de la prime tarif social à la situation actuelle de la personne physique concernée, en tenant compte de l'échange de données nécessaire et de la mise à jour de ces données.

La prime tarif social n'existe pas pour les résidences secondaires, les clients occasionnels, les raccordements temporaires et les parties communes des immeubles. En outre, les personnes physiques, au sein d'un même ménage ou d'un même ménage, ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à la prime tarif social par ménage concerné.

Il est également prévu que la prime tarif social ne peut être appliquée lorsque les prix maximaux sociaux sont déjà octroyés pour un même point de raccordement. En fait, cela ne peut jamais être le cas pour le tarif social régulier puisqu'il nécessite un contrat de fourniture distinct par unité d'habitation. Néanmoins, pour éviter toute ambiguïté ou confusion dans l'application des tarifs sociaux et des primes tarif social, cette exclusion explicite est maintenue dans le texte du projet de loi.

Une situation où plusieurs ménages cohabitent effectivement dans le même immeuble peut entraîner une confusion dans l'application du tarif social et de la prime tarif social. En effet, si au moins un membre des ménages cohabitants bénéficie de l'octroi d'un statut social, le droit au tarif social est ouvert pour l'ensemble du logement. La prime tarif social n'est pas applicable étant donné l'absence d'unités d'habitation distinctes et d'un point de raccordement collectif.

Un chevauchement entre le tarif social gaz régulier et la prime tarif social gaz est possible, par exemple, dans le cas de raccordement collectif d'ensembles résidentiels qui sont loués dans le cadre de la politique de logement social (art. 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la Loi gaz). Ce cas

## HOOFDSTUK 3

**Sociaaltariefpremie aardgas**

## Art. 4

Dit artikel beoogt de invoering van een sociaaltariefpremie aardgas. Er wordt bepaald wie hierop recht heeft en onder welke omstandigheden.

Er wordt voorzien in een trimestriële toepassing van het recht. Dergelijke trimestriële toepassing maakt het mogelijk om zo nauw mogelijk aan te sluiten op de werking van het gewone sociaal tarief en om de toepassing van de sociaaltariefpremie zo snel als mogelijk af te stemmen op de actuele situatie van de betreffende natuurlijke persoon, daarbij rekening houdend met de noodzakelijke gegevensuitwisseling en de bijwerking van die gegevens.

De sociaaltariefpremie bestaat niet voor tweede verblijven, occasionele klanten, tijdelijke aansluitingen en gemeenschappelijke delen van gebouwen. Bovendien kunnen natuurlijke personen, binnen hetzelfde gezin, slechts één recht laten gelden op de sociaaltariefpremie per betreffend gezin.

Er wordt tevens voorzien dat de sociaaltariefpremie geen toepassing kent wanneer voor eenzelfde aansluitingspunt reeds de sociale maximumprijzen worden toegekend. In de feiten kan dit nooit het geval zijn voor het reguliere sociaal tarief want dit vereist een afzonderlijke leveringsovereenkomst per wooneenheid. Om enige onduidelijkheid of verwarring in de toepassing van de sociale tarieven en de sociaaltariefpremie te vermijden wordt deze expliciete uitsluiting toch weerhouden in de tekst van het wetsontwerp.

Een situatie waarin meerdere gezinnen feitelijk samenwonen in éénzelfde woning kan verwarring veroorzaken in de toepassing van het sociaal tarief en de sociaaltariefpremie. Indien minstens één lid van de inwonende gezinnen een toekenning tot een sociaal statuut zou genieten, ontstaat namelijk het recht op sociaal tarief voor de gehele woning. De sociaaltariefpremie vindt geen toepassing gezien het gebrek aan afzonderlijke wooneenheden en een collectief aansluitingspunt.

Een overlapping tussen het reguliere sociaal tarief aardgas en de sociaaltariefpremie aardgas is wel mogelijk in geval van collectieve aansluitingspunten van residentiële gehelen die worden verhuurd in het kader van het sociaal huisvestingsbeleid (art. 15/10, § 2/2,

particulier doit donc être explicitement exclu du champ d'application du présent projet de loi.

## CHAPITRE 4

### Prime tarif social électricité

#### Art. 5

Cet article vise à instaurer une prime tarif social électricité. Il y est déterminé qui y a droit et dans quelles circonstances.

Il est prévu une application trimestrielle du droit. Une telle application trimestrielle permet de se rapprocher autant que possible au fonctionnement du tarif social ordinaire et d'adapter le plus rapidement possible l'application de la prime tarif social à la situation actuelle de la personne physique concernée, en tenant compte de l'échange de données nécessaire et de la mise à jour de ces données.

La prime tarif social n'existe pas pour les résidences secondaires, les clients occasionnels, les raccordements temporaires et les parties communes des immeubles. En outre, les personnes physiques, au sein d'un même ménage, ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à la prime tarif social par ménage concerné.

Il est également prévu que la prime tarif social ne peut être appliquée lorsque les prix maximaux sociaux sont déjà octroyés pour un même point de raccordement. En fait, cela ne peut jamais être le cas pour le tarif social régulier puisqu'il nécessite un contrat de fourniture distinct par unité d'habitation. Néanmoins, pour éviter toute ambiguïté ou confusion dans l'application des tarifs sociaux et des primes tarif social, cette exclusion explicite est maintenue dans le texte du projet de loi.

Une situation où plusieurs ménages cohabitent effectivement dans le même immeuble peut entraîner une confusion dans l'application du tarif social et de la prime tarif social. En effet, si au moins un membre des ménages cohabitants bénéficie de l'octroi d'un statut social, le droit au tarif social est ouvert pour l'ensemble du logement. La prime tarif social n'est pas applicable étant donné l'absence d'unités d'habitation distinctes et d'un point de raccordement collectif.

lid 2 van de Gaswet). Dit specifieke geval heeft dan ook expliciete uitsluiting van het toepassingsgebied van voorliggend wetsontwerp.

## HOOFDSTUK 4

### Sociaaltariefpremie elektriciteit

#### Art. 5

Dit artikel beoogt de invoering van een sociaaltariefpremie elektriciteit. Er wordt bepaald wie hierop recht heeft en onder welke omstandigheden.

Er wordt voorzien in een trimestriële toepassing van het recht. Dergelijke trimestriële toepassing maakt het mogelijk om zo nauw mogelijk aan te sluiten op de werking van het gewone sociaal tarief en om de toepassing van de sociaaltariefpremie zo snel als mogelijk af te stemmen op de actuele situatie van de betreffende natuurlijke persoon, daarbij rekening houdend met de noodzakelijke gegevensuitwisseling en de bijwerking van die gegevens.

De sociaaltariefpremie bestaat niet voor tweede verblijven, occasionele klanten, tijdelijke aansluitingen en gemeenschappelijke delen van gebouwen. Bovendien kunnen natuurlijke personen, binnen hetzelfde gezin, slechts één recht laten gelden op de sociaaltariefpremie per betreffend gezin.

Er wordt tevens voorzien dat de sociaaltariefpremie geen toepassing kent wanneer voor eenzelfde aansluitingspunt reeds de sociale maximumprijzen worden toegekend. In de feiten kan dit nooit het geval zijn voor het reguliere sociaal tarief want dit vereist een afzonderlijke leveringsovereenkomst per wooneenheid. Om enige onduidelijkheid of verwarring in de toepassing van de sociale tarieven en de sociaaltariefpremie te vermijden wordt deze expliciete uitsluiting toch weerhouden in de tekst van het wetsontwerp.

Een situatie waarin meerdere gezinnen feitelijk samenwonen in éénzelfde woning kan verwarring veroorzaken inde toepassing van het sociaal tarief en de sociaaltariefpremie. Indien minstens één lid van de inwonende gezinnen een toekenning tot een sociaal statuut zou genieten, ontstaat namelijk het recht op sociaal tarief voor de gehele woning. De sociaaltariefpremie vindt geen toepassing gezien het gebrek aan afzonderlijke wooneenheden en een collectief aansluitingspunt.



## CHAPITRE 5

**Prime tarif social chaleur**

## Art. 6

Cet article vise à mettre en place une prime tarif social chaleur. Il y est déterminé qui y a droit et dans quelles circonstances.

Il est prévu une application trimestrielle du droit. Une telle application trimestrielle permet de se rapprocher autant que possible au fonctionnement du tarif social ordinaire et d'adapter le plus rapidement possible l'application de la prime tarif social à la situation actuelle de la personne physique concernée, en tenant compte de l'échange de données nécessaire et de la mise à jour de ces données.

La prime tarif social n'existe pas pour les résidences secondaires, les clients occasionnels, les raccordements temporaires et les parties communes des immeubles. En outre, les personnes physiques, au sein d'un même ménage ou d'un même ménage, ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à la prime tarif social par ménage concerné.

Il est également prévu que la prime tarif social ne peut être appliquée lorsque les prix maximaux sociaux sont déjà octroyés pour un même point de raccordement. En fait, cela ne peut jamais être le cas pour le tarif social régulier puisqu'il nécessite un contrat de fourniture distinct par unité d'habitation. Néanmoins, pour éviter toute ambiguïté ou confusion dans l'application des tarifs sociaux et des primes tarif social, cette exclusion explicite est maintenue dans le texte du projet de loi.

Une situation où plusieurs ménages cohabitent effectivement dans le même immeuble peut entraîner une confusion dans l'application du tarif social et de la prime tarif social. En effet, si au moins un membre des ménages cohabitants bénéficie de l'octroi d'un statut social, le droit au tarif social est ouvert pour l'ensemble du logement. La prime tarif social n'est pas applicable étant donné l'absence d'unités d'habitation distinctes et d'un point de raccordement collectif.

Un chevauchement entre le tarif social chaleur régulier et la prime tarif social chaleur est possible, par exemple, dans le cas de raccordement collectif d'ensembles résidentiels qui sont loués dans le cadre de la politique de logement social (art. 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la Loi

## HOOFDSTUK 5

**Sociaaltariefpremie warmte**

## Art. 6

Dit artikel beoogt de invoering van een sociaaltariefpremie warmte. Er wordt bepaald wie hierop recht heeft en onder welke omstandigheden.

Er wordt voorzien in een trimestriële toepassing van het recht. Dergelijke trimestriële toepassing maakt het mogelijk om zo nauw mogelijk aan te sluiten op de werking van het gewone sociaal tarief en om de toepassing van de sociaaltariefpremie zo snel als mogelijk af te stemmen op de actuele situatie van de betreffende natuurlijke persoon, daarbij rekening houdend met de noodzakelijke gegevensuitwisseling en de bijwerking van die gegevens.

De sociaaltariefpremie bestaat niet voor tweede verblijven, occasionele klanten, tijdelijke aansluitingen en gemeenschappelijke delen van gebouwen. Bovendien kunnen natuurlijke personen, binnen hetzelfde gezin, slechts één recht laten gelden op de sociaaltariefpremie per betreffend gezin.

Er wordt tevens voorzien dat de sociaaltariefpremie geen toepassing kent wanneer voor eenzelfde aansluitingspunt reeds de sociale maximumprijzen worden toegekend. In de feiten kan dit nooit het geval zijn voor het reguliere sociaal tarief want dit vereist een afzonderlijke leveringsovereenkomst per wooneenheid. Om enige onduidelijkheid of verwarring in de toepassing van de sociale tarieven en de sociaaltariefpremie te vermijden wordt deze expliciete uitsluiting toch weerhouden in de tekst van het wetsontwerp.

Een situatie waarin meerdere gezinnen feitelijk samenwonen in éénzelfde woning kan verwarring veroorzaken inde toepassing van het sociaal tarief en de sociaaltariefpremie. Indien minstens één lid van de inwonende gezinnen een toekenning tot een sociaal statuut zou genieten, ontstaat namelijk het recht op sociaal tarief voor de gehele woning. De sociaaltariefpremie vindt geen toepassing gezien het gebrek aan afzonderlijke wooneenheden en een collectief aansluitingspunt.

Een overlapping tussen het reguliere sociaal tarief warmte en de sociaaltariefpremie warmte is wel mogelijk in geval van collectieve aansluitingspunten van residentiële gehelen die worden verhuurd in het kader van het sociaal huisvestingsbeleid (art. 15/10, § 2/2,

gaz). Ce cas particulier doit donc être explicitement exclu du champ d'application du présent projet de loi.

## CHAPITRE 6

### Modalités des primes tarif social

#### Art. 7

Le Roi déterminera le mode de calcul des primes tarif social par arrêté délibéré en Conseil des ministres. L'objectif est d'aligner la prime tarif social sur l'intervention dont bénéficient les ménages sous l'application des tarifs sociaux par vecteur énergétique concerné.

Cet article rappelle le caractère trimestriel des primes tarif social et prévoit leur publication par la commission.

#### Art. 8

Cet article vise à prévoir l'élaboration pratique de la prime tarif social à laquelle les personnes physiques ont droit conformément aux articles 4 à 6 inclus.

Bien que la prime tarif social doive être considérée comme un droit, toute personne physique y ayant potentiellement droit doit introduire une demande auprès du SPF Économie. Comme déjà expliqué en ce qui concerne le contexte de ce projet de loi et dans l'avis (A)2394 de la CREG du 12 mai 2022, il n'est en effet pas possible de prévoir une application automatique (lire: sans demande) dans les cas où les ménages prélèvent de l'énergie pour un usage domestique via un point de raccordement collectif.

L'autorisation au Roi a été rédigée en tenant compte des points 34 et 35 de l'avis de l'Autorité de protection des données n° 07/2024 du 19 janvier 2024.

Le traitement de la demande et la détermination qu'il est question d'un droit à une prime tarif social par le SPF Économie se font conformément aux règles et modalités à élaborer par le Roi. Une fois cette détermination faite, elle est notifiée au Trésor qui procède au paiement de la prime.

Le Roi est autorisé à déterminer les façons dont un demandeur peut démontrer qu'il/elle participe aux

lid 2 van de Gaswet). Dit specifieke geval heeft dan ook expliciete uitsluiting van het toepassingsgebied van voorliggend wetsontwerp.

## HOOFDSTUK 6

### Modaliteiten van de sociaaltariefpremies

#### Art. 7

De Koning zal via een bij Ministerraad overlegd besluit de berekeningswijze van de sociaaltariefpremies bepalen. Het is de bedoeling om de sociaaltariefpremie te laten aansluiten bij de tussenkomst die gezinnen genieten onder de toepassing van de sociale tarieven per betreffende energiedrager.

Dit artikel herhaalt de trimestriële aard van de sociaaltariefpremies en voorziet de bekendmaking ervan door de commissie.

#### Art. 8

Dit artikel beoogt te voorzien in de praktische uitwerking van de sociaaltariefpremie, waarop natuurlijke personen recht hebben overeenkomstig de artikelen 4 tot en met 6.

Ondanks dat de sociaaltariefpremie dient beschouwd te worden als een recht, dient elke potentieel rechthebbend natuurlijk persoon hiertoe een aanvraag in te dienen bij de FOD Economie. Zoals reeds werd toegelicht met betrekking tot de context van dit wetsontwerp en in het advies (A)2394 van 12 mei 2022 van de CREG is het namelijk niet mogelijk om een automatische toepassing (lees: zonder aanvraag) te voorzien in de gevallen waar gezinnen energie afnemen voor huishoudelijk gebruik via een collectief aansluitingspunt.

De machtiging aan de Koning is opgesteld rekening houdend met randnummer 34 en 35 van het advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De verwerking van de aanvraag en de vaststelling dat er sprake is van een recht op een sociaaltariefpremie door de FOD Economie gebeurt overeenkomstig de door de Koning uit te werken regels en modaliteiten. Eens deze vaststelling is gebeurd, wordt hiervan kennis gegeven aan de Thesaurie, die overgaat tot de uitbetaling van de premie.

De Koning wordt gemachtigd om de manieren te bepalen waardoor een aanvrager kan aantonen dat hij/

coûts de la fourniture d'énergie concernée par le biais d'un point de raccordement collectif. Cela pourrait par exemple se faire en joignant en annexe à la demande un décompte du gestionnaire pour de tels coûts. Toutefois, afin de se rapprocher le plus possible d'une application automatique et de limiter autant que possible la charge administrative pour le demandeur, le § 2 prévoit la possibilité pour le Roi d'établir une présomption légale réfutable sur la base d'une demande initiale et d'une détermination d'un droit. Cela signifierait que dès que les données nécessaires sont disponibles dans la base de données conformément à l'article 13, § 2, l'on peut supposer que les personnes physiques pour lesquelles le droit à une prime tarif social a déjà été déterminé par le SPF Économie continueront à bénéficier de la prime pour les trimestres suivants également, tant que les informations relatives à la résidence principale, à la situation familiale ou à la décision d'octroi d'un statut social ne le contredisent pas.

#### Art. 9

Cet article vise à prévoir une déchéance temporaire du droit dans les cas où les ayants droit ne transfèrent pas les données de paiement. Conformément au point 53 de l'avis n° 07/2024 de l'Autorité de protection des données du 19 janvier 2024, il convient de noter qu'il s'agit des données de paiement qui permettent le paiement de la prime tarif social concernée, telles que, entre autres, le numéro de compte bancaire. De cette manière, l'on évite que les ayants droit qui ne communiquent pas de données au SPF Économie puissent faire valoir rétroactivement leur droit à la prime tarif social. L'imprévisibilité budgétaire et la charge administrative de telles demandes pour le passé sont considérées comme injustes.

Il est prévu de prévoir une autorisation au Roi pour déterminer le délai raisonnable dans lequel l'ayant droit doit, après la demande du SPF Économie, fournir ces données de paiement, le non-respect de ce délai ayant pour conséquence que l'ayant droit en question ne soit pas éligible pour l'octroi de la prime tarif social concernée pour ce trimestre jusqu'au trimestre suivant le jour où les données de paiement nécessaires sont transmises.

#### Art. 10

Cet article vise à protéger la prime tarif social contre les tiers créanciers.

zij deelneemt in de kosten voor de betreffende energielevering via een collectief aansluitingspunt. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door een afrekening van de beheerder voor dergelijke kosten als bijlage toe te voegen bij de aanvraag. Om echter zo nauw als mogelijk aan te leunen bij een automatische toepassing en de administratieve last voor de aanvrager zoveel als mogelijk te beperken wordt in § 2 voorzien in de mogelijkheid voor de Koning om een weerlegbaar wettelijk vermoeden in te stellen op basis van een initiële aanvraag en vaststelling van recht. Dit zou betekenen dat van zodra de noodzakelijke gegevens beschikbaar zijn in het gegevensbestand overeenkomstig artikel 13, § 2, ervan kan worden uitgegaan dat de natuurlijke personen voor wie het recht op een sociaaltariefpremie reeds werd vastgesteld door de FOD Economie ook voor de volgende trimesters van de premie zullen blijven genieten, zolang de informatie over de hoofdverblijfplaats, de gezinssituatie, of de beslissing tot toekenning van een sociaal statuut dit niet tegenspreekt.

#### Art. 9

Dit artikel beoogt te voorzien in een tijdelijk verval van recht in de gevallen waar rechthebbenden nalaten om betaalgegevens over te maken. In navolging van randnummer 53 van het advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit dient opgemerkt te worden dat het de betaalgegevens betreffen die de uitbetaling van de betreffende sociaaltariefpremie mogelijk maken zoals onder meer het bankrekeningnummer. Op deze manier wordt vermeden dat rechthebbenden die nalaten gegevens te communiceren aan de FOD Economie hun recht op de sociaaltariefpremie retroactief kunnen doen gelden. De budgettaire onvoorspelbaarheid en administratieve last van dergelijke vorderingen voor het verleden wordt als onbillijk beschouwd.

Er wordt beoogd in een machtiging te voorzien aan de Koning om de redelijke termijn te bepalen waarbinnen de rechthebbende, na het verzoek van de FOD Economie, deze betaalgegevens dient te bezorgen waarbij het niet naleven van deze termijn als gevolg heeft dat de betreffende rechthebbende niet in aanmerking voor de toekenning van de betreffende sociaaltariefpremie voor dat trimester tot het eerstvolgende trimester volgend op de dag waarbij de nodige betaalgegevens worden overgemaakt.

#### Art. 10

Dit artikel beoogt de sociaaltariefpremie te beschermen tegen derde schuldeisers.

## CHAPITRE 7

*Financement, paiement et monitoring*

## Art. 11

Cet article détermine que le financement de la prime tarif social est supporté par le budget général de l'État.

## Art. 12

Cet article prévoit que la commission établit un rapport sur l'application des primes tarif social et contrôle également les dépenses y afférentes.

## CHAPITRE 8

**Traitement des données à caractère personnel**

## Art. 13

Cet article vise à fournir une base juridique pour le traitement et, le cas échéant, la copie de données, y compris de données à caractère personnel, et leur mise à jour nécessaire pour pouvoir traiter et contrôler les demandes de prime tarif social, et exécuter la présomption légale réfutable que le Roi peut prévoir en vertu de l'article 8, § 2.

Tout comme pour l'application des tarifs sociaux, une base de données sera créée au SPF Économie. Dans ce cadre, des données sont croisées avec celles des demandeurs de la prime tarif social (1°), des gestionnaires de points de raccordement collectifs (2°), du Registre national (3°), de la Banque Carrefour de la Sécurité Sociale (4°) et les données présentes dans le système d'information du SPF Économie visées au chapitre II de la loi-programme du 27 avril 2007 et qui permettent de vérifier si le tarif social est déjà appliqué à l'égard du ménage concerné (6°). En ce qui concerne le fonctionnement concret prévu du traitement des données à caractère personnel et, le cas échéant, leur copie dans la base de données susmentionnée, il convient de se référer au point 5.5. de l'Exposé Générale.

Les données des gestionnaires d'un point de raccordement collectif concernent leur propre identification et leurs coordonnées, ainsi que des informations sur le point de raccordement collectif en question. Ces gestionnaires ne partagent aucune coordonnée ou information personnelle des habitants derrière les points de raccordement

## HOOFDSTUK 7

*Financiering, uitbetaling en monitoring*

## Art. 11

Dit artikel bepaalt dat de financiering van de sociaaltariefpremie wordt gedragen door de algemene staatsbegroting.

## Art. 12

Dit artikel voorziet dat de commissie rapporteert over de toepassing van de sociaaltariefpremies en tevens de daaraan gelinkte uitgaven monitort.

## HOOFDSTUK 8

**Verwerking van persoonsgegevens**

## Art. 13

Dit artikel beoogt te voorzien in een wettelijke basis voor de verwerking en desgevallend het kopiëren van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, en de actualisering daarvan die nodig is om aanvragen voor de sociaaltariefpremie te kunnen verwerken, controleren en uitvoering te kunnen geven aan het weerlegbaar wettelijk vermoeden waarin de Koning kan voorzien krachtens artikel 8, § 2.

Net zoals voor de toepassing van de sociale tarieven wordt een gegevensbestand opgericht bij de FOD Economie. Hierbinnen worden gegevens gekruist van aanvragers van de sociaaltariefpremie (1°), beheerders van een collectieve aansluitingspunt (2°), het Rijksregister (3°), de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (4°), Kruispuntbank van Ondernemingen (5°) en de gegevens die aanwezig zijn in het informatiesysteem van de FOD Economie zoals bedoeld in Hoofdstuk II van de Programmawet van 27 april 2007 en die toelaten om te controleren of het sociaal tarief reeds wordt toegepast met betrekking tot het betreffende gezin (7°). Met betrekking tot de beoogde concrete werking van de verwerking van persoonsgegevens en desgevallend het kopiëren ervan in de voornoemde databank kan verwezen worden naar punt 5.5. van de Algemene Toelichting.

De gegevens van beheerders van een collectief aansluitingspunt hebben betrekking op hun eigen identificatiegegevens en contactgegevens én informatie over het betreffende collectief aansluitingspunt. Deze beheerders delen geen enkel contactgegeven of persoonlijke informatie van de inwoners achter de collectieve



collectifs en ce qui concerne la constitution de la base de données au sein du SPF Économie.

En outre, le SPF Économie peut également collecter des données auprès des fournisseurs d'énergie, les entreprises de chaleur et les gestionnaires de réseau de distribution ainsi que du Service public fédéral Finances.

La demande de données supplémentaires s'encadre principalement dans le croisement de mêmes données provenant de sources différentes. Cela devrait permettre d'optimiser l'exactitude des données collectées et d'intégrer les changements le plus rapidement possible. La demande d'informations complémentaires est également considérée comme utile à des fins de suivi et de contrôle (chapitre 9) ainsi que pour visualiser le nombre de raccordements collectifs et la consommation moyenne d'énergie des bénéficiaires des primes tarif social.

Pour que ces données à caractère personnel soient protégées de manière optimale, une énumération légale limitative est requise. Une certaine extension des données à caractère personnel à traiter devrait être nécessaire pour l'application des primes tarif social. À la lumière de ce qui précède, l'autorisation donnée au Roi à l'article 13, § 2, alinéa 4, en ce qui concerne le traitement de données à caractère personnel supplémentaires définit les catégories de données à caractère personnel et les catégories de personnes pour lesquelles le traitement supplémentaire peut être envisagé. Il convient de noter que l'avis de l'Autorité de protection des données doit être sollicité si le Roi entend exercer cette autorisation dans la mesure où elle porte sur des données à caractère personnel.

#### Art. 14

Cet article prévoit une notification obligatoire des données énumérées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, par les gestionnaires d'un point de raccordement collectif. Cette obligation doit être considérée à la lumière du contrôle des demandes par le SPF Économie, notamment en fonction de la réduction de la charge administrative pour le demandeur par le biais d'une présomption légale réfutable instituée par le Roi, conformément à l'article 8, § 2. L'objectif de cette disposition est de supprimer autant que possible la charge de la preuve conformément à l'article 8, § 1, 3<sup>o</sup> (raccordement par le biais d'un point de raccordement collectif) pour le demandeur et de réaliser une automatisation.

Il est prévu un moment fixe est prévu pour l'entrée en vigueur de cette obligation, lié au moment de l'entrée en vigueur de la loi. De cette façon, l'obligation de transmettre certaines données incombe déjà aux gestionnaires

aansluitingspunten voor wat betreft het opmaken van het gegevensbestand in de schoot van de FOD Economie.

Aanvullend kan de FOD Economie ook gegevens verzamelen bij de energieleveranciers, warmtebedrijven en distributienetbeheerders, alsook bij de Federale Overheidsdienst Financiën.

Het opvragen van aanvullende gegevens kadert voornamelijk in de kruising van dezelfde gegevens afkomstig uit verschillende bronnen. Dit moet toelaten om de juistheid van de verzamelde gegevens te optimaliseren en wijzigingen zo snel als mogelijk te integreren. Bijkomende informatie opvragen wordt ook nuttig geacht in functie van het uitoefenen van toezicht en controle (hoofdstuk 9) alsook het in beeld brengen van het aantal collectieve aansluitingen en het gemiddeld energieverbruik van rechthebbenden van de sociaaltariefpremies.

Opdat deze persoonsgegevens optimaal worden beschermd, is een limitatieve wettelijke opsomming vereist. Enige uitbreiding van de te verwerken persoonsgegevens dient noodzakelijk te zijn voor de toepassing van de sociaaltariefpremies. In het licht daarvan wordt in de machtiging aan de Koning in artikel 13, § 2, vierde lid, met betrekking tot de verwerking van bijkomende persoonsgegevens bepaald welke categorieën van persoonsgegevens en van welke categorieën van personen de bijkomende verwerking voorzien kan worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit ingewonnen moet worden indien de Koning beoogt deze machtiging uit te oefenen voor zover het persoonsgegevens betreft.

#### Art. 14

Dit artikel voorziet in een verplichte aanmelding van de gegevens opgesomd in artikel 13, § 2, eerste lid, 2<sup>o</sup>, door de beheerders van een collectief aansluitingspunt. Deze verplichting moet gezien worden in het licht van de controle op aanvragen door de FOD Economie, met name in functie van het verminderen van de administratieve last voor de aanvrager door middel van een door de Koning instelbaar weerlegbaar wettelijk vermoeden, overeenkomstig artikel 8, § 2. Het opzet van deze bepaling is om de bewijslast overeenkomstig artikel 8, § 1, 3<sup>o</sup> (aansluiting via een collectief aansluitingspunt) voor de aanvrager zoveel als mogelijk weg te nemen en de automatisering te bewerkstelligen.

Er wordt een vast moment voorzien voor de ingang van deze verplichting gekoppeld aan het moment van inwerkingtreding van de wet. Op deze manier rust de verplichting tot het overmaken van bepaalde gegevens

d'un point de raccordement collectif préalablement et indépendamment de la mise en œuvre du droit aux primes tarif social ou de la prise de tout arrêté exécutif. Les gestionnaires et le SPF Économie disposeront donc d'un temps de préparation suffisant pour organiser la collecte des données nécessaires, développer une base de données et notifier les données pertinentes via une application informatique que le SPF Économie développera à cet effet.

Le Roi sera habilité à déterminer les obligations de notification concernant les modifications de situations déjà notifiées ou les nouvelles notifications de points de raccordement collectifs. L'objectif est de maintenir la base de données centrale du SPF Économie aussi à jour que possible et de croiser les données disponibles de manière aussi optimale que possible, tout cela en vue d'une attribution plus rapide et plus efficace des primes tarif social aux bénéficiaires.

#### Art. 15

Cet article prévoit une durée limitée pendant laquelle les données à caractère personnel sont conservées pour l'octroi de la prime sociale. Le SPF Économie est désigné comme responsable du traitement des données. Suite au point 57 de l'avis n° 07/2024 de l'Autorité de protection des données du 19 janvier 2024, cette durée limitée a été alignée sur le délai de prescription visé à l'article 18.

### CHAPITRE 9

#### Surveillance

#### Art. 16

Cet article prévoit la possibilité d'imposer des amendes administratives aux gestionnaires de point de raccordement collectif, les fournisseurs, les entreprises de chaleur ou les gestionnaires de réseau de distribution qui refusent de coopérer à l'application des primes tarif social.

Les demandes d'octroi de l'une des primes tarif social par des personnes physiques où il est par exemple question d'un faux en écritures, peuvent toujours faire l'objet de poursuites distinctes en tant qu'infractions.

reeds op de beheerders van een collectief aansluitingspunt voorafgaand aan en onafhankelijk van de tenuitvoerlegging van het recht op de sociaaltariefpremies of het nemen van enig uitvoeringsbesluit. Er wordt zo aan de beheerders alsook aan de FOD Economie voldoende voorbereidingstijd gegeven om de nodige gegevensverzameling te organiseren, een gegevensbestand te ontwikkelen en de relevante gegevens aan te melden via een daartoe door de FOD Economie te ontwikkelen informaticatoepassing.

De Koning wordt gemachtigd om meldingsverplichtingen te bepalen inzake wijzigingen van reeds aangeelde situaties of nieuwe aanmeldingen van collectieve aansluitingspunten. Het opzet hiervan zal zijn om de centrale databank bij de FOD Economie zoveel als mogelijk up-to-date te houden en zo optimaal mogelijk de beschikbare gegevens te kruisen, dit alles in functie van een snellere en betere toekenning van de sociaaltariefpremies aan de rechthebbenden.

#### Art. 15

Dit artikel voorziet in een beperkte termijn waarbinnen persoonsgegevens voor de toekenning van de sociaaltariefpremie worden bijgehouden. De FOD Economie wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke. In navolging van randnummer 57 van het advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit is deze termijn in lijn gebracht met de verjaringstermijn bedoeld in artikel 18.

### HOOFDSTUK 9

#### Toezicht

#### Art. 16

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om administratieve geldboetes op te leggen aan beheerders van een collectief aansluitingspunt, leveranciers, warmtebedrijven of distributienetbeheerders die weigeren mee te werken aan de toepassing van de sociale tariefpremies.

Aanvragen tot toekenning van een van de sociaaltariefpremies door natuurlijke personen waarbij bijvoorbeeld sprake is van valsheid in geschrifte kunnen steeds als strafbare feiten aan afzonderlijke vervolging worden onderworpen.

## Art. 17

Cet article vise à permettre aux fonctionnaires compétents du SPF Économie de vérifier sur place la véracité des données fournies. Il est fait référence à certains pouvoirs spécifiques des fonctionnaires désignés ministériellement à détecter et à constater les infractions au Code de droit économique du 28 février 2013.

Ainsi, les fonctionnaires compétents peuvent, sous conditions, pénétrer dans les locaux occupés après autorisation préalable et écrite de l'habitant ou après autorisation du juge d'instruction (art. XV.3, 1°); faire toutes les constatations utiles, procéder à tous examens, contrôles, recherches et recueillir toutes informations qu'ils estiment nécessaires pour s'assurer que la présente loi est respectée (2°); interroger toute personne sur tout fait dont la connaissance est utile à la recherche ou la constatation du non-respect de la présente loi (3°); se faire produire sur première réquisition tous renseignements, documents, pièces, etc. (5°); et procéder à des constatations par la réalisation d'images et par l'enregistrement (art. XV.4).

## Art. 18

Cet article prévoit la possibilité d'augmenter les amendes administratives conformément à l'article 16 en cas de récidive.

## Art. 19

Cet article met à exécution l'indépendance et l'impartialité comme principe général de bonne administration.

En ce qui concerne l'indépendance, le SPF Économie, et en particulier les fonctionnaires compétents au sein de cette administration, doit prendre toute décision en la matière, sans pression extérieure induite (*CE 24 novembre 2009, n° 198.176 & CE 28 juin 2018, n° 241.982*).

Afin de garantir l'impartialité et compte tenu de l'application du présent projet de loi, du bon fonctionnement et de la continuité du service, tout fonctionnaire compétent qui se laisse guider par une conviction personnelle dans le traitement d'une demande ou dans le contrôle de celle-ci, doit s'abstenir de participer au processus de prise de décision. Cela implique également que le SPF Économie doit intégrer des garanties suffisantes

## Art. 17

Dit artikel beoogt de bevoegde ambtenaren van de FOD Economie in de mogelijkheid te stellen om de waarachtigheid van aangeleverde gegevens ter plekke te controleren. Er wordt hierbij verwezen naar enkele specifieke bevoegdheden van ministerieel aangestelde ambtenaren bevoegd om de inbreuken op het Wetboek van 28 februari 2013 van economisch recht op te sporen en vast te stellen.

Zo kunnen de bevoegde ambtenaren, onder voorwaarden, bewoonde lokalen betreden na de voorafgaandelijke en schriftelijke toestemming van de bewoner of na machtiging van de onderzoeksrechter (artikel XV.3, 1°); alle nuttige vaststellingen doen, alle onderzoeken, controles en opsporingen uitvoeren en alle informatie verzamelen die zij noodzakelijk achten voor het verzekeren van de naleving van voorliggende wet (2°); personen ondervragen over elk feit waarvan de kennis ervan nuttig is voor een opsporing of vaststelling van een niet-naleving van voorliggende wet (3°); zich op eerste vordering inlichtingen, documenten, stukken, e.a. laten verstrekken (5°); en vaststellingen doen door middel van het maken van beeldmateriaal en geluidsmateriaal (artikel XV.4).

## Art. 18

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om de administratieve geldboetes overeenkomstig artikel 16 te verhogen in geval van herhaling.

## Art. 19

Dit artikel geeft uitvoering aan de onafhankelijkheid en onpartijdigheid als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Wat betreft de onafhankelijkheid, dient de FOD Economie, en met name de bevoegde ambtenaren binnen die administratie, elke beslissing ter zake te nemen, zonder ongeoorloofde druk van buitenaf (*RvS 24 november 2009, nr. 198.176 & RvS 28 juni 2018, nr. 241.982*).

Ter vrijwaring van de onpartijdigheid en rekening houdend met de toepassing van dit wetsontwerp, de goede werking van de dienst en de continuïteit van de dienst, dient elke bevoegde ambtenaar die zich in de behandeling van een aanvraag of bij de controle daarvan laat leiden door een persoonlijke overtuiging zich te onthouden van deelname aan het besluitvormingsproces. Dit houdt tevens in dat de FOD Economie voldoende

pour préserver l'impartialité dans l'organisation et la composition des services responsables de l'exécution des pouvoirs, tels qu'accordés par ce projet de loi.

#### Art. 20

Cet article prévoit une procédure que le SPF Économie doit suivre lorsqu'il impose les amendes administratives telles que visées aux articles 16 et 18 du présent projet de loi.

Lors de la notification de la décision finale, le gouvernement doit indiquer qu'un recours devant le Conseil d'État est possible et il doit en outre préciser dans quel délai et de quelle façon un recours doit être introduit.

### CHAPITRE 10

#### Dispositions finales

#### Art. 21

Cet article attribue à la commission des rôles consultatifs spécifiques dans l'élaboration ultérieure par le Roi de le présent projet de loi et de son exécution.

Suite aux numéros marginaux 18 et 19 de l'avis de l'Autorité de protection des données n° 07/2024 du 19 janvier 2024, il convient de noter que les enquêtes et études visées à l'article 21, alinéa 1er, 2°, concernent des enquêtes et études au sens habituel des termes précités. Compte tenu de la mission consultative confiée à la CREG, des enquêtes et études d'appui à la politique sont envisagées. Le traitement de données à caractère personnel qui découle des missions confiées à la CREG à l'article 21, alinéa 1, est donc soumis au respect de l'article 89 du règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE.

Suivant respectivement les numéros marginaux 24 et 58 de l'avis de l'Autorité de protection des données n° 07/2024 du 19 janvier 2024, la CREG est désignée comme responsable du traitement pour les données qu'elle traite en vertu de la présente loi et la durée maximale de conservation est déterminée.

waarborgen ter vrijwaring van de onpartijdigheid dient in te bouwen in de organisatie en samenstelling van de diensten die verantwoordelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheden, zoals toegekend door dit wetsontwerp.

#### Art. 20

Dit artikel voorziet in een procedure die de FOD Economie dient te volgen bij het opleggen van administratieve geldboetes zoals bedoeld in artikel 16 en artikel 18 van voorliggende wetsontwerp.

Bij de betekening van de uiteindelijke beslissing moet de overheid aangeven dat een beroep bij de Raad van State mogelijk is en moet zij bovendien verduidelijken binnen welke termijn en op welke wijze beroep moet worden ingesteld.

### HOOFDSTUK 10

#### Slotbepalingen

#### Art. 21

Dit artikel kent de commissie specifieke raadgevende taken toe in de verdere uitwerking door de Koning van voorliggend ontwerp van wet en de uitvoering daarvan.

In navolging van randnummer 18 en 19 van het advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit dient opgemerkt te worden dat de onderzoeken en studies bedoeld in artikel 21, eerste lid, 2°, onderzoeken en studies betreffen in de gebruikelijke betekenis van voornoemde begrippen. Gelet op de raadgevende taak die aan de CREG wordt toegekend worden beleidsondersteunende onderzoeken en studies beoogd. De verwerking van persoonsgegevens die volgt uit de in artikel 21, eerste lid, aan de CREG toebedeelde taken is bijgevolg onderworpen aan de naleving van artikel 89, van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

In navolging van respectievelijk randnummer 24 en 58 van het advies nr. 07/2024 van 19 januari 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt de CREG als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid voor de gegevens die zij verwerkt krachtens deze wet en wordt de maximum bewaartermijn bepaald.



## Art. 22

Cet article concerne le champ d'application intertemporelle, ou césure, de cette loi. Toute personne physique qui remplit les conditions repris dans chapitres 3, 4 ou 5 au 1<sup>er</sup> juillet 2024 a droit à la prime tarif social concernée à partir du 1<sup>er</sup> juillet 2024.

## Art. 23

Cet article prévoit l'entrée en vigueur de la présente loi. L'entrée en vigueur doit être distinguée de la césure. La présente loi entre en vigueur au plus tard le 1<sup>er</sup> août 2024. Toutefois, le Roi peut fixer une date d'entrée en vigueur antérieure au 1<sup>er</sup> août 2024 pour toute disposition, et donc aussi pour la présente loi en général.

*La ministre de l'Énergie,*

Tinne Van der Straeten

## Art. 22

Dit artikel betreft het intertemporeel toepassingsgebied, ofwel cesuur, van deze wet. Iedere natuurlijke persoon die op 1 juli 2024 voldoet aan de voorwaarden vervat in de hoofdstukken 3, 4 of 5 heeft een recht op de betreffende sociaaltariefpremie vanaf 1 juli 2024.

## Art. 23

Dit artikel betreft de inwerkingtreding van deze wet. De inwerkingtreding dient te worden onderscheiden van de cesuur. Deze wet treedt uiterlijk 1 augustus 2024 in werking. De koning kan echter voor iedere bepaling, en bijgevolg ook voor deze wet in het algemeen, een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan 1 augustus 2024.

*De minister van Energie,*

Tinne Van der Straeten

**AVANT-PROJET DE LOI**  
soumis à l'avis du Conseil d'État

**Avant-projet de loi portant l'introduction  
d'une prime tarif social**

**CHAPITRE 1. - Dispositions générales**

**Article 1<sup>er</sup>.** La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution

**Art. 2.** Les termes visés dans la présente loi et ses arrêtés d'exécution sont calculés conformément à l'article 1.7 du Code civil.

**CHAPITRE 2. – Définitions**

**Art. 3.** Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par :

1° loi Gaz : la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations ;

2° loi Électricité : la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité ;

3° code EAN : European Article Numbering Code, champ numérique unique de 18 positions pour l'identification d'un point de raccordement au réseau de distribution d'énergie ;

4° réseau de distribution d'énergie : chaque ensemble d'installations de distribution de gaz tel que visé à l'article 1<sup>er</sup>, 12°*bis*, de la loi Gaz, chaque réseau de distribution tel que visé à l'article 2, 12°, de la loi Électricité ou les réseaux de distribution de chaleur à distance tels que visés à l'article 1<sup>er</sup>, 79°, de la loi Gaz ;

5° fourniture d'énergie : la vente, y compris la revente, de gaz naturel, d'électricité ou de chaleur à des clients ;

6° point de raccordement : la connexion à un réseau de distribution d'énergie, y compris les dispositifs associés, présentant les caractéristiques suivantes :

a) établi à des fins de fourniture d'énergie ;

b) identifiables par un code EAN ou un numéro d'identification unique similaire ; et

c) avec mesure de la consommation d'énergie au point de raccordement par un questionnaire de réseau de distribution ou une entreprise de chaleur ;

7° point de raccordement collectif : un point de raccordement d'un ensemble résidentiel ou de zone sans raccordement individuel dont la caractéristique est que la fourniture d'énergie est effectuée par ce point de raccordement au profit de plus d'une unité d'habitation ;

8° unité d'habitation : une maison, un appartement, un studio ou une construction qui dispose au moins d'un WC, d'une baignoire ou d'une douche et d'un équipement de cuisine et qui est identifiée dans la documentation cadastrale comme un bien immobilier bâti cadastré ou une partie de celui-ci avec sa propre parcelle cadastrale patrimoniale ou relève d'une mesure relative aux zones sans raccordement individuel, telle que mentionnée au 10°, a) à c) ;

**VOORONTWERP VAN WET**

onderworpen aan het advies van de Raad van State

**Voorontwerp van wet tot invoering van  
een sociaaltariefpremie**

**HOOFDSTUK 1. - Algemene bepalingen**

**Artikel 1.** Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**Art. 2.** De termijnen bedoeld in deze wet en de uitvoeringsbesluiten worden berekend overeenkomstig artikel 1.7 van het Burgerlijk Wetboek.

**HOOFDSTUK 2. – Definities**

**Art. 3.** Voor de toepassing van deze wet moet worden verstaan onder :

1° Gaswet: de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen;

2° Elektriciteitswet: de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

3° EAN-code: European Article Numbering Code, uniek numeriek veld van 18 posities voor de identificatie van een aansluitingspunt op een energiedistributienet;

4° energiedistributienet: elk geheel van gasdistributieinstallaties zoals bedoeld in artikel 1, 12°*bis*, van de Gaswet, elk distributienet zoals bedoeld in artikel 2, 12°, van de Elektriciteitswet of de netten voor warmtevoorziening op afstand zoals bedoeld in artikel 1, 79°, van de Gaswet;

5° energielevering: verkoop, wederverkoop daaronder begrepen, van aardgas, elektriciteit of warmte aan afnemers;

6° aansluitingspunt: de verbinding met een energiedistributienet, inclusief bijhorende apparaten, met volgende kenmerken:

a) aangelegd met het oog op energielevering;

b) identificeerbaar aan de hand van een EAN-code, of een gelijkaardig uniek identificatienummer en;

c) met meting van het energieverbruik op de locatie van de verbinding door een distributienetbeheerder of een warmtebedrijf;

7° collectief aansluitingspunt: een aansluitingspunt van een residentieel geheel of een aansluitingspunt van een gebied zonder individuele aansluiting met als kenmerk dat via dit aansluitingspunt energieleveringen plaatsvinden die ten goede komen aan meer dan één wooneenheid;

8° wooneenheid: een huis, appartement, studio of andere constructie die beschikt over ten minste een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid en in de kadastrale documentatie geïdentificeerd is als gekadastraard gebouw onroerend goed of een onderdeel daarvan met een eigen kadastraal patrimoniumperceel of valt onder een maatregel inzake gebieden zonder individuele aansluiting, zoals vermeld onder 10°, a) tot en met c);

9° ensemble résidentiel : un ensemble composé d'unités d'habitation, de parties communes et de locaux techniques et éventuellement d'autres parcelles, quelle que soit leur nature cadastrale ;

10° zone sans raccordement individuel: terrain avec unités d'habitation caractérisé par l'absence de raccordement individuel des unités d'habitation à un réseau de distribution d'énergie, et qui par les règles d'aménagement du territoire applicables :

a) en Région flamande, est désigné comme « woongebied » ou pour lequel un droit temporaire ou complémentaire d'occupation permanente est accordé à titre personnel en application du chapitre IV « Aanpak permanente bewoning weekendverblijven » du Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ;

b) en Région wallonne, est désigné comme « habitat vert » en application de l'article D.II.25*bis* du Code du développement territorial ;

c) en Région bruxelloise, est soumis à un règlement similaire à ceux visés aux a) et b) ;

11° gestionnaire d'un point de raccordement collectif : la personne physique ou morale qui a conclu le contrat de fourniture pour prélever de l'énergie au point de raccordement collectif ;

12° SPF Economie : le Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie ;

13° Registre national : le registre national des personnes physiques, établi par la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques ;

14° Banque-Carrefour de la Sécurité sociale : institution publique dotée de la personnalité juridique créée par la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale ;

15° Banque-Carrefour des Entreprises: le registre établi par l'article 3 de la loi du 16 Janvier 2003 portant création d'une Banque-Carrefour des Entreprises, modernisation du registre de commerce, création de guichets-entreprises agréés et portant diverses dispositions ;

16° ménage: la personne ou le groupe de personnes constituant un ménage sur la base des données du Registre national concernant la composition de ménage ;

17° commission: la Commission de régulation de l'électricité et du gaz (CREG), telle que définie à l'article 2, 26°, de la loi Électricité et à l'article 1<sup>er</sup>, 28°, de la loi Gaz ;

18° tarif social : l'application des prix maximaux tels que visés à l'article 15/10, §§ 2 et 2/1, de la loi Gaz ou tels que visés à l'article 20, § 2, de la loi Électricité ;

19° la prime tarif social gaz naturel : la prime trimestrielle telle que visée au chapitre 3 ;

20° la prime tarif social électricité : la prime trimestrielle telle que visée au chapitre 4 ;

21° la prime tarif social chaleur : la prime trimestrielle telle que visée au chapitre 5 ;

22° les primes tarif social : la prime tarif social gaz naturel, la prime tarif social électricité et la prime tarif social chaleur ;

9° residentieel geheel: een onroerend goed bestaande uit wooneenheden, gemeenschappelijke delen , technische lokalen en eventueel andere percelen, ongeacht hun kadastrale aard;

10° gebied zonder individuele aansluiting: terrein met wooneenheden gekenmerkt door de afwezigheid van individuele aansluiting van de wooneenheden op een energiedistributienet, én dat door toepasselijke regelgeving inzake ruimtelijke ordening;

a) in het Vlaamse Gewest, wordt aangeduid als "woongebied" of waarvoor ten persoonlijke titel een tijdelijk of aanvullend recht tot permanente bewoning wordt toegekend in toepassing van hoofdstuk IV "Aanpak permanente bewoning weekendverblijven" van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

b) in het Waalse Gewest, wordt aangeduid als "habitat vert" in toepassing van artikel D.II.25*bis* van de Code du Développement territorial;

c) in het Brusselse Gewest, wordt onderworpen aan gelijkaardige regelgeving zoals deze bedoeld in a) en b);

11° beheerder van een collectief aansluitingspunt: de rechtspersoon of natuurlijke persoon die de leveringsovereenkomst afsloot voor afname van energie op het collectief aansluitingspunt;

12° FOD Economie: de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie;

13° Rijksregister: het Rijksregister van de natuurlijke personen, ingesteld door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

14° Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, ingesteld door de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

15° Kruispuntbank van Ondernemingen: het register ingesteld door artikel 3 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen;

16° gezin: de persoon of groep van personen die op basis van de gegevens betreffende de samenstelling van het gezin in het Rijksregister een gezin vormt;

17° commissie: de Commissie voor de regulering van de elektriciteit en het gas (CREG), zoals gedefinieerd in artikel 2, 26°, van de Elektriciteitswet en in artikel 1, 28°, van de Gaswet;

18° sociaal tarief: de toepassing van de maximumprijzen zoals bedoeld in artikel 15/10, §§ 2 en 2/1, van de Gaswet of zoals bedoeld in artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet;

19° de sociaaltariefpremie aardgas: de trimestriële premie zoals bedoeld in hoofdstuk 3;

20° de sociaaltariefpremie elektriciteit: de trimestriële premie zoals bedoeld in hoofdstuk 4;

21° de sociaaltariefpremie warmte: de trimestriële premie zoals bedoeld in hoofdstuk 5;

22° de sociaaltariefpremies: de sociaaltariefpremie aardgas, de sociaaltariefpremie elektriciteit en de sociaaltariefpremie warmte;

23° l'ayant droit : la personne physique qui réunit les conditions pour avoir droit à une prime tarif social en vertu de l'article 4, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, de l'article 5, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, ou de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>;

24° parcelle cadastrale patrimoniale : les données mises à jour par l'Administration générale de la Documentation patrimoniale du Service public fédéral Finances telles que définies à l'article 11 de l'arrêté royal du 30 juillet 2018 relatif à la constitution et la mise à jour de la documentation cadastrale et fixant les modalités pour la délivrance des extraits cadastraux.

25° Trésorerie : l'Administration générale de la Trésorerie du Service public fédéral Finances

### CHAPITRE 3. – Prime tarif social gaz naturel

**Art. 4. § 1<sup>er</sup>.** Une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel, a droit à une prime tarif social gaz naturel trimestrielle, aux conditions suivantes :

1° la personne physique ou un membre de son ménage bénéficie d'une décision d'octroi telle que visée à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Gaz ;

2° le ménage de la personne physique accepte des fournitures de gaz naturel pour son unité d'habitation par le biais d'un point de raccordement collectif ; et

3° le ménage de la personne physique assume les frais de la consommation de gaz naturel de son unité d'habitation tels qu'ils sont facturés par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou, pour son compte, par un tiers.

Le droit à une prime tarif social d'une personne physique qui réunit les conditions de l'alinéa 1<sup>er</sup> naît à partir du premier jour du trimestre au cours duquel la demande à cet effet est introduite auprès du SPF Economie, jusqu'au dernier jour du trimestre au cours duquel la personne physique ne réunit plus les conditions visées à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Les personnes physiques d'un même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social gaz naturel par ménage concerné.

**§ 2.** Il n'existe pas de droit à une prime tarif social gaz naturel :

1° pour les résidences autres que la résidence principale

2° pour les clients occasionnels et les raccordements temporaires ;

3° pour les parties communes et les locaux techniques de l'ensemble résidentiel ou de la zone sans raccordement individuel dans lequel se trouve l'unité d'habitation de la personne physique visée au paragraphe 1<sup>er</sup> ;

4° pour les fournitures de gaz naturel par le biais du même point de raccordement qui sont éligibles pour l'application du tarif social tel que visé à l'article 15/10, §§ 2 et 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz.

### CHAPITRE 4. – Prime tarif social électricité

23° de rechthebbende: de natuurlijke persoon die voldoet aan de voorwaarden om recht te hebben op een sociaaltariefpremie krachtens de artikelen 4, § 1, eerste lid, artikel 5, § 1, eerste lid, of artikel 6, § 1, eerste lid;

24° kadastraal patrimoniumperceel: de gegevens bijgehouden door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de Federale Overheidsdienst Financiën zoals gedefinieerd in artikel 11 van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende het aanleggen en bijhouden van de kadastrale documentatie en tot vaststelling van de modaliteiten voor het afleveren van kadastrale uittreksels.

25° Thesaurie: de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën.

### HOOFDSTUK 3. - Sociaaltariefpremie aardgas

**Art. 4. § 1.** Een natuurlijk persoon, wiens gezin een wooneenheid binnen een residentieel geheel of in een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats, heeft recht op een trimestriële sociaaltariefpremie aardgas, onder de volgende voorwaarden:

1° de natuurlijke persoon of een gezinslid geniet een toekenningsbeslissing zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de Gaswet;

2° het gezin van de natuurlijke persoon staat leveringen van aardgas voor diens wooneenheid toe via een collectief aansluitingspunt; en

3° het gezin van de natuurlijke persoon draagt de kosten van het aardgasverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of in opdracht daarvan door een derde partij.

Het recht op een sociaaltariefpremie van een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden van het eerste lid, ontstaat vanaf de eerste dag van het trimester waarin de aanvraag daartoe is ingediend bij de FOD Economie, tot en met de laatste dag van het trimester waarin de natuurlijke persoon niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in het eerste lid.

Natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, kunnen slechts één recht laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie aardgas per betreffend gezin.

**§ 2.** Een recht op een sociaaltariefpremie aardgas bestaat niet:

1° voor verblijfplaatsen andere dan de hoofdverblijfplaats;

2° voor occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen;

3° voor de gemeenschappelijke delen en technische lokalen van het residentieel geheel of van het gebied zonder individuele aansluiting waarbinnen de wooneenheid van de in paragraaf 1 vermelde natuurlijke persoon zich bevindt;

4° voor de aardgasleveringen via eenzelfde aansluitingspunt die in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief zoals bedoeld in artikel 15/10, §§ 2 en 2/2, tweede lid, van de Gaswet;

### HOOFDSTUK 4. - Sociaaltariefpremie elektriciteit



**Art. 5. § 1<sup>er</sup>.** Une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel a droit à une prime tarif social électricité trimestrielle, aux conditions suivantes :

1° la personne physique ou un membre de son ménage bénéficie d'une décision d'octroi telle que visée à l'article 20, § 2/1, de la loi Électricité ;

2° le ménage de la personne physique accepte des fournitures d'électricité pour son unité d'habitation par le biais d'un point de raccordement collectif ; et

3° le ménage de la personne physique assume les frais de la consommation d'électricité de son unité d'habitation tels qu'ils sont facturés par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou, pour son compte, par un tiers.

Le droit à une prime tarif social d'une personne physique qui réunit les conditions de l'alinéa 1<sup>er</sup> naît à partir du premier jour du trimestre au cours duquel la demande à cet effet est introduite auprès du SPF Economie, jusqu'au dernier jour du trimestre au cours duquel la personne physique ne réunit plus les conditions visées à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Les personnes physiques d'un même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social électricité par ménage concerné.

**§ 2.** Il n'existe pas de droit à une prime tarif social électricité :

1° pour les résidences autres que la résidence principale

2° pour les clients occasionnels et les raccordements temporaires ;

3° pour les parties communes et les locaux techniques de l'ensemble résidentiel ou de la zone sans raccordement individuel dans lequel se trouve l'unité d'habitation de la personne physique visée au paragraphe 1<sup>er</sup> ;

4° pour les fournitures d'électricité par le biais du même point de raccordement qui sont éligibles pour l'application du tarif social tel que visé à l'article 20, § 2, de la loi Électricité.

## CHAPITRE 5. – Prime tarif social chaleur

**Art. 6. § 1<sup>er</sup>.** Une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel, a droit à une prime tarif social chaleur trimestrielle, aux conditions suivantes :

1° la personne physique ou un membre de son ménage bénéficie d'une décision d'octroi telle que visée à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Gaz ;

2° le ménage de la personne physique accepte la fourniture de chaleur au moyen des réseaux de distribution de chaleur pour son unité d'habitation par le biais d'un point de raccordement collectif ; et

3° le ménage de la personne physique assume les frais de la consommation de chaleur de son unité d'habitation tels qu'ils sont facturés par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou, pour son compte, par un tiers.

**Art. 5. § 1.** Een natuurlijk persoon, wiens gezin een wooneenheid binnen een residentieel geheel of binnen een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats, heeft recht op een trimestriële sociaaltariefpremie elektriciteit, onder de volgende voorwaarden:

1° de natuurlijke persoon of een gezinslid geniet een toekenningsbeslissing zoals bedoeld in artikel 20, § 2/1, van de Elektriciteitswet;

2° het gezin van de natuurlijke persoon staat leveringen van elektriciteit voor diens wooneenheid toe via een collectief aansluitingspunt; en

3° het gezin van de natuurlijke persoon draagt de kosten van het elektriciteitsverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of in opdracht daarvan door een derde partij.

Het recht op een sociaaltariefpremie van een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden van het eerste lid, ontstaat vanaf de eerste dag van het trimester waarin de aanvraag daartoe is ingediend bij de FOD Economie, tot en met de laatste dag van het trimester waarin de natuurlijke persoon niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in het eerste lid.

Natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, kunnen slechts één recht laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie elektriciteit per betreffend gezin.

**§ 2.** Een recht op een sociaaltariefpremie elektriciteit bestaat niet:

1° voor verblijfplaatsen andere dan de hoofdverblijfplaats;

2° voor de occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen;

3° Voor de gemeenschappelijke delen en technische lokalen van het residentieel geheel of van het gebied zonder individuele aansluiting waarbinnen de wooneenheid van de in paragraaf 1 vermelde natuurlijke persoon zich bevindt;

4° voor de elektriciteitsleveringen via eenzelfde aansluitingspunt die in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief zoals bedoeld in artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet;

## HOOFDSTUK 5. - Sociaaltariefpremie warmte

**Art. 6. § 1.** Een natuurlijk persoon, wiens gezin een afzonderlijke wooneenheid binnen een residentieel geheel of binnen een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats, heeft recht op een trimestriële sociaaltariefpremie warmte, onder de volgende voorwaarden:

1° de natuurlijke persoon of een gezinslid geniet een toekenningsbeslissing zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de Gaswet

2° het gezin van de natuurlijke persoon staat levering van warmte door middel van netten voor warmtevoorziening voor diens wooneenheid toe via een collectief aansluitingspunt; en

3° het gezin van de natuurlijke persoon draagt de kosten van het warmteverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of de verhuurder van de betreffende wooneenheid.

Le droit à une prime tarif social d'une personne physique qui réunit les conditions de l'alinéa 1<sup>er</sup> naît à partir du premier jour du trimestre au cours duquel la demande à cet effet est introduite auprès du SPF Economie, jusqu'au dernier jour du trimestre au cours duquel la personne physique ne réunit plus les conditions visées à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Les personnes physiques d'un même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social chaleur par ménage concerné.

**§ 2.** Il n'existe pas de droit à une prime tarif social chaleur :

- 1° pour les résidences autres que la résidence principale
- 2° pour les clients occasionnels et les raccordements temporaires ;
- 3° pour les parties communes et les locaux techniques de l'ensemble résidentiel ou de la zone sans raccordement individuel dans lequel se trouve l'unité d'habitation de la personne physique visée au paragraphe 1<sup>er</sup> ;
- 4° pour les fournitures de chaleur au moyen des réseaux de distribution de chaleur à distance par le biais du même point de raccordement qui sont éligibles pour l'application du tarif social tel que visé à l'article 15/10, §§ 2/1, alinéa 1<sup>er</sup>, et 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz .

## CHAPITRE 6. – Modalités des primes tarif social

**Art. 7.** Après avis de la commission, le Roi fixe les modes de calcul des primes tarif social par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Les primes tarif social sont fixées trimestriellement par la commission et publiées sur son site web et au Moniteur belge. En même temps, elle communique ce tarif social au ministre qui a l'Économie dans ses attributions, et au ministre qui a l'Énergie dans ses attributions.

**Art. 8. § 1<sup>er</sup>.** Le Roi fixe les règles et modalités relatives à la demande et à l'octroi des primes tarif social. Ces règles déterminent au moins ce qui suit :

- 1° la manière dont les ayants droit peut introduire la demande d'une prime tarif social;
- 2° les données, y compris les données à caractère personnel visées à l'article 13, §2, alinéa 1<sup>er</sup>, 1°, qui doivent être intégrées dans la demande sous peine d'irrecevabilité ;
- 3° les documents et données qui sont acceptés comme preuve que les coûts de la fourniture d'énergie concernée pour la part de l'unité d'habitation sont assumés par le ménage de l'ayant droit ;
- 4° les obligations incombant au gestionnaire d'un point de raccordement collectif dans le cadre de l'octroi d'une prime tarif social et dans le cadre du contrôle de l'octroi de celle-ci ;

Het recht op een sociaaltariefpremie van een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden van het eerste lid, ontstaat vanaf de eerste dag van het trimester waarin de aanvraag daartoe is ingediend bij de FOD Economie, tot en met de laatste dag van het trimester waarin de natuurlijke persoon niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in het eerste lid.

Natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, kunnen slechts één recht laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie warmte per betreffend gezin.

**§ 2.** Een recht op een sociaaltariefpremie warmte bestaat niet:

- 1° voor verblijfplaatsen andere dan de hoofdverblijfplaats;
- 2° voor de occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen;
- 3° Voor de gemeenschappelijke delen en technische lokalen van het residentieel geheel of van het gebied zonder individuele aansluiting waarbinnen de wooneenheid van de in paragraaf 1 vermelde natuurlijke persoon zich bevindt;
- 4° voor de leveringen van warmte door middel van netten voor warmtevoorziening op afstand via eenzelfde aansluitingspunt die in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief zoals bedoeld in artikel 15/10, §§ 2/1, eerste lid en 2/2, tweede lid, van de Gaswet;

## HOOFDSTUK 6. – modaliteiten van de sociaaltariefpremies

**Art. 7.** Na advies van de commissie, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de berekeningswijzen van de sociaaltariefpremies.

De sociaaltariefpremies worden trimestrieel vastgesteld door de commissie en bekendgemaakt op haar website en in het Belgisch Staatsblad. Tegelijkertijd deelt de commissie de sociaaltariefpremies mee aan de minister bevoegd voor Economie en aan de minister bevoegd voor Energie.

**Art. 8. § 1.** De Koning stelt de regels en modaliteiten vast rond de aanvraag en de toekenning van de sociaaltariefpremies. Deze regels stellen minstens het volgende vast:

- 1° de wijze waarop rechthebbenden een aanvraag voor een sociaaltariefpremie kunnen indienen;
- 2° de gegevens, met inbegrip van de persoonsgegevens bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 1°, die op straffe van niet-ontvankelijkheid in de aanvraag opgenomen dienen te zijn;
- 3° de documenten en gegevens die als bewijs aanvaard worden om aan te tonen dat de kosten voor de betreffende energielevering voor het aandeel van de wooneenheid gedragen worden door het gezin van de rechthebbende;
- 4° de verplichtingen die rusten op de beheerder van een collectief aansluitingspunt in het kader van de toekenning van een sociaaltariefpremie en in het kader van de controle op de toekenning daarvan;

5° les modalités relatives à l'octroi à l'ayant droit ;

6° la notification par le SPF Economie de ses décisions en matière d'octroi de primes tarif social à la Trésorerie.

**§ 2.** Le Roi peut prévoir que dans le cadre de l'octroi de la prime tarif social, une présomption légale réfragable telle que visée à l'article 8.7 du Code civil est établie. Sur cette base, le SPF Economie peut constater qu'une personne physique n'est plus éligible pour la prime tarif social, jusqu'à preuve du contraire. Cette présomption légale réfragable repose au moins sur la modification d'une des données suivantes dans le registre national, dans la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale ou dans le système d'information du SPF Economie pour l'octroi automatique des prix maximaux pour la fourniture d'électricité, de chaleur et de gaz naturel telles que visées au chapitre II de la loi-programme du 27 avril 2007 :

- 1° le point de raccordement collectif ;
  - 2° la résidence principale de l'ayant droit ;
  - 3° la composition du ménage de l'ayant droit ;
  - 4° la décision d'octroi reprise dans la demande, telle que visée à :
    - a) l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Gaz ; ou
    - b) l'article 20, § 2/1, de la loi Électricité ;
- 5° reconnaissance en tant que client résidentiel protégé en vertu de :
- a) l'article 15/10, § 2, de la loi Gaz ;
  - b) l'article 15/10, § 2/1, de la loi Gaz ;
  - b) l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz ; ou
  - c) l'article 20, § 2, de la loi Électricité.

**Art. 9.** Les ayants droit qui, suite à une demande du SPF Économie en vue d'une transmission des données de paiement dans le cadre du paiement d'une prime tarif social, ne transmettent pas les données de paiement dans un délai fixé par le Roi, ne seront plus éligibles pour l'octroi de la prime tarif social concernée pour ce trimestre après l'expiration de ce délai jusqu'au trimestre suivant le jour de la transmission des données de paiement nécessaires pour le paiement d'une prime tarif social.

**Art. 10.** Les primes tarif social sont incessibles et insaisissables. Elles sont octroyées à l'ayant droit, nonobstant toute situation de concours ou d'insolvabilité.

## CHAPITRE 7. – Financement, paiement et monitoring

**Art. 11.** Le financement de la prime tarif social est à charge du budget de l'Etat.

Le SPF Economie est chargé d'assurer l'octroi des primes tarif social en tenant compte des fonds qui lui sont alloués à cet effet, tels que visés à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

La Trésorerie est chargée du paiement trimestriel des primes tarif social.

5° de modaliteiten inzake de toekenning aan de rechthebbende;

6° de kennisgeving door de FOD Economie van diens beslissingen inzake de toekenning van de sociaaltariefpremies aan de Thesaurie.

**§ 2.** De Koning kan voorzien dat in het kader van de toekenning van de sociaaltariefpremie een weerlegbaar wettelijk vermoeden wordt ingesteld zoals bedoeld in artikel 8.7 van het Burgerlijk Wetboek. Op basis hiervan kan de FOD Economie vaststellen dat een natuurlijke persoon niet langer als rechthebbende voor de betreffende sociaaltariefpremie in aanmerking komt tot het tegendeel is bewezen. Dit weerlegbaar wettelijk vermoeden is minstens gebaseerd op een wijziging van één van de volgende gegevens in het Rijksregister, in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of in het informatiesysteem van de FOD Economie voor de automatische toekenning van de maximumprijzen voor de levering van elektriciteit, warmte en aardgas zoals bedoeld in Hoofdstuk II van de Programmawet van 27 april 2007:

- 1° het collectief aansluitingspunt;
  - 2° de hoofdverblijfplaats van de rechthebbende;
  - 3° de samenstelling van het gezin van de rechthebbende;
  - 4° de in de aanvraag vermelde toekenningsbeslissing zoals bedoeld in:
    - a) artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de Gaswet; of
    - b) artikel 20, § 2/1, van de Elektriciteitswet;
- 5° de erkenning als beschermde residentiële afnemer krachtens:
- a) artikel 15/10, § 2, van de Gaswet;
  - b) artikel 15/10, § 2/1, van de Gaswet;
  - c) artikel 15/10, § 2/2, tweede lid, van de Gaswet; of
  - d) artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet;

**Art. 9.** De rechthebbenden die na een verzoek van de FOD Economie tot het overmaken van betaalgegevens in het kader van de uitbetaling van een sociaaltariefpremie, geen betaalgegevens versturen binnen een door de Koning bepaalde termijn, komen na het verstrijken van deze termijn niet in aanmerking voor de toekenning van de betreffende sociaaltariefpremie voor dat trimester tot het eerstvolgende trimester volgend op de dag waarbij de nodige betaalgegevens voor de uitbetaling van een sociaaltariefpremie worden overgemaakt.

**Art. 10.** De sociaaltariefpremies zijn niet vatbaar voor overdracht of voor beslag. Zij worden toegekend aan de rechthebbende, niettegenstaande elke toestand van samenloop of insolvabiliteit van diezelfde rechthebbende.

## HOOFDSTUK 7. – Financiering, uitbetaling en monitoring

**Art. 11.** De financiering van de sociaaltariefpremies komt ten laste van de staatsbegroting.

De FOD Economie is gelast te zorgen voor de toekenning van de sociaaltariefpremies rekening houdende met de haar daartoe toegekende middelen, zoals bedoeld in het eerste lid.

De Thesaurie is belast met de trimestriële uitbetaling van de sociaaltariefpremies.

**Art. 12.** La commission mène un monitoring permanent des moyens nécessaires en exécution de la présente loi, et elle en fait rapport annuel aux ministres qui ont l'Economie, l'Energie et le Budget dans leurs attributions. Le premier rapport est publié au plus tard le 1<sup>er</sup> mars 2025.

À cette fin, la commission peut demander au SPF Économie des informations sur le nombre de demandes de primes tarif social introduites et le nombre de primes tarif social effectivement octroyées.

Lorsque la commission prévoit ou constate que les fonds budgétisés en application du présent titre sont insuffisants, elle en informe les ministres chargés de l'économie, de l'énergie et du budget.

## CHAPITRE 8. - Traitement des données à caractère personnel

**Art. 13. § 1<sup>er</sup>.** Au sein du SPF Economie, une base de données sera mise en place en vue d'échanger, de convertir et de la mise en relation des données nécessaires à l'application des chapitres 3, 4, 5 et 9. Le SPF Economie organise et coordonne cette base de données avec la Trésorerie, les fournisseurs d'électricité, de gaz naturel ou de chaleur par le biais de points de raccordement collectifs, les gestionnaires d'un point de raccordement collectif, les gestionnaires d'un réseau de distribution d'énergie, le Registre national, la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale, la Banque-Carrefour des Entreprises et la commission.

**§ 2.** Le SPF Économie traite les données suivantes pour l'instruction des demandes et l'octroi des primes sociales visées aux chapitres 3, 4 et 5 ainsi que pour leur contrôle et leur suivi conformément au chapitre 9 :

1° les données suivants fournies dans le cadre des demandes d'octroi de primes tarif social telles que déterminées par le Roi en application de l'article 8, § 1<sup>er</sup> ;

- a) le nom et le prénom du demandeur ;
- b) le numéro d'identification du registre national du demandeur ;
- c) l'adresse du domicile principal du demandeur ;
- d) le numéro de compte bancaire du demandeur ;
- e) l'adresse e-mail ou le numéro de téléphone du demandeur ;
- f) toutes les données à caractère personnel que la personne concernée souhaite partager de sa propre initiative.

2° les coordonnées suivantes des gestionnaires d'un point de raccordement collectif :

- a) les nom et prénom, le cas échéant, le nom de l'entreprise ;
- b) le cas échéant, le numéro d'entreprise ;
- c) le cas échéant, nom et numéro d'entreprise de l'association des copropriétaires liée au point de raccordement collectif en question ;
- d) l'adresse e-mail et le numéro de téléphone ;

**Art. 12.** De commissie voert een permanente monitoring van de middelen benodigd in uitvoering van deze wet en brengt hierover jaarlijks verslag uit aan de ministers bevoegd voor Economie, Energie en Begroting. Het eerste verslag wordt uitgebracht uiterlijk op 1 maart 2025.

Daartoe kan de commissie inlichtingen vragen aan de FOD Economie over het aantal ingediende aanvragen voor sociaaltariefpremies en het aantal effectief toegekende sociaaltariefpremies.

Wanneer de commissie verwacht of vaststelt dat de in uitvoering deze wet begrootte middelen niet volstaan, brengt ze de ministers bevoegd voor Economie, Energie en Begroting hiervan op de hoogte.

## HOOFDSTUK 8. - Verwerking van persoonsgegevens

**Art. 13. § 1.** In de schoot van de FOD Economie wordt een gegevensbestand opgericht met het oog op de uitwisseling, omzetting en koppeling van de gegevens die noodzakelijk zijn voor de toepassing van hoofdstukken 3, 4, 5 en 9. De FOD Economie organiseert en coördineert dit gegevensbestand met de Thesaurie, de leveranciers van elektriciteit, aardgas of warmte via collectieve aansluitingspunten, beheerders van een collectief aansluitingspunt, de beheerders van een energiedistributienet, het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen en de commissie.

**§ 2.** De FOD Economie verwerkt de volgende gegevens ter behandeling van aanvragen en toekenning van de sociaaltariefpremies zoals bedoeld in hoofdstuk 3, 4 en 5 alsook ter controle en toezicht hierop overeenkomstig Hoofdstuk 9:

1° de volgende gegevens die worden verstrekt in het kader van de aanvragen voor de toekenning van de sociaaltariefpremies zoals bepaald door de Koning krachtens artikel 8, § 1 ;

- a) de naam en de voornaam van de aanvrager ;
- b) het Rijksregisternummer van de aanvrager ;
- c) het adres van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager ;
- d) het bankrekeningnummer van de aanvrager ;
- e) het email-adres of telefoonnummer van de aanvrager ;
- f) alle persoonsgegevens die de betrokkene op eigen initiatief wenst te delen ;

2° de volgende gegevens van beheerders van een collectief aansluitingspunt :

- a) de naam en voornaam, desgevallend de bedrijfsnaam ;
- b) desgevallend het ondernemingsnummer ;
- c) desgevallend de naam en het ondernemingsnummer van de vereniging van mede-eigenaars verbonden aan het betreffende collectief aansluitingspunt ;
- d) het email-adres en het telefoonnummer ;



e) le code EAN ou un numéro d'identification unique similaire du point de raccordement collectif ;

f) le code postal;

g) le nom de la rue et tous les numéros de maison des unités d'habitation auxquelles la consommation d'énergie, par le biais du point de raccordement collectif concerné, est facturé ;

h) le nom du fournisseur d'énergie avec lequel un contrat de fourniture a été conclu ainsi que le numéro de client ;

i) l'indication de l'application ou non du tarif social au point de raccordement collectif concerné, conformément à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz ;

j) l'énergie fournie par le biais du point de raccordement collectif, à savoir : le gaz naturel, l'électricité ou la chaleur ;

3° les données suivantes telles que communiquées par le Registre national selon les modalités établies ou à établir par le ministre chargé des affaires intérieures, conformément aux articles 5 et 8 de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et copiées dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup> ;

a) le nom et les prénoms ;

b) la résidence principale;

c) la date de naissance ;

d) la date de décès ;

e) la composition du ménage ;

f) le numéro du Registre national;

g) la date de la dernière mise à jour ;

4° les données suivantes, communiquées par la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale selon les modalités établies ou à établir par la Chambre de la Sécurité sociale et de la Santé du Comité de sécurité de l'information, conformément à l'article 46 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale et copiées dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup> :

a) l'indication du statut du client final appartenant à la catégorie telle que visée à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, ou alinéa 2, de la loi Gaz ou à l'article 20, § 2/1, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Électricité ;

b) les informations relatives à toute mise à jour et la période de validité de la mention visée au point b) ;

5° les données suivantes, communiquées par la Banque-Carrefour des Entreprises et copiées dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup> : nom, la nomenclature NACE-registre du commerce, et numéro d'entreprise du syndicat des associations de copropriétaires prévu au 2° c) ;

6° les données non personnalisées nécessaires à la gestion de la base de données ;

7° les données présentes dans le système d'information du SPF Economie visées au chapitre II de la loi-programme du 27 avril 2007 et qui permettent de vérifier si le tarif social est déjà appliqué à l'égard du ménage concerné, dont notamment :

a) le nom et le prénom ;

e) de l'EAN-code of een gelijkaardig uniek identificatienummer van het collectief aansluitingspunt ;

f) de postcode;

g) de straatnaam en alle huisnummers van de wooneenheden aan welke het energieverbruik, via het betreffende collectief aansluitingspunt, wordt aangerekend;

h) de naam van de energieleverancier waarmee een leveringsovereenkomst werd afgesloten alsook het klantnummer;

i) de aanduiding of er al dan niet via het betreffende collectief aansluitingspunt het sociaal tarief wordt toegepast krachtens artikel 15/10, §2/2, tweede lid, van de Gaswet;

j) de energie die via het collectief aansluitingspunt wordt geleverd, zijnde: aardgas, elektriciteit of warmte;

3° de volgende gegevens zoals meegedeeld door het Rijksregister overeenkomstig de modaliteiten vastgesteld of vast te stellen door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken overeenkomstig de artikelen 5 en 8 van de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en gekopieerd in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1:

a) de naam en voornamen;

b) de hoofdverblijfplaats;

c) de geboortedatum;

d) de overlijdensdatum;

e) de samenstelling van het gezin;

f) het Rijksregisternummer;

g) de datum van de laatste bijwerking;

4° de volgende gegevens, meegedeeld door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid overeenkomstig de modaliteiten vastgesteld of vast te stellen door de Kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité overeenkomstig artikel 46 van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en gekopieerd in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1:

a) de aanduiding van het statuut van de eindafnemer behorend tot de categorie zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, of tweede lid, van de Gaswet of artikel 20, § 2/1, eerste lid, van de Elektriciteitswet;

b) informatie met betrekking tot de eventuele bijwerking en de geldigheidsduur van de in b) bedoelde vermelding;

5° de volgende gegevens, meegedeeld door de Kruispuntbank van Ondernemingen en gekopieerd in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1: de naam, NACE-handelsregisternomenclatuur en het ondernemingsnummer van de syndicus van de desgevallend onder 2°, c), verstrekte verenigingen van mede-eigenaars.

6° de niet-gepersonaliseerde gegevens noodzakelijk voor het beheer van het gegevensbestand;

7° de gegevens die aanwezig zijn in het informatiesysteem van de FOD Economie zoals bedoeld in Hoofdstuk II van de Programmawet van 27 april 2007 en die toelaten om te controleren of het sociaal tarief reeds wordt toegepast met betrekking tot het betreffende gezin, waaronder in het bijzonder:

a) de naam en voornaam;

- b) le code EAN ou un numéro d'identification unique similaire du point de raccordement ;
- c) la résidence principale ;
- d) l'adresse de la fourniture d'énergie ;
- e) les dates de début et de fin de la fourniture d'énergie pour laquelle le tarif social s'applique ;
- f) le nom du fournisseur d'énergie avec lequel un contrat de fourniture a été conclu ainsi que le numéro de client ;

g) si la fourniture d'énergie concerne l'électricité, le gaz ou la chaleur ;

Le SPF Economie peut demander les données suivantes si elles sont nécessaires à l'application des chapitres 3, 4, 5 et 9 ou à l'optimisation de la base de données visée à l'alinéa 1<sup>er</sup> :

1° auprès des fournisseurs de gaz naturel ou d'électricité, des entreprises de chaleur et, le cas échéant, des gestionnaires de réseau de distribution:

- a) le code EAN ou un numéro d'identification unique d'un point de raccordement collectif ;
- b) les nom et prénom du client qui a conclu un contrat de fourniture pour un point de raccordement collectif ;

c) l'adresse de livraison d'un point de raccordement collectif bénéficiant du tarif social conformément à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz ;

d) la consommation d'énergie en kWh d'un ou de plusieurs points de raccordement collectif ;

2° la parcelle cadastrale patrimoniale auprès du Service public fédéral Finances.

Le Roi détermine la fréquence éventuelle avec laquelle les données prévues à l'alinéa 2 sont fournies.

Le Roi peut prévoir l'intégration de données supplémentaires dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup> ainsi que la consultation d'autres systèmes authentiques de traitement de l'information si cela s'avère nécessaire pour l'application des chapitres 3, 4, 5 et 9. Le Roi peut prévoir, en ce qui concerne les données à caractère personnel, le traitement complémentaire des données à caractère personnel qui répondent aux conditions suivantes :

1° il s'agit de données à caractère personnel concernant les personnes suivantes :

- a) de chaque membre du personnel et de chaque personne qui est membre de l'organe d'administration, de gestion ou de surveillance, ou qui a un pouvoir de représentation, de décision ou de contrôle au sein de cet organe, d'une entreprise ou d'un groupe d'entreprises qui poursuit l'une des finalités de traitement de données visées à l'alinéa 1 ou 2 ;

b) de l'EAN-code of een gelijkaardig uniek identificatienummer van het aansluitingspunt ;

c) de hoofdverblijfplaats;

d) het adres van energielevering ;

e) de begin- en einddatum van de energielevering waarbij het sociaal tarief van toepassing is;

f) de naam van de energieleverancier waarmee een leveringsovereenkomst werd afgesloten alsook het klantnummer;

g) of de energielevering betrekking heeft op elektriciteit, gas of warmte;

De FOD Economie kan indien noodzakelijk voor de toepassing van hoofdstukken 3, 4, 5 en 9 of voor de optimalisatie van het in het eerste lid bedoelde gegevensbestand de volgende gegevens opvragen :

1° bij de leveranciers van aardgas, elektriciteit, de warmtebedrijven en desgevallend de distributienetbeheerders:

a) de EAN code of gelijkaardig uniek identificatienummer van een collectief aansluitingspunt;

b) de naam en voornaam van de afnemer die een leveringsovereenkomst afsloot voor een collectief aansluitingspunt;

c) het leveringsadres van een collectief aansluitingspunt dat het sociaal tarief geniet krachtens artikel 15/10, § 2/2, tweede lid, van de Gaswet ;

d) het energieverbruik in kWh van een of meerdere collectieve aansluitingspunten.

2° het kadastraal patrimoniumperceel bij de Federale Overheidsdienst Financiën.

De Koning bepaalt de eventuele regelmaat waarmee de in het tweede lid voorziene gegevens worden aangeleverd.

De Koning kan de opname van bijkomende gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1 en de raadpleging van andere authentieke informatieverwerkingssystemen voorzien indien noodzakelijk voor de toepassing van hoofdstukken 3, 4, 5 en 9. De Koning kan met betrekking tot persoonsgegevens de bijkomende verwerking voorzien van persoonsgegevens die voldoen aan volgende voorwaarden:

1° het betreft persoonsgegevens van volgende personen:

- a) van elk personeelslid en van elke persoon die lid is van het bestuurs-, beheers- of toezichthoudend orgaan, of die daar een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft, van een onderneming of groep van ondernemingen die betrokken zijn bij een van de doelen voor de verwerking van gegevens bedoeld in het eerste of tweede lid;

b) de toute personne physique ou de tout employé d'une entreprise désigné par une entreprise ou un groupe d'entreprises concerné par l'une des finalités de traitement des données visées à l'alinéa 1<sup>er</sup> ou 2 en vue de fournir un service pour le compte de cette entreprise ou de ce groupe d'entreprises dans le cadre de la fourniture d'énergie ;

c) de chaque membre du personnel et de chaque personne qui est membre de l'organe d'administration, de gestion ou de surveillance, ou qui y dispose d'un pouvoir de représentation, de décision ou de contrôle, des organismes publics, de la commission ou du gestionnaire d'un réseau de distribution d'énergie qui peut être consulté dans le cadre de l'une des finalités de traitement des données visées à l'alinéa 1<sup>er</sup> ou 2 ;

d) de toute personne demandant une prime de tarif social ;

2° il s'agit des catégories suivantes de données à caractère personnel des personnes visées au 1° :

a) données d'identification personnelle : nom, prénom, adresse électronique, numéro de téléphone, résidence principale, numéro d'entreprise ;

b) données d'identification du point de raccordement collectif ;

c) les pièces justificatives ;

d) toute donnée à caractère personnelle que la personne concernée souhaite communiquer de sa propre initiative.

§ 3. Le SPF Economie met régulièrement à jour les données nécessaires, pertinentes et proportionnelles pour la composition du système d'information pour l'octroi des primes tarif social et sa surveillance visées aux chapitres 3, 4, 5 et 9.

**Art. 14.** Le gestionnaire d'un point de raccordement collectif fournit les données telles que visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2°, au SPF Economie via une plate-forme informatique et ceci pour la première fois dans un délai de quatre mois à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Le Roi peut fixer une autre délai que celui prévu à l'alinéa 1<sup>er</sup>, pour autant que celui-ci ne soit pas plus court qu'un mois.

Le Roi détermine quand et de quelle façon ces données sont fournies après la première fois qu'elles sont fournies conformément aux alinéas 1<sup>er</sup> et 2.

**Art. 15.** Le SPF Economie conserve les données relatives à chaque demande de prime tarif social visée aux chapitres 3, 4 et 5 pendant dix ans après le premier jour du trimestre au cours duquel le droit cesse d'exister.

Le SPF Economie est le responsable du traitement des données en sa possession ou mises à sa disposition en vertu de la présente loi.

## CHAPITRE 9. – Surveillance

b) van elke natuurlijke persoon of elk personeelslid van een onderneming, aangesteld door een onderneming of groep van ondernemingen die betrokken is bij een van de doelen voor de verwerking van gegevens bedoeld in het eerste of tweede lid, met het oog op het verrichten van een dienst voor rekening van die onderneming of groep van ondernemingen in het kader van energielevering;

c) van elk personeelslid en van elke persoon die lid is van het bestuurs-, beheers- of toezichthoudend orgaan, of die daar een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft, van de overheidsorganen, de commissie of de beheerder van een energiedistributienet die geconsulteerd kunnen worden in het kader van een van de doelen voor de verwerking van gegevens bedoeld in het eerste of tweede lid;

d) van elke persoon die een aanvraag indient voor een sociaaltariefpremie;

2° het betreft volgende categorieën van persoonsgegevens van de personen bedoeld in 1°:

a) de persoonlijke identificatiegegevens: naam, voornaam, e-mail adres, telefoonnummer, hoofdverblijfplaats, ondernemingsnummer,

b) identificatiegegevens van het collectief aansluitingspunt;

c) bewijsstukken;

d) alle persoonsgegevens die de betrokkene op eigen initiatief wenst te delen.

§ 3. De FOD Economie actualiseert regelmatig de gegevens die noodzakelijk, relevant en proportioneel zijn voor de samenstelling van het informatiesysteem voor de toekenning van de sociaaltariefpremies en het toezicht daarop zoals bedoeld in hoofdstuk 3, 4, 5 en 9.

**Art. 14.** De beheerder van een collectief aansluitingspunt verstrekt de gegevens zoals bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 2°, via een informaticaplatform aan de FOD Economie en doet dit voor het eerste binnen een termijn van vier maanden volgend op de inwerkingtreding van deze wet.

De Koning kan een andere termijn bepalen dan deze vermeld in het eerste lid, zonder dat deze korter kan zijn dan één maand.

De Koning bepaalt wanneer en op welke wijze deze gegevens worden verstrekt volgend op de eerste keer dat deze worden verstrekt overeenkomstig het eerste en tweede lid.

**Art. 15.** De FOD Economie houdt de gegevens verbonden aan elke aanvraag voor een sociaaltariefpremie bedoeld in hoofdstukken 3, 4 en 5 bij gedurende tien jaren na de eerste dag van het trimester waarin het recht ophoudt te bestaan.

De FOD Economie is de verwerkingsverantwoordelijke voor het beheer van de gegevens waarover hij beschikt of die hem ter beschikking worden gesteld krachtens deze wet.

## HOOFDSTUK 9. – Toezicht

**Art. 16.** Sans préjudice des infractions pénales établies, les gestionnaires d'un point de raccordement collectif ou les fournisseurs sont punis d'une amende administrative allant de 500 à 10.000 euros s'ils ne fournissent pas les données visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, et alinéa 2, 1<sup>o</sup>, s'ils les fournissent sciemment de façon incomplète, s'ils les fournissent inexactement ou s'ils ne fournissent pas ces données dans les délais prévus conformément aux articles 13, § 2, alinéa 3, et 14 ou en application de ceux-ci.

Le directeur général de la Direction générale de l'Energie du SPF Economie ou, par délégation, le conseiller général désigné par lui, peut déterminer le montant de l'amende administrative conformément à la présente loi.

Les fonctionnaires du Service public fédéral Economie désignés à cet effet par le Roi, à savoir les fonctionnaires de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Economie, le cas échéant avec la qualité d'officier de police judiciaire, ou les fonctionnaires de la Direction générale de l'Energie du Service public fédéral Economie sont chargés de l'application de l'alinéa 1<sup>er</sup>.

**Art. 17.** En cas de doute sur la véracité de la demande introduite conformément à l'article 8, § 1<sup>er</sup>, ou des données visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, et alinéa 2, 1<sup>o</sup>, les fonctionnaires désignés à l'article 16, alinéa 3, peuvent effectuer des contrôles dans la résidence principale indiquée par le demandeur de la prime tarif social, y compris les parties communes et les locaux techniques de l'immeuble dans lequel se trouve la résidence principale indiquée.

Dans l'exercice de l'alinéa 1<sup>er</sup>, les fonctionnaires désignés à l'article 16, alinéa 3, disposent des pouvoirs tels qu'énumérés à l'article XV.3, 1<sup>o</sup>, 2<sup>o</sup>, 3<sup>o</sup> et 5<sup>o</sup> et à l'article VX.4 du Code de droit économique.

**Art. 18. §1.** En cas de récidive dans les trois ans suivant une décision administrative, l'amende administrative peut être portée au double des montants maximaux. Le délai susmentionné de trois ans commence à courir à partir du jour où la décision administrative n'est plus susceptible de recours.

**§2.** Aucune amende administrative ne peut être imposée plus de dix ans après les faits constitutifs de l'infraction sur laquelle elle est basée.

**Art. 19.** Le SPF Economie exerce les compétences telles que visées au présent chapitre dans des conditions qui garantissent l'indépendance et l'impartialité.

Les fonctionnaires concernés ne prennent pas de décision dans un dossier dans lequel ils sont déjà intervenus en une autre qualité, et n'ont pas d'intérêt direct ou indirect dans les entreprises ou institutions qui font l'objet de la procédure.

**Art. 16.** Onverminderd de strafrechtelijke feiten die zijn vastgesteld, worden beheerders van een collectief aansluitingspunt, leveranciers van aardgas of elektriciteit, warmtebedrijven of distributienetbeheerders bestraft met een administratieve geldboete van 500 tot 10.000 euro, indien zij die de gegevens bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 2<sup>o</sup>, en tweede lid, 1<sup>o</sup>, bewust onvolledig verschaffen, onnauwkeurig verschaffen of deze gegevens niet verschaffen binnen de termijn bepaald in of krachtens de artikelen 13, § 2, derde lid, en 14.

De directeur-generaal van de Algemene Directie Energie van de FOD Economie, of bij delegatie, de door hem aangeduide adviseur-generaal, kan overeenkomstig deze wet het bedrag van de administratieve geldboete bepalen.

De ambtenaren van de FOD Economie hiertoe aangesteld door de Koning, namelijk de ambtenaren van de Algemene Directie Economische Inspectie van de FOD Economie, waar nodig met de hoedanigheid van officier van gerechtelijk politie, of de ambtenaren van de Algemene Directie Energie van de FOD Economie zijn belast met de toepassing van het eerste lid.

**Art. 17.** Bij twijfel over de waarachtigheid van de aanvraag ingediend overeenkomstig artikel 8, § 1, of van de gegevens bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 2<sup>o</sup>, en tweede lid, 1<sup>o</sup>, kunnen de ambtenaren aangeduid in artikel 16, derde lid, controles uitvoeren in de door de aanvrager van de sociaal tariefpremie aangeduide hoofdverblijfplaats, inclusief de gemeenschappelijke delen en de technische lokalen van het gebouw waarin de aangeduide hoofdverblijfplaats zich bevindt.

In de uitoefening van het eerste lid hebben de ambtenaren aangeduid in artikel 16, derde lid, de bevoegdheden zoals opgesomd in artikel XV.3, 1<sup>o</sup>, 2<sup>o</sup>, 3<sup>o</sup> en 5<sup>o</sup> en in artikel VX.4 van het Wetboek van economisch.

**Art. 18. §1.** In geval van herhaling binnen de drie jaar na een administratieve beslissing kan de administratieve geldboete op het dubbele van de maximale bedragen worden gebracht. De voornoemde termijn van drie jaar vangt aan op de dag waarop de administratieve beslissing niet langer vatbaar is voor beroep.

**§2.** Er kan geen administratieve geldboete meer opgelegd worden meer dan tien jaar na de feiten die de inbreuk uitmaakten waarop ze is gebaseerd.

**Art. 19.** De FOD Economie oefent de bevoegdheden zoals bedoeld in dit hoofdstuk uit in omstandigheden die de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid waarborgen.

De betreffende ambtenaren nemen noch een beslissing in een dossier waarin zij reeds in een andere hoedanigheid zijn tussengekomen, noch hebben zij een rechtstreeks of onrechtstreeks belang in de ondernemingen of instellingen die het onderwerp zijn van de procedure.



**Art. 20.** Lorsqu'un non-respect est constaté ou soupçonné, le fonctionnaire respectif désigné conformément à l'article 16, alinéa 3, en informe le contrevenant, par lettre recommandée à la poste, l'informe des faits qui sont la base de celui-ci en se référant au rapport concerné, et de son intention d'infliger une amende. Dans cette lettre, le contrevenant est invité à présenter sa défense dans un délai de trente jours. Si aucune défense n'est présentée dans ce délai, l'infraction est réputée établie. Si une défense est présentée, le SPF Economie prend une décision sur l'imposition d'une amende, telle que visée aux articles 16 et 18, dans un délai de quinze jours.

## CHAPITRE 10. – Dispositions finales

**Art. 21.** La commission est chargée d'un rôle consultatif au bénéfice du gouvernement quant à l'application de la présente loi. A cet effet, la commission:

1° donnera des avis motivés et soumettra des propositions dans les cas déterminés par la présente loi ou ses arrêtés d'exécution, ou à la demande du ministre de l'énergie ;

2° mènera des enquêtes et des études de sa propre initiative ou à la demande du ministre de l'énergie dans le cadre des primes tarif social. Dans ce cadre, la commission veille à préserver la confidentialité des données commercialement sensibles et/ou des données personnelles et dès lors, s'abstient de les divulguer.

Le traitement des données à caractère personnel est effectué conformément au Règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE. La Commission est le responsable du traitement des données qu'elle traite conformément à cette loi.

Le traitement et la conservation des données à caractère personnel restent limités à la durée nécessaire pour atteindre l'objectif pour lequel ces données sont traitées et cette durée ne peut excéder dix ans après le dernier avis, enquête ou étude visé à l'alinéa 1<sup>er</sup> pour lesquels les données à caractère personnel concernées ont été traitées.

**Art. 22.** Le droit à une prime tarif social conformément aux chapitres 3, 4 et 5 et la possibilité d'en faire la demande s'appliquent à partir du 1<sup>er</sup> juillet 2024 et pour autant que le Roi ait donné effet aux articles 7 et 8, § 1<sup>er</sup>.

**Art. 20.** Wanneer een niet-naleving wordt vastgesteld of vermoed, brengt de respectievelijke ambtenaar aangeduid overeenkomstig artikel 16, derde lid, de overtreder bij een ter post aangetekende brief daarvan op de hoogte, alsook van de feiten die daaraan ten grondslag liggen met verwijzing naar het betreffende proces-verbaal en van diens voornemen om een boete op te leggen. De overtreder wordt in voornoemde brief verzocht om binnen een termijn van dertig dagen zijn verweermiddelen in te dienen. Als er geen verweermiddelen binnen deze termijn ingediend worden, wordt de inbreuk geacht vast te staan. Indien er verweermiddelen worden ingediend neemt de FOD Economie een beslissing over het al dan niet opleggen van een boete, zoals bedoeld in artikel 16 en 18, binnen een termijn van vijftien dagen.

## HOOFDSTUK 10. – Slotbepalingen

**Art. 21.** De commissie is belast met een raadgevende taak ten behoeve van de overheid inzake de toepassing van deze wet. Te dien einde zal de commissie :

1° gemotiveerde adviezen geven en voorstellen voorleggen in de gevallen bepaald door deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan, of op verzoek van de minister van energie;

2° op eigen initiatief of op verzoek van de minister van energie onderzoeken en studies uitvoeren in verband met de sociaaltariefpremies. In dit kader waakt de commissie over het vrijwaren van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens en/of persoonsgegevens en onthoudt zich derhalve ervan deze openbaar te maken.

De verwerking van persoonsgegevens geschiedt in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG. De commissie is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die zij verwerkt krachtens deze wet.

De verwerking en bewaring van persoonsgegevens is beperkt tot de periode die nodig is om het doel te bereiken waarvoor de gegevens worden verwerkt, en deze periode mag niet langer zijn dan tien jaar na het laatste advies, onderzoek of studie bedoeld in het eerste lid waarvoor de betreffende persoonsgegevens werden verwerkt.

**Art. 22.** Het recht op een sociaaltariefpremie overeenkomstig de hoofdstukken 3, 4 en 5 en de mogelijkheid om een aanvraag daartoe in te dienen geldt vanaf 1 juli 2024 en voor zover de Koning uitvoering heeft gegeven aan de artikelen 7 en 8, § 1.

## Analyse d'impact intégrée

### Fiche signalétique

#### A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

La Ministre de l'Énergie, Mme Tinne Van der Straeten

Contact cellule stratégique

Nom : Bram De Wispelaere

E-mail : bram.dewispelaere@vanderstraeten.belgium.be

Téléphone : +3222777041

Administration

Service public fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie - Direction Générale Energie

Contact administration

Nom : Nancy Mahieu

E-mail : Nancy.Mahieu@economie.fgov.be

Téléphone : +3222778287

#### B. Projet

Titre de la réglementation

avant-projet de loi portant l'introduction d'une prime tarif social

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Avec le présent avant-projet de loi, le gouvernement fédéral entend mettre en œuvre la notification budgétaire pluriannuelle 2023-2024 (du 18 octobre 2022) relative au tarif social, qui prévoyait l'élaboration, pour le 1er juillet 2023 au plus tard, d'un système de primes, si possible basé sur la consommation réelle, pour les ménages qui se chauffent via une installation de chauffage collectif et qui n'ont donc pas droit au tarif social.

Il est déterminé sous quelles conditions s'ouvre un droit à la prime tarif social. Cet avant-projet comprend également la base légale pour le traitement, l'octroi et le contrôle des demandes de prime tarif social. En fonction d'une charge administrative minimale pour le demandeur et d'un traitement plus automatisé des demandes, l'échange de données et les obligations de fournir certaines données sont définis. Certaines modalités devront être réglé par arrêté royal.

Analyses d'impact déjà réalisées :

☐ Oui ☐ Non

#### C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

avis de la Commission de Régulation de l'Electricité et du Gaz (facultative), l'avis de l'Inspecteur des Finances, l'accord de la Secrétaire d'Etat au Budget, Conseil des Ministres

#### D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

avant-projet de loi portant l'introduction d'une prime tarif social - (v1) - 29/08/2023 08:52

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

/

## Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

### 1. Lutte contre la pauvreté

☒ Impact positif ☐ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Avec le présent avant-projet de loi, le gouvernement fédéral entend mettre en œuvre la notification budgétaire pluriannuelle 2023-2024 (du 18 octobre 2022) relative au tarif social, qui prévoyait l'élaboration, pour le 1er juillet 2023 au plus tard, d'un système de primes, si possible basé sur la consommation réelle, pour les ménages qui se chauffent via une installation de chauffage collectif et qui n'ont donc pas droit au tarif social.

Les primes tarif social trimestrielles ont pour but une application plus équitable et plus complète des tarifs sociaux pour l'énergie.

Les catégories vulnérables de clients finaux pour lesquels les primes trimestrielles du tarif social réduisent l'impact des coûts de l'énergie sur leurs factures. L'énergie doit être considérée dans le contexte du droit fondamental à un logement décent

### 2. Égalité des chances et cohésion sociale

☒ Impact positif ☐ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Avec le présent avant-projet de loi, le gouvernement fédéral entend mettre en œuvre la notification budgétaire pluriannuelle 2023-2024 (du 18 octobre 2022) relative au tarif social, qui prévoyait l'élaboration, pour le 1er juillet 2023 au plus tard, d'un système de primes, si possible basé sur la consommation réelle, pour les ménages qui se chauffent via une installation de chauffage collectif et qui n'ont donc pas droit au tarif social.

Les primes tarif social trimestrielles ont pour but une application plus équitable et plus complète des tarifs sociaux pour l'énergie.

Les catégories vulnérables de clients finaux pour lesquels les primes trimestrielles du tarif social réduisent l'impact des coûts de l'énergie sur leurs factures. L'énergie doit être considérée dans le contexte du droit fondamental à un logement décent

### 3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

☒ Des personnes sont concernées. | ☐ Aucune personne n'est concernée.

Décrivez et indiquez le % femmes-hommes :

De nombreuses familles/individus ont un statut social, mais pas de contrat de fourniture pour leur résidence principale, bien qu'ils consomment de l'énergie domestique. Dans la plupart des cas, c'est parce qu'ils se trouvent derrière un point de raccordement collectif.

La répartition par sexe dépend des statuts sociaux qui peuvent ouvrir le droit à la prime tarifaire sociale.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

La répartition par sexe dépend des statuts sociaux qui peuvent ouvrir le droit à la prime tarifaire sociale.

☐ S'il existe des différences, cochez cette case.

### 4. Santé



☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 5. Emploi

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 6. Modes de consommation et production

☒ Impact positif ☐ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Les catégories vulnérables de clients finaux pour lesquels les primes trimestrielles du tarif social réduisent l'impact des coûts de l'énergie sur leurs factures.

## 7. Développement économique

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 8. Investissements

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 9. Recherche et développement

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 10. PME

### 1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

☒ Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | ☐ Aucune entreprise n'est concernée.

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (

Les gestionnaires d'un point de raccordement collectif peuvent être des syndicats

### 2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

/

☐ Il y a des impacts négatifs.

## 11. Charges administratives

| ☒ Des entreprises/citoyens sont concernés. ☐ Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

### 1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.

Réglementation actuelle

Réglementation en projet

/

les gestionnaires d'un point de raccordement collectif sont tenus de fournir des informations

☐ S'il y a des formalités et/ou des obligations dans la réglementation actuelle, cochez cette case.

☒ S'il y a des formalités et/ou des obligations pour la réglementation en projet, cochez cette case.

### 2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?

## Réglementation en projet

les gestionnaires d'un point de raccordement collectif doivent fournir les données suivantes :

## 3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?

## Réglementation en projet

Une obligation est imposée aux gestionnaires de points de raccordement collectifs. Ils communiquent au SPF Economie les points de raccordement collectifs qu'ils gèrent et les adresses des unités d'habitation qui s'y trouvent. Le respect de cette obligation de déclaration entre en vigueur avant l'entrée en vigueur du droit aux primes du tarif social. Grâce à ces données, le SPF Economie peut traiter plus rapidement et, dans la plupart des cas, automatiquement les demandes de primes de tarifs sociaux. Cette méthode évite notamment au demandeur de devoir prouver que la famille ou le ménage supporte le coût de la consommation d'énergie de son unité d'habitation

## 4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

## Réglementation en projet

Une obligation est imposée aux gestionnaires de points de raccordement collectifs. Ils communiquent au SPF Economie les points de raccordement collectifs qu'ils gèrent et les adresses des unités d'habitation qui s'y trouvent. Le respect de cette obligation de déclaration entre en vigueur avant l'entrée en vigueur du droit aux primes du tarif social. Grâce à ces données, le SPF Economie peut traiter plus rapidement et, dans la plupart des cas, automatiquement les demandes de primes de tarifs sociaux. Cette méthode évite notamment au demandeur de devoir prouver que la famille ou le ménage supporte le coût de la consommation d'énergie de son unité d'habitation

## 5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

l'obligation est limitée aux données nécessaires et disponibles pour les gestionnaires de points de raccordement collectifs

## 12. Énergie

☒ Impact positif ☐ Impact négatif | ☐ Pas d'impact

Expliquez

Avec le présent avant-projet de loi, le gouvernement fédéral entend mettre en œuvre la notification budgétaire pluriannuelle 2023-2024 (du 18 octobre 2022) relative au tarif social, qui prévoyait l'élaboration, pour le 1er juillet 2023 au plus tard, d'un système de primes, si possible basé sur la consommation réelle, pour les ménages qui se chauffent via une installation de chauffage collectif et qui n'ont donc pas droit au tarif social.

Les primes tarif social trimestrielles ont pour but une application plus équitable et plus complète des tarifs sociaux pour l'énergie.

Les catégories vulnérables de clients finaux pour lesquels les primes trimestrielles du tarif social réduisent l'impact des coûts de l'énergie sur leurs factures. L'énergie doit être considérée dans le contexte du droit fondamental à un logement décent

## 13. Mobilité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 14. Alimentation

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

## 15. Changements climatiques

avant-projet de loi portant l'introduction d'une prime tarif social - (v1) - 29/08/2023 08:52

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

#### 16. Ressources naturelles

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

#### 17. Air intérieur et extérieur

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

#### 18. Biodiversité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

#### 19. Nuisances

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

#### 20. Autorités publiques

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

#### 21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

☐ Impact sur les pays en développement. | ☒ Pas d'impact sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

Uniquement applicable sur le territoire national

## Geïntegreerde impactanalyse

### Beschrijvende fiche

#### A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Minister van Energie, mevrouw Tinne Van der Straeten

Contactpersoon beleidscel

Naam : Bram De Wispelaere

E-mail : bram.dewispelaere@vanderstraeten.belgium.be

Tel. Nr. : +3222777041

Overheidsdienst

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O. Middenstand en Energie – Algemene Directie Energie

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Nancy Mahieu

E-mail : Nancy.Mahieu@economie.fgov.be

Tel. Nr. : +3222778287

#### B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

voorontwerp van wet tot invoering van een sociaaltariefpremie

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.

Met het voorliggend voorontwerp van wet, beoogt de federale regering uitvoering te geven aan de notificatie meerjarenbegroting 2023-2024 (d.d. 18 oktober 2022) inzake het sociaal tarief, waarin werd voorzien om ten laatste per 1 juli 2023 een premiesysteem uit te werken, zo mogelijk op basis van werkelijk verbruik, voor gezinnen die zich verwarmen via een collectieve verwarmingsinstallatie en bijgevolg geen recht hebben op het sociaal tarief.

Er wordt bepaald onder welke voorwaarden een recht op een sociaaltariefpremie ontstaat. De inwerkingtreding van het recht op de sociaaltariefpremie wordt voorzien op 1 juli 2024. Dit ontwerp omvat tevens de wettelijke basis ter verwerking, toekenning en controle van aanvragen voor een sociaaltariefpremie. In functie van een zo beperkt mogelijke administratieve last voor de aanvrager en een meer geautomatiseerde behandeling van aanvragen, worden de gegevensuitwisseling en de verplichtingen tot het aanleveren van bepaalde gegevens vastgelegd. Bepaalde modaliteiten dienen te worden vastgelegd bij koninklijk besluit.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

☐ Ja ☐ Nee

#### C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

advies Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (facultatief), advies van de Inspecteur van Financiën, akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting, Ministerraad

#### D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

1/6

voorontwerp van wet tot invoering van een sociaaltariefpremie - (v1) - 29/08/2023 08:52

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

/



## Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

### 1. Kansarmoedebestrijding

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☐ Geen impact

Leg uit

Met het voorliggend voorontwerp van wet, beoogt de federale regering uitvoering te geven aan de notificatie meerjarenbegroting 2023-2024 (d.d. 18 oktober 2022) inzake het sociaal tarief, waarin werd voorzien om ten laatste per 1 juli 2023 een premiesysteem uit te werken, zo mogelijk op basis van werkelijk verbruik, voor gezinnen die zich verwarmen via een collectieve verwarmingsinstallatie en bijgevolg geen recht hebben op het sociaal tarief.

Het doel van de trimestriële sociaal-tariefpremies is een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie.

Kwetsbare categorieën eindafnemers waarbij doormiddel van de trimestriële sociaal-tariefpremies de impact van energiekosten op hun factuur worden beperkt. Energie dient gezien te worden in de context van het grondrecht op behoorlijke huisvesting

### 2. Gelijke kansen en sociale cohesie

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☐ Geen impact

Leg uit

Met het voorliggend voorontwerp van wet, beoogt de federale regering uitvoering te geven aan de notificatie meerjarenbegroting 2023-2024 (d.d. 18 oktober 2022) inzake het sociaal tarief, waarin werd voorzien om ten laatste per 1 juli 2023 een premiesysteem uit te werken, zo mogelijk op basis van werkelijk verbruik, voor gezinnen die zich verwarmen via een collectieve verwarmingsinstallatie en bijgevolg geen recht hebben op het sociaal tarief.

Het doel van de trimestriële sociaal-tariefpremies is een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie.

Kwetsbare categorieën eindafnemers waarbij doormiddel van de trimestriële sociaal-tariefpremies de impact van energiekosten op hun factuur worden beperkt. Energie dient gezien te worden in de context van het grondrecht op behoorlijke huisvesting

### 3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

☒ Er zijn personen betrokken. | ☐ Personen zijn niet betrokken.

Beschrijf en meld de % vrouwen-mannen aan:

Heel wat gezinnen/personen hebben een sociaal statuut, maar geen leveringsovereenkomst voor hun hoofdverblijfplaats, nochtans hebben zij wel een huishoudelijk energieverbruik. In de meeste gevallen is dit omdat ze achter een collectief aansluitingspunt zitten.

De verdeling mannen en vrouwen hangt af van de sociale statuten die het recht op de sociaal tariefpremie kunnen openen

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

De verdeling mannen en vrouwen hangt af van de sociale statuten die het recht op de sociaal tariefpremie kunnen openen

☐ Vink dit aan indien er verschillen zijn.

### 4. Gezondheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 5. Werkgelegenheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 6. Consumptie- en productiepatronen

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☐ Geen impact

Leg uit

Kwetsbare categorieën eindafnemers waarbij doormiddel van de trimestriële sociaal-tariefpremies de impact van energiekosten op hun factuur worden beperkt.

## 7. Economische ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 8. Investerings

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 9. Onderzoek en ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 10. Kmo's

### 1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

☒ Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | ☐ Ondernemingen zijn niet betrokken.

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (

onder de beheerders van collectieve aansluitingspunten kunnen ook syndici zijn

### 2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

N.B. de impact op de administratieve lasten moet bij het punt 11 gedetailleerd worden

/

☐ Er is een negatieve impact.

## 11. Administratieve lasten

| ☒ Ondernemingen of burgers zijn betrokken. ☐ Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

### 1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.

Huidige regelgeving

Ontwerp van regelgeving

/

er rusten verplichtingen op beheerders van collectieve aansluitingspunten om informatie te bezorgen

☐ Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige regelgeving.

☒ Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving.

### 2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

## Ontwerp van regelgeving

beheerders van een collectief aansluitingspunt moeten volgende gegevens bezorgen:

- a) Naam en voornaam;
- b) desgevallend ondernemingsnummer;
- c) contactgegevens;
- d) EAN-code of gelijkaardig uniek identificatienummer van het collectief aansluitingspunt ;
- e) postcode;
- f) straatnaam en alle huisnummers van de wooneenheden aan welke de beheerder het verbruik aanrekent voor de belevring via het betreffende collectief aansluitingspunt;
- g) de naam van de energieleverancier waarmee een leveringsovereenkomst werd afgesloten alsook het klantnummer;
- h) aanduiding of er al dan niet via het betreffende collectief aansluitingspunt het sociaal tarief wordt toegepast krachtens artikel 15/10, §2/2, tweede lid van de Gaswet;

## 3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

## Ontwerp van regelgeving

Er wordt een verplichting opgelegd aan de beheerders van collectieve aansluitingspunten. Zij doen melding bij de FOD Economie van de onder hun beheer vallende collectieve aansluitingspunten en de adressen van de achterliggende wooneenheden. Het vervullen van die meldingsplicht wordt voorzien uitwerking te krijgen voorafgaand aan de inwerkingtreding van het recht op de sociaaltariefpremies. Met die gegevens kan de FOD Economie aanvragen voor sociaal-tariefpremies sneller en in de meeste gevallen op een automatische wijze behandelen. Deze werkwijze vermijdt met name dat de aanvrager dient te bewijzen dat het gezin of huishouden van de kosten draagt van het energieverbruik van diens wooneenheid.

## 4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

## Ontwerp van regelgeving

Er wordt een verplichting opgelegd aan de beheerders van collectieve aansluitingspunten. Zij doen melding bij de FOD Economie van de onder hun beheer vallende collectieve aansluitingspunten en de adressen van de achterliggende wooneenheden. Het vervullen van die meldingsplicht wordt voorzien uitwerking te krijgen voorafgaand aan de inwerkingtreding van het recht op de sociaaltariefpremies. Met die gegevens kan de FOD Economie aanvragen voor sociaal-tariefpremies sneller en in de meeste gevallen op een automatische wijze behandelen. Deze werkwijze vermijdt met name dat de aanvrager dient te bewijzen dat het gezin of huishouden van de kosten draagt van het energieverbruik van diens wooneenheid.

## 5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

de verplichting wordt beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn en waarover de beheerders van collectieve aansluitingspunt beschikken

## 12. Energie

☒ Positieve impact    ☐ Negatieve impact    |    ☐ Geen impact

Leg uit

Met het voorliggend voorontwerp van wet, beoogt de federale regering uitvoering te geven aan de notificatie meerjarenbegroting 2023-2024 (d.d. 18 oktober 2022) inzake het sociaal tarief, waarin werd voorzien om ten laatste per 1 juli 2023 een premiesysteem uit te werken, zo mogelijk op basis van werkelijk verbruik, voor gezinnen die zich verwarmen via een collectieve verwarmingsinstallatie en bijgevolg geen recht hebben op het sociaal tarief.

Het doel van de trimestriële sociaal-tariefpremies is een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie.

Kwetsbare categorieën eindafnemers waarbij doormiddel van de trimestriële sociaal-tariefpremies de impact van energiekosten op hun factuur worden beperkt. Energie dient gezien te worden in de context van het grondrecht op behoorlijke huisvesting

## 13. Mobiliteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 14. Voeding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 15. Klimaatverandering

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 16. Natuurlijke hulpbronnen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 17. Buiten- en binnenlucht

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 18. Biodiversiteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 19. Hinder

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 20. Overheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

## 21. Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

☐ Impact op ontwikkelingslanden. | ☒ Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

Enkel van toepassing op het nationale grondgebied

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**  
**N° 75.589/16 DU 3 AVRIL 2024**

Le 9 février 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la ministre de l'Énergie à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi 'portant l'introduction d'une prime tarif social'.

L'avant-projet a été examiné par la seizième chambre le 21 mars 2024. La chambre était composée de Pierre LEFRANC, président de chambre f.f., Toon MOONEN et Tim CORTHAUT, conseillers d'État, et Eline YOSHIMI, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Tim CORTHAUT, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 3 avril 2024.

\*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1<sup>er</sup>, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique<sup>1</sup> et l'accomplissement des formalités prescrites.

\*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. Conformément à l'article 20, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi du 29 avril 1999 'relative à l'organisation du marché de l'électricité' (ci-après: loi sur l'électricité), après avis de la Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (ci-après: la CREG) et concertation avec les régions, le ministre fédéral qui a l'économie dans ses attributions peut, après délibération en Conseil des ministres, fixer des prix maximaux par kWh, valables pour l'ensemble du territoire, pour la fourniture d'électricité à des clients protégés résidentiels. Un régime similaire est inscrit à l'article 15/10, §§ 2 et 2/1, de la loi du 12 avril 1965 'relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations', pour la fourniture, respectivement, de gaz naturel et de chaleur. Les deux régimes ne s'appliquent qu'aux "clients protégés résidentiels" disposant d'un point de raccordement individuel.

L'avant-projet de loi à l'examen ne touche pas à la réglementation en matière de tarifs sociaux précitée, mais vise de manière additionnelle à prévoir un système de primes pour certaines catégories de personnes qui n'ont pas droit aux tarifs sociaux. À cet effet, il est prévu, dans certaines conditions, un

<sup>1</sup> S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité avec les normes supérieures.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**  
**NR. 75.589/16 VAN 3 APRIL 2024**

Op 9 februari 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot invoering van een sociaaltariefpremie'.

Het voorontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 21 maart 2024. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Tim CORTHAUT, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 april 2024.

\*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond<sup>1</sup>, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

\*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Overeenkomstig artikel 20, § 2, eerste lid, van de wet van 29 april 1999 'betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt' (hierna: Elektriciteitswet) kan de federale minister bevoegd voor economie, na advies van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna: CREG) en na overleg met de gewesten en na beraadslaging in Ministerraad, maximumprijzen vaststellen per kWh geldig voor het gehele grondgebied, voor de levering van elektriciteit aan beschermde residentiële afnemers. Een gelijkaardige regeling is opgenomen in artikel 15/10, §§ 2 en 2/1, van de wet van 12 april 1965 'betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen', voor de levering van respectievelijk aardgas en warmte. Beide regelingen gelden enkel voor "beschermde residentiële afnemers" met een individueel aansluitingspunt.

Het voorliggende voorontwerp van wet raakt niet aan de voormelde regeling inzake sociale tarieven, maar beoogt op aanvullende wijze in een premiesysteem te voorzien voor bepaalde categorieën van personen die geen recht hebben op sociale tarieven. Daartoe wordt, onder bepaalde voorwaarden,

<sup>1</sup> Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.



droit à une prime tarif social gaz naturel, électricité et chaleur trimestrielle pour une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel (articles 4 à 6 de l'avant-projet). À cet égard, l'avant-projet fixe également des règles relatives au mode de calcul, à la fixation, à la procédure de demande et aux possibilités de saisie et de cession des primes (articles 7 à 10), au financement, au paiement et au monitoring des primes (articles 11 et 12), au traitement de données à caractère personnel (articles 13 à 15), à la surveillance et aux sanctions (articles 16 à 20) ainsi qu'aux tâches qui sont confiées à la CREG (article 21).

Le droit à une prime tarif social et la possibilité d'introduire une demande à cet effet s'appliquent à partir du 1<sup>er</sup> juillet 2024 et pour autant que le Roi ait donné effet aux articles 7 et 8, § 1<sup>er</sup>, de l'avant-projet (article 22).

#### COMPÉTENCE

3. En ce qui concerne la compétence de l'autorité fédérale, l'exposé des motifs indique ce qui suit:

“Comme déjà expliqué ci-dessus, l'introduction de la prime tarif social est nécessaire pour une application équitable, cohérente et plus complète des prix maximaux sociaux en matière d'énergie. Dans la détermination du champ d'application et de ses modalités, le partage de compétences et le principe d'égalité doivent être pris en compte en tant que cadre de référence plus large.

En premier lieu, il est important de souligner la compétence communautaire sur les matières liées aux personnes et sur l'assistance aux personnes conformément à l'art. 5, § 1<sup>er</sup>, I, et à l'art. 5, § 1<sup>er</sup>, 11, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (ci-après 'LSRI'), respectivement. Comme pour le tarif social, le champ d'application personnel de la prime tarif social est déterminé par l'octroi de certains statuts sociaux. Les conditions d'octroi de ces statuts sont déterminées par différentes autorités compétentes, notamment les communautés et le gouvernement fédéral. Le présent projet n'empêche pas ces compétences étant donné qu'il se limite à un simple renvoi à la possession d'un tel statut social.

En ce qui concerne plus particulièrement les compétences communautaires en matière de politique de soins aux personnes âgées, il convient de mentionner la législation communautaire sur le règlement des coûts aux habitants (prix journaliers), la mise en place de mesures de soutien spécifiques pour les personnes dans de telles situations et la réglementation relative à l'agrément, à l'autorisation d'exploitation, ainsi qu'aux conditions d'infrastructure des résidences-services (...).

À cet égard, l'on peut également renvoyer aux accords conclus entre le gouvernement fédéral, les Communautés et les Régions autour des flux financiers qui bénéficient à la politique de soins aux personnes âgées. Ces accords impliquent entre autres qu'il ne puisse pas y avoir de chevauchements

pourzien in een recht op een trimestriële sociaaltariefpremie voor aardgas, elektriciteit en warmte voor een natuurlijk persoon, wiens gezin een wooneenheid binnen een residentieel geheel of binnen een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats (artikelen 4 tot 6 van het voorontwerp). Daarbij zijn ook regels vastgesteld voor de berekeningswijze, de vaststelling, de aanvraagprocedure en de mogelijkheden inzake beslag en overdracht van de premies (artikelen 7 tot 10), de financiering, de uitbetaling en de monitoring van de premies (artikelen 11 en 12), de verwerking van persoonsgegevens (artikelen 13 tot 15), het toezicht en de sancties (artikelen 16 tot 20) en de taken die worden toevertrouwd aan de CREG (artikel 21).

Het recht op een sociaaltariefpremie en de mogelijkheid om een aanvraag daartoe in te dienen geldt vanaf 1 juli 2024 en voor zover de Koning uitvoering heeft gegeven aan de artikelen 7 en 8, § 1, van het voorontwerp (artikel 22).

#### BEVOEGDHEID

3. In de memorie van toelichting wordt het volgende uiteengezet met betrekking tot de bevoegdheid van de federale overheid:

“Zoals hierboven reeds werd toegelicht is de invoering van de sociaaltariefpremie noodzakelijk voor een rechtvaardige, coherente en meer complete toepassing van de sociale maximumprijzen inzake energie. In de bepaling van het toepassingsgebied en de modaliteiten ervan dienen de bevoegdheidsverdeling en het gelijkheidsbeginsel als breder referentiekader mee in acht genomen te worden.

In eerste instantie is het belangrijk te wijzen op de gemeenschapsbevoegdheid inzake persoonsgebonden materies en inzake bijstand aan personen overeenkomstig respectievelijk art. 5, § 1, I en art. 5, § 1, II van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna 'BWHI'). Net zoals het sociaal tarief, wordt het persoonlijk toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie bepaald door de toekenning van bepaalde sociale statuten. De voorwaarden tot toekenning van deze statuten worden bepaald door verschillende bevoegde overheden, met name de gemeenschappen en de federale overheid. Voorliggend ontwerp laat die bevoegdheden onverlet aangezien het zich beperkt tot een loutere verwijzing naar het hebben van een dergelijk sociaal statuut.

Specifiek voor de gemeenschapsbevoegdheden inzake ouderenzorgbeleid dient te worden gewezen op gemeenschapswetgeving over de verrekening van kosten aan inwoners (dagprijzen), het voorzien van specifieke steunmaatregelen voor personen in dergelijke situaties en de regelgeving met betrekking tot de erkenning, de vergunning tot uitbating alsook de infrastructuurvoorwaarden van woonzorgcentra (...).

In dit verband kan ook gewezen worden op de afspraken die zijn gemaakt tussen de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten rond de financiële stromen die ten goede komen van het ouderenzorgbeleid. Deze afspraken houden onder meer in dat er geen overlappingen

dans le financement entre, d'une part, les flux financiers des différentes autorités qui interviennent respectivement en fonction de leurs compétences et, d'autre part, l'intervention payée par l'occupant, excluant ainsi un double financement de ce coût (Avenant n° 5 au Protocole n° 2 conclu le 1<sup>er</sup> janvier 2003 entre l'Autorité Fédérale et les Autorités visées aux article[s] 128, 130, 135 et 138 de la Constitution, concernant la politique de santé à mener à l'égard des personnes âgées, et portant sur les prix qui sont appliqués en institutions d'accueil ou d'hébergement pour personnes âgées).

En deuxième lieu, le législateur fédéral doit également tenir compte de la compétence des Régions en matière de distribution et de transport local d'électricité au moyen de réseaux dont la tension nominale est inférieure ou égale à 70.000 volts, de distribution publique du gaz, d'utilisation rationnelle de l'énergie et de nouvelles sources d'énergie conformément à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 1<sup>er</sup>, points a), b), f) et h) de la LSRI. En outre, la compétence régionale en matière de logement en vertu de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, IV, 1<sup>o</sup>, de la LSRI est également pertinente.

C'est la raison pour laquelle la prime tarif social prévue pour l'électricité, le gaz naturel et la chaleur ne fait pas d'autre distinction de taille en fonction des besoins énergétiques poursuivis avec la source d'énergie concernée, ou ne règle pas non plus la question de savoir comment les bâtiments ou zones doivent être raccordés au réseau de distribution et comment la consommation d'énergie doit être mesurée. La transposition de la réglementation européenne en matière de raccordement et mesure (voir e.a. art. 9 directive relative à l'efficacité énergétique 2012/27/UE) se fait en vertu de la réglementation régionale.

Compte tenu des compétences communautaires et régionales susmentionnées, le présent projet trouve son fondement dans la compétence fédérale en matière de tarifs énergétiques et de politique des prix, conformément à l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d) de la LSRI.

En outre, l'exercice de cette compétence sous la forme d'une prime tarif social n'affecte ni qualitativement ni quantitativement les compétences susmentionnées des communautés et des régions, étant donné son champ d'application très limité et clairement décrit. Les compétences susmentionnées sont respectées et elles ne sont affectées sur aucun élément essentiel par le présent projet.

En outre, en tant que mesure de la politique des prix de l'énergie et complément nécessaire pour réaliser une application plus complète et cohérente des prix maximaux sociaux, la prime tarif social se prête à un traitement uniforme au niveau national afin de préserver l'indivisibilité économique de la politique des prix de l'énergie".

Le point 5 de la note au Comité de concertation du 8 février 2024 précise:

"Le Comité de concertation a pris connaissance de l'avant-projet de loi instaurant une prime de tarification sociale et

mogen zijn in de financiering tussen, enerzijds, de financiële stromen van de verschillende overheden die respectievelijk in functie van hun bevoegdheden tussenkomen en, anderzijds, de door de bewoner betaalde tussenkomst, waardoor een dubbele financiering van deze kost wordt uitgesloten (Aanhangsel nr. 5 bij het Protocol 2 gesloten op 1 januari 2003 tussen de Federale Overheid en de Overheden bedoeld in artikel 128, 130 en 135 en 138 van et de Grondwet, betreffende het te voeren ouderenzorgbeleid, inzake de prijzen die toegepast worden in de instellingen voor opvang of huisvesting van bejaarden).

In tweede orde dient de federale wetgever ook rekening te houden met de bevoegdheid van de gewesten inzake de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70.000 volt, de openbare gasdistributie, rationeel energieverbruik en nieuwe energiebronnen overeenkomstig artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a), b), f) en h) van de BWHI. Daarnaast is ook de gewestelijke bevoegdheid inzake huisvesting krachtens artikel 6, § 1, IV, 1<sup>o</sup> van de BWHI relevant.

De voorziene sociaaltariefpremie voor elektriciteit, aardgas en warmte maakt om die reden geen verder onderscheid in omvang naargelang de met de betrokken energiebron nagestreefde energiebehoeftes of regelt evenmin de aangelegenheid hoe gebouwen of gebieden dienen aangesloten te worden op het distributienet of hoe het energieverbruik dient gemeten te worden. De omzetting van Europese regelgeving inzake aansluiting en meting (zie o.a. art. 9 e.v. Energie-efficiëntierichtlijn 2012/27/EU) gebeurt via gewestelijke regelgeving.

Rekening houdend met de voormelde gemeenschaps- en gewestbevoegdheden vindt voorliggend ontwerp zijn grondslag in de federale bevoegdheid voor energietarieven en prijsbeleid overeenkomstig artikel 6, § 1, VII, lid 2, d), van de BWHI.

De uitoefening van deze bevoegdheid in de vorm van een sociaaltariefpremie heeft bovendien noch kwalitatief noch kwantitatief een weerslag op de hierboven vernoemde bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten gezien haar zeer beperkt en duidelijk omschreven toepassingsgebied. Voornoemde bevoegdheden worden geëerbiedigd en worden op geen enkel essentieel element geraakt door voorliggend ontwerp.

Bovendien leent de sociaaltariefpremie zich, als maatregel van energieprijzenbeleid en als noodzakelijke aanvulling ter verwezenlijking van een meer complete en coherente toepassing van de sociale maximumprijzen, tot een uniforme behandeling op nationaal vlak ter vrijwaring van de economische ondeelbaarheid van het energieprijzenbeleid."

In punt 5 van de nota aan het Overlegcomité van 8 februari 2024 wordt gesteld:

"Het Overlegcomité heeft kennis genomen van het voorontwerp van wet tot invoering van een sociaaltariefpremie

constate qu'une concertation entre l'État fédéral et les régions a eu lieu conformément à l'article 6, § 3, 3°, de la loi spéciale sur les réformes institutionnelles du 8 août 1980.

La Région flamande souhaite signaler qu'elle soupçonne que le gouvernement fédéral n'est pas compétent pour introduire la prime proposée. L'avis du Conseil d'État sera distribué aux membres du Comité de concertation dès réception et sera ensuite discuté à ENOVER.

La Région wallonne souhaite signaler qu'elle ne partage pas la position de la Région flamande. (...).

4. Dans l'arrêt récent n° 14/2024 du 25 janvier 2024 concernant un recours en annulation des articles 2 à 5 du décret de la Région wallonne du 22 septembre 2022 'suspendant les coupures et insérant un article 66/1 dans le décret du 12 avril 2001 relatif à l'organisation du marché régional de l'électricité et un article 2*bis* dans le décret du 19 décembre 2002 relatif à l'organisation du marché régional du gaz', la Cour constitutionnelle a considéré ce qui suit à propos de la répartition des compétences en ce qui concerne les tarifs sociaux de l'énergie:

"B.10.1. L'article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 dispose:

'L'autorité fédérale est [...] seule compétente pour

[...]

3° la politique des prix et des revenus, à l'exception de la réglementation des prix dans les matières qui relèvent de la compétence des régions et des communautés, sous réserve de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d)'.  
B.10.2. L'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d), de la loi spéciale du 8 août 1980 prévoit que l'autorité fédérale est compétente pour les tarifs, en ce compris la politique des prix, sans préjudice de la compétence régionale en matière de tarifs de distribution d'énergie.

B.10.3. La formulation actuelle de cette disposition résulte de l'article 18 de la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la Sixième Réforme de l'État. Les travaux préparatoires mentionnent:

'En vertu du nouvel article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la politique des prix en matière de fourniture d'électricité et de gaz, en ce compris la politique sociale des prix, continuera à relever de la compétence exclusive de l'autorité fédérale. Ceci ne porte préjudice ni aux compétences des régions d'imposer des obligations de service public liées à leurs compétences, ni à leur compétence en matière de tarifs de distribution' (*Doc. parl.*, Sénat, 2012-2013, n° 5-2232, p. 103).

en stelt vast dat het overleg tussen de Federale Staat en de gewesten overeenkomstig artikel 6, § 3, 3°, van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 heeft plaatsgevonden.

Het Vlaamse Gewest wenst erop te wijzen dat het vermoedt dat de federale overheid niet bevoegd is om de voorgestelde premie in te voeren. Het advies van de Raad van State zal onmiddellijk na ontvangst worden verdeeld onder de leden van het Overlegcomité en nadien worden besproken op ENOVER.

Het Waals Gewest wenst erop te wijzen dat ze het standpunt van het Vlaams Gewest niet deelt. (...)

4. In het recente arrest nr. 14/2024 van 25 januari 2024, inzake een beroep tot vernietiging van de artikelen 2 tot 5 van het decreet van het Waalse Gewest van 22 september 2022 'tot opschorting van de afsluitingen en tot invoering van een artikel 66/1 in het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt en een artikel 2*bis* in het decreet van 19 december 2002 betreffende de organisatie van de gewestelijke gasmarkt', heeft het Grondwettelijk Hof het volgende gesteld inzake de bevoegdheidsverdeling voor wat betreft de sociale tarieven inzake energie:

"B.10.1. Artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt:

'[Alleen] de federale overheid [is] bevoegd voor

[...]

3° het prijs- en inkomensbeleid, met uitzondering van de regeling van de prijzen in de aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de gewesten en de gemeenschappen behoren, onder voorbehoud van hetgeen bepaald is in artikel 6, § 1, VII, tweede lid, d)'.  
B.10.2. Artikel 6, § 1, VII, tweede lid, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat de federale overheid bevoegd is voor de tarieven, met inbegrip van het prijsbeleid, onverminderd de gewestelijke bevoegdheid inzake de energiedistributietarieven.

B.10.3. De huidige formulering van die bepaling vloeit voort uit artikel 18 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 betreffende de Zesde Staatshervorming. In de parlementaire voorbereiding wordt vermeld:

'Krachtens het nieuwe artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zal het prijsbeleid inzake de levering van elektriciteit en gas, met daarin begrepen het sociaal prijzenbeleid, tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid blijven behoren. Dit doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de gewesten om openbare dienstverplichtingen op te leggen die verband houden met hun bevoegdheden, noch aan hun bevoegdheid inzake de distributietarieven' (*Parl. St.*, Senaat, 2012-2013, nr. 5-2232, p. 103).

B.11. La compétence de l'autorité fédérale relative à la politique sociale des prix ne porte pas seulement sur le montant des prix. Elle inclut la compétence de déterminer les bénéficiaires des prix concernés. En effet, sans une identification des bénéficiaires, il est impossible de mener une politique sociale des prix.

Cette compétence relève exclusivement de l'autorité fédérale. Contrairement à ce qu'allègue le gouvernement wallon, la loi spéciale du 8 août 1980 ne permet pas aux régions d'adopter une politique sociale des prix adaptée aux circonstances régionales, sous réserve du recours aux pouvoirs implicites.

B.12. Bien que les dispositions attaquées ne déterminent pas, en soi, les prix maximaux de l'énergie pour les clients protégés, elles élargissent considérablement les catégories de bénéficiaires de ces prix. Elles ont donc pour objet de modifier le prix payé par leurs destinataires. Ce faisant, la Région wallonne empiète sur la politique sociale des prix de l'énergie, laquelle ressortit aux compétences de l'autorité fédérale.

Au regard de l'arrêt précité, il faut admettre que l'autorité fédérale est exclusivement compétente pour la "politique sociale des prix" de l'énergie en vertu de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3°, et VII, alinéa 2, d), de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles' (ci-après: LSRI).

5. La réglementation à l'examen n'interfère toutefois pas avec les prix de l'énergie, mais vise à fixer des règles permettant aux bénéficiaires de prétendre par trimestre à une prime et d'introduire une demande à cette fin. À cet égard, le régime en projet n'est pas limité à une prime unique, mais a une durée indéterminée. Le montant de la prime sera fixé trimestriellement par la CREG sur la base des modes de calcul qui seront déterminés par le Roi (article 7 de l'avant-projet). L'exposé des motifs précise que l'objectif à cet égard est "d'aligner la prime tarif social sur l'intervention dont bénéficient les ménages sous l'application des tarifs sociaux par vecteur énergétique concerné". En outre, le Roi est habilité à fixer les modalités de la demande (article 8, § 1<sup>er</sup>, de l'avant-projet) et à prévoir une présomption légale lorsqu'un ayant droit n'est plus éligible à une prime (article 8, § 2, de l'avant-projet).

Dans une approche plus large, la compétence de l'autorité fédérale en matière de politique sociale des prix de l'énergie est admise si une intervention est effectivement prévue dans les coûts énergétiques des ménages, même s'il n'y a aucune intervention dans la formation des prix. En effet, en vertu de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3°, de la LSRI, l'autorité fédérale n'est pas uniquement compétente pour la politique des prix, mais également pour la politique des revenus, ce qui laisse une marge pour d'autres formes de mesures de protection du pouvoir d'achat. À cet égard, il est tenu compte du fait qu'un système de primes peut constituer une véritable alternative à la régulation des prix. Ainsi, il y a quelques années, les tarifs sociaux de l'électricité et du gaz naturel ont été supprimés en

B.11. De bevoegdheid van de federale overheid inzake het sociaal prijsbeleid heeft niet alleen betrekking op het bedrag van de prijzen. Het omvat de bevoegdheid om de begunstigten van de betrokken prijzen te bepalen. Zonder een identificatie van de begunstigten is het immers onmogelijk een sociaal prijsbeleid te voeren.

Die bevoegdheid ressorteert uitsluitend onder de federale overheid. In tegenstelling tot wat de Waalse regering aanvoert, laat de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de gewesten niet toe een sociaal prijsbeleid aan te nemen dat is aangepast aan de gewestelijke omstandigheden, onder voorbehoud van het gebruik van de impliciete bevoegdheden.

B.12. Hoewel de bestreden bepalingen op zich niet de maximale energieprijzen voor de beschermde afnemers bepalen, breiden zij de categorieën van begunstigten van die prijzen aanzienlijk uit. Zij beogen dus de prijs te wijzigen die wordt betaald door de personen op wie deze van toepassing is. Hiermee maakt het Waalse Gewest inbreuk op het sociaal prijsbeleid inzake energie, dat ressorteert onder de bevoegdheden van de federale overheid."

In het licht van het aangehaalde arrest moet worden aangenomen dat de federale overheid exclusief bevoegd is voor het "sociaal prijsbeleid" inzake energieprijzen op grond van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, en VII, tweede lid, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' (hierna: BWHI).

5. De voorliggende regeling grijpt echter niet in op de energieprijzen, maar strekt ertoe een regeling vast te stellen waarbij begunstigten per kwartaal aanspraak kunnen maken op een premie en daarvoor een aanvraag moeten indienen. De ontworpen regeling is daarbij niet beperkt tot een eenmalige premie, maar heeft een onbepaalde duurtijd. De omvang van de premie zal trimestrieel worden bepaald door de CREG, gebaseerd op berekeningswijzen die zullen worden vastgesteld door de Koning (artikel 7 van het voorontwerp). De memorie van toelichting verduidelijkt dat het daarbij de bedoeling is om "de sociaaltariefpremie te laten aansluiten bij de tussenkomst die de gezinnen genieten onder de toepassing van de sociale tarieven per betreffende energiedrager". De Koning wordt voorts gemachtigd om de modaliteiten van een aanvraag (artikel 8, § 1, van het voorontwerp) en een wettelijk vermoeden wanneer een rechthebbende niet langer in aanmerking komt voor een premie (artikel 8, § 2, van het voorontwerp) te bepalen.

In een bredere benadering wordt de bevoegdheid van de federale overheid voor het sociaal prijsbeleid inzake energie aanvaard indien feitelijk wordt voorzien in een tegemoetkoming in de energiekosten voor de gezinnen, ook al wordt er niet ingegrepen in de prijsvorming. De federale overheid is op basis van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, van de BWHI immers niet enkel bevoegd voor het prijsbeleid, maar ook voor het inkomensbeleid, wat ruimte biedt voor andere vormen van maatregelen ter bescherming van de koopkracht. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat een premiesysteem een volwaardig alternatief kan zijn voor prijsregulering. Zo werden de sociale tarieven voor elektriciteit en aardgas in Frankrijk een aantal jaar geleden afgeschaft en vervangen door een



France et remplacés par un système de “chèques énergie”<sup>2</sup> et certains plaident en Belgique également pour une telle modification législative<sup>3</sup>. Dans cette approche large, il est admis qu’en vertu de ses compétences en matière de politique sociale des prix, l’autorité fédérale peut également opérer un tel choix politique.

Il semble néanmoins requis que, dans ce cas, la mesure soutienne un groupe suffisamment large de la population dans son pouvoir d’achat érodé par l’augmentation des prix de l’énergie<sup>4</sup>.

6. L’avant-projet octroie une prime à un groupe cible spécifique de personnes qui, en raison de leurs revenus modestes, pourraient être éligibles au tarif social pour l’énergie classique, mais qui n’y ont pas droit dans la pratique parce qu’elles ne disposent pas d’un point de raccordement individuel auquel ce tarif pourrait être appliqué. Dès lors qu’il s’agit de groupes cibles spécifiques, le régime – contrairement aux allocations

systeem van “energiecheques”<sup>2</sup> en ook in België wordt door sommigen gepleit voor een dergelijke wetswijziging<sup>3</sup>. In deze brede benadering wordt aangenomen dat de federale overheid op grond van haar bevoegdheden inzake het sociaal prijsbeleid ook een dergelijke beleidskeuze kan maken.

Niettemin lijkt vereist dat in dat geval de maatregel een voldoende brede groep van de bevolking ondersteunt in haar door de stijgende energieprijzen aangetaste koopkracht.<sup>4</sup>

6. Het voorontwerp kent een premie toe aan een specifieke doelgroep van personen die op basis van hun beperkte inkomen in aanmerking zouden kunnen komen voor het klassieke sociaal energietarief, maar daar in de praktijk geen recht op hebben omdat ze niet over een individueel aansluitingspunt beschikken waarop dat tarief zou kunnen worden toegepast. Aangezien het gaat om specifieke doelgroepen, lijkt de regeling

<sup>2</sup> Voir à cet égard F. VANDENDRIESSCHE et P. CLAEYS, “Prijnsregulering in de energiesector: overzicht en actuele ontwikkelingen”, *RW* 2020-21, p. 260.

<sup>3</sup> Voir une note récente de la Fédération belge des entreprises électriques et gazières, disponible sur: <https://www.febeg.be/sites/default/files/230713-febeg-memorandum-fr-v7-lores.pdf> (“La pauvreté énergétique doit être combattue à la racine. (...) Ce type de mécanisme est possible et réalisable en faisant évoluer le tarif social vers un système de prime. Une prime sociale peut faire l’objet d’un processus d’attribution rapide, efficace et simple, complètement automatisé. Une telle prime est également facilement modulable pour un meilleur ciblage et permet de valoriser autant les factures d’énergie que les économies d’énergie (...).”)

<sup>4</sup> Avis C.E. 45.849/1/2/4 des 22 et 26 janvier 2009 sur un projet devenu la loi de relance économique du 27 mars 2009, observation relative à la compétence concernant le titre V, qui précise qu’une allocation électricité accordée à tous les clients résidentiels est une mesure générale qui ne relève pas de l’aide sociale (article 5, § 1<sup>er</sup>, II, de la LSRI), mais doit être considérée comme une mesure fédérale de politique des revenus (article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3<sup>o</sup>, de la LSRI).

<sup>2</sup> Zie in dit verband F. VANDENDRIESSCHE en P. CLAEYS, “Prijnsregulering in de energiesector: overzicht en actuele ontwikkelingen”, *RW* 2020-21, 260.

<sup>3</sup> Zie een recente nota van de Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven, beschikbaar op: <https://www.febeg.be/sites/default/files/230713-febeg-memorandum-nl-v20-lores.pdf> (“Energiearmoede moet aan de bron worden aangepakt. (...) Laat daarom op korte termijn het sociaal tarief evolueren naar een premie om zijn cruciale rol te versterken. Voer een sociale premie in die zorgt voor een efficiënter, volledig geautomatiseerd en eenvoudiger toekenningsproces, die gemakkelijk moduleerbaar is, en die kan worden ingezet voor zowel de energiefactuur als energieficiëntie. (...).”)

<sup>4</sup> Adv.RvS 45.849/1/2/4 van 22 en 26 januari 2009 over een ontwerp dat geleid heeft tot de Economische Herstelwet van 27 maart 2009, bevoegdheidsopmerking bij Titel V, waar wordt uiteengezet dat een elektriciteitstoelage aan alle residentiële afnemers een algemene maatregel is die niet onder de sociale bijstand (artikel 5, § 1, II, van de BWHI) valt, maar als een federale maatregel van inkomensbeleid (artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3<sup>o</sup>, van de BWHI) moet worden beschouwd.



et primes énergie ayant un champ d'application général<sup>5</sup> – semble empiéter sur la compétence des communautés en matière d'aide aux personnes en vertu de l'article 5, § 1<sup>er</sup>, II, de la LSRI<sup>6</sup>. L'aide que les communautés peuvent prévoir n'est pas limitée aux diverses catégories de personnes mentionnées dans cette disposition<sup>7</sup>.

6.1. Dans la jurisprudence plus ancienne du Conseil d'État, section de législation, il a été admis, sur la base du fondement de compétence précité des communautés, qu'il ne revient pas à l'autorité fédérale de soutenir des catégories vulnérables de personnes par des primes couvrant totalement ou partiellement les coûts de l'énergie ou de l'eau.

Ainsi, dans l'avis 45.443/1/2/3/4 des 13 et 17 novembre 2008 sur l'avant-projet devenu la loi-programme du 22 décembre 2008, la section de législation indiquait que l'autorité fédérale n'est pas compétente pour prévoir pour certaines catégories de personnes des réductions forfaitaires pour les fournitures de gaz naturel, d'électricité, de gasoil de chauffage, de pétrole lampant et de gaz propane en vrac exclusivement utilisées à des fins de chauffage. Dans ce régime, il s'agissait d'une

– in tegenstelling tot energietoelagen en energiepremies met een algemeen toepassingsgebied<sup>5</sup> – op het terrein van de bevoegdheid van de gemeenschappen voor de bijstand aan personen op grond van artikel 5, § 1, II, van de BWHI te komen.<sup>6</sup> De bijstand waarin de gemeenschappen kunnen voorzien is niet beperkt tot de diverse categorieën van personen die worden vermeld in die bepaling.<sup>7</sup>

6.1. In oudere adviespraktijk van de Raad van State, afdeling Wetgeving, werd op basis van de voormelde bevoegdheidsgrond van de gemeenschappen aangenomen dat het niet aan de federale overheid toekomt om kwetsbare categorieën van personen te ondersteunen met premies die kosten voor energie of water geheel of gedeeltelijk dekken.

Zo stelde de afdeling Wetgeving in het advies 45.443/1/2/3/4 van 13 en 17 november 2008 over het voorontwerp dat de programmawet van 22 december 2008 is geworden dat de federale overheid niet bevoegd is om voor bepaalde categorieën van personen te voorzien in forfaitaire verminderingen voor de leveringen van aardgas, elektriciteit, huisbrandolie, lamppetroleum en bulkpropaangas die uitsluitend voor verwarmingsdoeleinden gebruikt worden. In die regeling ging het

<sup>5</sup> Selon la jurisprudence de la section de législation, en ce qui concerne la compétence de l'autorité fédérale, aucun problème ne se pose au regard des compétences des communautés en matière d'aide aux personnes si aucune distinction n'est opérée entre les ménages, compte tenu des compétences fédérales en matière de politique des revenus (voir par exemple l'avis C.E. 45.849/1/2/4 des 22 et 26 janvier 2009 sur un avant-projet de loi devenu la loi de relance économique du 27 mars 2009, l'avis C.E. 71.450/1 du 1<sup>er</sup> juin 2022 sur un avant-projet devenu la loi du 26 juin 2022 'visant à octroyer une allocation pour l'acquisition de gasoil ou de propane en vrac destinés au chauffage d'une habitation privée' et l'avis C.E. 72.474/1-2-3-4 du 10 novembre 2022 sur un avant-projet devenu la loi-programme du 26 décembre 2022). Voir aussi l'arrêt n° 33/2001 du 13 mars 2001 de la Cour constitutionnelle concernant le décret de la Communauté flamande du 30 mars 1999 "houdende de organisatie van de zorgverzekering": "B.3.9.2. Les mesures critiquées auront des répercussions sur les revenus de ceux qui en bénéficient puisqu'elles leur éviteront certains frais. Il ne s'ensuit toutefois pas que le législateur décrétal aurait méconnu la compétence en matière de politique des revenus que l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3°, réserve à l'autorité fédérale. Une telle compétence concerne les mesures d'ordre général par lesquelles l'autorité fédérale réglemente le niveau des revenus. Le législateur fédéral ne pourrait, par le biais de sa compétence en matière de politique des revenus, empêcher les communautés de régler la matière de l'aide aux personnes, qui implique de prendre des mesures pécuniaires en leur faveur" (soulignement de l'auteur).

<sup>6</sup> Avis C.E. 67.549/1 du 13 octobre 2020 sur une proposition de loi 'modifiant l'arrêté royal du 12 octobre 2010 fixant les conditions d'agrément et la procédure d'agrément pour les éditeurs des titres-repas ou éco-chèques sous forme électronique, exécutant les articles 183 à 185 de la loi du 30 décembre 2009 portant des dispositions diverses, en vue de verser les montants des titres-repas et des éco-chèques non utilisés à la Fédération belge des banques alimentaires', observation 4.1.

<sup>7</sup> C.C., 13 mars 2001, n° 33/2001, B.3.4. Voir également l'avis C.E. 70.029/VR du 7 octobre 2021 sur un avant-projet de loi 'portant exécution de l'accord de coopération concernant le sans-abrisme et l'absence de chez-soi du 12 mai 2014', observation 6.

<sup>5</sup> Volgens de adviespraktijk van de afdeling Wetgeving stelt zich, voor wat de bevoegdheid van de federale overheid betreft, geen probleem in het licht van de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake bijstand aan personen als geen enkel onderscheid tussen de gezinnen wordt gemaakt, rekening houdend met de federale bevoegdheden inzake inkomensbeleid (zie bijvoorbeeld adv.RvS 45.849/1/2/4 van 22 en 26 januari 2009 over een voorontwerp van wet dat heeft geleid tot de Economische Herstelwet van 27 maart 2009, adv.RvS 71.450/1 van 1 juni 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 26 juni 2022 'houdende toekenning van een toelage voor het aanschaffen van huisbrandolie of propaan in bulk bestemd voor de verwarming van een privéwoning' en adv.RvS 72.474/1-2-3-4 van 10 november 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de Programmawet van 26 december 2022). Zie ook het arrest nr. 33/2001 van 13 maart 2001 van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 30 maart 1999 'houdende de organisatie van de zorgverzekering': "B.3.9.2. De bestreden maatregelen zullen gevolgen hebben voor het inkomen van de begunstigen ervan aangezien ze hun een aantal kosten zullen besparen. Daaruit volgt echter niet dat de decreetgever de bevoegdheid inzake het inkomensbeleid zou hebben miskend die artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, aan de federale overheid voorbehoudt. Een dergelijke bevoegdheid heeft betrekking op de algemene maatregelen waarmee de federale overheid het inkomensniveau reglementeert. De federale wetgever zou, via zijn bevoegdheid inzake het inkomensbeleid, de gemeenschappen niet kunnen verhinderen de aangelegenheid van de bijstand aan personen te regelen, die impliceert dat geldelijke maatregelen in hun voordeel worden genomen." (eigen onderlijning).

<sup>6</sup> Adv.RvS 67.549/1 van 13 oktober 2020 over een wetsvoorstel 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers van maaltijd- of ecocheques in een elektronische vorm, tot uitvoering van artikelen 183 tot 185 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, teneinde de resterende bedragen bij niet-gebruik van maaltijd- en ecocheques door te storten aan de Belgische federatie van Voedselbanken', opmerking 4.1.

<sup>7</sup> GwH 13 maart 2001, nr. 33/2001, B.3.4. Zie ook adv.RvS 70.029/VR van 7 oktober 2021 over een voorontwerp van wet 'ter uitvoering van het samenwerkingsakkoord inzake dak- en thuisloosheid van 12 mei 2014', opmerking 6.

aide qui était directement accordée par l'autorité fédérale à certaines catégories de personnes à revenus modestes, ce qui, selon la section de législation, donnait lieu à des objections de compétences eu égard à la compétence des communautés pour la politique d'aide aux personnes. Dans le même sens, l'avis 32.669/4 du 22 avril 2002 indiquait que la création d'un "Fonds social de l'eau", alimenté par des contributions financières à charge des sociétés de distribution d'eau et destiné à intervenir dans le paiement des factures d'eau de certains consommateurs confrontés à des difficultés de paiement, constituait une compétence communautaire<sup>8</sup>.

6.2. Un certain nombre d'avis plus récents ne font toutefois plus référence aux compétences communautaires dans le contexte des primes fédérales d'énergie destinées à des groupes cibles particuliers.

6.2.1. L'avis 70.439/3 du 16 novembre 2021 concernait un avant-projet de loi qui prévoyait une prime forfaitaire unique de 80 euros imputée sur la facture énergétique pour la fourniture d'électricité, accordée aux clients protégés résidentiels<sup>9</sup>. L'avis précité, qui ne formule aucune observation à propos de la compétence de l'autorité fédérale, a notamment relevé ce qui suit:

"6. Le forfait unique entraîne en pratique une réduction de la facture de l'électricité pour les bénéficiaires mais n'affecte pas la formation des prix en soi. Il peut dès lors être admis que la mesure relève du champ d'application des articles 5, paragraphe 2, 28 et 29 de la directive 2019/944<sup>10</sup> (en matière de mesures sociales pour les clients résidentiels vulnérables) et qu'elle ne doit pas être justifiée conformément à l'article 5, paragraphes 3 à 5, de cette directive (en matière d'interventions sur les prix)" (soulignement de l'auteur).

La compétence fédérale pouvait toutefois être justifiée dans ce cas du fait que l'intervention forfaitaire prenait la forme d'une note de crédit du fournisseur, de sorte qu'une réduction était en fait accordée sur la facture d'électricité, même si la formation des prix ne s'en trouvait pas affectée. Par conséquent, il peut être admis qu'il s'agissait dans ce cas d'une mesure relative

om steun die rechtstreeks werd toegekend door de federale overheid aan bepaalde categorieën van personen met een laag inkomen, hetgeen volgens de afdeling Wetgeving aanleiding gaf tot bevoegdheidsbezwaren gelet op de bevoegdheid van de gemeenschappen voor het beleid inzake bijstand aan personen. In dezelfde zin werd in het advies 32.669/4 van 22 april 2002 gesteld dat de oprichting van een "Sociaal Waterfonds", gefinancierd door financiële bijdragen ten laste van waterdistributeurs en bedoeld om te helpen bij de betaling van de waterrekeningen van bepaalde consumenten met betalingsmoeilijkheden, een gemeenschapsbevoegdheid uitmaakt.<sup>8</sup>

6.2. In een aantal recentere adviezen wordt in de context van federale energiepremies voor bijzondere doelgroepen echter niet langer verwezen naar gemeenschapsbevoegdheden.

6.2.1. Het advies 70.439/3 van 16 november 2021 betrof een voorontwerp van wet dat voorzag in een eenmalige forfaitaire premie van 80 euro die werd verrekend op de energiefactuur voor de levering van elektriciteit die wordt toegekend aan residentieel beschermde eindafnemers.<sup>9</sup> Zonder een opmerking te maken over de bevoegdheid van de federale overheid, werd in het voormeld advies onder meer gesteld:

"6. Het eenmalige forfait zorgt in de praktijk voor een korting op de elektriciteitsfactuur van de begunstigten, maar laat op zich de prijsvorming ongemoeid. Er kan dan ook worden aangenomen dat de maatregel valt binnen het toepassingsgebied van de artikelen 5, lid 2, 28 en 29 van richtlijn 2019/944<sup>10</sup> (inzake sociale maatregelen voor kwetsbare afnemers) en niet hoeft te worden verantwoord overeenkomstig artikel 5, leden 3 tot 5, van die richtlijn (inzake prijsinterventies)." (eigen onderlijning)

Niettemin kon de federale bevoegdheid in dat geval worden verantwoord doordat de forfaitaire tussenkomst de vorm aannam van een creditnota van de leverancier, zodat er feitelijk een korting werd gegeven op de elektriciteitsfactuur, ook al werd de prijsvorming onverlet gelaten. Bijgevolg kan worden aanvaard dat het in dat geval ging om een maatregel met

<sup>8</sup> Avis C.E. 32.669/4 du 22 avril 2002 sur un avant-projet devenu le décret du 20 février 2003 'relatif à la création d'un Fonds social de l'eau en Région wallonne'.

<sup>9</sup> Voir l'article 4 de la loi du 15 décembre 2021 'portant des mesures en vue de la hausse des prix de l'énergie en 2021 et confirmant l'arrêté royal du 22 décembre 2020 portant modifications de l'arrêté royal du 24 mars 2003 fixant les modalités de la cotisation fédérale destinée au financement de certaines obligations de service public et des coûts liés à la régulation et au contrôle du marché de l'électricité'.

<sup>10</sup> Note de bas de page 4 de l'avis cité: directive (UE) 2019/944 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 'concernant des règles communes pour le marché intérieur de l'électricité et modifiant la directive 2012/27/UE'.

<sup>8</sup> Adv.RvS 32.669/4 van 22 april 2002 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 20 februari 2003 'relatif à la création d'un Fonds social de l'eau en Région wallonne'.

<sup>9</sup> Zie artikel 4 van de wet van 15 december 2021 'houdende maatregelen in het licht van de hoge energieprijzen in 2021 en tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 22 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2003 tot bepaling van de nadere regels betreffende de federale bijdrage tot financiering van sommige openbare dienstverplichtingen en van de kosten verbonden aan de regulering van en controle op de elektriciteitsmarkt'.

<sup>10</sup> Voetnoot 4 van het aangehaalde advies: Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 'betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU'.

aux “tarifs, en ce compris la politique des prix” au sens de l’article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d), de la LSRI<sup>11</sup>.

6.2.2. Ce lien avec les prix était cependant plus indirect dans le cas de la prime au gasoil de chauffage, qui n’était en effet pas imputée sur la facture, mais devait être demandée par l’occupant d’une résidence principale chauffée au gasoil au SPF Économie, et qui pouvait être demandée par plusieurs ménages dans le cas où plusieurs unités d’habitation – par exemple un immeuble à appartements – étaient chauffées par une chaudière centrale<sup>12</sup>. Cette mesure pouvait néanmoins être considérée comme une mesure générale pour les clients de gasoil (et de propane) destinés au chauffage de la résidence principale, qui n’intervenait certes pas dans la formation des prix, mais impliquait néanmoins une intervention effective dans l’augmentation des coûts énergétiques pour les ménages. La mesure pouvait ainsi être considérée comme une mesure de politique des prix et des revenus, compte tenu du large groupe cible dont le pouvoir d’achat était soutenu dans le cadre de l’augmentation des prix de l’énergie.

6.3. En soi, la mesure à l’examen, compte tenu de son groupe cible spécifique limité, ne semble pas avoir une portée générale similaire<sup>13</sup> qui pourrait lui permettre de relever du fondement de compétence fédéral concernant la politique des prix et des revenus.

Il pourrait par ailleurs être opposé à cette observation que la mesure doit plutôt être considérée comme la clé de voûte des diverses mesures antérieures visant à protéger le pouvoir d’achat de la population en cas d’augmentation des prix de l’énergie et doit veiller à ce que les principaux groupes qui, pour des motifs techniques – l’absence d’un point de raccordement propre – ne peuvent pas bénéficier de ces mesures de protection générales, bien qu’ils doivent supporter des coûts énergétiques similaires, puissent malgré tout bénéficier d’une protection équivalente. Cette interprétation, qui considère la mesure conjointement avec le règlement de base – incontestablement fédéral – des tarifs sociaux, permettrait de justifier l’avant-projet comme étant malgré tout une mesure de politique des prix et des revenus.

<sup>11</sup> Une analyse des compétences similaire peut être faite en ce qui concerne la prime de chauffage, instaurée par la loi du 28 février 2022 ‘portant des dispositions diverses en matière d’énergie’ (et qui était accordée sous la forme d’une imputation sur la facture d’électricité) et la prime fédérale d’électricité et de gaz, instaurée par le titre 7 de la loi du 30 octobre 2022 ‘portant des mesures de soutien temporaires suite à la crise de l’énergie’ et la loi du 19 décembre 2022 ‘portant l’octroi d’une deuxième prime fédérale d’électricité et de gaz’, qui devait en principe être réglée sur une facture d’acompte ou de décompte ou via un virement du fournisseur.

<sup>12</sup> Loi du 26 juin 2022 ‘visant à octroyer une allocation pour l’acquisition de gasoil ou de propane en vrac destinés au chauffage d’une habitation privée’, concernant laquelle le Conseil d’État n’a pas émis de réserve de compétence dans l’avis C.E. 71.450/1 du 1<sup>er</sup> juin 2022.

<sup>13</sup> À propos du caractère *général* de la politique des prix et des revenus, et des nuances y relatives, voir également L. Vermeire et A. Van Steenberge, ‘De Economie’, dans B. Seutin et G. Van Haegendoren (éds), *De bevoegdheden van de gewesten*, Bruges, La Chartre, 2016, pp. 216-218.

betrekking tot “de tarieven met inbegrip van het prijsbeleid”, zoals voorzien in artikel 6, § 1, VII, tweede lid, d), van de BWHI.<sup>11</sup>

6.2.2. Die band met de prijzen was echter indirecter in het geval van de stookoliepremie, die immers niet werd aangerekend op de factuur, maar moest worden aangevraagd door de bewoner van een met stookolie verwarmde hoofdverblijfplaats bij de FOD Economie, en die in het geval dat meerdere wooneenheden – bijvoorbeeld een appartementsgebouw – door een centrale ketel werden verwarmd door meerdere huishoudens kon worden aangevraagd.<sup>12</sup> Niettemin kon die maatregel worden aangemerkt als een algemene maatregel voor de afnemers van stookolie (en propaan) voor het verwarmen van de hoofdverblijfplaats, die weliswaar niet ingreep in de prijsvorming maar niettemin wel leidde tot een feitelijke tegemoetkoming in de stijgende energiekosten voor de gezinnen. Aldus kon de maatregel worden beschouwd als een maatregel van prijs- en inkomensbeleid, gelet op de ruime doelgroep van wie de koopkracht werd ondersteund in het licht van de stijgende energieprijzen.

6.3. Op zichzelf beschouwd lijkt de voorliggende maatregel, gelet op haar specifieke beperkte doelgroep, een vergelijkbare algemene strekking<sup>13</sup> te missen, die de maatregel zou kunnen brengen onder de federale bevoegdheidsgrondslag van het prijs- en inkomensbeleid.

Daartegen zou dan weer kunnen worden ingebracht dat de maatregel veeleer moet worden beschouwd als het sluitstuk van de verschillende eerdere maatregelen ter bescherming van de koopkracht van de bevolking bij stijgende energieprijzen, en ervoor moet zorgen dat de belangrijkste groepen die omwille van technische redenen – het niet beschikken over een eigen aansluitingspunt – niet kunnen genieten van die algemene beschermingsmaatregelen, hoewel ze gelijkaardige energiekosten moeten dragen, alsnog van een gelijkwaardige bescherming kunnen genieten. In die lezing, waarbij de maatregel samen met de – onbetwist federale – basisregeling voor de sociale tarieven wordt beschouwd, zou het voorontwerp toch als een maatregel van prijs- en inkomensbeleid kunnen worden verantwoord.

<sup>11</sup> Een gelijkaardige bevoegdheidsanalyse kan worden gemaakt met betrekking tot de verwarmingspremie, ingevoerd bij de wet van 28 februari 2022 ‘houdende diverse bepalingen inzake energie’ (en die werd toegekend in de vorm van een toerekening op de elektriciteitsfactuur) en de federale elektriciteits- en gaspremie, ingevoerd bij Titel 7 van de wet van 30 oktober 2022 ‘houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de energiecrisis’ en de wet van 19 december 2022 ‘houdende toekenning van een tweede federale elektriciteits- en gaspremie’, die in beginsel verrekend moest worden met een voorschot- of eindfactuur of via een overschrijving door de leverancier.

<sup>12</sup> Wet van 26 juni 2022 ‘houdende toekenning van een toelage voor het aanschaffen van huisbrandolie of propaan in bulk bestemd voor de verwarming van een privéwoning’, waarbij de Raad van State geen bevoegdheidsvoorbehoud heeft gemaakt in adv.RvS 71.450/1 van 1 juni 2022.

<sup>13</sup> Over het *algemeen* karakter van het prijs- en inkomensbeleid, en de nuanceringen daarop, zie ook L. Vermeire en A. Van Steenberge, ‘De Economie’ in B. Seutin en G. Van Haegendoren (éds), *De bevoegdheden van de gewesten*, Brugge, die Keure, 2016, 216-218.



7. Le fait que l'avant-projet ait un lien logique avec les mesures fédérales existantes en matière de politique des prix et des revenus dans le cadre des prix élevés de l'énergie n'empêche toutefois pas que la mesure ne vise qu'un groupe cible spécifique auquel un soutien financier direct est accordé, de sorte que cette mesure – ainsi qu'il a été exposé ci-dessus – empiète sur la compétence des communautés en matière d'aide sociale. Par conséquent, la question se pose de savoir si la compétence de l'autorité fédérale pour l'adoption de l'avant-projet ne doit pas plutôt s'appuyer sur l'exercice des compétences implicites.

7.1. Le délégué a adopté à titre subsidiaire – à savoir dans la mesure où on ne peut pas se fonder sur l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VI, alinéa 5, 3°, et l'article 6, § 1<sup>er</sup>, VII, alinéa 2, d), de la LSRI – le point de vue suivant concernant la possibilité pour l'autorité fédérale de recourir aux compétences implicites:

“Een restrictieve lezing, die het prijsbeleid beperkt tot louter energieprijisregulering uitgedrukt in €/kWh, zou ertoe leiden dat het sociaal energiebeleid, via de federale bevoegdheid inzake 'prijsbeleid ...', met daarin begrepen het sociaal prijsbeleid<sup>14</sup>, zich aldus dient te beperken tot louter het klassiek sociaal tarief<sup>15</sup> of een rechtstreekse uitbreiding daarvan op de prijs €/kWh aangerekend in het kader van andere leveringsovereenkomsten, die momenteel van dat toepassingsgebied zijn uitgesloten.

Een dergelijke loutere uitbreiding van het klassieke sociaal tarief zoals wordt bepleit door energie-armoedeverenigingen<sup>16</sup>, droeg de voorkeur en werd grondig onderzocht. Het ingrijpen op de prijsstelling is in de gevallen beoogd door de sociaaltariefpremie echter dermate complex dat het systeem niet werkbaar is. De last die op de betrokken beheerders van collectieve aansluitingspunten, leveranciers en betrokken overheidsinstanties zou vallen, werd als disproportioneel beoordeeld. Bovendien betreffen de technische voorschriften inzake de aansluitingspunten op het distributienet alsook de wijze waarop het daadwerkelijk verbruik vastgesteld moet worden een gewestelijk aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a) en b) BWHI<sup>17</sup>.

Aldus rijst de vraag hoe tussen de exclusieve bevoegdheden van de federale overheid en de gemeenschappen, voor zover voorliggend voorontwerp van wet die beoogd en sociaaltariefpremie in te voeren niet zou kunnen worden ingepast in de federale bevoegdheid inzake energieprijisbeleid, quod non, een effectief en efficiënt beleid kan gevoerd worden 'voor de bescherming van energiearme en kwetsbare huishoudelijke

7. Het feit dat het voorontwerp een logisch verband houdt met bestaande federale maatregelen op het vlak van prijs- en inkomensbeleid in het licht van de hoge energieprijzen neemt echter niet weg dat de maatregel slechts een specifieke doelgroep heeft aan wie rechtstreeks financiële steun wordt gegeven, zodat die maatregel – zoals hoger werd uiteengezet – de bevoegdheid van de gemeenschappen op het vlak van sociale bijstand betreedt. Bijgevolg dringt de vraag zich op of de bevoegdheid van de federale overheid voor het aannemen van het voorontwerp niet eerder moet steunen op de uitoefening van de impliciete bevoegdheden.

7.1. De gemachtigde nam in ondergeschikte orde – namelijk in de mate dat niet kan gesteund worden op artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, en artikel 6, § 1, VII, tweede lid, d), van de BWHI – het volgende standpunt inzake de mogelijkheid voor de federale overheid om beroep te doen op de impliciete bevoegdheden:

“Een restrictieve lezing, die het prijsbeleid beperkt tot louter energieprijisregulering uitgedrukt in €/kWh, zou ertoe leiden dat het sociaal energiebeleid, via de federale bevoegdheid inzake 'prijsbeleid ...', met daarin begrepen het sociaal prijsbeleid<sup>14</sup>, zich aldus dient te beperken tot louter het klassiek sociaal tarief<sup>15</sup> of een rechtstreekse uitbreiding daarvan op de prijs €/kWh aangerekend in het kader van andere leveringsovereenkomsten, die momenteel van dat toepassingsgebied zijn uitgesloten.

Een dergelijke loutere uitbreiding van het klassieke sociaal tarief zoals wordt bepleit door energie-armoedeverenigingen<sup>16</sup>, droeg de voorkeur en werd grondig onderzocht. Het ingrijpen op de prijsstelling is in de gevallen beoogd door de sociaaltariefpremie echter dermate complex dat het systeem niet werkbaar is. De last die op de betrokken beheerders van collectieve aansluitingspunten, leveranciers en betrokken overheidsinstanties zou vallen, werd als disproportioneel beoordeeld. Bovendien betreffen de technische voorschriften inzake de aansluitingspunten op het distributienet alsook de wijze waarop het daadwerkelijk verbruik vastgesteld moet worden een gewestelijk aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a) en b) BWHI<sup>17</sup>.

Aldus rijst de vraag hoe tussen de exclusieve bevoegdheden van de federale overheid en de gemeenschappen, voor zover voorliggend voorontwerp van wet die beoogd en sociaaltariefpremie in te voeren niet zou kunnen worden ingepast in de federale bevoegdheid inzake energieprijisbeleid, quod non, een effectief en efficiënt beleid kan gevoerd worden 'voor de bescherming van energiearme en kwetsbare huishoudelijke

<sup>14</sup> *Note de bas de page de la citation du délégué:* Memorie van Toelichting, artikelsgewijze toelichting, artikel 19, Bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming.

<sup>15</sup> *Note de bas de page de la citation du délégué:* Zie Artikel 20, § 2 en § 2/1 van de Elektriciteitswet, en artikel 15/10, § 2 tot § 2/2 van de Gaswet.

<sup>16</sup> *Note de bas de page de la citation du délégué:* <https://kbs-frb.be/nl/versterking-van-het-sociaal-energietarief-aanbevelingen-van-het-platform-tegen-energiearmoede>.

<sup>17</sup> *Note de bas de page de la citation du délégué:* Zie bv adv. RvS van 31 augustus 2021, nr. 70.059/1/V, § 3.

<sup>14</sup> *Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde:* Memorie van Toelichting, artikelsgewijze toelichting, artikel 19, Bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming.

<sup>15</sup> *Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde:* Zie Artikel 20, § 2 en § 2/1 van de Elektriciteitswet, en artikel 15/10, § 2 tot § 2/2 van de Gaswet.

<sup>16</sup> *Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde:* <https://kbs-frb.be/nl/versterking-van-het-sociaal-energietarief-aanbevelingen-van-het-platform-tegen-energiearmoede>.

<sup>17</sup> *Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde:* Zie bv adv. RvS van 31 augustus 2021, nr. 70.059/1/V, § 3.

afnemers' overeenkomstig artt. 28-29 van Richtlijn (EU) 2019/944 en bijgevolg het sociaal prijzenbeleid<sup>18</sup>.

Indien het oordeel van uw Hoge Raad is dat voorliggende sociaaltariefpremie toch niet ingepast kan worden in de federale bevoegdheid, dient er bijgevolg ons inziens verwezen te worden naar de leer van de aanvullende impliciete bevoegdheden.

Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat de federale wetgever dan een beroep kan doen op de leer van de aanvullende impliciete bevoegdheden. Deze leer laat de federale wetgever met name toe om rechtsbepalingen uit te vaardigen in aangelegenheden waarvoor niet de federale wetgever, maar de wetgevers van de Gemeenschappen en Gewesten bevoegd zijn<sup>19</sup>, op voorwaarde dat de federale wetgever kan aantonen:

— dat het voor de uitoefening van een federale bevoegdheid 'noodzakelijk' is om een aangelegenheid te regelen die aan de Gemeenschappen of de Gewesten toekomt én

— dat daardoor niet op onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten

#### c) noodzaak

Rond bovenvermeld criterium van 'noodzakelijk' zijn, wordt aangenomen dat hieraan voldaan is wanneer, bij gebreke van het gebruik van de inmenging in de bevoegdheid van het andere niveau, het doel van de eigen bevoegdheid niet kan worden gerealiseerd<sup>20</sup>, al werd ook reeds aanvaard dat aan deze voorwaarde kan voldaan zijn, indien het toe-eigen van de bevoegdheid van het andere niveau bijdraagt tot meer efficiëntie in de uitoefening van de eigen bevoegdheid (dus zelfs zonder strikt noodzakelijk te zijn)<sup>21</sup>

Wat de noodzaak betreft, kan bijvoorbeeld verwezen worden naar:

— het feit dat de doelstellingen die met het sociaal tarief nagestreefd worden, zich niet volledig laten realiseren zonder de betrokken bijkomende premie en<sup>22,23</sup>

afnemers' overeenkomstig artt. 28-29 van Richtlijn (EU) 2019/944 en bijgevolg het sociaal prijzenbeleid.<sup>18</sup>

Indien het oordeel van uw Hoge Raad is dat voorliggende sociaaltariefpremie toch niet ingepast kan worden in de federale bevoegdheid, dient er bijgevolg ons inziens verwezen te worden naar de leer van de aanvullende impliciete bevoegdheden.

Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat de federale wetgever dan een beroep kan doen op de leer van de aanvullende impliciete bevoegdheden. Deze leer laat de federale wetgever met name toe om rechtsbepalingen uit te vaardigen in aangelegenheden waarvoor niet de federale wetgever, maar de wetgevers van de Gemeenschappen en Gewesten bevoegd zijn<sup>19</sup>, op voorwaarde dat de federale wetgever kan aantonen:

— dat het voor de uitoefening van een federale bevoegdheid 'noodzakelijk' is om een aangelegenheid te regelen die aan de Gemeenschappen of de Gewesten toekomt én

— dat daardoor niet op onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten

#### a) noodzaak

Rond bovenvermeld criterium van 'noodzakelijk' zijn, wordt aangenomen dat hieraan voldaan is wanneer, bij gebreke van het gebruik van de inmenging in de bevoegdheid van het andere niveau, het doel van de eigen bevoegdheid niet kan worden gerealiseerd<sup>20</sup>, al werd ook reeds aanvaard dat aan deze voorwaarde kan voldaan zijn, indien het toe-eigen van de bevoegdheid van het andere niveau bijdraagt tot meer efficiëntie in de uitoefening van de eigen bevoegdheid (dus zelfs zonder strikt noodzakelijk te zijn)<sup>21</sup>

Wat de noodzaak betreft, kan bijvoorbeeld verwezen worden naar:

— het feit dat de doelstellingen die met het sociaal tarief nagestreefd worden, zich niet volledig laten realiseren zonder de betrokken bijkomende premie en<sup>22,23</sup>

<sup>18</sup> Note de bas de page de la citation du délégué: Zie *supra* onderdeel 1.b.

<sup>19</sup> Note de bas de page de la citation du délégué: J. VANPRAET, De transversale bevoegdheden in het federale België, Brugge, die Keure/la Charte, 2017, p. 39.

<sup>20</sup> Note de bas de page de la citation du délégué: J. VANPRAET, De transversale bevoegdheden in het federale België, Brugge, die Keure/la Charte, 2017, p. 40.

<sup>21</sup> Note de bas de page de la citation du délégué: J. VANPRAET, De transversale bevoegdheden in het federale België, Brugge, die Keure/la Charte, 2017, p. 41 (onder verwijzing naar Grondwettelijk Hof arrest nr. 91/2010 van 29 juli 2010, overweging B.3.6.).

<sup>22</sup> Note de bas de page de la citation du délégué: Zie *supra* met betrekking tot gevolg restrictieve lezing.

<sup>23</sup> Note de bas de page de la citation du délégué: Zoals in de memorie van toelichting vermeld wordt de sociaaltariefpremie beschouwd als een noodzakelijk aanvulling op het klassiek sociaal tarief en dient zij er bijgevolg zo dicht als mogelijk bij aan te leunen.

<sup>18</sup> Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde: Zie *supra* onderdeel 1.b.

<sup>19</sup> Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde: J. VANPRAET, De transversale bevoegdheden in het federale België, Brugge, die Keure/la Charte, 2017, p. 39.

<sup>20</sup> Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde: J. VANPRAET, De transversale bevoegdheden in het federale België, Brugge, die Keure/la Charte, 2017, p. 40.

<sup>21</sup> Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde: J. VANPRAET, De transversale bevoegdheden in het federale België, Brugge, die Keure/la Charte, 2017, p. 41 (onder verwijzing naar Grondwettelijk Hof arrest nr. 91/2010 van 29 juli 2010, overweging B.3.6.).

<sup>22</sup> Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde: Zie *supra* met betrekking tot gevolg restrictieve lezing.

<sup>23</sup> Voetnoot uit het citaat van de gemachtigde: Zoals in de memorie van toelichting vermeld wordt de sociaaltariefpremie beschouwd als een noodzakelijk aanvulling op het klassiek sociaal tarief en dient zij er bijgevolg zo dicht als mogelijk bij aan te leunen.



— het feit dat er uiteindelijk een sterke gelijkenis bestaat tussen, enerzijds, personen die in aanmerking komen voor het klassiek sociaal tarief en een rechtstreeks contract hebben met een energieleverancier en, anderzijds, personen die in aanmerking zouden komen voor het klassiek sociaal tarief en die weliswaar geen rechtstreeks contract hebben met een energieleverancier, maar waarvoor in brede zin wel een contract in hun naam en voor hun rekening gesloten werd met een energieleverancier.

d) niet op onevenredige wijze afbreuk doen aan de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten

Middels voorliggende maatregel wordt niet op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen zoals toegelicht in onderdeel 3 van de algemene toelichting bij voorliggende voorontwerp van wet. Deze elementen kunnen als volgt samengevat worden:

Net zoals het sociaal tarief, wordt het persoonlijk toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie bepaald door de toekenning van bepaalde sociale statuten. De voorwaarden tot toekenning van deze statuten worden bepaald door verschillende bevoegde overheden, met name de gemeenschappen en de federale overheid. Voorliggend ontwerp laat die bevoegdheden onverlet aangezien het zich beperkt tot een loutere verwijzing naar het hebben van een dergelijk sociaal statuut.

De voorziene sociaaltariefpremie voor elektriciteit, aardgas en warmte maakt geen verder onderscheid in omvang naargelang de met de betrokken energiebron nagestreefde energiebehoeftes of regelt evenmin de aangelegenheid hoe gebouwen of gebieden dienen aangesloten te worden op het distributienet of hoe het energieverbruik dient gemeten te worden<sup>24</sup>.

7.2. Les conditions qui s'appliquent à l'exercice des "compétences implicites" visées à l'article 10 de la LSRI par les législateurs communautaires et régionaux, s'appliquent également, par analogie, à l'exercice des compétences implicites par le législateur fédéral<sup>24</sup>. En effet, il ressort de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle que pour pouvoir se prévaloir des compétences implicites, le législateur fédéral doit démontrer, d'une part, qu'il est "nécessaire", pour l'exercice d'une compétence fédérale, de régler une matière qui revient aux communautés ou aux régions et, d'autre part, qu'il n'est pas ainsi porté atteinte d'une manière disproportionnée à la compétence des communautés et des régions<sup>25</sup>. La condition que la matière doit se prêter "à un régime différencié", qui s'applique à l'exercice des compétences implicites par les législateurs communautaires et régionaux, ne s'applique pas à l'exercice

— het feit dat er uiteindelijk een sterke gelijkenis bestaat tussen, enerzijds, personen die in aanmerking komen voor het klassiek sociaal tarief en een rechtstreeks contract hebben met een energieleverancier en, anderzijds, personen die in aanmerking zouden komen voor het klassiek sociaal tarief en die weliswaar geen rechtstreeks contract hebben met een energieleverancier, maar waarvoor in brede zin wel een contract in hun naam en voor hun rekening gesloten werd met een energieleverancier.

b) niet op onevenredige wijze afbreuk doen aan de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten

Middels voorliggende maatregel wordt niet op onevenredige wijze afbreuk gedaan aan de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen zoals toegelicht in onderdeel 3 van de algemene toelichting bij voorliggende voorontwerp van wet. Deze elementen kunnen als volgt samengevat worden:

Net zoals het sociaal tarief, wordt het persoonlijk toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie bepaald door de toekenning van bepaalde sociale statuten. De voorwaarden tot toekenning van deze statuten worden bepaald door verschillende bevoegde overheden, met name de gemeenschappen en de federale overheid. Voorliggend ontwerp laat die bevoegdheden onverlet aangezien het zich beperkt tot een loutere verwijzing naar het hebben van een dergelijk sociaal statuut.

De voorziene sociaaltariefpremie voor elektriciteit, aardgas en warmte maakt geen verder onderscheid in omvang naargelang de met de betrokken energiebron nagestreefde energiebehoeftes of regelt evenmin de aangelegenheid hoe gebouwen of gebieden dienen aangesloten te worden op het distributienet of hoe het energieverbruik dient gemeten te worden<sup>24</sup>.

7.2. De voorwaarden die gelden voor de uitoefening van de in artikel 10 van de BWHI bedoelde "impliciete bevoegdheden" door de gemeenschaps- en gewestwetgevers, gelden bij analogie ook voor uitoefening van impliciete bevoegdheden door de federale wetgever<sup>24</sup>. Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt immers dat om zich op de impliciete bevoegdheden te kunnen beroepen, de federale wetgever moet aantonen dat het enerzijds voor de uitoefening van een federale bevoegdheid "noodzakelijk" is om een aangelegenheid te regelen die aan de gemeenschappen of de gewesten toekomt en dat anderzijds daardoor niet op onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten<sup>25</sup>. De voorwaarde dat de aangelegenheid zich "tot een gedifferentieerde regeling" moet lenen, die geldt voor de uitoefening van de impliciete bevoegdheden door de gemeenschaps- en gewestwetgevers, geldt niet voor de uitoefening van de impliciete bevoegdheden

<sup>24</sup> Avis C.E. 58.316/VR du 1<sup>er</sup> décembre 2015 sur une proposition de loi 'modifiant, en s'inspirant du modèle danois, la législation en matière d'accès au territoire et de séjour' (*Doc. parl.*, Chambre, 2014-2015, n° 54-1349/001), observation 4.

<sup>25</sup> C.C., 13 mars 2008, n° 49/2008, B. 7.6; C.C., 22 mai 2013, n° 70/2013, B.6.

<sup>24</sup> Adv.RvS 58.316/VR van 1 december 2015 over een wetsvoorstel 'tot wijziging van de wetgeving betreffende de toegang tot en het verblijf op het grondgebied naar Deens model (*Parl.St. kamer*, 2014-2015, nr. 54-1349/001)', opmerking 4.

<sup>25</sup> GwH 13 maart 2008, nr. 49/2008, B.7.6; GwH 22 mei 2013, nr. 70/2013, B.6.

des compétences implicites par le législateur fédéral dès lors que cet exercice conduit à un régime non différencié<sup>26</sup>.

7.2.1. Les explications citées justifient tout d'abord la "nécessité" des mesures proposées en indiquant qu'un complément au tarif social classique est nécessaire au motif que l'intervention dans la fixation des prix dans les cas visés par la prime tarif social serait trop complexe. Dans le présent contexte, il peut être admis qu'un mécanisme des prix qui intervient dans les tarifs imputés aux gestionnaires d'un point de raccordement collectif (qui eux-mêmes ne sont pas éligibles aux tarifs sociaux), en fonction de l'existence, par exemple, de relations contractuelles avec *certaines* personnes qui remplissent les conditions permettant d'obtenir le tarif social, peut donner lieu à un régime complexe comportant un tarif social éventuellement *partiel*, qui devrait en outre être appliqué par le gestionnaire du point de raccordement collectif sans que celui-ci soit suffisamment équipé à cet effet. Dans ce contexte, une prime tarif social constitue une alternative justifiée par les nécessités pratiques.

7.2.2. La condition imposant qu'il ne soit pas porté atteinte d'une manière disproportionnée à la compétence des communautés et des régions (c'est-à-dire qu'il soit question d'une incidence marginale) doit être examinée tant du point de vue qualitatif (les règles fondamentales de la matière sur laquelle il est empiété sont-elles respectées?) que du point de vue quantitatif (le champ d'application ou la portée de la règle adoptée est-il(elle) limité(e)?)<sup>27</sup>.

D'un point de vue qualitatif, l'avant-projet ne semble que toucher marginalement à la liberté politique en matière d'aide aux personnes que les communautés peuvent régler en vertu de l'article 5, § 1<sup>er</sup>, II, de la LSRI. En effet, le risque que la réglementation en projet – qui consiste en un soutien financier – suscite des conflits de normes est quasi inexistant<sup>28</sup>. La circonstance que certains consommateurs d'énergie vulnérables reçoivent une prime fédérale (financée par les

door de federale wetgever, aangezien die uitoefening tot een niet-gedifferentieerde regeling leidt.<sup>26</sup>

7.2.1. In de aangehaalde toelichting wordt de "noodzakelijkheid" van de voorgestelde regelgeving in de eerste plaats verantwoord door aan te geven dat een aanvulling op het klassiek sociaal tarief noodzakelijk is omdat het ingrijpen op de prijsstelling in de gevallen beoogd door de sociaaltariefpremie te complex zou zijn. Er kan in de voorliggende context worden aangenomen dat een prijsmechanisme waarbij wordt ingegrepen op de tarieven die worden aangerekend aan de beheerders van een collectief aansluitingspunt (die zelf niet in aanmerking komen voor sociale tarieven), in functie van het bestaan van bijvoorbeeld contractuele relaties met *bepaalde* personen die voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het sociaal tarief, aanleiding kan geven tot een complexe regeling met een eventueel *gedeeltelijk* sociaal tarief, dat bovendien zou moeten worden toegepast door de beheerder van het collectieve aansluitingspunt zonder dat die daartoe voldoende is uitgerust. Een sociaaltariefpremie is in die context een door de praktische noodzaak verantwoord alternatief.

7.2.2. De voorwaarde dat niet op onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten (i.e. dat er sprake is van een marginale weerslag) dient zowel vanuit kwalitatief oogpunt (worden de fundamentele regels van de materie die betreden wordt geëerbiedigd?) als kwantitatief oogpunt (is het toepassingsgebied of de draagwijdte van de aangenomen regel beperkt?) te worden onderzocht.<sup>27</sup>

Vanuit kwalitatief oogpunt lijkt het voorontwerp slechts marginaal te raken aan de beleidsvrijheid inzake de bijstand aan personen die de gemeenschappen op grond van artikel 5, § 1, II, van de BWHI kunnen regelen. De kans dat door de ontworpen regeling – die bestaat uit financiële steun – normenconflicten rijzen is immers vrijwel onbestaand.<sup>28</sup> De omstandigheid dat bepaalde kwetsbare energiegebruikers een federale premie (gefinancierd via de federale begrotingsmiddelen) krijgen,

<sup>26</sup> Avis C.E. 58.316/VR du 1<sup>er</sup> décembre 2015, note de bas de page 11. Il apparaît au Conseil d'État que l'exigence d'une possibilité de différenciation dans le cas à l'examen ne poserait au demeurant aucun problème, étant donné que la mesure reste limitée à l'octroi d'une prime à certaines personnes indigentes, sans que cela puisse donner lieu à un conflit de normes.

<sup>27</sup> Avis C.E. 58.316/VR du 1<sup>er</sup> décembre 2015, observations 4 et 6; avis 72.576/AG du 15 février 2023 sur un avant-projet devenu le décret du 14 juillet 2023 'tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscollages en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen', observation 16.

<sup>28</sup> Comparer à cet égard avec J. VELAERS, "In foro interno et in foro externo: de internationale bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten" dans G. GEUDENS et F. JUDO (éds.), *Internationale betrekkingen en federalisme: staatsrechtconferentie*, 2005, Gand, Larcier, 2006, (3) pp. 77-79; J. VANPRAET, *De latente staatshervorming*, Bruges, La Chartre, 2011, pp. 58-59; K. REYBROUCK, *Een moderne bevoegdheidsverdeling voor het federale België*, Antwerpen, Intersentia, 2023, p. 248.

<sup>26</sup> Adv.RvS 58.316/VR van 1 december 2015, voetnoot 11. Het komt de Raad van State voor dat het vereiste van een mogelijkheid tot differentiatie in het voorliggende geval overigens geen probleem zou vormen, aangezien de maatregel beperkt blijft tot de toekenning van een premie aan bepaalde behoeftige personen, zonder dat dit tot een normenconflict aanleiding kan geven.

<sup>27</sup> Adv.RvS 58.316/VR van 1 december 2015, opmerkingen 4 en 6; adv. RvS 72.576/AV van 15 februari 2023 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 14 juli 2023 'tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscollages en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen', opmerking 16.

<sup>28</sup> Vgl. in dit verband J. VELAERS, "In foro interno et in foro externo: de internationale bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten" in G. GEUDENS en F. JUDO (éds.), *Internationale betrekkingen en federalisme: staatsrechtconferentie* 2005, Gent, Larcier, 2006, (3) 77-79; J. VANPRAET, *De latente staatshervorming*, Brugge, Die Keure, 2011, 58-59; K. REYBROUCK, *Een moderne bevoegdheidsverdeling voor het federale België*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 248.

moyens budgétaires fédéraux) n'empêche en effet pas les communautés de mener leur propre politique d'aide aux personnes.

D'un point de vue quantitatif, force est de constater que le champ d'application de la réglementation se limite aux clients résidentiels qui sont exclus du tarif social classique pour des motifs techniques. Les calculs de la CREG de 2023 se basaient sur un nombre de 63.402 primes à octroyer dont le coût annuel est estimé à 13,4 millions d'euros pour l'année 2024 et à 9,8 millions d'euros pour l'année 2025<sup>29</sup>. Par conséquent, on n'aperçoit pas comment un tel programme pourrait entraver l'exercice des compétences des communautés.

7.3. Abstraction faite de la question de savoir si la réglementation à l'examen peut être considérée comme une mesure de politique des prix et des revenus, l'avant-projet peut s'appuyer sur les compétences implicites du législateur fédéral.

#### OBSERVATIONS GÉNÉRALES

8. La réglementation en projet prévoit une mesure de soutien à "[u]ne personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel" (articles 4, § 1<sup>er</sup>, 5, § 1<sup>er</sup>, et 6, § 1<sup>er</sup>, de l'avant-projet). Une "unité d'habitation" est définie par l'article 3, 7<sup>o</sup>, de l'avant-projet comme étant "une maison, un appartement, un studio ou une construction qui [...] dispose au moins d'un WC, d'une baignoire ou d'une douche et d'un équipement de cuisine et qui est identifiée dans la documentation cadastrale comme un bien immobilier bâti cadastré ou une partie de celui-ci avec sa propre parcelle cadastrale patrimoniale ou relève d'une mesure relative aux zones sans raccordement individuel, telle que mentionnée au 10<sup>o</sup>, a) à c)".

8.1. Le titre 4 de l'exposé des motifs "Le principe d'égalité et de non-discrimination" explique pourquoi il peut se justifier que les occupants de maisons de repos et de soins et de chambres d'étudiants, entre autres, ne peuvent pas prétendre à la prime tarif social, leur résidence étant exclue de la notion d'"unité d'habitation" au sens de l'article 3, 8<sup>o</sup>, du projet:

"Il découle du partage des compétences qu'une prime fédérale tarif social ne peut être conforme aux compétences que dans la mesure où elle ne s'applique que lorsqu'il est question d'une facturation des frais d'énergie pour un usage domestique séparé de l'unité d'habitation de l'ayant droit raccordée à un réseau de distribution d'énergie via un point de raccordement collectif.

<sup>29</sup> CREG, Avis (A)2647 du 21 septembre 2023 sur l'avant-projet de loi portant l'introduction d'une prime tarif social. Articles 23, § 2, alinéa 2, 2<sup>o</sup>, de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, et 15/14, § 2, alinéa 2, 2<sup>o</sup>, de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, observations 33 et 47.

belet de gemeenschappen immers niet om een eigen beleid inzake de bijstand aan personen te voeren.

Vanuit kwantitatief oogpunt moet worden vastgesteld dat het toepassingsgebied van de regeling zich beperkt tot huishoudelijke afnemers die om technische redenen uit de boot vallen bij het klassieke sociaal tarief. In berekeningen van de CREG uit 2023 werd uitgegaan van een aantal van 63.402 toe te kennen premies met een geraamde kost per jaar van 13,4 miljoen euro voor het jaar 2024 en 9,8 miljoen euro voor het jaar 2025<sup>29</sup>. Bijgevolg valt niet in te zien hoe een dergelijk programma de bevoegdheidsuitoefening van de gemeenschappen zou kunnen hinderen.

7.3. Daargelaten of de voorliggende regeling kan worden beschouwd als een maatregel van prijs- en inkomensbeleid, kan voor het voorontwerp worden gesteund op de impliciete bevoegdheden van de federale wetgever.

#### ALGEMENE OPMERKINGEN

8. De ontworpen regeling voorziet in een steunmaatregel voor "[e]en natuurlijk persoon, wiens gezin een wooneenheid binnen een residentieel geheel of in een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats" (artikelen 4, § 1, 5, § 1, en 6, § 1, van het voorontwerp). Een "wooneenheid" wordt door artikel 3, 7<sup>o</sup>, van het voorontwerp gedefinieerd als "een huis, appartement, studio of andere constructie die beschikt over ten minste een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid en in de kadastrale documentatie geïdentificeerd is als gekadastraerd gebouwd onroerend goed of een onderdeel daarvan met een eigen kadastraal patrimoniumperceel of valt onder een maatregel inzake gebieden zonder individuele aansluiting, zoals vermeld onder 10<sup>o</sup>, a) tot en met c)".

8.1. In de memorie van toelichting wordt onder titel 4 "Het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel" toegelicht waarom kan worden verantwoord dat onder meer bewoners van woonzorgcentra en studentenkamers geen aanspraak kunnen maken op de sociaaltariefpremie doordat hun verblijfplaats van het begrip "wooneenheid" in de zin van het ontworpen artikel 3, 8<sup>o</sup>, van het ontwerp wordt uitgesloten:

"Uit de bevoegdheidsverdeling volgt dat een federale sociaaltariefpremie slechts bevoegdheidsconform kan zijn voor zover zij enkel van toepassing is wanneer er sprake is van een aanrekening van de energiekosten voor afzonderlijk huishoudelijk gebruik van de wooneenheid van de rechthebende verbonden met een energiedistributienet via een collectief aansluitingspunt.

<sup>29</sup> CREG, Advies (A)2647 van 21 september 2023 over het voorontwerp van wet tot invoering van een sociaaltariefpremie. Artikel 23, § 2, 2de lid, 2<sup>o</sup> van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en artikel 15/14, § 2, 2de lid, 2<sup>o</sup> van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, opmerkingen 33 en 47.

Cela conduit, comme pour le tarif social et comme déjà expliqué précédemment en ce qui concerne le champ d'application matériel de la prime tarif social, à l'exclusion de personnes qui bénéficient d'un octroi d'un statut social et sont situées derrière un point de raccordement collectif, mais qui ne sont pas confrontées à des coûts d'énergie pour l'usage domestique séparé de l'unité d'habitation.

Si, par exemple, une personne ayant une décision d'octroi d'un statut social a sa résidence principale dans un ensemble résidentiel ou une zone sans raccordement individuel au réseau de distribution, où il ne peut y avoir de facturation des frais pour une consommation d'énergie domestique séparée pour des raisons factuelles (p. ex. dans les pensionnats et les chambres d'étudiants, la consommation d'énergie est en principe partagée) ou en raison d'une réglementation communautaire ou régionale spécifique qui régit séparément la facturation des coûts énergétiques et autres (p. ex. les résidences-services), il ne naît pas de droit à la prime tarif social.

Ainsi, une chambre dans une maison de repos et de soins ne peut être considérée séparément de l'ensemble plus large des biens et services associés à la maison repos et de soins, et elle ne peut par conséquent pas être isolée en tant qu'unité d'habitation distincte. Le fait que la personne prélève de l'énergie par le biais d'un point de raccordement collectif ne signifie pas automatiquement qu'il ou elle supporte les coûts énergétiques liés à un usage domestique individuel comme le ferait un client résidentiel ordinaire. Dans ce cas, il n'y a pas d'usage domestique indépendant en raison de l'affectation du bâtiment au sens large comme maison de repos et de soins. En outre, il n'est pas question d'une facturation séparée des coûts énergétiques dans le cas d'un séjour dans une maison de repos et de soins. En effet, la législation communautaire détermine comment une maison de repos et de soins doit facturer les coûts énergétiques dans le prix journalier et prévoit à cet effet des mesures de soutien spécifiques dans le cadre de la compétence communautaire en matière de soins et d'assistance aux personnes.

Les personnes dans les situations susmentionnées ne sont pas confrontées aux coûts énergétiques liés à l'usage domestique d'une unité d'habitation indépendante en raison du caractère partagé de la forme de logement. Par conséquent, selon le cadre de référence de la compétence fédérale en matière de prix maximaux de l'énergie, ils ne se trouvent pas dans une situation comparable à celle des personnes qui sont bel et bien éligibles pour le tarif social ou la prime tarif social. En ce qui concerne particulièrement les maisons de repos et de soins, l'on peut également renvoyer au fait que la différence de traitement de leur cas est une conséquence directe d'une politique différente que les communautés mènent dans le cadre de leurs compétences autonomes".

L'exclusion des maisons de repos et de soins – où les occupants ont généralement leur résidence principale (contrairement par exemple aux chambres d'étudiants) – est examinée ci-après.

8.2. L'argument relatif aux compétences des communautés avancé à l'appui de l'exclusion des maisons de repos et de soins du champ d'application de la réglementation en projet n'est en tout cas pas convaincant. Ainsi, le Conseil d'État,

Dit leidt, net zoals bij het sociaal tarief en zoals reeds eerder toegelicht met betrekking tot het materiële toepassingsgebied van de sociaaltariefpremie, tot de uitsluiting van personen die een toekenning genieten tot een sociaal statuut en zich achter een collectief aansluitingspunt bevinden maar zich niet geconfronteerd zien met energiekosten voor afzonderlijk huishoudelijk gebruik van de wooneenheid.

Indien bijvoorbeeld een persoon met toekenningsbeslissing tot een sociaal statuut zijn hoofdverblijfplaats heeft in een residentieel geheel of gebied zonder individuele aansluitingen op het distributienet waar geen aanrekening van kosten voor afzonderlijke huishoudelijk energieverbruik kan plaatsvinden om feitelijke redenen (bv. in pensionaten en studentenkamers is het energieverbruik in beginsel gedeeld) of omwille van specifieke gemeenschaps- of gewestregelgeving die de aanrekening van energie- en andere kosten afzonderlijk regelt (bv. woonzorgcentra), ontstaat er geen recht op de sociaaltariefpremie.

Zo kan een kamer in een woonzorgcentrum niet los worden gezien van het bredere geheel aan goederen en diensten verbonden aan het woonzorgcentrum en valt zij bijgevolg niet als afzonderlijke wooneenheid te isoleren. Het feit dat de persoon energie afneemt via een collectief aansluitingspunt betekent niet automatisch dat hij of zij de energiekosten verbonden aan een afzonderlijk huishoudelijk verbruik draagt op de manier waarop een gewone huishoudelijke afnemer dat zou doen. Er is in dit geval geen zelfstandig huishoudelijk gebruik omwille van de bestemming van het ruimere gebouw als woonzorgcentrum. Bovendien is er bij verblijf in een woonzorgcentrum geen sprake van een afzonderlijke aanrekening van energiekosten. Gemeenschapswetgeving bepaalt namelijk hoe een woonzorgcentrum energiekosten dient te verrekenen in de dagprijs en voorziet hiertoe specifieke steunmaatregelen in het kader van de gemeenschapsbevoegdheid inzake zorg en bijstand aan personen.

Personen in voormelde situaties zien zich niet geconfronteerd met de energiekosten die verbonden zijn aan het huishoudelijk gebruik van een zelfstandige wooneenheid omwille van het gedeelde karakter van de woonvorm. Zij bevinden zich bijgevolg, vanuit het referentiekader van de federale bevoegdheid inzake maximumprijzen voor energie, niet in een vergelijkbare situatie ten aanzien van de personen die wel in aanmerking komen voor het sociaal tarief of de sociaaltariefpremie. Specifiek voor woonzorgcentra kan ook gewezen worden op het feit dat het verschil in de behandeling van hun geval een rechtstreeks gevolg is van een verschillend beleid dat de gemeenschappen in het kader van hun autonome bevoegdheden voeren."

De uitsluiting van woonzorgcentra – waar de bewoners gewoonlijk (in tegenstelling tot bijvoorbeeld studentenkamers) hun hoofdverblijfplaats hebben – wordt hierna onderzocht.

8.2. Het argument inzake de bevoegdheden van de gemeenschappen ter ondersteuning van de uitsluiting van woonzorgcentra van het toepassingsgebied van de ontworpen regeling kan alvast niet overtuigen. Zo stelde de Raad van



section de législation, a observé ce qui suit à propos d'une réglementation relative à une prime fédérale d'électricité et de gaz, à laquelle les résidents de maisons de repos ne pouvaient pas prétendre<sup>30</sup>:

"6.3. En ce qui concerne la deuxième différence de traitement, il convient de rappeler ce que le Conseil d'État a observé dans l'avis 70.978/3:

'La mesure en projet en matière de réduction du taux de TVA est limitée aux clients personnes physiques pour lesquels aucun numéro d'entreprise n'a été communiqué en vue de la conclusion du contrat de fourniture d'électricité. Il en résulte que le bénéfice du taux réduit de TVA n'est pas accordé aux personnes physiques qui sont utilisateurs finaux sans être eux-mêmes clients au sens précité, par exemple les personnes hébergées en maison de repos ou dans un centre d'hébergement et de soins. Étant donné qu'il y a lieu de considérer que ces personnes peuvent tout autant être affectées financièrement par la hausse des prix de l'énergie, on aperçoit mal pour quel motif il n'est pas non plus prévu pour les clients (tels qu'un centre d'hébergement et de soins ou une maison de repos), qui hébergent des personnes physiques, une réduction du taux de TVA sur les dépenses d'électricité qu'ils supportent au profit des consommateurs finaux qu'ils hébergent. En tout cas, il y aura lieu de justifier la différence de traitement qui en découle au regard du principe constitutionnel d'égalité, et de reproduire cette justification de préférence dans le rapport au Roi. Si toutefois un taux réduit de TVA est également prévu pour les clients de l'électricité précités, il faudra aussi examiner si la mesure en projet à l'article 1<sup>er</sup> du projet en matière de restitution des crédits d'impôts TVA ne doit pas elle aussi être adaptée<sup>31</sup>.

Il en va de même pour le régime en projet. Il ne peut en tout cas suffire de renvoyer à la compétence des communautés en matière de centres d'hébergement et de soins<sup>32</sup> pour justifier la différence de traitement précitée. En effet, cette compétence n'empêche pas l'autorité fédérale d'accorder une intervention financière générale, qui n'est pas spécifiquement destinée aux résidents d'un centre d'hébergement et de soins, mais à tous les clients résidentiels qui consomment du gaz avec plusieurs familles ou ménages via le même point de raccordement EAN, et qui, de par ce caractère général, inclut également les résidents d'un centre d'hébergement et de soins".

8.3. Dans son arrêt n° 145/2023 du 9 novembre 2023 concernant le recours en annulation d'un certain nombre d'articles de la loi du 28 février 2022 'portant des dispositions

State, afdeling Wetgeving, het volgende inzake een regeling inzake een federale gas- en elektriciteitspremie waar rusthuisbewoners geen aanspraak op konden maken:<sup>30</sup>

"6.3. Wat dat tweede verschil in behandeling betreft, moet in herinnering worden gebracht wat de Raad van State in advies 70.978/3 heeft opgemerkt:

'De ontworpen maatregel inzake verlaging van het btw-tarief is beperkt tot de afnemers-natuurlijke personen waarvoor, met het oog op het sluiten van de overeenkomst voor het leveren van elektriciteit, geen ondernemingsnummer is meegedeeld. Dit heeft tot gevolg dat aan natuurlijke personen die eindgebruiker zijn zonder zelf afnemer te zijn in de voornoemde zin, bijvoorbeeld personen die gehuisvest zijn in een rustoord of in een woonzorgcentrum, het voordeel van het verlaagde btw-tarief niet wordt toegekend. Aangezien moet worden aangenomen dat deze personen evenzeer financieel kunnen worden getroffen door de hogere energieprijzen, valt niet goed in te zien waarom niet ook voor afnemers (zoals een woonzorgcentrum of een rustoord) die natuurlijke personen huisvesten, wordt voorzien in een verlaging van het btw-tarief op de elektriciteitsuitgaven die zij betalen ten behoeve van de eindverbruikers die zij huisvesten. In elk geval zal voor het verschil in behandeling dat daaruit voortvloeit een verantwoording voorhanden moeten zijn in het licht van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel, die dan het best wordt weergegeven in het verslag aan de Koning. Indien echter ook voor voormelde afnemers van elektriciteit wordt voorzien in een verlaagd btw-tarief, zal ook moeten worden nagegaan of de bij artikel 1 van het ontwerp ontworpen maatregel inzake teruggave van btw-belastingtegoed niet eveneens moet worden aangepast.<sup>31</sup>

Hetzelfde geldt voor de ontworpen regeling. Er kan alvast niet mee worden volstaan om te verwijzen naar de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake de woonzorgcentra<sup>32</sup> om het voormelde verschil in behandeling te verantwoorden. Die bevoegdheid sluit immers niet uit dat de federale overheid zou voorzien in een algemene financiële tegemoetkoming, die niet specifiek op inwoners van een woonzorgcentrum is gericht maar op alle huishoudelijke afnemers die met meerdere gezinnen of huishoudens gas afnemen via eenzelfde EAN-aansluitingspunt, en die door die algemene omschrijving ook de inwoners van een woonzorgcentrum omvat."

8.3. In het arrest nr. 145/2023 van 9 november 2023 inzake het beroep tot vernietiging van een aantal artikelen van de wet van 28 februari 2022 'houdende diverse bepalingen inzake

<sup>30</sup> Avis C.E. n° 72.459/3 du 14 novembre 2022 sur un avant-projet devenu la loi du 19 décembre 2022 'portant l'octroi d'une deuxième prime fédérale d'électricité et de gaz'.

<sup>31</sup> Note de bas de page 8 de l'avis cité: Avis C.E. 70.978/3 du 11 février 2022 sur un avant-projet devenu l'arrêté royal du 21 février 2022 'modifiant les arrêtés royaux n°s 4 et 20 en matière de taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne la diminution du taux de la taxe sur la valeur ajoutée relatif à la livraison d'électricité dans le cadre de contrats résidentiels', observation 8.

<sup>32</sup> Note de bas de page 9 de l'avis cité: Article 5, § 1<sup>er</sup>, I, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles'.

<sup>30</sup> Adv.RvS nr. 72.459/3 van 14 november 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 19 december 2022 'houdende toekenning van een tweede federale elektriciteit- en gaspremie'.

<sup>31</sup> Voetnoot 8 van het aangehaalde advies: adv.RvS 70.978/3 van 11 februari 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 21 februari 2022 'tot wijziging van de koninklijke besluiten nrs. 4 en 20 met betrekking tot de belasting over de toegevoegde waarde wat de verlaging van het tarief van de belasting over de toegevoegde waarde betreft voor de levering van elektriciteit in het kader van residentiële contracten', opmerking 8.

<sup>32</sup> Voetnoot 9 van het aangehaalde advies: Artikel 5, § 1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'.



diverses en matière d'énergie', la Cour constitutionnelle devait se prononcer sur une prime de chauffage accordée "au client résidentiel qui dispose d'un contrat de fourniture d'électricité pour son domicile au 31 mars 2022". Dans l'arrêt précité, la Cour constitutionnelle a souligné ce qui suit:

"B.4. Les parties requérantes soutiennent que les articles 18, § 2, 1°, et 19, § 1<sup>er</sup> et § 2, 4°, attaqués, de la loi du 28 février 2022 font naître une différence de traitement injustifiée entre les personnes qui sont titulaires d'un contrat d'électricité résidentiel et celles qui vivent dans une forme d'habitat collectif, en ce que seule la première catégorie de personnes a droit à la prime de chauffage.

Cette différence de traitement violerait les articles 10 et 11 de la Constitution (première branche du moyen unique). En ce qu'elle constituerait une discrimination indirecte fondée sur l'âge et sur le handicap, elle violerait les articles 2 et 11 du Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels (deuxième branche du moyen unique) et les articles 4, 5, 12, 19 et 28 de la Convention relative aux droits des personnes handicapées (troisième branche du moyen unique), lus en combinaison avec les articles 10 et 11 de la Constitution. La Cour examine les trois branches du moyen unique conjointement.

Il ressort de l'exposé du moyen que les parties requérantes critiquent en particulier l'exclusion des résidents des centres de soins résidentiels. La Cour limite dès lors son examen de la constitutionnalité des dispositions attaquées à cette catégorie de personnes.

(...)

B.7. La différence de traitement attaquée concerne les personnes qui sont titulaires d'un contrat d'électricité résidentiel et les résidents des centres de soins résidentiels. Ces résidents sont, dans la grande majorité des cas, des personnes âgées ou des personnes qui, en raison de leur autonomie réduite, ne sont pas ou plus en mesure de vivre seules. Il peut être admis que nombre d'entre elles puissent être considérées comme répondant à la définition de la "personne handicapée" telle qu'établie à l'article 1<sup>er</sup>, deuxième alinéa, de la Convention relative aux droits des personnes handicapées. Il s'ensuit que les dispositions attaquées engendrent une différence de traitement indirecte fondée sur l'âge et sur la situation de handicap.

B.8.1. Selon le Conseil des ministres, les personnes qui sont titulaires d'un contrat d'électricité résidentiel et les résidents des centres de soins résidentiels ne sont pas suffisamment comparables. Ces derniers ne seraient, en règle, confrontés à la hausse des prix de l'énergie qu'après avoir bénéficié de l'influence atténuante des tarifs plus avantageux dans le cadre des contrats énergétiques non résidentiels proposés aux centres de soins, de la norme énergétique, qui permet aux centres de soins résidentiels de recevoir une réduction sur leur facture d'énergie, et du fait que les centres de soins

énergie', moest het Grondwettelijk Hof zich uitspreken over een verwarmingspremie toegekend aan "de huishoudelijke afnemer die op 31 maart 2022 een leveringsovereenkomst heeft voor elektriciteit voor diens woonplaats". In het voornoemd arrest stelde het Grondwettelijk Hof:

"B.4. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden artikelen 18, § 2, 1°, en 19, § 1 en § 2, 4°, van de wet van 28 februari 2022 een onverantwoord verschil in behandeling invoeren tussen personen die een residentieel elektriciteitscontract hebben en personen die in een collectieve woonvorm wonen, in zoverre enkel de eerstgenoemde categorie recht heeft op de verwarmingspremie.

Dat verschil in behandeling zou de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden (eerste onderdeel van het enige middel). In zoverre het een indirecte discriminatie op grond van leeftijd en handicap zou vormen, zou het de artikelen 2 en 11 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (tweede onderdeel van het enige middel) en de artikelen 4, 5, 12, 19 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (derde onderdeel van het enige middel), in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, schenden. Het Hof onderzoekt de drie onderdelen van het enige middel samen.

Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat de verzoekende partijen in het bijzonder de uitsluiting bekritisieren van de bewoners van woonzorgcentra. Het Hof beperkt dan ook zijn onderzoek van de grondwettigheid van de bestreden bepalingen tot die categorie van personen.

(...)

B.7. Het bestreden verschil in behandeling heeft betrekking op personen die een residentieel elektriciteitscontract hebben en op bewoners van woonzorgcentra. Die bewoners zijn in de overgrote meerderheid van de gevallen ouderen of personen die, wegens een vermindering van zelfredzaamheid, niet (meer) in staat zijn om alleen te wonen. Er kan van worden uitgegaan dat een groot aantal van die personen beantwoordt aan de definitie van een persoon met een handicap, zoals die is vastgelegd bij artikel 1, tweede alinea, van het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Daaruit volgt dat de bestreden bepalingen een indirect verschil in behandeling op grond van leeftijd en handicap teweegbrengen.

B.8.1. Volgens de Ministerraad zijn personen die een residentieel elektriciteitscontract hebben en bewoners van woonzorgcentra niet voldoende vergelijkbaar. De laatstgenoemden zouden in de regel pas met de stijgende energieprijzen worden geconfronteerd na de milderende invloed van de gunstigere tarieven in de niet-residentieële energiecontracten van woonzorgcentra, van de energienorm waardoor de woonzorgcentra een korting op hun energiefactuur ontvangen en van het gegeven dat woonzorgcentra hun bewoners de elektriciteits- en verwarmingskosten slechts kunnen doorrekenen via de

résidentiels ne peuvent répercuter les coûts d'électricité et de chauffage sur leurs résidents que par le tarif journalier et dans la mesure où la réglementation concernée prévue par les communautés les y autorise.

B.8.2. Il ne faut pas confondre différence et non-comparabilité. Les différences soulevées par le Conseil des ministres peuvent certes constituer un élément dans l'appréciation d'une différence de traitement, mais elles ne sauraient suffire pour conclure à la non-comparabilité, sous peine de vider de sa substance le contrôle au regard du principe d'égalité et de non-discrimination.

B.9.1. En vertu des articles 18, § 2, 1°, et 19, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, attaqués, de la loi du 28 février 2022, la prime de chauffage est accordée "au client résidentiel qui dispose d'un contrat de fourniture d'électricité pour son domicile au 31 mars 2022".

L'article 19, § 1<sup>er</sup>, alinéa 2, de la loi du 28 février 2022 dispose qu'"aux intéressés habitant à la même adresse et faisant partie du même ménage, une seule prime chauffage est accordée". Il s'ensuit qu'une seule prime de chauffage est accordée par ménage.

L'article 19, § 2, 4°, attaqué, de la loi du 28 février 2022 exclut expressément de l'application de la prime de chauffage les "personnes vivant dans un logement où les personnes paient des frais de séjour ou qui bénéficient de subventions de fonctionnement".

B.9.2. La différence de traitement attaquée repose sur un critère objectif, à savoir le fait pour la personne concernée d'être titulaire ou non d'un contrat de fourniture d'électricité résidentiel.

B.10. Il ressort des travaux préparatoires mentionnés en B.1.3 que l'objectif de la prime est "d'accorder un soutien financier au plus grand nombre possible de citoyens afin de les aider à faire face à l'augmentation du coût du chauffage de leur logement, quelle que soit la source de chauffage utilisée" (Doc. parl., Chambre, 2021-2022, DOC 55 2465/006, p. 16).

Les titulaires d'un contrat de fourniture d'électricité résidentiel et les résidents des centres de soins résidentiels se trouvent objectivement dans des situations différentes. En effet, même si le tarif journalier dû par les résidents des centres de soins résidentiels couvre les dépenses liées à la consommation d'énergie et que ce tarif journalier augmente en partie du fait de l'augmentation des prix de l'énergie, ces résidents, en ce qu'ils bénéficient d'un service global, ne payent pas eux-mêmes directement l'énergie qu'ils consomment, de sorte qu'ils sont moins directement confrontés à l'augmentation des prix de l'énergie. Ainsi, le législateur a pu raisonnablement considérer que ces résidents ne sont pas affectés par l'augmentation des prix de l'énergie dans la même mesure que les titulaires d'un contrat de fourniture d'électricité résidentiel.

B.11.1. Il n'est pas établi que la différence de traitement attaquée produit des effets disproportionnés à l'égard des

dagprijs en in de mate waarin dit toegelaten wordt door de betrokken regeling van de gemeenschappen.

B.8.2. Verschil en niet-vergelijkbaarheid mogen niet worden verward. Het verschil waarnaar de Ministerraad verwijst, kan weliswaar een element zijn in de beoordeling van een verschil in behandeling, maar het kan niet volstaan om tot de niet-vergelijkbaarheid te besluiten, anders zou de toetsing aan het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie van elke inhoud worden ontdaan.

B.9.1. Krachtens de bestreden artikelen 18, § 2, 1°, en 19, § 1, eerste lid, van de wet van 28 februari 2022 wordt de verwarmingspremie toegekend aan "de huishoudelijke afnemer die op 31 maart 2022 een leveringsovereenkomst heeft voor elektriciteit voor diens woonplaats".

Artikel 19, § 1, tweede lid, van de wet van 28 februari 2022 bepaalt dat "voor de betrokkenen die op hetzelfde adres wonen en die deel uitmaken van hetzelfde huishouden, [...] de verwarmingspremie slechts één keer [wordt] toegekend". De verwarmingspremie wordt bijgevolg per huishouden slechts één keer toegekend.

Het bestreden artikel 19, § 2, 4°, van de wet van 28 februari 2022 sluit de "personen die verblijven in een woongegeheid waar de inwoners verblijfskosten betalen of waarvoor werkingsstoelagen worden toegekend" uitdrukkelijk uit van de toepassing van de verwarmingspremie.

B.9.2. Het bestreden verschil in behandeling berust op een objectief criterium, namelijk, voor de betrokken persoon, het al dan niet beschikken over een residentiële leveringsovereenkomst voor elektriciteit.

B.10. Uit de in B.1.3 vermelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de premie tot doel heeft "een financiële steun toe te kennen aan het grootst mogelijk aantal burgers voor de toegenomen verwarmingskostprijs van hun woning, onafhankelijk van de gebruikte verwarmingsbron" (Parl. St., Kamer, 2021-2022, DOC 55 2465/006, p. 16).

Personen met een residentiële leveringsovereenkomst voor elektriciteit en bewoners van woonzorgcentra bevinden zich objectief in verschillende situaties. Immers, ook al dekt de dagprijs die verschuldigd is door bewoners van woonzorgcentra de uitgaven verbonden aan het energieverbruik en stijgt die dagprijs gedeeltelijk door de stijgende energieprijzen, betalen die bewoners, doordat zij een globaal dienstenpakket genieten, niet zelf rechtstreeks de energie die zij verbruiken, zodat zij op een minder directe wijze worden geconfronteerd met de hogere energieprijzen. De wetgever kon aldus redelijkerwijs ervan uitgaan dat die bewoners niet in dezelfde mate door de hogere energieprijzen worden geraakt als de personen met een residentiële leveringsovereenkomst voor elektriciteit.

B.11.1. Er wordt niet aangetoond dat het bestreden verschil in behandeling onevenredige gevolgen heeft voor de bewoners

résidents de centres de soins résidentiels. Ainsi qu'il ressort en effet des travaux préparatoires de la loi du 19 décembre 2022 qui a introduit dans l'ordre juridique la seconde prime fédérale de gaz et d'électricité, postérieurs aux dispositions attaquées, ces résidents ne sont confrontés à l'augmentation des prix de l'énergie "qu'après l'influence combinée et atténuante: 1.) des tarifs plus avantageux dans le cadre des contrats énergétiques non résidentiels proposés aux établissements de santé, 2.) [de] la norme énergétique introduite par la loi du 28 février 2022 portant des dispositions diverses en matière d'énergie et 3.) [des] réglementations prévues par les communautés, qui contiennent des restrictions sur la mesure dans laquelle les établissements de soins peuvent répercuter les coûts énergétiques sur leurs résidents et avec lesquelles [le législateur fédéral] ne souhaite pas interférer" (*Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, DOC 55 3016/001, p. 7). Il convient par ailleurs de tenir compte des aides octroyées par l'autorité fédérale et par les entités fédérées aux entreprises et, le cas échéant, aux centres de soins résidentiels, pour les aider à faire face à l'augmentation du coût de l'énergie.

B.11.2. La Cour doit également tenir compte, dans son examen de la proportionnalité de la mesure, du fait que, comme il est dit en B.7, les dispositions attaquées ont pour effet de traiter de manière défavorable certaines personnes âgées ou en situation de handicap. Les personnes concernées subissent dès lors un préjudice spécifique qui est indirectement basé sur leur âge ou sur leur situation de handicap. Dès lors que la différence de traitement indirecte est fondée sur la situation de handicap, elle doit reposer sur des raisons particulièrement impérieuses (CEDH, 30 avril 2009, *Glor c. Suisse*, ECLI:CE:ECHR:2009:0430JUD001344404, § 84; 10 mars 2011, *Kiyutin c. Russie*, ECLI:CE:ECHR:2011:0310JUD000270010, § 63). Compte tenu de la circonstance que la mesure attaquée fait partie d'un ensemble de dispositions par lesquelles le législateur a voulu donner rapidement une première réponse à l'impact de l'augmentation exceptionnelle des prix de l'énergie, il peut être admis que la différence de traitement repose sur des raisons d'ordre socio-économique particulièrement impérieuses".

Une analyse similaire a été effectuée par la Cour constitutionnelle dans son récent arrêt n° 33/2024 du 21 mars 2024.

8.3.1. La question se pose tout d'abord de savoir si le raisonnement exposé dans l'arrêt précité de la Cour constitutionnelle, selon lequel les résidents de maisons de repos "sont moins directement confrontés à l'augmentation des prix de l'énergie" et que, de ce fait, "ces résidents ne sont pas affectés par l'augmentation des prix de l'énergie dans la même mesure" est bel et bien entièrement applicable par analogie en l'espèce. Dans l'arrêt précité, la comparaison est faite à l'égard de titulaires d'un contrat de fourniture d'électricité pour leur domicile, qui paient par conséquent directement l'énergie qu'ils consomment. L'avant-projet fait cependant le choix politique d'alléger les coûts de l'énergie pour les personnes à qui ces coûts ne sont pas facturés directement par les fournisseurs d'énergie, mais sont ensuite réclamés par le truchement d'un tiers, ce qui peut donner lieu à des différences de traitement difficilement justifiables (voir à cet égard également l'observation 8.4 ci-après). En outre, alors que la réglementation qui a fait l'objet d'un arrêt de la Cour

van de woonzorgcentra. Zoals immers blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 19 december 2022 die de tweede federale gas- en elektriciteitspremie in de rechtsorde heeft geïntroduceerd – die dateert van na de bestreden bepalingen -, worden die bewoners slechts met de hogere energieprijzen geconfronteerd "na de gecombineerde, milderende invloed van: 1.) de gunstigere tarieven in het kader van de niet-residentiële energiecontracten waarover zorginstellingen beschikken, 2.) de energienorm die geïntroduceerd werd door de wet van 28 februari 2022 houdende diverse bepalingen inzake energie en 3.) de regelingen voorzien door de gemeenschappen die beperkingen inhouden rond de mate waarin zorginstellingen energiekosten kunnen doorrekenen aan hun bewoners, en waarmee [de federale wetgever] niet wenst te interfereren" (Parl. St., Kamer, 2022-2023, DOC 55 3016/001, p. 7). Er dient overigens rekening te worden gehouden met de steunmaatregelen van de federale overheid en van de deelentiteiten die worden toegekend aan de ondernemingen en, in voorkomend geval, aan de woonzorgcentra, om hen te helpen het hoofd te bieden aan de stijgende energiekosten.

B.11.2. Het Hof moet, in zijn onderzoek van de evenredigheid van de maatregel, ook rekening ermee houden dat, zoals in B.7 is vermeld, de bestreden bepalingen tot gevolg hebben sommige ouderen of personen met een handicap ongunstig te behandelen. De betrokken personen lijden dus een specifiek nadeel dat indirect berust op hun leeftijd of op hun handicap. Daar het indirecte verschil in behandeling berust op de handicap, moet het steunen op bijzonder dwingende redenen (EHRM, 30 april 2009, *Glor t. Zwitserland*, ECLI:CE:ECHR:2009:0430JUD001344404, § 84; 10 maart 2011, *Kiyutin t. Rusland*, ECLI:CE:ECHR:2011:0310JUD000270010, § 63). Gelet op het gegeven dat de bestreden maatregel deel uitmaakt van een geheel van maatregelen waarbij de wetgever snel een eerste antwoord heeft willen bieden op de impact van de buitengewone stijging van de energieprijzen, kan worden aangenomen dat die maatregel op bijzondere dwingende redenen van sociaaleconomische aard berust."

Een gelijkaardige analyse werd door het Grondwettelijk Hof gemaakt in het recente arrest nr. 33/2024 van 21 maart 2024.

8.3.1. De vraag rijst vooreerst of de redenering vermeld in het voornoemd arrest van het Grondwettelijk Hof dat rusthuisbewoners op "minder directe wijze worden geconfronteerd met de hogere energieprijzen" waardoor "die bewoners niet in dezelfde mate door de hogere energieprijzen worden geraakt" *in casu* wel volledig naar analogie toepasbaar is. De vergelijking werd in het voormeld arrest gemaakt ten aanzien van personen die een leveringsovereenkomst hebben voor elektriciteit voor hun woonplaats en aldus rechtstreeks de energie die zij verbruiken betalen. In het voorontwerp wordt echter de beleidskeuze gemaakt om de energiekosten te verlichten voor personen aan wie deze kosten niet op rechtstreekse wijze door energieleveranciers worden gefactureerd, maar nadien worden ingevorderd via een derde, hetgeen kan leiden tot moeilijk te verantwoorden verschillen in behandeling (zie in dit verband ook verder opmerking 8.4). Terwijl de regeling die door het Grondwettelijk Hof werd beoordeeld een snel antwoord op de impact van de buitengewone stijging van

constitutionnelle concernait une réponse rapide à l'impact de l'augmentation exceptionnelle des prix de l'énergie, en l'espèce, c'est une réglementation structurelle qui est créée, prévoyant, pour une durée indéterminée, un régime de soutien pour les personnes à revenus modestes ou dans une situation précaire qui ne sont pas éligibles aux tarifs sociaux pour des raisons techniques.

Par conséquent, il ne faut pas tant comparer les clients disposant d'un raccordement individuel aux clients se situant derrière un point de raccordement collectif, mais plutôt les différentes catégories de clients se situant derrière un point de raccordement collectif, parmi lesquels ceux qui respectent les conditions visées dans l'avant-projet seront éligibles à la prime tarif social, alors que les occupants de maisons de repos et de soins en sont exclus. Dans ces circonstances, la différence ne peut plus être justifiée par les restrictions techniques qui se posent en l'absence d'un raccordement individuel et qui entravent une intervention immédiate des autorités.

En outre, les dispositions actuellement soumises pour avis semblent également avoir pour effet de traiter de manière défavorable certaines personnes âgées ou en situation de handicap. À cet égard, le délégué a été invité à expliquer les raisons particulièrement impérieuses qui justifient la différence de traitement indirecte. En 2024, compte tenu de la baisse des prix de l'énergie qui s'est opérée entre-temps, il n'est en effet plus question d'une "première réponse à l'impact de l'augmentation exceptionnelle des prix de l'énergie", que la Cour constitutionnelle a admise dans l'arrêt précité comme raison d'ordre socio-économique particulièrement impérieuse. Le délégué a répondu en ces termes:

"Het verschil in behandeling heeft in voorliggend voorontwerp van wet betrekking op enerzijds de personen en gezinnen die een huishoudelijk energieverbruik hebben (criterium: woon-eenheid) via een collectief aansluitingspunt en anderzijds de personen en gezinnen die dat niet hebben.

Die tweede groep personen, waaronder rusthuisbewoners maar evenzeer elk gezin met een individueel aansluitingspunt of jongeren in collectieve woonvormen, is een zeer grote en diverse groep aan afnemers waarvan niet kan worden gesteld dat zij 'in de overgrote meerderheid van de gevallen ouderen of personen [zijn] die, wegens een vermindering van zelfredzaamheid, niet (meer) in staat zijn om alleen te wonen'.

Het nadeel dat de betrokken personen van deze tweede groep lijden, is bijgevolg noch een specifiek, noch een indirect nadeel dat berust op hun leeftijd of op hun handicap.

Aangezien er met voorliggend voorontwerp van wet geen sprake is van een ongunstig indirect verschil in behandeling op grond van leeftijd en/of handicap dient er bijgevolg evenmin te worden voldaan aan de vereiste van bijzonder dwingende redenen ter rechtvaardiging van een dergelijk onderscheid op grond van leeftijd en/of handicap".

La thèse du délégué selon laquelle il n'est pas question d'un préjudice indirect sur la base de l'âge ou du handicap ne

de energieprijzen betrof, wordt *in casu* voorts een structurele regeling gecreëerd waarbij voor onbepaalde duur wordt voorzien in een steunregeling voor personen met een laag inkomen of een onzekere situatie die om technische redenen niet in aanmerking komen voor de sociale tarieven.

Bijgevolg moet niet zozeer worden vergeleken tussen afnemers met een individuele aansluiting en afnemers achter een collectief aansluitingspunt, maar tussen verschillende categorieën van afnemers achter een collectief aansluitingspunt, waarvan degenen die aan de voorwaarden in het voorontwerp voldoen in aanmerking zullen komen voor de toekenning van de sociale tariefpremie, maar bewoners van rust- en verzorgingstehuizen worden uitgesloten. In die omstandigheden kan het verschil niet langer worden verantwoord door de technische restricties die zich stellen door het gebrek aan een individuele aansluiting en die in de weg staan van een onmiddellijk overheidsoptreden.

Daarnaast lijken ook de nu om advies voorgelegde bepalingen tot gevolg te hebben sommige ouderen of personen met een handicap ongunstig te behandelen. De gemachtigde werd in dit verband gevraagd om toe te lichten welke bijzondere dwingende redenen het indirecte verschil in behandeling verantwoordt. Anno 2024 is er immers, gelet op de inmiddels gedaalde energieprijzen, niet langer sprake van een "eerste antwoord (...) op de impact van de buitengewone stijging van de energieprijzen" dat het Grondwettelijk Hof in het voornoemd arrest als bijzondere dwingende redenen van sociaaleconomische aard heeft aanvaard. De gemachtigde antwoordde:

"Het verschil in behandeling heeft in voorliggend voorontwerp van wet betrekking op enerzijds de personen en gezinnen die een huishoudelijk energieverbruik hebben (criterium: woon-eenheid) via een collectief aansluitingspunt en anderzijds de personen en gezinnen die dat niet hebben.

Die tweede groep personen, waaronder rusthuisbewoners maar evenzeer elk gezin met een individueel aansluitingspunt of jongeren in collectieve woonvormen, is een zeer grote en diverse groep aan afnemers waarvan niet kan worden gesteld dat zij 'in de overgrote meerderheid van de gevallen ouderen of personen [zijn] die, wegens een vermindering van zelfredzaamheid, niet (meer) in staat zijn om alleen te wonen'.

Het nadeel dat de betrokken personen van deze tweede groep lijden, is bijgevolg noch een specifiek, noch een indirect nadeel dat berust op hun leeftijd of op hun handicap.

Aangezien er met voorliggend voorontwerp van wet geen sprake is van een ongunstig indirect verschil in behandeling op grond van leeftijd en/of handicap dient er bijgevolg evenmin te worden voldaan aan de vereiste van bijzonder dwingende redenen ter rechtvaardiging van een dergelijk onderscheid op grond van leeftijd en/of handicap."

De stelling van de gemachtigde dat er geen sprake is van een indirect nadeel op basis van leeftijd of handicap kan niet



saurait convaincre complètement. Dans l'arrêt précité, il était en effet également question d'une règle générale (à savoir "le client résidentiel qui dispose d'un contrat de fourniture d'électricité pour son domicile au 31 mars 2022"), dont l'impact sur les occupants de maisons de repos et de soins a ensuite fait l'objet d'un examen spécifique.

Par conséquent, les auteurs du projet soumettront l'exclusion des occupants des maisons de repos et de soins à un examen supplémentaire, afin de mieux justifier l'inégalité de traitement entre les deux catégories de clients se situant derrière un point de raccordement collectif. À cet égard, il conviendra de démontrer dans quelle mesure les clients exclus sont effectivement protégés d'une autre manière<sup>33</sup>.

8.4. Un autre aspect pertinent pour l'appréciation de l'exclusion des occupants des maisons de repos et de soins à la lumière du principe d'égalité est la justification du choix de rendre éligibles aux primes prévues dans l'avant-projet des personnes qui vivent dans d'autres établissements résidentiels pour personnes âgées et qui bénéficient dans ce cadre également d'un service global déterminé.

Le délégué a fait savoir à cet égard qu'il résulte de la définition contenue à l'article 3, 7°, de l'avant-projet que les occupants de logements à assistance disposant d'un point de raccordement collectif sont éligibles à la prime tarif social et a donné à ce sujet la justification suivante:

"Bewoners van assistentiewoningen met een collectief aansluitingspunt komen inderdaad in aanmerking voor de sociaaltariefpremie. Dit voor zover zij de assistentiewoning betrekken als hoofdverblijfplaats en de wooneenheid als zelfstandig kan beschouwd worden overeenkomstig de voorziene definitie in art. 3, 8° (m.n. een huis, appartement, studio of andere constructie betreffen die beschikt over ten minste een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid en in de kadastrale documentatie geïdentificeerd is als gekadastraerd gebouwd onroerend goed of een onderdeel daarvan met een eigen kadastraal patrimoniumperceel). De beoordeling of een aanvraag voor een sociaaltariefpremie ingediend bij de FOD Economie met betrekking tot een assistentiewoning aan deze vereisten voldoet zal telkens *in concreto*, rekening houdend

volledig overtuigen. In het hoger aangehaald arrest was er immers ook sprake van een algemene regels (namelijk "de huishoudelijke afnemer die op 31 maart 2022 een leveringsovereenkomst heeft voor elektriciteit voor diens woonplaats"), waarvan de impact op de bewoners van woonzorgcentra vervolgens specifiek onderzocht werd.

Bijgevolg zullen de stellers van het ontwerp de uitsluiting van de bewoners van rust- en verzorgingstehuizen aan een bijkomend onderzoek moeten onderwerpen teneinde de ongelijke behandeling van twee categorieën van afnemers achter een collectief aansluitingspunt beter te verantwoorden. Daarbij zal moeten worden aangetoond in welke mate de uitgesloten afnemers effectief op een andere manier beschermd worden.<sup>33</sup>

8.4. Een ander aspect dat relevant is voor de beoordeling van de uitsluiting van de bewoners van woonzorgcentra in het licht van het gelijkheidsbeginsel is de verantwoording van de keuze om personen die in andere residentiële ouderen-voorzieningen wonen en daarbij eveneens van een bepaald dienstenpakket genieten wel in aanmerking te laten komen voor de premies waarin wordt voorzien in het voorontwerp.

De gemachtigde deelde in dit verband mee dat uit de definitie van artikel 3, 7°, van het voorontwerp volgt dat bewoners van assistentiewoningen met een collectief aansluitingspunt in aanmerking komen voor de sociaaltariefpremie en gaf daarbij de volgende verantwoording:

"Bewoners van assistentiewoningen met een collectief aansluitingspunt komen inderdaad in aanmerking voor de sociaaltariefpremie. Dit voor zover zij de assistentiewoning betrekken als hoofdverblijfplaats en de wooneenheid als zelfstandig kan beschouwd worden overeenkomstig de voorziene definitie in art. 3, 8° (m.n. een huis, appartement, studio of andere constructie betreffen die beschikt over ten minste een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid en in de kadastrale documentatie geïdentificeerd is als gekadastraerd gebouwd onroerend goed of een onderdeel daarvan met een eigen kadastraal patrimoniumperceel). De beoordeling of een aanvraag voor een sociaaltariefpremie ingediend bij de FOD Economie met betrekking tot een assistentiewoning aan deze vereisten voldoet zal telkens *in concreto*, rekening houdend

<sup>33</sup> La Cour constitutionnelle renvoie à cet égard à trois éléments qui ont été mis en avant dans les travaux préparatoires de la loi du 28 février 2022 'portant des dispositions diverses en matière d'énergie' (*Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, DOC 55 3016/001, p. 7), à savoir "1.) des tarifs plus avantageux dans le cadre des contrats énergétiques non résidentiels proposés aux établissements de santé, 2.) la norme énergétique introduite par la loi du 28 février 2022 portant des dispositions diverses en matière d'énergie et 3.) les réglementations prévues par les communautés, qui contiennent des restrictions sur la mesure dans laquelle les établissements de soins peuvent répercuter les coûts énergétiques sur leurs résidents et avec lesquelles [le législateur fédéral] ne souhaite pas interférer". Le Conseil d'État ne dispose pas d'informations suffisantes pour apprécier si ces éléments sont encore d'actualité. Néanmoins, il n'est pas évident de faire dépendre, au moins en partie, la compatibilité d'une mesure fédérale avec le principe d'égalité, de la possibilité pour les communautés de prendre des mesures compensatoires pouvant atténuer les conséquences de la politique fédérale.

<sup>33</sup> Het Grondwettelijk Hof verwijst in dat verband naar drie elementen die in de parlementaire voorbereiding van de wet van 28 februari 2022 'houdende diverse bepalingen inzake energie' (*Parl. St.*, Kamer, 2022-2023, DOC 55 3016/001, 7) naar voor werden geschoven, namelijk "1.) de gunstigere tarieven in het kader van de niet-residentiële energiecontracten waarover zorginstellingen beschikken, 2.) de energienorm die geïntroduceerd werd door de wet van 28 februari 2022 houdende diverse bepalingen inzake energie en 3.) de regelingen voorzien door de gemeenschappen die beperkingen inhouden rond de mate waarin zorginstellingen energiekosten kunnen doorrekenen aan hun bewoners, en waarmee [de federale wetgever] niet wenst te interfereren". De Raad van State beschikt niet over voldoende informatie om te beoordelen of die elementen nog actueel zijn. Niettemin is het niet evident om de verenigbaarheid van een federale maatregel met het gelijkheidsbeginsel minstens ten dele te laten afhangen van de mogelijkheid dat de gemeenschappen compenserende maatregelen kunnen nemen die de gevolgen van het federale beleid kunnen milderen.



met de feiten en situatie eigen aan de betreffende aanvraag, dienen te gebeuren.

Een bewoner van een assistentiewoning met een sociaal statuut en een individueel aansluitingspunt komt vandaag al in aanmerking voor het gewone sociaal tarief. Aangezien voorliggend voorontwerp als opzet heeft om een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie te garanderen dient ook de bewoner van een assistentiewoning met een sociaal statuut en een collectief aansluitingspunt in beginsel in aanmerking te komen voor de beoogde sociaaltariefpremies.

Dergelijke lezing lijkt ons overeenkomstig het verschil in situatie van woonzorgcentra ten aanzien van assistentiewoningen zoals voorzien in de regelgeving uitgewerkt door de bevoegde gemeenschappen.

Zo wordt een assistentiewoning gedefinieerd als “een individuele aangepaste woning of wooneenheid waarin de bewoner zelfstandig verblijft en een beroep kan doen op zorg;” (Artikel 1, 1°, van bijlage 10, van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2019 tot bepaling van de samenstelling van de dagprijs, de extra vergoedingen en de voorschotten ten gunste van derden aangerekend in de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf type 1). Verder wordt een groep van assistentiewoningen gedefinieerd als “een woonzorgvoorziening waar in een aangepaste infrastructuur en binnen een organisatorisch geheel ouderen zelfstandig en permanent verblijven, waarbij gedurende de dag en de nacht permanentie georganiseerd wordt, en waarbij zorg en ondersteuning aangeboden wordt waarop de gebruiker facultatief een beroep kan doen.” (art. 30 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019).

Er kan bijvoorbeeld ook verwezen worden naar de regelgeving van de Franse Gemeenschap dat *résidence-services* definieert als: ‘*un ou plusieurs bâtiments, quelle qu'en soit la dénomination, constituant un ensemble fonctionnel, géré par un pouvoir organisateur qui, à titre onéreux, offre à des personnes âgées de soixante ans au moins des logements particuliers leur permettant de mener une vie indépendante ainsi que des services auxquels elles peuvent librement faire appel.*’ (art. 2, eerste lid, 2°, Décret du 5 juin 1997 relatif aux maisons de repos, résidences-services et aux centres d'accueil de jour pour personnes âgées)

Het in de Memorie van toelichting aangehaalde Vlaamse ministerieel besluit van 7 juni 2023 voorziet dat de energiekost is vervat in de dagprijs van een woonzorgcentrum (zie enige bijlage, streepjes met betrekking tot: ‘- De verwarming van de kamer en gemeenschappelijke plaatsen, het onderhoud van deze installaties en de wijziging ervan; - Het stromende koude en warme water en het gebruik van elke sanitaire installatie; De elektrische installaties, hun onderhoud en elke wijziging ervan en het gemeenschappelijke elektriciteitsverbruik; Het elektriciteitsverbruik (inclusief het verbruik van alle individuele toestellen en installaties van de bewoner, zoals TV, radio, koelkast, WiFi, computer of PC, telefoon of mobiele telefoon,...)’). Ook het eerder vermelde decreet van de Franse Gemeenschap koppelt de erkenning van woonzorgcentra aan het naleven van de normen vastgelegd door

met de feiten en situatie eigen aan de betreffende aanvraag, dienen te gebeuren.

Een bewoner van een assistentiewoning met een sociaal statuut en een individueel aansluitingspunt komt vandaag al in aanmerking voor het gewone sociaal tarief. Aangezien voorliggend voorontwerp als opzet heeft om een meer rechtvaardige en omvattende toepassing van de sociale tarieven voor energie te garanderen dient ook de bewoner van een assistentiewoning met een sociaal statuut en een collectief aansluitingspunt in beginsel in aanmerking te komen voor de beoogde sociaaltariefpremies.

Dergelijke lezing lijkt ons overeenkomstig het verschil in situatie van woonzorgcentra ten aanzien van assistentiewoningen zoals voorzien in de regelgeving uitgewerkt door de bevoegde gemeenschappen.

Zo wordt een assistentiewoning gedefinieerd als ‘een individuele aangepaste woning of wooneenheid waarin de bewoner zelfstandig verblijft en een beroep kan doen op zorg;’ (Artikel 1, 1°, van bijlage 10, van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2019 tot bepaling van de samenstelling van de dagprijs, de extra vergoedingen en de voorschotten ten gunste van derden aangerekend in de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf type 1). Verder wordt een groep van assistentiewoningen gedefinieerd als “een woonzorgvoorziening waar in een aangepaste infrastructuur en binnen een organisatorisch geheel ouderen zelfstandig en permanent verblijven, waarbij gedurende de dag en de nacht permanentie georganiseerd wordt, en waarbij zorg en ondersteuning aangeboden wordt waarop de gebruiker facultatief een beroep kan doen.” (art. 30 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019).

Er kan bijvoorbeeld ook verwezen worden naar de regelgeving van de Franse Gemeenschap dat *résidence-services* definieert als: ‘*un ou plusieurs bâtiments, quelle qu'en soit la dénomination, constituant un ensemble fonctionnel, géré par un pouvoir organisateur qui, à titre onéreux, offre à des personnes âgées de soixante ans au moins des logements particuliers leur permettant de mener une vie indépendante ainsi que des services auxquels elles peuvent librement faire appel.*’ (art. 2, eerste lid, 2°, Décret du 5 juin 1997 relatif aux maisons de repos, résidences-services et aux centres d'accueil de jour pour personnes âgées)

Het in de Memorie van toelichting aangehaalde Vlaamse ministerieel besluit van 7 juni 2023 voorziet dat de energiekost is vervat in de dagprijs van een woonzorgcentrum (zie enige bijlage, streepjes met betrekking tot: ‘- De verwarming van de kamer en gemeenschappelijke plaatsen, het onderhoud van deze installaties en de wijziging ervan; - Het stromende koude en warme water en het gebruik van elke sanitaire installatie; De elektrische installaties, hun onderhoud en elke wijziging ervan en het gemeenschappelijke elektriciteitsverbruik; Het elektriciteitsverbruik (inclusief het verbruik van alle individuele toestellen en installaties van de bewoner, zoals TV, radio, koelkast, WiFi, computer of PC, telefoon of mobiele telefoon,...)’). Ook het eerder vermelde decreet van de Franse Gemeenschap koppelt de erkenning van woonzorgcentra aan het naleven van de normen vastgelegd door

de gemeenschapsregering met betrekking tot '*les modalités d'adaptation du prix d'hébergement ou d'accueil*,' (art. 5, § 2, eerste lid, 2°).

In tegenstelling tot woonzorgcentra voorziet het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2019 inzake assistentiewoningen dat wanneer desgevallend een dagprijs voor het genotsrecht van de assistentiewoning wordt aangerekend aan de bewoner (lees: niet van toepassing in geval van een aangekochte assistentiewoning én losstaand van de dagprijs met betrekking tot de kosten voor zorg en ondersteuning) dat dergelijke kosten gebaseerd dienen te zijn "*op de reële uitgaven die verband houden met het gebruik van de assistentiewoning*." (art. 22, tweede lid, van bijlage 10). Doorgaans wordt de energiekost verbonden aan de assistentiewoning echter uitgesloten van het genotsrecht, ook wel de wooncomponent genoemd, zoals vervat in de dagprijs. Als voorbeeld kan u via deze link de woonovereenkomst van Assistentiewoningen Residenties Reyselbergh raadplegen, waarin art. 6.5. voorziet in een provisie en afrekening op basis van werkelijk verbruik verbonden aan het individuele energieverbruik, alsook deze link met de woonovereenkomst van Assistentiewoningen Hof van Schoten BVBA waarin art. 10.1.2. voorziet in de uitsluiting van de nutsvoorzieningen van de dagprijs voor het genotsrecht.

De aangehaalde gemeenschapswetgeving inzake assistentiewoningen toont aan dat het verblijven in een assistentiewoning *a priori* een zelfstandige woonvorm betreft die wezenlijk verschilt van het verblijf in een woonzorgcentrum. Daarenboven valt uit de aangehaalde gemeenschapswetgeving alsook uit de voorbeelden uit de praktijk af te leiden dat de energiekost bij assistentiewoningen geen deel uitmaakt van een breder pakket aan goederen en/of diensten vervat in een gereguleerde *all-in* dagprijs, terwijl dit bij woonzorgcentra weldegelijk het geval is".

Il est permis de douter que, comme le déclare le délégué, il existe réellement en l'espèce une différence pertinente entre un séjour dans une maison de repos et de soins et un séjour dans un logement à assistance, à la lumière de l'objectif mentionné dans l'exposé des motifs, qui consiste à "[p]révoir une solution alternative au profit des ménages vulnérables pour lesquels l'application du tarif social n'est pas possible en l'absence d'un point de raccordement individuel". Il s'agit dans les deux cas d'établissements résidentiels pour personnes âgées – même s'il y a une différence dans la pratique au niveau du degré d'autonomie des occupants. En outre, indépendamment de la constatation que les conventions auxquelles se réfère le délégué concernent des logements à assistance disposant de points de raccordement individuels<sup>34</sup>, on aperçoit mal pourquoi une intervention éventuelle est prévue pour un certain type d'établissements résidentiels pour personnes âgées, alors qu'elle est complètement exclue pour les occupants d'une maison de repos et de soins. En effet, peu importe pour la personne en situation de vulnérabilité que le coût de l'énergie fasse partie d'un ensemble de biens et/ou de services proposé par le biais d'un prix global ou qu'il fasse par exemple l'objet

<sup>34</sup> La référence du délégué aux conventions standard pour les logements à assistance dotés de points de raccordement individuels n'est pas pertinente, étant donné que la question qui se pose concerne les occupants qui ne disposent pas de points de raccordement individuels.

de gemeenschapsregering met betrekking tot '*les modalités d'adaptation du prix d'hébergement ou d'accueil*,' (art. 5, § 2, eerste lid, 2°).

In tegenstelling tot woonzorgcentra voorziet het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2019 inzake assistentiewoningen dat wanneer desgevallend een dagprijs voor het genotsrecht van de assistentiewoning wordt aangerekend aan de bewoner (lees: niet van toepassing in geval van een aangekochte assistentiewoning én losstaand van de dagprijs met betrekking tot de kosten voor zorg en ondersteuning) dat dergelijke kosten gebaseerd dienen te zijn "*op de reële uitgaven die verband houden met het gebruik van de assistentiewoning*." (art. 22, tweede lid, van bijlage 10). Doorgaans wordt de energiekost verbonden aan de assistentiewoning echter uitgesloten van het genotsrecht, ook wel de wooncomponent genoemd, zoals vervat in de dagprijs. Als voorbeeld kan u via deze link de woonovereenkomst van Assistentiewoningen Residenties Reyselbergh raadplegen, waarin art. 6.5. voorziet in een provisie en afrekening op basis van werkelijk verbruik verbonden aan het individuele energieverbruik, alsook deze link met de woonovereenkomst van Assistentiewoningen Hof van Schoten BVBA waarin art. 10.1.2. voorziet in de uitsluiting van de nutsvoorzieningen van de dagprijs voor het genotsrecht.

De aangehaalde gemeenschapswetgeving inzake assistentiewoningen toont aan dat het verblijven in een assistentiewoning *a priori* een zelfstandige woonvorm betreft die wezenlijk verschilt van het verblijf in een woonzorgcentrum. Daarenboven valt uit de aangehaalde gemeenschapswetgeving alsook uit de voorbeelden uit de praktijk af te leiden dat de energiekost bij assistentiewoningen geen deel uitmaakt van een breder pakket aan goederen en/of diensten vervat in een gereguleerde *all-in* dagprijs, terwijl dit bij woonzorgcentra weldegelijk het geval is."

Er kan betwijfeld worden of het werkelijk zo is dat, zoals de gemachtigde stelt, *in casu* een pertinent verschil bestaat tussen een verblijf in een woonzorgcentrum en een verblijf in een assistentiewoning in het licht van de in de memorie van toelichting vermelde doelstelling om te "voorzien in een alternatief ten gunste van de kwetsbare gezinnen voor wie de toepassing van het sociaal tarief niet mogelijk is bij gebrek aan een individueel aansluitingspunt". In beide gevallen gaat het – ook al zal de mate van het zelfstandig kunnen wonen inderdaad in de praktijk verschillen – om residentiële ouderenvoorzieningen. Daargelaten de vaststelling dat de overeenkomsten waar de gemachtigde naar verwijst assistentiewoningen met individuele aansluitingspunten betreffen,<sup>34</sup> valt voorts niet goed in te zien waarom voor een bepaald type van residentiële ouderenvoorzieningen wel in een eventuele tussenkomst wordt voorzien, maar dit geheel wordt uitgesloten voor bewoners van een woonzorgcentrum. Voor een persoon in een kwetsbare situatie maakt het immers niet uit of de energiekost deel uitmaakt van een pakket aan goederen en/of diensten die wordt aangeboden via een globale prijs, dan wel of er bijvoorbeeld een afzonderlijke verrekening gebeurt. In

<sup>34</sup> De verwijzing van de gemachtigde naar standaardovereenkomsten voor assistentiewoningen met individuele aansluitingspunten zijn niet relevant, aangezien de vraagstelling die voorligt de bewoners betreft die geen individuele aansluitingspunten hebben.

d'un règlement distinct. Dans les deux cas, il faudra payer en partie pour le coût de l'énergie.

Dès lors, les auteurs de l'avant-projet devront pouvoir mieux justifier pourquoi la différence de traitement entre des formes d'établissements résidentiels pour personnes âgées comparables du point de vue de la charge des coûts de l'énergie est conforme au principe d'égalité.

8.5. Enfin, le délégué a été invité à fournir des explications supplémentaires au sujet de l'exclusion de certaines autres formes de logement dans lesquelles la fourniture à différents occupants se fait par le biais d'un point de raccordement collectif.

8.5.1 En ce qui concerne les étudiants qui logent dans des kots, leur exclusion peut se justifier par le fait qu'ils n'ont en principe pas leur résidence principale à l'adresse de leur kot. Si certains étudiants sont bel et bien légalement domiciliés dans une chambre d'étudiants, rien ne semble justifier leur exclusion de la prime tarif social<sup>35</sup>.

8.5.2 En ce qui concerne la cohabitation de plusieurs ménages dans un même logement sans autre division cadastrale, il est ressorti des explications fournies par le délégué que tous les occupants sont considérés comme faisant partie d'un ménage, même s'ils ne sont pas apparentés. Cela implique cependant que dès que l'un des membres de ce ménage répond aux conditions pour l'octroi du tarif social, ce tarif est appliqué au point de raccordement unique, de sorte que l'on peut admettre qu'ils n'ont pas besoin de la prime tarif social.

8.5.3 Enfin, on peut admettre que l'autorité fédérale exclue les clients qui résident dans des zones sans raccordement individuel où l'habitation permanente n'est pas autorisée, même si les clients en question y ont malgré tout leur résidence principale (de fait), afin de ne pas compromettre la politique des régions en matière de logement et d'aménagement du territoire.

#### EXAMEN DU TEXTE

##### Article 3

9. L'article 3, 10°, de l'avant-projet définit le terme "zone sans raccordement individuel" par une référence croisée à la réglementation relative à l'aménagement du territoire des régions. Pour la Région flamande et la Région wallonne, il s'agit de références dynamiques à des dispositions décretales spécifiques. Pour la Région de Bruxelles-Capitale<sup>36</sup>, il est toutefois fait référence à "un règlement similaire à ceux visés [pour la Région flamande et la Région wallonne]". Cette manière de définir ce terme, qui est crucial pour le champ d'application de la réglementation en projet, n'est pas sûre sur le plan juridique.

<sup>35</sup> De plus, ils ne semblent pas non plus être éligibles aux mécanismes de compensation mentionnés dans la note de bas de page 30, qui s'appliquent aux occupants des maisons de repos et de soins.

<sup>36</sup> Le mot "bruxelloise" sera remplacé par les mots "de Bruxelles-Capitale" dans la disposition en projet.

beide gevallen zal er gedeeltelijk voor de energiekost moeten betaald worden.

De stellers van het voorontwerp zullen aldus beter moeten kunnen verantwoorden waarom het verschil in behandeling tussen op het vlak van de last van de energiekosten vergelijkbare vormen van residentiële ouderenvoorzieningen in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel.

8.5. Ten slotte is de gemachtigde om bijkomende toelichting gevraagd over de uitsluiting van bepaalde andere woonvormen waarbij de levering aan verschillende bewoners gebeurt via een collectief aansluitingspunt.

8.5.1 Wat kotstudenten betreft kan hun uitsluiting verantwoord worden door het feit dat zij in beginsel niet hun hoofdverblijfplaats hebben op hun studentenadres. Indien bepaalde studenten echter wél wettig zouden zijn gedomicilieerd op een studentenkamer lijkt niets te verantwoorden dat zij zouden worden uitgesloten van de sociale tariefpremie.<sup>35</sup>

8.5.2 Wat de *co-housing* van verschillende gezinnen in eenzelfde woning zonder verdere kadastrale onderverdeling betreft is uit de toelichting van de gemachtigde gebleken dat alle bewoners, ook als zij niet met elkaar verwant zijn, als een gezin zullen worden beschouwd. Dat heeft echter tot gevolg dat van zodra een van de leden ervan aan de voorwaarden voor de toekenning van het sociaal tarief voldoet, dat tarief zal worden toegepast op het enige aansluitingspunt, zodat kan worden aangenomen dat zij geen nood hebben aan de sociale tariefpremie.

8.5.3 Ten slotte kan worden aanvaard dat de federale overheid afnemers uitsluit die verblijven in gebieden zonder individuele aansluiting waar permanente bewoning niet is toegelaten, ook al zouden de afnemers in kwestie toch op die plaats (feitelijk) hun hoofdverblijfplaats hebben, teneinde het beleid van de gewesten inzake huisvesting en ruimtelijke ordening niet te ondergraven.

#### ONDERZOEK VAN DE TEKST

##### Artikel 3

9. In artikel 3, 10°, van het voorontwerp wordt de term "gebied zonder individuele aansluiting" gedefinieerd onder kruisverwijzing naar de regelgeving inzake ruimtelijke ordening van de gewesten. Voor het Vlaamse en het Waalse Gewest gebeurt dat door dynamische verwijzingen naar specifieke decretale bepalingen. Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gebeurt dat echter door te verwijzen naar "gelijkaardige regelgeving als bedoeld [voor het Vlaamse en Waalse Gewest]". Dat is geen rechtszekere manier om die term, die cruciaal is voor het toepassingsgebied van de ontworpen regeling, te definiëren.

<sup>35</sup> Zij lijken bovendien ook niet in aanmerking te komen voor de compensatiemechanismen vermeld in voetnoot 30, die voor bewoners van rust- en verzorgingsinstellingen gelden.

<sup>36</sup> Het woord "Hoofdstedelijke" moet worden ingevoegd in de ontworpen bepaling.

Article 17

10. À l'article 17, alinéa 2, de l'avant-projet, la référence à l'"article VX.4", inexistant, du Code de droit économique sera remplacée par une référence à l'article XV.4 de ce code.

En outre, le mot "recht" manque dans le texte néerlandais (il est fait référence au "Wetboek van economisch"). Il convient d'y remédier.

Enfin, la référence à l'"article XV.3, 1°, 2°, 3° et 5°" doit être corrigée en "article XV.3, *alinéa 1<sup>er</sup>*, 1°, 2°, 3° et 5°" du Code de droit économique.

Article 20

11. L'article 20 de l'avant-projet établit un régime qui s'applique lorsqu'un non-respect est constaté ou soupçonné. Comme l'a confirmé le délégué, il s'agit du non-respect visé à l'article 16, alinéa 1<sup>er</sup>, de l'avant-projet. Il y a lieu, dans un souci de clarté et de sécurité juridique, d'insérer à l'article 20 de l'avant-projet une référence à la disposition précitée.

12. Le régime des délais inscrit à l'article 20 de l'avant-projet ("dans un délai de quinze jours") est imprécis. Le délégué a fait savoir qu'il s'agit d'un délai de quinze jours après réception des moyens de défense, ce qui doit être indiqué dans le texte.

Article 22

13. L'article 22 de l'avant-projet dispose que "[l]e droit à une prime tarif social conformément aux chapitres 3, 4 et 5 et la possibilité d'en faire la demande s'appliquent à partir du 1<sup>er</sup> juillet 2024 et pour autant que le Roi ait donné effet aux articles 7 et 8, § 1<sup>er</sup>".

Pour certains aspects de l'avant-projet, une entrée en vigueur progressive est donc prévue<sup>37</sup>, ce qui est source d'insécurité juridique, étant donné que le justiciable doit, entre autres, vérifier lui-même si un aspect donné du régime concerne

<sup>37</sup> À cet égard, le délégué fait une distinction entre l'entrée en vigueur et le moment à partir duquel les faits pertinents entreraient dans le champ d'application intertemporel de cette nouvelle loi: "Er wordt in het voorontwerp niet voorzien in een specifieke bepaling inzake inwerkingtreding. De gemeenrechtelijke termijn van inwerkingtreding (10 dagen na bekendmaking) zal bijgevolg gelden. De in artikel 14, eerste lid, vermelde termijn dient in deze zin begrepen te worden. De in het ontworpen artikel 22 vermelde datum van 1 juli 2024 heeft eerder betrekking op de tenuitvoerlegging en dient te worden begrepen als het moment vanaf wanneer de relevante feiten onder het intertemporeel toepassingsgebied van deze nieuwe wet zouden vallen". Or, dans sa formulation actuelle, l'article 22 de l'avant-projet semble plutôt être qualifié de disposition d'entrée en vigueur.

Artikel 17

10. In artikel 17, tweede lid, van het voorontwerp dient de verwijzing naar het onbestaande "artikel VX.4" van het Wetboek van economisch recht te worden vervangen door een verwijzing naar artikel XV.4 van dat wetboek.

In de Nederlandse tekst ontbreekt voorts het woord "recht" (er wordt verwezen naar het "Wetboek van economisch"). Dit dient te worden gecorrigeerd.

Ten slotte moet de verwijzing naar "artikel XV.3, 1°, 2°, 3° en 5°" worden gecorrigeerd in "artikel XV.3, *eerste lid*, 1°, 2°, 3° en 5°" van het Wetboek van economisch recht.

Artikel 20

11. Artikel 20 van het voorontwerp stelt een regeling vast die geldt wanneer "een" niet-naleving wordt vastgesteld of vermoed. Zoals de gemachtigde bevestigde, gaat het om de niet-naleving bedoeld in artikel 16, eerste lid, van het voorontwerp. Er dient met het oog op de duidelijkheid en de rechtszekerheid een verwijzing naar de voornoemde bepaling te worden ingevoegd in artikel 20 van het voorontwerp.

12. De termijnregeling in artikel 20 van het voorontwerp ("binnen een termijn van vijftien dagen") is onduidelijk. De gemachtigde deelde mee dat het gaat om een termijn van vijftien dagen "na de ontvangst van de verweermiddelen", hetgeen in de tekst moet worden vermeld.

Artikel 22

13. In artikel 22 van het voorontwerp wordt bepaald dat "[h]et recht op een sociaaltariefpremie overeenkomstig de hoofdstukken 3, 4 en 5 en de mogelijkheid om een aanvraag daartoe in te dienen geldt vanaf 1 juli 2024 en voor zover de Koning uitvoering heeft gegeven aan de artikelen 7 en 8, § 1".

Voor bepaalde aspecten van het voorontwerp wordt aldus een gespreide inwerkingtreding vooropgesteld,<sup>37</sup> hetgeen aanleiding geeft tot rechtsonzekerheid, aangezien de rechtzoekende zelf onder meer moet nagaan of een bepaald aspect van de regeling betrekking heeft op het "recht op een

<sup>37</sup> De gemachtigde maakt in dit verband een onderscheid tussen de "inwerkingtreding" en "het moment vanaf wanneer de relevante feiten onder het intertemporeel toepassingsgebied van deze nieuwe wet zouden vallen": "Er wordt in het voorontwerp niet voorzien in een specifieke bepaling inzake inwerkingtreding. De gemeenrechtelijke termijn van inwerkingtreding (10 dagen na bekendmaking) zal bijgevolg gelden. De in artikel 14, eerste lid, vermelde termijn dient in deze zin begrepen te worden. De in het ontworpen artikel 22 vermelde datum van 1 juli 2024 heeft eerder betrekking op de tenuitvoerlegging en dient te worden begrepen als het moment vanaf wanneer de relevante feiten onder het intertemporeel toepassingsgebied van deze nieuwe wet zouden vallen.". In de huidige formulering lijkt artikel 22 van het voorontwerp eerder als een inwerkingtredingsbepaling te kwalificeren.



le “droit à une prime tarif social”<sup>38</sup> et qu’il doit de plus aussi vérifier si le Roi a déjà ou non donné effet à certains articles de l’avant-projet<sup>39</sup>. Le risque de confusion et d’insécurité juridique est encore accru par le fait que l’article 14, alinéa 1<sup>er</sup>, de l’avant-projet impose des obligations à des tiers à partir de “(...) quatre mois à compter de l’entrée en vigueur de la présente loi”, ce qui, selon le délégué, ne peut pas être compris comme une référence à la date mentionnée à l’article 22 de l’avant-projet.

On reformulera dès lors la disposition en projet. Il ressort de l’exposé des motifs que la formulation actuelle vise à donner suffisamment de temps au SPF Économie pour constituer une base de données, prévoir les arrêtés d’exécution nécessaires et donner à toutes les parties concernées un temps de préparation suffisant. À cet effet, il suffit par exemple de disposer à l’article 22 de l’avant-projet que la loi entre entièrement ou partiellement en vigueur à une date à fixer par le Roi (il est éventuellement aussi possible de prévoir une date limite).

\*

*Le greffier,*

Eline YOSHIMI

*Le président,*

Pierre LEFRANC

sociaaltariefpremie”<sup>38</sup> et bovendien ook moet nagaan of de Koning al dan niet uitvoering heeft gegeven aan bepaalde artikelen van het voorontwerp<sup>39</sup>. Het risico op verwarring en rechtsonzekerheid wordt nog groter doordat artikel 14, eerste lid, van het voorontwerp verplichtingen oplegt aan derden vanaf “(...) vier maanden volgend op de inwerkingtreding van deze wet”, hetgeen volgens de gemachtigde niet als een verwijzing naar de datum vermeld in artikel 22 van het voorontwerp kan worden begrepen.

De ontworpen bepaling dient dan ook anders te worden geformuleerd. Uit de memorie van toelichting blijkt dat via de huidige formulering wordt beoogd om voldoende tijd te geven aan de FOD Economie om een gegevensbestand uit te bouwen, de nodige uitvoeringsbesluiten te voorzien en alle betrokken partijen voldoende voorbereidingstijd te bieden. Daartoe volstaat het om in artikel 22 van het voorontwerp bijvoorbeeld te bepalen dat de wet geheel of gedeeltelijk in werking treedt op een door de Koning te bepalen datum (waarbij eventueel ook een uiterste datum kan worden vermeld).

\*

*De griffier,*

Eline YOSHIMI

*De voorzitter,*

Pierre LEFRANC

<sup>38</sup> Comp. avec l’avis C.E. 75.517/16 du 28 février 2024 sur un projet d’arrêté ministériel ‘tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) en tot wijziging van bijlage 4.2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu en het ministerieel besluit van 16 juni 2023 tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) en tot wijziging van bijlage 4.2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’, observation 10.1.

<sup>39</sup> La formulation à l’article 22 de l’avant-projet est imprécise sur ce point. Une ambiguïté existe quant au fait de savoir si l’arrêté d’exécution doit avoir été publié au *Moniteur belge* pour le 1<sup>er</sup> juillet prochain ou si l’arrêté doit également déjà être entré en vigueur à cette date.

<sup>38</sup> Vgl. adv. RvS 75.517/16 van 28 februari 2024 over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) en tot wijziging van bijlage 4.2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu en het ministerieel besluit van 16 juni 2023 tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) en tot wijziging van bijlage 4.2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’, opmerking 10.1.

<sup>39</sup> De formulering in artikel 22 van het voorontwerp is op dit punt onduidelijk. Zo is het dubbelzinnig of het uitvoeringsbesluit tegen 1 juli e.k. moet zijn bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* of dat het besluit op dat ogenblik ook al in werking moet zijn getreden.



**PROJET DE LOI**

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

*À tous, présents et à venir,*

SALUT.

Sur la proposition du ministre de l'Énergie,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La ministre de l'Énergie est chargée de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

**CHAPITRE 1<sup>ER</sup>****Dispositions générales****Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

**Art. 2**

Les termes visés dans la présente loi et ses arrêtés d'exécution sont calculés conformément à l'article 1.7 du Code civil.

**CHAPITRE 2****Définitions****Art. 3**

Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par:

1° loi Gaz: la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations;

2° loi Électricité: la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité;

**WETSONTWERP**

FILIP,

KONING DER BELGEN,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,*

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Energie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Energie is ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

**HOOFDSTUK 1****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**Art. 2**

De termijnen bedoeld in deze wet en de uitvoeringsbesluiten worden berekend overeenkomstig artikel 1.7 van het Burgerlijk Wetboek.

**HOOFDSTUK 2****Definities****Art. 3**

Voor de toepassing van deze wet moet worden verstaan onder:

1° Gaswet: de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen;

2° Elektriciteitswet: de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

3° code EAN: European Article Numbering Code, champ numérique unique de 18 positions pour l'identification d'un point de raccordement au réseau de distribution d'énergie;

4° réseau de distribution d'énergie: chaque ensemble d'installations de distribution de gaz tel que visé à l'article 1<sup>er</sup>, 12°*bis*, de la loi Gaz, chaque réseau de distribution tel que visé à l'article 2, 12°, de la loi Électricité ou les réseaux de distribution de chaleur à distance tels que visés à l'article 1<sup>er</sup>, 79°, de la loi Gaz;

5° fourniture d'énergie: la vente, y compris la revente, de gaz naturel, d'électricité ou de chaleur à des clients;

6° point de raccordement: la connexion à un réseau de distribution d'énergie, y compris les dispositifs associés, présentant les caractéristiques suivantes:

a) établi à des fins de fourniture d'énergie;

b) identifiables par un code EAN ou un numéro d'identification unique similaire; et

c) avec mesure de la consommation d'énergie au point de raccordement par un gestionnaire de réseau de distribution ou une entreprise de chaleur;

7° point de raccordement collectif: un point de raccordement d'un ensemble résidentiel ou de zone sans raccordement individuel dont la caractéristique est que la fourniture d'énergie est effectuée par ce point de raccordement au profit de plus d'une unité d'habitation;

8° unité d'habitation: une maison, un appartement, un studio ou une construction qui dispose au moins d'un WC, d'une baignoire ou d'une douche et d'un équipement de cuisine et qui est identifiée dans la documentation cadastrale comme un bien immobilier bâti cadastré ou une partie de celui-ci avec sa propre parcelle cadastrale patrimoniale ou relève d'une mesure relative aux zones sans raccordement individuel, telle que mentionnée au 10°, a) à c);

9° ensemble résidentiel: un ensemble composé d'unités d'habitation, de parties communes et de locaux techniques et éventuellement d'autres parcelles, quelle que soit leur nature cadastrale;

10° zone sans raccordement individuel: terrain avec unités d'habitation caractérisé par l'absence de raccordement individuel des unités d'habitation à un réseau de distribution d'énergie, et qui par les règles d'aménagement du territoire applicables:

3° EAN-code: European Article Numbering Code, uniek numeriek veld van 18 posities voor de identificatie van een aansluitingspunt op een energiedistributienet;

4° energiedistributienet: elk geheel van gasdistributie-installaties zoals bedoeld in artikel 1, 12°*bis*, van de Gaswet, elk distributienet zoals bedoeld in artikel 2, 12°, van de Elektriciteitswet of de netten voor warmtevoorziening op afstand zoals bedoeld in artikel 1, 79°, van de Gaswet;

5° energielevering: verkoop, wederverkoop daaronder begrepen, van aardgas, elektriciteit of warmte aan afnemers;

6° aansluitingspunt: de verbinding met een energiedistributienet, inclusief bijhorende apparaten, met volgende kenmerken:

a) aangelegd met het oog op energielevering;

b) identificeerbaar aan de hand van een EAN-code, of een gelijkaardig uniek identificatienummer en;

c) met meting van het energieverbruik op de locatie van de verbinding door een distributienetbeheerder of een warmtebedrijf;

7° collectief aansluitingspunt: een aansluitingspunt van een residentieel geheel of een aansluitingspunt van een gebied zonder individuele aansluiting met als kenmerk dat via dit aansluitingspunt energieleveringen plaatsvinden die ten goede komen aan meer dan één wooneenheid;

8° wooneenheid: een huis, appartement, studio of andere constructie die beschikt over ten minste een toilet, een bad of douche en een kookgelegenheid en in de kadastrale documentatie geïdentificeerd is als gekadastréerd gebouwd onroerend goed of een onderdeel daarvan met een eigen kadastraal patrimoniumperceel of valt onder een maatregel inzake gebieden zonder individuele aansluiting, zoals vermeld onder 10°, a) tot en met c);

9° residentieel geheel: een onroerend goed bestaande uit wooneenheden, gemeenschappelijke delen, technische lokalen en eventueel andere percelen, ongeacht hun kadastrale aard;

10° gebied zonder individuele aansluiting: terrein met wooneenheden gekenmerkt door de afwezigheid van individuele aansluiting van de wooneenheden op een energiedistributienet, én dat door toepasselijke regelgeving inzake ruimtelijke ordening:

a) en Région flamande, est désigné comme “woongebied” ou pour lequel un droit temporaire ou complémentaire d’occupation permanente est accordé à titre personnel en application du chapitre IV “Aanpak permanente bewoning weekendverblijven” du Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

b) en Région wallonne, est désigné comme “habitat vert” en application de l’article D.II.25*bis* du Code du développement territorial;

c) en Région de Bruxelles-Capitale, est soumis à un règlement similaire à ceux visés aux a) et b);

11° gestionnaire d’un point de raccordement collectif: la personne physique ou morale qui a conclu le contrat de fourniture pour prélever de l’énergie au point de raccordement collectif;

12° SPF Économie: le Service public fédéral Économie, P.M.E., Classes moyennes et Énergie;

13° Registre national: le registre national des personnes physiques, établi par la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques;

14° Banque-Carrefour de la Sécurité sociale: institution publique dotée de la personnalité juridique créée par la loi du 15 janvier 1990 relative à l’institution et à l’organisation d’une Banque-carrefour de la sécurité sociale;

15° Banque-Carrefour des Entreprises: le registre établi par l’article 3 de la loi du 16 Janvier 2003 portant création d’une Banque-Carrefour des Entreprises, modernisation du registre de commerce, création de guichets-entreprises agréés et portant diverses dispositions;

16° ménage: la personne ou le groupe de personnes constituant un ménage sur la base des données du Registre national concernant la composition de ménage;

17° commission: la Commission de régulation de l’électricité et du gaz (CREG), telle que définie à l’article 2, 26°, de la loi Électricité et à l’article 1<sup>er</sup>, 28°, de la loi Gaz;

18° tarif social: l’application des prix maximaux tels que visés à l’article 15/10, §§ 2 et 2/1, de la loi Gaz ou tels que visés à l’article 20, § 2, de la loi Électricité;

19° la prime tarif social gaz naturel: la prime trimestrielle telle que visée au chapitre 3;

a) in het Vlaamse Gewest, wordt aangeduid als “woongebied” of waarvoor ten persoonlijke titel een tijdelijk of aanvullend recht tot permanente bewoning wordt toegekend in toepassing van hoofdstuk IV “Aanpak permanente bewoning weekendverblijven” van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

b) in het Waalse Gewest, wordt aangeduid als “habitat vert” in toepassing van artikel D.II.25*bis* van de Code du Développement territorial;

c) in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, wordt onderworpen aan gelijkaardige regelgeving zoals deze bedoeld in a) en b);

11° beheerder van een collectief aansluitingspunt: de rechtspersoon of natuurlijke persoon die de leveringsovereenkomst afsloot voor afname van energie op het collectief aansluitingspunt;

12° FOD Economie: de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie;

13° Rijksregister: het Rijksregister van de natuurlijke personen, ingesteld door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

14° Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, ingesteld door de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

15° Kruispuntbank van Ondernemingen: het register ingesteld door artikel 3 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen;

16° gezin: de persoon of groep van personen die op basis van de gegevens betreffende de samenstelling van het gezin in het Rijksregister een gezin vormt;

17° commissie: de Commissie voor de regulering van de elektriciteit en het gas (CREG), zoals gedefinieerd in artikel 2, 26°, van de Elektriciteitswet en in artikel 1, 28°, van de Gaswet;

18° sociaal tarief: de toepassing van de maximumprijzen zoals bedoeld in artikel 15/10, §§ 2 en 2/1, van de Gaswet of zoals bedoeld in artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet;

19° de sociaaltariefpremie aardgas: de trimestriële premie zoals bedoeld in hoofdstuk 3;

20° la prime tarif social électricité: la prime trimestrielle telle que visée au chapitre 4;

21° la prime tarif social chaleur: la prime trimestrielle telle que visée au chapitre 5;

22° les primes tarif social: la prime tarif social gaz naturel, la prime tarif social électricité et la prime tarif social chaleur;

23° l'ayant droit: la personne physique qui réunit les conditions pour avoir droit à une prime tarif social en vertu de l'article 4, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, de l'article 5, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>, ou de l'article 6, § 1<sup>er</sup>, alinéa 1<sup>er</sup>;

24° parcelle cadastrale patrimoniale: les données mises à jour par l'Administration générale de la Documentation patrimoniale du Service public fédéral Finances telles que définies à l'article 11 de l'arrêté royal du 30 juillet 2018 relatif à la constitution et la mise à jour de la documentation cadastrale et fixant les modalités pour la délivrance des extraits cadastraux.

25° Trésorerie: l'Administration générale de la Trésorerie du Service public fédéral Finances.

### CHAPITRE 3

#### Prime tarif social gaz naturel

##### Art. 4

§ 1<sup>er</sup>. Une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel, a droit à une prime tarif social gaz naturel trimestrielle, aux conditions suivantes:

1° la personne physique ou un membre de son ménage bénéficie d'une décision d'octroi telle que visée à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Gaz;

2° le ménage de la personne physique accepte des fournitures de gaz naturel pour son unité d'habitation par le biais d'un point de raccordement collectif; et

3° le ménage de la personne physique assume les frais de la consommation de gaz naturel de son unité d'habitation tels qu'ils sont facturés par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou, pour son compte, par un tiers.

Le droit à une prime tarif social d'une personne physique qui réunit les conditions de l'alinéa 1<sup>er</sup> naît à partir

20° de sociaaltariefpremie elektriciteit: de trimestriële premie zoals bedoeld in hoofdstuk 4;

21° de sociaaltariefpremie warmte: de trimestriële premie zoals bedoeld in hoofdstuk 5;

22° de sociaaltariefpremies: de sociaaltariefpremie aardgas, de sociaaltariefpremie elektriciteit en de sociaaltariefpremie warmte;

23° de rechthebbende: de natuurlijke persoon die voldoet aan de voorwaarden om recht te hebben op een sociaaltariefpremie krachtens de artikelen 4, § 1, eerste lid, artikel 5, § 1, eerste lid, of artikel 6, § 1, eerste lid;

24° kadastraal patrimoniumperceel: de gegevens bijgehouden door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de Federale Overheidsdienst Financiën zoals gedefinieerd in artikel 11 van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende het aanleggen en bijhouden van de kadastrale documentatie en tot vaststelling van de modaliteiten voor het afleveren van kadastrale uittreksels.

25° Thesaurie: de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën.

### HOOFDSTUK 3

#### Sociaaltariefpremie aardgas

##### Art. 4

§ 1. Een natuurlijk persoon, wiens gezin een woon-eenheid binnen een residentieel geheel of in een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats, heeft recht op een trimestriële sociaaltariefpremie aardgas, onder de volgende voorwaarden:

1° de natuurlijke persoon of een gezinslid geniet een toekenningsbeslissing zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de Gaswet;

2° het gezin van de natuurlijke persoon staat leveringen van aardgas voor diens wooneenheid toe via een collectief aansluitingspunt; en

3° het gezin van de natuurlijke persoon draagt de kosten van het aardgasverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of in opdracht daarvan door een derde partij.

Het recht op een sociaaltariefpremie van een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden van het

du premier jour du trimestre au cours duquel la demande à cet effet est introduite auprès du SPF Économie, jusqu'au dernier jour du trimestre au cours duquel la personne physique ne réunit plus les conditions visées à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Les personnes physiques d'un même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social gaz naturel par ménage concerné.

§ 2. Il n'existe pas de droit à une prime tarif social gaz naturel:

1° pour les résidences autres que la résidence principale;

2° pour les clients occasionnels et les raccordements temporaires;

3° pour les parties communes et les locaux techniques de l'ensemble résidentiel ou de la zone sans raccordement individuel dans lequel se trouve l'unité d'habitation de la personne physique visée au paragraphe 1<sup>er</sup>;

4° pour les fournitures de gaz naturel par le biais du même point de raccordement qui sont éligibles pour l'application du tarif social tel que visé à l'article 15/10, §§ 2 et 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz.

#### CHAPITRE 4

##### Prime tarif social électricité

###### Art. 5

§ 1<sup>er</sup>. Une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel a droit à une prime tarif social électricité trimestrielle, aux conditions suivantes:

1° la personne physique ou un membre de son ménage bénéficie d'une décision d'octroi telle que visée à l'article 20, § 2/1, de la loi Électricité;

2° le ménage de la personne physique accepte des fournitures d'électricité pour son unité d'habitation par le biais d'un point de raccordement collectif; et

3° le ménage de la personne physique assume les frais de la consommation d'électricité de son unité d'habitation tels qu'ils sont facturés par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou, pour son compte, par un tiers.

eerste lid, ontstaat vanaf de eerste dag van het trimester waarin de aanvraag daartoe is ingediend bij de FOD Economie, tot en met de laatste dag van het trimester waarin de natuurlijke persoon niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in het eerste lid.

Natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, kunnen slechts één recht laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie aardgas per betreffend gezin.

§ 2. Een recht op een sociaaltariefpremie aardgas bestaat niet:

1° voor verblijfplaatsen andere dan de hoofdverblijfplaats;

2° voor occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen;

3° voor de gemeenschappelijke delen en technische lokalen van het residentieel geheel of van het gebied zonder individuele aansluiting waarbinnen de wooneenheid van de in paragraaf 1 vermelde natuurlijke persoon zich bevindt;

4° voor de aardgasleveringen via eenzelfde aansluitingspunt die in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief zoals bedoeld in artikel 15/10, §§ 2 en 2/2, tweede lid, van de Gaswet;

#### HOOFDSTUK 4

##### Sociaaltariefpremie elektriciteit

###### Art. 5

§ 1. Een natuurlijk persoon, wiens gezin een wooneenheid binnen een residentieel geheel of binnen een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats, heeft recht op een trimestriële sociaaltariefpremie elektriciteit, onder de volgende voorwaarden:

1° de natuurlijke persoon of een gezinslid geniet een toekenningsbeslissing zoals bedoeld in artikel 20, § 2/1, van de Elektriciteitswet;

2° het gezin van de natuurlijke persoon staat leveringen van elektriciteit voor diens wooneenheid toe via een collectief aansluitingspunt; en

3° het gezin van de natuurlijke persoon draagt de kosten van het elektriciteitsverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of in opdracht daarvan door een derde partij.



Le droit à une prime tarif social d'une personne physique qui réunit les conditions de l'alinéa 1<sup>er</sup> naît à partir du premier jour du trimestre au cours duquel la demande à cet effet est introduite auprès du SPF Économie, jusqu'au dernier jour du trimestre au cours duquel la personne physique ne réunit plus les conditions visées à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Les personnes physiques d'un même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social électricité par ménage concerné.

§ 2. Il n'existe pas de droit à une prime tarif social électricité:

1° pour les résidences autres que la résidence principale

2° pour les clients occasionnels et les raccordements temporaires;

3° pour les parties communes et les locaux techniques de l'ensemble résidentiel ou de la zone sans raccordement individuel dans lequel se trouve l'unité d'habitation de la personne physique visée au paragraphe 1<sup>er</sup>;

4° pour les fournitures d'électricité par le biais du même point de raccordement qui sont éligibles pour l'application du tarif social tel que visé à l'article 20, § 2, de la loi Électricité.

## CHAPITRE 5

### Prime tarif social chaleur

#### Art. 6

§ 1<sup>er</sup>. Une personne physique dont le ménage occupe à titre de résidence principale une unité d'habitation située dans un ensemble résidentiel ou dans une zone sans raccordement individuel, a droit à une prime tarif social chaleur trimestrielle, aux conditions suivantes:

1° la personne physique ou un membre de son ménage bénéficie d'une décision d'octroi telle que visée à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Gaz;

2° le ménage de la personne physique accepte la fourniture de chaleur au moyen des réseaux de distribution de chaleur pour son unité d'habitation par le biais d'un point de raccordement collectif; et

Het recht op een sociaaltariefpremie van een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden van het eerste lid, ontstaat vanaf de eerste dag van het trimester waarin de aanvraag daartoe is ingediend bij de FOD Economie, tot en met de laatste dag van het trimester waarin de natuurlijke persoon niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in het eerste lid.

Natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, kunnen slechts één recht laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie elektriciteit per betreffend gezin.

§ 2. Een recht op een sociaaltariefpremie elektriciteit bestaat niet:

1° voor verblijfplaatsen andere dan de hoofdverblijfplaats;

2° voor de occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen;

3° Voor de gemeenschappelijke delen en technische lokalen van het residentieel geheel of van het gebied zonder individuele aansluiting waarbinnen de wooneenheid van de in paragraaf 1 vermelde natuurlijke persoon zich bevindt;

4° voor de elektriciteitsleveringen via eenzelfde aansluitingspunt die in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief zoals bedoeld in artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet;

## HOOFDSTUK 5

### Sociaaltariefpremie warmte

#### Art. 6

§ 1. Een natuurlijk persoon, wiens gezin een afzonderlijke wooneenheid binnen een residentieel geheel of binnen een gebied zonder individuele aansluiting betreft als hoofdverblijfplaats, heeft recht op een trimestriële sociaaltariefpremie warmte, onder de volgende voorwaarden:

1° de natuurlijke persoon of een gezinslid geniet een toekenningsbeslissing zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de Gaswet;

2° het gezin van de natuurlijke persoon staat levering van warmte door middel van netten voor warmtevoorziening voor diens wooneenheid toe via een collectief aansluitingspunt; en

3° le ménage de la personne physique assume les frais de la consommation de chaleur de son unité d'habitation tels qu'ils sont facturés par le gestionnaire du point de raccordement collectif ou, pour son compte, par un tiers.

Le droit à une prime tarif social d'une personne physique qui réunit les conditions de l'alinéa 1<sup>er</sup> naît à partir du premier jour du trimestre au cours duquel la demande à cet effet est introduite auprès du SPF Économie, jusqu'au dernier jour du trimestre au cours duquel la personne physique ne réunit plus les conditions visées à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Les personnes physiques d'un même ménage ne peuvent faire valoir qu'un seul droit à l'octroi de la prime tarif social chaleur par ménage concerné.

§ 2. Il n'existe pas de droit à une prime tarif social chaleur:

1° pour les résidences autres que la résidence principale

2° pour les clients occasionnels et les raccordements temporaires;

3° pour les parties communes et les locaux techniques de l'ensemble résidentiel ou de la zone sans raccordement individuel dans lequel se trouve l'unité d'habitation de la personne physique visée au paragraphe 1<sup>er</sup>;

4° pour les fournitures de chaleur au moyen des réseaux de distribution de chaleur à distance par le biais du même point de raccordement qui sont éligibles pour l'application du tarif social tel que visé à l'article 15/10, §§ 2/1, alinéa 1<sup>er</sup>, et 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz.

## CHAPITRE 6

### Modalités des primes tarif social

#### Art. 7

Après avis de la commission, le Roi fixe les modes de calcul des primes tarif social par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Les primes tarif social sont fixées trimestriellement par la commission et publiées sur son site web et au *Moniteur belge*. En même temps, elle communique ce tarif social au ministre qui a l'Économie dans ses attributions, et au ministre qui a l'Énergie dans ses attributions.

3° het gezin van de natuurlijke persoon draagt de kosten van het warmteverbruik van diens wooneenheid zoals aangerekend door de beheerder van het collectief aansluitingspunt of de verhuurder van de betreffende wooneenheid.

Het recht op een sociaaltariefpremie van een natuurlijk persoon die voldoet aan de voorwaarden van het eerste lid, ontstaat vanaf de eerste dag van het trimester waarin de aanvraag daartoe is ingediend bij de FOD Economie, tot en met de laatste dag van het trimester waarin de natuurlijke persoon niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in het eerste lid.

Natuurlijke personen binnen hetzelfde gezin, kunnen slechts één recht laten gelden op de toekenning van de sociaaltariefpremie warmte per betreffend gezin.

§ 2. Een recht op een sociaaltariefpremie warmte bestaat niet:

1° voor verblijfplaatsen andere dan de hoofdverblijfplaats;

2° voor de occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen;

3° Voor de gemeenschappelijke delen en technische lokalen van het residentieel geheel of van het gebied zonder individuele aansluiting waarbinnen de wooneenheid van de in paragraaf 1 vermelde natuurlijke persoon zich bevindt;

4° voor de leveringen van warmte door middel van netten voor warmtevoorziening op afstand via eenzelfde aansluitingspunt die in aanmerking komen voor de toepassing van het sociaal tarief zoals bedoeld in artikel 15/10, §§ 2/1, eerste lid en 2/2, tweede lid, van de Gaswet;

## HOOFDSTUK 6

### Modaliteiten van de sociaaltariefpremies

#### Art. 7

Na advies van de commissie, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de berekeningswijzen van de sociaaltariefpremies.

De sociaaltariefpremies worden trimestrieel vastgesteld door de commissie en bekendgemaakt op haar website en in het *Belgisch Staatsblad*. Tegelijkertijd deelt de commissie de sociaaltariefpremies mee aan de minister bevoegd voor Economie en aan de minister bevoegd voor Energie.

## Art. 8

§ 1<sup>er</sup>. Le Roi fixe les règles et modalités relatives à la demande et à l'octroi des primes tarif social. Ces règles déterminent au moins ce qui suit:

1° la manière dont les ayants droit peut introduire la demande d'une prime tarif social;

2° les données, y compris les données à caractère personnel visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 1°, qui doivent être intégrées dans la demande sous peine d'irrecevabilité;

3° les documents et données qui sont acceptés comme preuve que les coûts de la fourniture d'énergie concernée pour la part de l'unité d'habitation sont assumés par le ménage de l'ayant droit;

4° les obligations incombant au gestionnaire d'un point de raccordement collectif dans le cadre de l'octroi d'une prime tarif social et dans le cadre du contrôle de l'octroi de celle-ci;

5° les modalités relatives à l'octroi à l'ayant droit;

6° la notification par le SPF Économie de ses décisions en matière d'octroi de primes tarif social à la Trésorerie.

§ 2. Le Roi peut prévoir que dans le cadre de l'octroi de la prime tarif social, une présomption légale réfragable telle que visée à l'article 8.7 du Code civil est établie. Sur cette base, le SPF Économie peut constater qu'une personne physique n'est plus éligible pour la prime tarif social concernée, jusqu'à preuve du contraire. Cette présomption légale réfragable repose au moins sur la modification d'une des données suivantes dans le registre national, dans la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale ou dans le système d'information du SPF Économie pour l'octroi automatique des prix maximaux pour la fourniture d'électricité, de chaleur et de gaz naturel telles que visées au chapitre II de la loi-programme du 27 avril 2007:

1° le point de raccordement collectif;

2° la résidence principale de l'ayant droit;

3° la composition du ménage de l'ayant droit;

## Art. 8

§ 1. De Koning stelt de regels en modaliteiten vast rond de aanvraag en de toekenning van de sociaaltariefpremies. Deze regels stellen minstens het volgende vast:

1° de wijze waarop rechthebbenden een aanvraag voor een sociaaltariefpremie kunnen indienen;

2° de gegevens, met inbegrip van de persoonsgegevens bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 1°, die op straffe van niet-ontvankelijkheid in de aanvraag opgenomen dienen te zijn;

3° de documenten en gegevens die als bewijs aanvaard worden om aan te tonen dat de kosten voor de betreffende energielevering voor het aandeel van de wooneenheid gedragen worden door het gezin van de rechthebbende;

4° de verplichtingen die rusten op de beheerder van een collectief aansluitingspunt in het kader van de toekenning van een sociaaltariefpremie en in het kader van de controle op de toekenning daarvan;

5° de modaliteiten inzake de toekenning aan de rechthebbende;

6° de kennisgeving door de FOD Economie van diens beslissingen inzake de toekenning van de sociaaltariefpremies aan de Thesaurie.

§ 2. De Koning kan voorzien dat in het kader van de toekenning van de sociaaltariefpremie een weerlegbaar wettelijk vermoeden wordt ingesteld zoals bedoeld in artikel 8.7 van het Burgerlijk Wetboek. Op basis hiervan kan de FOD Economie vaststellen dat een natuurlijke persoon niet langer als rechthebbende voor de betreffende sociaaltariefpremie in aanmerking komt tot het tegendeel is bewezen. Dit weerlegbaar wettelijk vermoeden is minstens gebaseerd op een wijziging van één van de volgende gegevens in het Rijksregister, in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of in het informatiesysteem van de FOD Economie voor de automatische toekenning van de maximumprijzen voor de levering van elektriciteit, warmte en aardgas zoals bedoeld in Hoofdstuk II van de Programmawet van 27 april 2007:

1° het collectief aansluitingspunt;

2° de hoofdverblijfplaats van de rechthebbende;

3° de samenstelling van het gezin van de rechthebbende;

4° la décision d'octroi reprise dans la demande, telle que visée à:

- a) l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Gaz; ou
- b) l'article 20, § 2/1, de la loi Électricité;

5° reconnaissance en tant que client résidentiel protégé en vertu de:

- a) l'article 15/10, § 2, de la loi Gaz;
- b) l'article 15/10, § 2/1, de la loi Gaz;
- c) l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz; ou
- d) l'article 20, § 2, de la loi Électricité.

#### Art. 9

Les ayants droit qui, suite à une demande du SPF Économie en vue d'une transmission des données de paiement dans le cadre du paiement d'une prime tarif social, ne transmettent pas les données de paiement dans un délai fixé par le Roi, ne seront plus éligibles pour l'octroi de la prime tarif social concernée pour ce trimestre après l'expiration de ce délai jusqu'au trimestre suivant le jour de la transmission des données de paiement nécessaires pour le paiement d'une prime tarif social.

#### Art. 10

Les primes tarif social sont incessibles et insaisissables. Elles sont octroyées à l'ayant droit, nonobstant toute situation de concours ou d'insolvabilité.

### CHAPITRE 7

#### Financement, paiement et monitoring

#### Art. 11

Le financement de la prime tarif social est à charge du budget de l'État.

Le SPF Économie est chargé d'assurer l'octroi des primes tarif social en tenant compte des fonds qui lui sont alloués à cet effet, tels que visés à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

4° de in de aanvraag vermelde toekenningsbeslissing zoals bedoeld in:

- a) artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, van de Gaswet; of
- b) artikel 20, § 2/1, van de Elektriciteitswet;

5° de erkenning als beschermde residentiële afnemer krachtens:

- a) artikel 15/10, § 2, van de Gaswet;
- b) artikel 15/10, § 2/1, van de Gaswet;
- c) artikel 15/10, § 2/2, tweede lid, van de Gaswet; of
- d) artikel 20, § 2, van de Elektriciteitswet;

#### Art. 9

De rechthebbenden die na een verzoek van de FOD Economie tot het overmaken van betaalgegevens in het kader van de uitbetaling van een sociaaltariefpremie, geen betaalgegevens versturen binnen een door de Koning bepaalde termijn, komen na het verstrijken van deze termijn niet in aanmerking voor de toekenning van de betreffende sociaaltariefpremie voor dat trimester tot het eerstvolgende trimester volgend op de dag waarbij de nodige betaalgegevens voor de uitbetaling van een sociaaltariefpremie worden overgemaakt.

#### Art. 10

De sociaaltariefpremies zijn niet vatbaar voor overdracht of voor beslag. Zij worden toegekend aan de rechthebbende, niettegenstaande elke toestand van samenloop of insolvabiliteit van diezelfde rechthebbende.

### HOOFDSTUK 7

#### Financiering, uitbetaling en monitoring

#### Art. 11

De financiering van de sociaaltariefpremies komt ten laste van de staatsbegroting.

De FOD Economie is gelast te zorgen voor de toekenning van de sociaaltariefpremies rekening houdende met de haar daartoe toegekende middelen, zoals bedoeld in het eerste lid.

La Trésorerie est chargée du paiement trimestriel des primes tarif social.

#### Art. 12

La commission mène un monitoring permanent des moyens nécessaires en exécution de la présente loi, et elle en fait rapport annuel aux ministres qui ont l'Économie, l'Énergie et le Budget dans leurs attributions. Le premier rapport est publié au plus tard le 1<sup>er</sup> mars 2025.

À cette fin, la commission peut demander au SPF Économie des informations sur le nombre de demandes de primes tarif social introduites et le nombre de primes tarif social effectivement octroyées.

### CHAPITRE 8

#### Traitement des données à caractère personnel

#### Art. 13

§ 1<sup>er</sup>. Au sein du SPF Économie, une base de données sera mise en place en vue d'échanger, de convertir et de la mise en relation des données nécessaires à l'application des chapitres 3, 4, 5 et 9. Le SPF Économie organise et coordonne cette base de données avec la Trésorerie, les fournisseurs d'électricité, de gaz naturel ou de chaleur par le biais de points de raccordement collectifs, les gestionnaires d'un point de raccordement collectif, les gestionnaires d'un réseau de distribution d'énergie, le Registre national, la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale, la Banque-Carrefour des Entreprises et la commission.

§ 2. Le SPF Économie traite les données suivantes pour l'instruction des demandes et l'octroi des primes sociales visées aux chapitres 3, 4 et 5 ainsi que pour leur contrôle et leur suivi conformément au chapitre 9:

1° les données suivants fournies dans le cadre des demandes d'octroi de primes tarif social telles que déterminées par le Roi en application de l'article 8, § 1<sup>er</sup>;

- a) le nom et le prénom du demandeur;
- b) le numéro d'identification du registre national du demandeur;
- c) l'adresse du domicile principal du demandeur;

De Thesaurie is belast met de trimestriële uitbetaling van de sociaaltariefpremies.

#### Art. 12

De commissie voert een permanente monitoring van de middelen benodigd in uitvoering van deze wet en brengt hierover jaarlijks verslag uit aan de ministers bevoegd voor Economie, Energie en Begroting. Het eerste verslag wordt uitgebracht uiterlijk op 1 maart 2025.

Daartoe kan de commissie inlichtingen vragen aan de FOD Economie over het aantal ingediende aanvragen voor sociaaltariefpremies en het aantal effectief toegekende sociaaltariefpremies.

### HOOFDSTUK 8

#### Verwerking van persoonsgegevens

#### Art. 13

§ 1. In de schoot van de FOD Economie wordt een gegevensbestand opgericht met het oog op de uitwisseling, omzetting en koppeling van de gegevens die noodzakelijk zijn voor de toepassing van hoofdstukken 3, 4, 5 en 9. De FOD Economie organiseert en coördineert dit gegevensbestand met de Thesaurie, de leveranciers van elektriciteit, aardgas of warmte via collectieve aansluitingspunten, beheerders van een collectief aansluitingspunt, de beheerders van een energiedistributienet, het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen en de commissie.

§ 2. De FOD Economie verwerkt de volgende gegevens ter behandeling van aanvragen en toekenning van de sociaaltariefpremies zoals bedoeld in hoofdstuk 3, 4 en 5 alsook ter controle en toezicht hierop overeenkomstig Hoofdstuk 9:

1° de volgende gegevens die worden verstrekt in het kader van de aanvragen voor de toekenning van de sociaaltariefpremies zoals bepaald door de Koning krachtens artikel 8, § 1;

- a) de naam en de voornaam van de aanvrager;
- b) het Rijksregisternummer van de aanvrager;
- c) het adres van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager;



d) le numéro de compte bancaire du demandeur;

e) l'adresse e-mail ou le numéro de téléphone du demandeur;

f) toutes les données à caractère personnel que la personne concernée souhaite partager de sa propre initiative.

2° les coordonnées suivantes des gestionnaires d'un point de raccordement collectif:

a) les nom et prénom, le cas échéant, le nom de l'entreprise;

b) le cas échéant, le numéro d'entreprise;

c) le cas échéant, nom et numéro d'entreprise de l'association des copropriétaires liée au point de raccordement collectif en question;

d) l'adresse e-mail et le numéro de téléphone;

e) le code EAN ou un numéro d'identification unique similaire du point de raccordement collectif;

f) le code postal;

g) le nom de la rue et tous les numéros de maison des unités d'habitation auxquelles la consommation d'énergie, par le biais du point de raccordement collectif concerné, est facturé;

h) le nom du fournisseur d'énergie avec lequel un contrat de fourniture a été conclu ainsi que le numéro de client;

i) l'indication de l'application ou non du tarif social au point de raccordement collectif concerné, conformément à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz;

j) l'énergie fournie par le biais du point de raccordement collectif, à savoir: le gaz naturel, l'électricité ou la chaleur;

3° les données suivantes telles que communiquées par le Registre national selon les modalités établies ou à établir par le ministre chargé des affaires intérieures, conformément aux articles 5 et 8 de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et copiées dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup>;

a) le nom et les prénoms;

b) la résidence principale;

d) het bankrekeningnummer van de aanvrager;

e) het email-adres of telefoonnummer van de aanvrager;

f) alle persoonsgegevens die de betrokkene op eigen initiatief wenst te delen;

2° de volgende gegevens van beheerders van een collectief aansluitingspunt:

a) de naam en voornaam, desgevallend de bedrijfsnaam;

b) desgevallend het ondernemingsnummer;

c) desgevallend de naam en het ondernemingsnummer van de vereniging van mede-eigenaars verbonden aan het betreffende collectief aansluitingspunt;

d) het email-adres en het telefoonnummer;

e) de EAN-code of een gelijkaardig uniek identificatienummer van het collectief aansluitingspunt;

f) de postcode;

g) de straatnaam en alle huisnummers van de woon-eenheden aan welke het energieverbruik, via het betreffende collectief aansluitingspunt, wordt aangerekend;

h) de naam van de energieleverancier waarmee een leveringsovereenkomst werd afgesloten alsook het klantnummer;

i) de aanduiding of er al dan niet via het betreffende collectief aansluitingspunt het sociaal tarief wordt toegepast krachtens artikel 15/10, § 2/2, tweede lid, van de Gaswet;

j) de energie die via het collectief aansluitingspunt wordt geleverd, zijnde: aardgas, elektriciteit of warmte;

3° de volgende gegevens zoals meegedeeld door het Rijksregister overeenkomstig de modaliteiten vastgesteld of vast te stellen door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken overeenkomstig de artikelen 5 en 8 van de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en gekopieerd in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1:

a) de naam en voornamen;

b) de hoofdverblijfplaats;

- c) la date de naissance;
- d) la date de décès;
- e) la composition du ménage;
- f) le numéro du Registre national;
- g) la date de la dernière mise à jour;

4° les données suivantes, communiquées par la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale selon les modalités établies ou à établir par la Chambre de la Sécurité sociale et de la Santé du Comité de sécurité de l'information, conformément à l'article 46 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale et copiées dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup>:

a) l'indication du statut du client final appartenant à la catégorie telle que visée à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 1<sup>er</sup>, ou alinéa 2, de la loi Gaz ou à l'article 20, § 2/1, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi Électricité;

b) les informations relatives à toute mise à jour et la période de validité de la mention visée au point b);

5° les données suivantes, communiquées par la Banque-Carrefour des Entreprises et copiées dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup>: nom, la nomenclature NACE-registre du commerce, et numéro d'entreprise du syndic des associations de copropriétaires prévu au 2° c);

6° les données non personnalisées nécessaires à la gestion de la base de données;

7° les données présentes dans le système d'information du SPF Économie visées au chapitre II de la loi-programme du 27 avril 2007 et qui permettent de vérifier si le tarif social est déjà appliqué à l'égard du ménage concerné, dont notamment:

- a) le nom et le prénom;
- b) le code EAN ou un numéro d'identification unique similaire du point de raccordement;
- c) la résidence principale;
- d) l'adresse de la fourniture d'énergie;
- e) les dates de début et de fin de la fourniture d'énergie pour laquelle le tarif social s'applique;

- c) de geboortedatum;
- d) de overlijdensdatum;
- e) de samenstelling van het gezin;
- f) het Rijksregisternummer;
- g) de datum van de laatste bijwerking;

4° de volgende gegevens, meegedeeld door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid overeenkomstig de modaliteiten vastgesteld of vast te stellen door de Kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité overeenkomstig artikel 46 van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en gekopieerd in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1:

a) de aanduiding van het statuut van de eindafnemer behorend tot de categorie zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste lid, of tweede lid, van de Gaswet of artikel 20, § 2/1, eerste lid, van de Elektriciteitswet;

b) informatie met betrekking tot de eventuele bijwerking en de geldigheidsduur van de in b) bedoelde vermelding;

5° de volgende gegevens, meegedeeld door de Kruispuntbank van Ondernemingen en gekopieerd in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1: de naam, NACE-handelsregisternomenclatuur en het ondernemingsnummer van de syndicus van de desgevallend onder 2°, c), verstrekte verenigingen van mede-eigenaars.

6° de niet-gepersonaliseerde gegevens noodzakelijk voor het beheer van het gegevensbestand;

7° de gegevens die aanwezig zijn in het informatiesysteem van de FOD Economie zoals bedoeld in Hoofdstuk II van de Programmawet van 27 april 2007 en die toelaten om te controleren of het sociaal tarief reeds wordt toegepast met betrekking tot het betreffende gezin, waaronder in het bijzonder:

- a) de naam en voornaam;
- b) de EAN-code of een gelijkaardig uniek identificatienummer van het aansluitingspunt;
- c) de hoofdverblijfplaats;
- d) het adres van energielevering;
- e) de begin- en einddatum van de energielevering waarbij het sociaal tarief van toepassing is;

f) le nom du fournisseur d'énergie avec lequel un contrat de fourniture a été conclu ainsi que le numéro de client;

g) si la fourniture d'énergie concerne l'électricité, le gaz ou la chaleur;

Le SPF Économie peut demander les données suivantes si elles sont nécessaires à l'application des chapitres 3, 4, 5 et 9 ou à l'optimisation de la base de données visée à l'alinéa 1<sup>er</sup>:

1° auprès des fournisseurs de gaz naturel ou d'électricité, des entreprises de chaleur et, le cas échéant, des gestionnaires de réseau de distribution:

a) le code EAN ou un numéro d'identification unique d'un point de raccordement collectif;

b) les nom et prénom du client qui a conclu un contrat de fourniture pour un point de raccordement collectif;

c) l'adresse de livraison d'un point de raccordement collectif bénéficiant du tarif social conformément à l'article 15/10, § 2/2, alinéa 2, de la loi Gaz;

d) la consommation d'énergie en kWh d'un ou de plusieurs points de raccordement collectif;

2° la parcelle cadastrale patrimoniale auprès du Service public fédéral Finances.

Le Roi détermine la fréquence éventuelle avec laquelle les données prévues à l'alinéa 2 sont fournies.

Le Roi peut prévoir l'intégration de données supplémentaires dans la base de données visée au paragraphe 1<sup>er</sup> ainsi que la consultation d'autres systèmes authentiques de traitement de l'information si cela s'avère nécessaire pour l'application des chapitres 3, 4, 5 et 9. Le Roi peut prévoir, en ce qui concerne les données à caractère personnel, le traitement complémentaire des données à caractère personnel qui répondent aux conditions suivantes:

1° il s'agit de données à caractère personnel concernant les personnes suivantes:

a) de chaque membre du personnel et de chaque personne qui est membre de l'organe d'administration, de gestion ou de surveillance, ou qui a un pouvoir de représentation, de décision ou de contrôle au sein de cet organe, d'une entreprise ou d'un groupe d'entreprises

f) de la naam van de energieleverancier waarmee een leveringsovereenkomst werd afgesloten alsook het klantnummer;

g) of de energielevering betrekking heeft op elektriciteit, gas of warmte;

De FOD Economie kan indien noodzakelijk voor de toepassing van hoofdstukken 3, 4, 5 en 9 of voor de optimalisatie van het in het eerste lid bedoelde gegevensbestand de volgende gegevens opvragen:

1° bij de leveranciers van aardgas, elektriciteit, de warmtebedrijven en desgevallend de distributienetbeheerders:

a) de EAN code of gelijkaardig uniek identificatienummer van een collectief aansluitingspunt;

b) de naam en voornaam van de afnemer die een leveringsovereenkomst afsloot voor een collectief aansluitingspunt;

c) het leveringsadres van een collectief aansluitingspunt dat het sociaal tarief geniet krachtens artikel 15/10, § 2/2, tweede lid, van de Gaswet;

d) het energieverbruik in kWh van een of meerdere collectieve aansluitingspunten.

2° het kadastraal patrimoniumperceel bij de Federale Overheidsdienst Financiën.

De Koning bepaalt de eventuele regelmaat waarmee de in het tweede lid voorziene gegevens worden aangeleverd.

De Koning kan de opname van bijkomende gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, in het gegevensbestand bedoeld in paragraaf 1 en de raadpleging van andere authentieke informatieverwerkingssystemen voorzien indien noodzakelijk voor de toepassing van hoofdstukken 3, 4, 5 en 9. De Koning kan met betrekking tot persoonsgegevens de bijkomende verwerking voorzien van persoonsgegevens die voldoen aan volgende voorwaarden:

1° het betreft persoonsgegevens van volgende personen:

a) van elk personeelslid en van elke persoon die lid is van het bestuurs-, beheers- of toezichhoudend orgaan, of die daar een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft, van een onderneming of groep van ondernemingen die betrokken zijn bij een van

qui poursuit l'une des finalités de traitement de données visées à l'alinéa 1 ou 2;

b) de toute personne physique ou de tout employé d'une entreprise désigné par une entreprise ou un groupe d'entreprises concerné par l'une des finalités de traitement des données visées à l'alinéas 1<sup>er</sup> ou 2 en vue de fournir un service pour le compte de cette entreprise ou de ce groupe d'entreprises dans le cadre de la fourniture d'énergie;

c) de chaque membre du personnel et de chaque personne qui est membre de l'organe d'administration, de gestion ou de surveillance, ou qui y dispose d'un pouvoir de représentation, de décision ou de contrôle, des organismes publics, de la commission ou du gestionnaire d'un réseau de distribution d'énergie qui peut être consulté dans le cadre de l'une des finalités de traitement des données visées à l'alinéa 1<sup>er</sup> ou 2;

d) de toute personne demandant une prime de tarif social;

2° il s'agit des catégories suivantes de données à caractère personnel des personnes visées au 1°:

a) données d'identification personnelle: nom, prénom, adresse électronique, numéro de téléphone, résidence principale, numéro d'entreprise;

b) données d'identification du point de raccordement collectif;

c) les pièces justificatives;

d) toute donnée à caractère personnelle que la personne concernée souhaite communiquer de sa propre initiative.

§ 3. Le SPF Économie met régulièrement à jour les données nécessaires, pertinentes et proportionnelles pour la composition du système d'information pour l'octroi des primes tarif social et sa surveillance visées aux chapitres 3, 4, 5 et 9.

#### Art. 14

Le gestionnaire d'un point de raccordement collectif fournit les données telles que visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2°, au SPF Économie via une plate-forme informatique et ceci pour la première fois dans un délai de quatre mois à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi.

de deelen voor de verwerking van gegevens bedoeld in het eerste of tweede lid;

b) van elke natuurlijke persoon of elk personeelslid van een onderneming, aangesteld door een onderneming of groep van ondernemingen die betrokken is bij een van de deelen voor de verwerking van gegevens bedoeld in het eerste of tweede lid, met het oog op het verrichten van een dienst voor rekening van die onderneming of groep van ondernemingen in het kader van energielevering;

c) van elk personeelslid en van elke persoon die lid is van het bestuurs-, beheers- of toezichhoudend orgaan, of die daar een vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft, van de overheidsorganen, de commissie of de beheerder van een energiedistributienet die geconsulteerd kunnen worden in het kader van een van de deelen voor de verwerking van gegevens bedoeld in het eerste of tweede lid;

d) van elke persoon die een aanvraag indient voor een sociaaltariefpremie;

2° het betreft volgende categorieën van persoonsgegevens van de personen bedoeld in 1°:

a) de persoonlijke identificatiegegevens: naam, voornaam, e-mail adres, telefoonnummer, hoofdverblijfplaats, ondernemingsnummer,

b) identificatiegegevens van het collectief aansluitingspunt;

c) bewijsstukken;

d) alle persoonsgegevens die de betrokkene op eigen initiatief wenst te delen.

§ 3. De FOD Economie actualiseert regelmatig de gegevens die noodzakelijk, relevant en proportioneel zijn voor de samenstelling van het informatiesysteem voor de toekenning van de sociaaltariefpremies en het toezicht daarop zoals bedoeld in hoofdstuk 3, 4, 5 en 9.

#### Art. 14

De beheerder van een collectief aansluitingspunt verstrekt de gegevens zoals bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 2°, via een informaticaplatform aan de FOD Economie en doet dit voor het eerste binnen een termijn van vier maanden volgend op de inwerkingtreding van deze wet.

Le Roi peut fixer une autre délai que celui prévu à l'alinéa 1<sup>er</sup>, pour autant que celui-ci ne soit pas plus court qu'un mois.

Le Roi détermine quand et de quelle façon ces données sont fournies après la première fois qu'elles sont fournies conformément aux alinéas 1<sup>er</sup> et 2.

#### Art. 15

Le SPF Économie conserve les données relatives à chaque demande de prime tarif social visée aux chapitres 3, 4 et 5 pendant dix ans après le premier jour du trimestre au cours duquel le droit cesse d'exister.

Le SPF Économie est le responsable du traitement des données en sa possession ou mises à sa disposition en vertu de la présente loi.

### CHAPITRE 9

#### Surveillance

#### Art. 16

Sans préjudice des infractions pénales établies, les gestionnaires d'un point de raccordement collectif ou les fournisseurs sont punis d'une amende administrative allant de 500 à 10.000 euros s'ils ne fournissent pas les données visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, et alinéa 2, 1<sup>o</sup>, s'ils les fournissent sciemment de façon incomplète, s'ils les fournissent inexactement ou s'ils ne fournissent pas ces données dans les délais prévus conformément aux articles 13, § 2, alinéa 3, et 14 ou en application de ceux-ci.

Le directeur général de la Direction générale de l'Énergie du SPF Économie ou, par délégation, le conseiller général désigné par lui, peut déterminer le montant de l'amende administrative conformément à la présente loi.

Les fonctionnaires du Service public fédéral Économie désignés à cet effet par le Roi, à savoir les fonctionnaires de la Direction générale de l'Inspection économique du Service public fédéral Économie, le cas échéant avec la qualité d'officier de police judiciaire, ou les fonctionnaires de la Direction générale de l'Énergie du Service public fédéral Économie sont chargés de l'application de l'alinéa 1<sup>er</sup>.

De Koning kan een andere termijn bepalen dan deze vermeld in het eerste lid, zonder dat deze korter kan zijn dan één maand.

De Koning bepaalt wanneer en op welke wijze deze gegevens worden verstrekt volgens op de eerste keer dat deze worden verstrekt overeenkomstig het eerste en tweede lid.

#### Art. 15

De FOD Economie houdt de gegevens verbonden aan elke aanvraag voor een sociaaltariefpremie bedoeld in hoofdstukken 3, 4 en 5 bij gedurende tien jaren na de eerste dag van het trimester waarin het recht ophoudt te bestaan.

De FOD Economie is de verwerkingsverantwoordelijke voor het beheer van de gegevens waarover hij beschikt of die hem ter beschikking worden gesteld krachtens deze wet.

### HOOFDSTUK 9

#### Toezicht

#### Art. 16

Onverminderd de strafrechtelijke feiten die zijn vastgesteld, worden beheerders van een collectief aansluitingspunt, leveranciers van aardgas of elektriciteit, warmtebedrijven of distributienetbeheerders bestraft met een administratieve geldboete van 500 tot 10.000 euro, indien zij die de gegevens bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 2<sup>o</sup>, en tweede lid, 1<sup>o</sup>, bewust onvolledig verschaffen, onnauwkeurig verschaffen of deze gegevens niet verschaffen binnen de termijn bepaald in of krachtens de artikelen 13, § 2, derde lid, en 14.

De directeur-generaal van de Algemene Directie Energie van de FOD Economie, of bij delegatie, de door hem aangeduide adviseur-generaal, kan overeenkomstig deze wet het bedrag van de administratieve geldboete bepalen.

De ambtenaren van de FOD Economie hiertoe aangesteld door de Koning, namelijk de ambtenaren van de Algemene Directie Economische Inspectie van de FOD Economie, waar nodig met de hoedanigheid van officier van gerechtelijk politie, of de ambtenaren van de Algemene Directie Energie van de FOD Economie zijn belast met de toepassing van het eerste lid.



## Art. 17

En cas de doute sur la véracité de la demande introduite conformément à l'article 8, § 1<sup>er</sup>, ou des données visées à l'article 13, § 2, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup>, et alinéa 2, 1<sup>o</sup>, les fonctionnaires désignés à l'article 16, alinéa 3, peuvent effectuer des contrôles dans la résidence principale indiquée par le demandeur de la prime tarif social, y compris les parties communes et les locaux techniques de l'immeuble dans lequel se trouve la résidence principale indiquée.

Dans l'exercice de l'alinéa 1<sup>er</sup>, les fonctionnaires désignés à l'article 16, alinéa 3, disposent des pouvoirs tels qu'énumérés à l'article XV.3, alinéa 1<sup>er</sup>, 1<sup>o</sup>, 2<sup>o</sup>, 3<sup>o</sup> et 5<sup>o</sup> et à l'article XV.4 du Code de droit économique.

## Art. 18

§ 1<sup>er</sup>. En cas de récidive dans les trois ans suivant une décision administrative, l'amende administrative peut être portée au double des montants maximaux. Le délai susmentionné de trois ans commence à courir à partir du jour où la décision administrative n'est plus susceptible de recours.

§ 2. Aucune amende administrative ne peut être imposée plus de dix ans après les faits constitutifs de l'infraction sur laquelle elle est basée.

## Art. 19

Le SPF Économie exerce les compétences telles que visées au présent chapitre dans des conditions qui garantissent l'indépendance et l'impartialité.

Les fonctionnaires concernés ne prennent pas de décision dans un dossier dans lequel ils sont déjà intervenus en une autre qualité, et n'ont pas d'intérêt direct ou indirect dans les entreprises ou institutions qui font l'objet de la procédure.

## Art. 20

Lorsqu'un non-respect visé à l'article 16, alinéa 1<sup>er</sup>, est constaté ou soupçonné, le fonctionnaire respectif désigné conformément à l'article 16, alinéa 3, en informe le contrevenant, par lettre recommandée à la poste, l'informe des faits qui sont la base de celui-ci en se référant au rapport concerné, et de son intention d'infliger une amende. Dans cette lettre, le contrevenant est invité à présenter sa défense dans un délai de trente jours. Si aucune défense n'est présentée dans ce délai, l'infraction

## Art. 17

Bij twijfel over de waarachtigheid van de aanvraag ingediend overeenkomstig artikel 8, § 1, of van de gegevens bedoeld in artikel 13, § 2, eerste lid, 2<sup>o</sup>, en tweede lid, 1<sup>o</sup>, kunnen de ambtenaren aangeduid in artikel 16, derde lid, controles uitvoeren in de door de aanvrager van de sociaal tariefpremie aangeduide hoofdverblijfplaats, inclusief de gemeenschappelijke delen en de technische lokalen van het gebouw waarin de aangeduide hoofdverblijfplaats zich bevindt.

In de uitoefening van het eerste lid hebben de ambtenaren aangeduid in artikel 16, derde lid, de bevoegdheden zoals opgesomd in artikel XV.3, eerste lid, 1<sup>o</sup>, 2<sup>o</sup>, 3<sup>o</sup> en 5<sup>o</sup> en in artikel XV.4 van het Wetboek van economisch recht.

## Art. 18

§ 1. In geval van herhaling binnen de drie jaar na een administratieve beslissing kan de administratieve geldboete op het dubbele van de maximale bedragen worden gebracht. De voornoemde termijn van drie jaar vangt aan op de dag waarop de administratieve beslissing niet langer vatbaar is voor beroep.

§ 2. Er kan geen administratieve geldboete meer opgelegd worden meer dan tien jaar na de feiten die de inbreuk uitmaakten waarop ze is gebaseerd.

## Art. 19

De FOD Economie oefent de bevoegdheden zoals bedoeld in dit hoofdstuk uit in omstandigheden die de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid waarborgen.

De betreffende ambtenaren nemen noch een beslissing in een dossier waarin zij reeds in een andere hoedanigheid zijn tussengekomen, noch hebben zij een rechtstreeks of onrechtstreeks belang in de ondernemingen of instellingen die het onderwerp zijn van de procedure.

## Art. 20

Wanneer een niet-naleving bedoeld in artikel 16, eerste lid, wordt vastgesteld of vermoed, brengt de respectievelijke ambtenaar aangeduid overeenkomstig artikel 16, derde lid, de overtreder bij een ter post aangetekende brief daarvan op de hoogte, alsook van de feiten die daaraan ten grondslag liggen met verwijzing naar het betreffende proces-verbaal en van diens voornemen om een boete op te leggen. De overtreder wordt in voornoemde brief verzocht om binnen een termijn van

est réputée établie. Si une défense est présentée, le SPF Économie prend une décision sur l'imposition d'une amende, telle que visée aux articles 16 et 18, dans un délai de quinze jours après la réception des défenses.

## CHAPITRE 10

### Dispositions finales

#### Art. 21

La commission est chargée d'un rôle consultatif au bénéfice du gouvernement quant à l'application de la présente loi. À cet effet, la commission:

1° donnera des avis motivés et soumettra des propositions dans les cas déterminés par la présente loi ou ses arrêtés d'exécution, ou à la demande du ministre de l'énergie;

2° mènera des enquêtes et des études de sa propre initiative ou à la demande du ministre de l'énergie dans le cadre des primes tarif social. Dans ce cadre, la commission veille à préserver la confidentialité des données commercialement sensibles et/ou des données personnelles et dès lors, s'abstient de les divulguer.

Le traitement des données à caractère personnel est effectué conformément au règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE. La Commission est le responsable du traitement des données qu'elle traite conformément à cette loi.

Le traitement et la conservation des données à caractère personnel restent limités à la durée nécessaire pour atteindre l'objectif pour lequel ces données sont traitées et cette durée ne peut excéder dix ans après le dernier avis, enquête ou étude visé à l'alinéa 1<sup>er</sup> pour lesquels les données à caractère personnel concernées ont été traitées.

#### Art. 22

Le droit à une prime tarif social conformément aux chapitres 3, 4 et 5 s'appliquent à partir du 1<sup>er</sup> juillet 2024.

dertig dagen zijn verweermiddelen in te dienen. Als er geen verweermiddelen binnen deze termijn ingediend worden, wordt de inbreuk geacht vast te staan. Indien er verweermiddelen worden ingediend neemt de FOD Economie een beslissing over het al dan niet opleggen van een boete, zoals bedoeld in artikel 16 en 18, binnen een termijn van vijftien dagen na de ontvangst van de verweermiddelen.

## HOOFDSTUK 10

### Slotbepalingen

#### Art. 21

De commissie is belast met een raadgevende taak ten behoeve van de overheid inzake de toepassing van deze wet. Te dien einde zal de commissie:

1° gemotiveerde adviezen geven en voorstellen voorleggen in de gevallen bepaald door deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan, of op verzoek van de minister van energie;

2° op eigen initiatief of op verzoek van de minister van energie onderzoeken en studies uitvoeren in verband met de sociaaltariefpremies. In dit kader waakt de commissie over het vrijwaren van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens en/of persoonsgegevens en onthoudt zich derhalve ervan deze openbaar te maken.

De verwerking van persoonsgegevens geschiedt in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG. De commissie is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die zij verwerkt krachtens deze wet.

De verwerking en bewaring van persoonsgegevens is beperkt tot de periode die nodig is om het doel te bereiken waarvoor de gegevens worden verwerkt, en deze periode mag niet langer zijn dan tien jaar na het laatste advies, onderzoek of studie bedoeld in het eerste lid waarvoor de betreffende persoonsgegevens werden verwerkt.

#### Art. 22

Het recht op een sociaaltariefpremie overeenkomstig de hoofdstukken 3, 4 en 5 geldt vanaf 1 juli 2024.

**Art. 23**

La présente loi entre en vigueur le 1<sup>er</sup> août 2024.

Le roi peut fixer une date d'entrée en vigueur pour chacune de ses dispositions avant la date mentionnée à l'alinéa 1<sup>er</sup>.

Donné à Bruxelles, le 17 avril 2024.

**PHILIPPE**

PAR LE ROI:

*Le ministre de l'Énergie,*

Tinne Van der Straeten

**Art. 23**

Deze wet treedt in werking op 1 augustus 2024.

De koning kan voor iedere bepaling ervan een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in het eerste lid.

Gegeven te Brussel, 17 april 2024.

**FILIP**

VAN KONINGSWEGE:

*De minister van Energie,*

Tinne Van der Straeten